

ارائه: حجت‌الاسلام کشوری
در بنیاد پژوهش‌های اسلامی
آستان قدس رضوی

تاریخ برگزاری جلسه:
۱۸ شهریور ۱۳۹۷

اظهار نظر کارشناسی با موضوع:

«الگوی جدید نگرهبانی از نظام بر اساس نظام مقایسه»

۱/۳/۳

محورها:

۱. آیا ما فقط با سند ۲۰۳۰ آموزش و پرورش روبرو هستیم یا با هجوم مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟
۲. چند دسته اشکال محتوایی به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار (اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار) وارد است؟
۳. چرا نظام برنامه‌ریزی کشور با وجود اشکالات محتوایی خطرناک در اسناد بین‌المللی به پذیرش این اسناد میل دارد؟
۴. محتوای غلط اسناد بین‌المللی با چه شکلی در ایران و سایر کشورها اجرامی شود؟
۵. با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟
۶. ویژگی اصلی الگوی نگرهبانی از نظام در مقابل هجوم اسناد بین‌المللی باید چه باشد؟
۷. چه ظرفیت حقوقی و قانونی مشخصی در قانون اساسی برای الگوی جدید نگرهبانی از نظام وجود دارد؟
۸. آیا نظریات آماده‌ای برای مقایسه با تفکرات لیبرال وجود دارد؟ به عبارت دیگر الگوی نگرهبانی از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزی می‌شود؟
۹. برنامه‌های کوتاه‌مدت برای مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی چیست؟

شورای راهبردی
الگوی پیشرفت اسلامی
اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شناسنامه:

متن پیش‌رو (ویرایش سوم) اولین مکتوب از نوع سوم محصولات مرتبط با نقشه الگوی پیشرفت اسلامی (پیشخوان) است. محتوای این محصول، متن پیاده‌شده سخنان حجت‌الاسلام و المسلمین علی‌کشوری (دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی) در جمع نخبگان شهر مشهد در «نشست تخصصی تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام بر اساس نظام مقایسه» است که در تاریخ ۱۸ شهریورماه ۱۳۹۷ در «تالار شیخ طبرسی بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی» در شهر مقدس مشهد برگزار شده است. پیشنهاد می‌شود این جزوه در قطع رحلی به انتشار برسد. نمودار این جزوه در قطع A۳ بوده و باید روی هم قرار گرفته تا در نمای بیرونی جزوه قرار نگیرد.

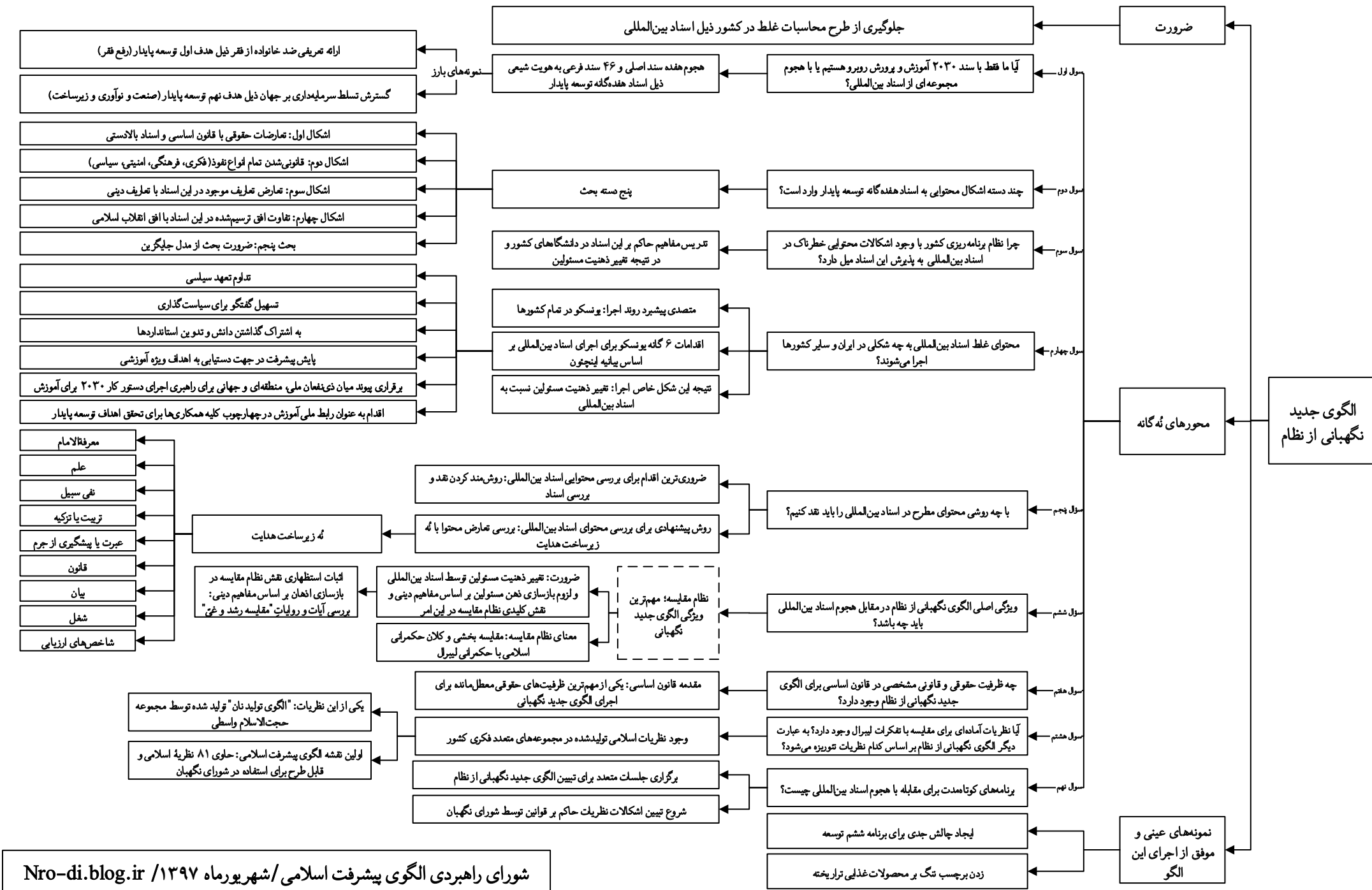
فهرست اجمالی

۱. جلوگیری از گسترش محاسبات غلط در کشور ذیل اسناد بین‌المللی؛ دلیل طرح الگوی جدید نگهداری از نظام ذیل ۹ سؤال اصلی..... ۱۰
۲. سؤال اول: آیا ما فقط با سند ۲۰۳۰ آموزش و پرورش روبرو هستیم یا با هجوم مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟ ۱۰
۳. سؤال دوم: چند دسته اشکال محتوایی به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار (اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار) وارد است؟ ۱۵
۴. سؤال سوم: چرا نظام برنامه‌ریزی کشور با وجود اشکالات محتوایی خطرناک در اسناد بین‌المللی، به پذیرش این اسناد میل دارد؟..... ۱۹
۵. سؤال چهارم: محتوای غلط اسناد بین‌المللی با چه شکلی در ایران و سایر کشورها اجرا می‌شود؟..... ۲۵
۶. سؤال پنجم: با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟..... ۲۹
۷. سؤال ششم: ویژگی اصلی الگوی نگهداری از نظام در مقابل هجوم اسناد بین‌المللی باید چه باشد؟..... ۳۳
۸. سؤال هفتم: چه ظرفیت حقوقی و قانونی مشخصی در قانون اساسی برای الگوی جدید نگهداری از نظام وجود دارد؟..... ۳۷
۹. سؤال هشتم: آیا نظریات آماده‌ای برای مقایسه با تفکرات لیبرال وجود دارد؟ به عبارت دیگر الگوی نگهداری از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزه می‌شود؟..... ۳۸
۱۰. سؤال نهم: برنامه‌های کوتاه‌مدت برای مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی چیست؟..... ۴۲
۱۱. خاتمه: آموخته‌شدن الگوی نگهداری در فعالیت‌های الگوی پیشرفت اسلامی و کسب درصد بالایی از موفقیت با اجرای این الگو..... ۴۳
- پیوست ۱: توهمی بودن محاسبات ذیل برجام..... ۴۷
- پیوست ۲: کاهش ارزش پول ملی به علت شکست خوردن سیاست‌های پولی و مالی کشور..... ۶۹
- پیوست ۳: آمار افزایش طلاق..... ۷۶
- پیوست ۴: گزارش رئیس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه از عملکرد یکساله دولت در اجرای برنامه ششم..... ۷۷
- پیوست ۵: تبیین سیاست‌های دولت یازدهم و دوازدهم درباره محصولات تراریخته..... ۷۸
- پیوست ۶: توضیح مبانی تنوکیزی..... ۷۸
- پیوست ۷: سخنان مقام معظم رهبری درباره جنگ تبلیغاتی علیه ملت ایران..... ۷۹
- پیوست ۸: صدور و دلالت روایت «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ»..... ۸۰
- پیوست ۹: معرفی چند مورد از اسناد بین‌المللی در حال اجرا در جمهوری اسلامی ایران..... ۸۱
- پیوست ۱۰: معرفی اجمالی اسناد بین‌المللی در شرف تصویب و اجرایی‌شدن یا گفتمان‌سازی در جمهوری اسلامی ایران..... ۸۲
- پیوست ۱۱: تصویر مصوبه‌نامه لغو سند ۲۰۳۰..... ۸۳
- پیوست ۱۲: توضیح مفهوم «توانمندسازی» و «فقر» از دیدگاه بانک جهانی..... ۸۳
- پیوست ۱۳: تصویر مقدمه دکتر سیاری بر سند سلامت سازمان ملل متحد..... ۸۵
- پیوست ۱۴: توضیح و نقد اجمالی نظریه TOD در حوزه مدیریت شهری..... ۸۶
- پیوست ۱۵: ارجاعاتی به اسناد بین‌المللی مربوط به آموزش جامع جنسی کودکان و نوجوانان..... ۸۶

پیوست ۱۶: تعارضات سند ۲۰۳۰ با قوانین بالادستی نظام.....	۹۶
پیوست ۱۷: تعارضات سند ۲۰۳۰ با اصول قانون اساسی.....	۹۷
پیوست ۱۸: تبیین مفهوم خشونت از دیدگاه اسناد بین‌المللی و تعارض آن با تعریف اسلامی.....	۹۹
پیوست ۱۹: روایات مرتبط با ارتباط کلامی از راه دور با امام زمان <small>علیه السلام</small> ; انقراض تکنولوژی‌های مدرن در زمان ظهور و وجود تکنولوژی‌های روح‌محور در عصر امام زمان <small>علیه السلام</small>	۱۰۱
پیوست ۲۰: تخیلی بودن شاخص ارزیابی فساد در رنکینگ کشورهای بی‌فساد دنیا.....	۱۰۳
پیوست ۲۱: تعریف ناقص دانشگاه هاروارد از «فساد قانونی» و تعریف صحیح از آن.....	۱۰۵
پیوست ۲۲: اجرای مخفیانه و توسط NGOهای سند ۲۰۳۰؛ یکی از اقدامات یونسکو برای اجرای سند ۲۰۳۰.....	۱۰۶
پیوست ۲۳: تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری اجرایی شدن سند ۲۰۳۰ به وسیله جلسات و نشست‌های کارشناسان بین‌المللی با مدیران اجرایی.....	۱۰۹
پیوست ۲۴: تصویر مقدمه دکتر علی ربیعی (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی) بر سند بانک جهانی.....	۱۱۳
پیوست ۲۵: بررسی صدور ودالات حدیث شریف «العلم سلطان».....	۱۱۴
پیوست ۲۶: روایت شریفه درباره لزوم مدیریت ملاقات اول بین همسران.....	۱۱۶
پیوست ۲۷: گزارش اجمالی حجت‌الاسلام علی کشوری به محضر آیت‌الله جنتی.....	۱۱۷
پیوست ۲۸: روایت مرکزیت شهر قم در افاضه علوم اهل بیت <small>علیهم السلام</small> به جهانیان و ارتباط این وظیفه با زمینه‌سازی ظهور.....	۱۱۸
پیوست ۲۹: دستور مدیر کل امور فرآورده‌های غذایی مبنی بر لزوم برچسب‌گذاری محصولات تراریخته.....	۱۱۹
پیوست رجالی.....	۱۲۰
شناسنامه محتوایی.....	۱۲۸
نظام سوالات.....	۱۲۹
نظام اصطلاحات.....	۱۳۰
نظام ارجاعات.....	۱۳۱

الگوی جدید نگهبانی از نظام بر اساس نظام مقایسه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا وَشَفِيعِنَا فِي يَوْمِ الْحِزَابِ أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى
أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ الطَّاهِرِينَ سَيِّمًا تَبَيَّنَ اللَّهُ فِي الْأَرْضِينَ أَرْوَاحُنَا لِأَمَالِهِ الْفِدَاءِ وَعَجَّلَ
اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفَ

۱. جلوگیری از گسترش محاسبات غلط در کشور ذیل اسناد بین‌المللی؛ دلیل

طرح الگوی جدید نگهبانی از نظام ذیل ۹ سؤال اصلی

خوشحال هستیم که این بار درباره موضوع مهم «تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام» در خدمت برادران و خواهران گرامی هستیم. انشاء الله به فضل الهی در یک بحث نسبتاً سنگین که امیدوارم خستگی و سنگینی آن را تحمل بفرمایید، قرار است پیشنهادهایی را درباره هجوم همه‌جانبه اسناد بین‌المللی به هویت شیعی به محضران ارائه دهم. اصل بحث بنده **نه بخش دارد**. قبل از ورود به بحث مایل هستم مقدمه‌ای را به محضران ارائه کنم تا اهمیت فضای عمومی بحث واضح‌تر شود و آن عبارت از این است که در یک جمله به هم ریختگی‌های فعلی کشور در بخش‌های مختلف، **محصول محاسبات غلط است**. مفاهیم و محاسباتی در سال‌های گذشته در بخشی از ساختارهای نظام پخت و پز شد و بعد به عرصه اجرا آمد و چون آن محاسبات دقیق و فنی و ناظر به بوم و نیازهای ما نبودند، امروز همه ما این به‌هم‌ریختگی را حس می‌کنیم و انسان در بعضی جاها احساس می‌کند که یک گسستگی عجیبی به وجود آمده که اگر علاجی فنی برای آن ارائه نشود، ممکن است هزینه‌های سنگینی را به نظام مبارک زمین‌ساز ظهور، تحمیل کند.

۱/۱. طرح محاسبات غلط؛ علت اصلی به‌هم ریختگی فعلی کشور

۱/۱/۱. سیاست خارجی

توسعه‌گرا (برجام)؛ اولین نمونه از

محاسبات غلط

ما با پدیده محاسبات غلط روبرو هستیم؛ حرف بنده این است. بعضی افراد در مسائل کشور اظهار نظر می‌کنند ولی اظهار نظرهایشان توهمی و ناقص است. این علت اصلی مشکلات در بخش‌های مختلف است. همه شما به یاد دارید که بعضی افراد درباره برجام چه وعده‌هایی می‌دادند! حال که بیش از پنج سال از آغاز مذاکرات می‌گذرد، همه ما داریم متوجه می‌شویم که محاسبات برجام، توهمی و ناقص بود.^۱ موضوع در بخش‌های دیگر هم به همین شکل است. کاهش ارزش پول ملی مربوط به تنظیم غلط سیاست‌های پولی و مالی کشور است.^۲ ما در بخش نهاد خانواده با بالا رفتن پدیده خطرناک طلاق روبرو هستیم.^۳ تأثیر این مشکل در آسیب‌های اجتماعی نگران‌کننده است و باید برای آن برنامه‌ای طراحی کرد. این بلیه در حوزه‌های مختلف، مردم کشور ما را تهدید می‌کند؛ بنابراین بهترین راه در وضعیت فعلی این نیست که شما به عنوان وظیفه اصلی، مسئولین کشور را به چالش بکشید. البته من مخالف مطالبه‌گری صریح و منطقی و مستدل از مسئولین نیستم؛ حتماً این کاری فنی و خوب است و لکن باید توجه کنیم این مشکل با مطالبه‌گری صرف مدیریت نخواهد شد. همه دستگاه‌های تصمیم‌ساز کشور دچار مشکل هستند و درست محاسبه و فکر نمی‌کنند. اجازه بدهید چند مثال بزنم تا برای شما واضح‌تر شود.

۱/۱/۲. برنامه‌های پنج‌ساله

توسعه؛ دومین نمونه محاسبات

غلط

یکی از مهم‌ترین دستگاه‌های تصمیم‌ساز کشور، سازمان برنامه و بودجه کشور است.^۴ سازمان برنامه و بودجه از سال ۱۳۲۷ برای کشور به اصطلاح با طراحی و محاسبه و ضرب و تقسیم اعداد و آمار، یک سری برنامه پیشنهاد کرده^۵ و یک سری

۱. پیوست ۱: سیر زمانی وعده‌های مدافعان و سپس اعترافشان به شکست آن وعده‌ها و همچنین واکنش‌های جریان کفر در مسئله برجام.

۲. پیوست ۲: اثبات علمی کاهش شدید ارزش پول ملی در دولت یازدهم و دوازدهم به علت وابستگی سیاست‌های پولی و مالی دولت به نظریه معیوب «سیاست خارجی توسعه‌گرا».

۳. پیوست ۳: نمودار رشد میانگین طلاق در کشور و شهرهای توسعه‌یافته ایران به همراه تحلیل اجمالی آمارها.

۴. شورای عالی اداری در یکصد و هفتاد و ششمین جلسه خود مورخ ۲/ ۵/ ۱۳۹۵ با توجه به اختیارات اصل ۱۲۶ قانون اساسی، به منظور سازماندهی و انسجام بخشی به مأموریت‌ها و وظایف مربوط به حوزه‌های امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه تصویب نمود؛ وظایف رییس جمهور در امور برنامه و بودجه، در قالب سازمان برنامه و بودجه کشور توسط «معاون رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور» اداره گردد. بر همین اساس، سازمان برنامه و بودجه کشور تشکیل شد و هم‌اکنون ریاست سازمان برعهده دکتر محمدباقر نوبخت می‌باشد. این سازمان مستقیماً زیر نظر ریاست جمهور انجام وظیفه می‌کند.

آدرس مطلب در پایگاه رسمی سازمان برنامه و بودجه mporg.ir/about

۵. برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به مجموعه برنامه‌های میان مدتی گفته می‌شود که به صورت پنج ساله تنظیم شده و اصل بر این است که توسط دولت وقت تنظیم شود و به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

از آن‌ها هم اجرا شده است. خود دوستانی که در سازمان برنامه و بودجه هستند، می‌گویند هر ۱۰ برنامه‌ای که تابه‌حال طراحی شده، شکست خورده است.^۶ این سخن ما نیست، سخن خودشان است. بنده در زمان تصویب برنامه ششم کشور، مکرر گوشزد کردم که برنامه ششم هم شکست خواهد خورد.^۷ یادم می‌آید با رئیس کمیسیون تلفیق برنامه ششم مباحثه می‌کردیم که به ایشان عرض کردم برنامه ششم شکست می‌خورد و اجرایی نخواهد شد. ایشان می‌فرمودند: برای عدم اجرای برنامه ششم، قانون مجازات می‌گذاریم. من به ایشان عرض کردم: این مشکل با قانون گذاشتن حل نخواهد شد؛ چرا که محاسبه توهمی بوده و واقعی نیست. هر چقدر هم فشار بیاورید، باز اجرا نخواهد شد! الآن وسط برنامه ششم هستیم و همه اذعان می‌کنند که این برنامه اجرایی نخواهد شد.^۸ دستگاه تصمیم‌ساز کشور به بیماری محاسبات غیرکاربردی مبتلاست. از نخبگان محترم خواهش می‌کنم که این را ببینند؛ اگر این معنا در کشور مورد توجه نخبگان قرار نگیرد، ما نمی‌توانیم مسائل کشورمان را علاج کنیم. این حتماً باید محور بحث‌ها باشد که چه طور باید از شر محاسبات مبتنی بر توسعه و محاسبات غلط راحت شویم.

۶. دکتر محمد باقر نوبخت (رئیس سازمان برنامه و بودجه) در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری با اشاره به اینکه ما از سال ۸۴ دو برنامه را آغاز کردیم و الآن نوبت برنامه ششم است، گفت: قرار است تا سال ۱۴۰۴ جزء کشورهای توسعه‌یافته باشیم و در منطقه هم از لحاظ فناوری و اقتصادی جایگاه اول را داشته باشیم. در برنامه‌های سابق به اهداف برنامه نرسیده‌ایم.

آدرس مطلب در پایگاه اطلاع‌رسانی دولت yon.ir/RAWUI

دکتر تاجگردون (رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس): متأسفانه در برنامه‌های سابق، کارهای بزرگ در کنار احکامی که عمدتاً در ردیف آمال و آرزوها قرار دارند به فراموشی سپرده شد و در قبال آن احکامی که به هیچ وجه قابل سنجش نیستند و تنها در حد شعار و حرف‌اند، در کتاب برنامه‌ها گنجانده شد که این خود می‌تواند اصل‌های مهم برنامه‌ای را بهم بریزد.

باشگاه خبرنگاران جوان yjc.ir/00Mbgc

۷. اشاره به جلسات متعدد با نمایندگان مجلس شورای اسلامی در کمیسیون‌های تخصصی در فرآیند بررسی برنامه ششم توسعه و همچنین نامه‌های نوشته شده توسط حجت‌الاسلام علی کشوری به دکتر علی لاریجانی به عنوان رئیس مجلس و دکتر محمد باقر نوبخت به عنوان رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور.

نامه حجت‌الاسلام علی کشوری به آقای دکتر محمد باقر نوبخت nro-di.blog.ir/1395/05/26/

نامه حجت‌الاسلام علی کشوری به دکتر علی لاریجانی درباره برنامه ششم کشور nro-di.blog.ir/1395/10/01/

۸. پیوست ۴: مشروح خبر مصاحبه دکتر محمد خدابخش، رییس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه‌ای کشور درباره نتایج آماری اجرای برنامه ششم توسعه در سال اول اجرای آن.

۱/۱/۳. قوانین بودجه‌های

سالیانه؛ سومین نمونه از

محاسبات غلط

یک نمونه دیگر عرض کنم، یکی از برنامه‌های کوتاه‌مدت کشور برای توسعه، همین **قانون بودجه سالیانه** است.^۹ مجموعه دستگاه تصمیم‌سازی کشور، سالی یک‌بار به سمت تخصیص بیت‌المال در پروژه‌های کشور می‌روند. **حتماً پیگیری فرمودید که ما امسال حدود دوازده تریلیون تومان بودجه داشتیم**؛^{۱۰} خب این را چه کسی تخصیص می‌داد؟ سازمان برنامه و بودجه. به کجا تخصیص پیدا می‌کرد؟ به بخش‌های مختلف؛ مثلاً بخشی از این بودجه را به بانک‌ها می‌دهند^{۱۱} - همان بانک‌های ربوی ناکارآمدی که خون مردم را در شیشه کرده‌اند و به مردم فشار وارد می‌کنند - و همچنین به بخش‌های دیگر نیز بودجه تخصیص داده می‌شود. **حتماً گزارش تفریح بودجه سال قبل را که منتشر شده، دیده‌اید. در دیف بودجه بالای هشتاد درصد جابجایی اتفاق افتاده**؛^{۱۲} یعنی یک چیز دیگری تصویب شده و در اجرا در جای دیگری مصرف گردیده است. این گزارش مراکز ارزیابی بوده و دیوان

۹. بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی تهیه و حاوی پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد هزینه‌ها برای انجام عملیاتی که منجر به نیل سیاستها و هدفهای قانونی می‌شود، بوده و از سه قسمت به شرح زیر تشکیل می‌شود:

۱ - بودجه عمومی دولت که شامل اجزاء زیر است:

الف - پیش‌بینی دریافت‌ها و منابع تأمین اعتبار که به طور مستقیم و یا غیر مستقیم در سال مالی قانون بودجه به وسیله دستگاه‌ها از طریق حسابهای خزانه‌داری کل اخذ می‌گردد.

ب - پیش‌بینی پرداخت‌هایی که از محل درآمدهای عمومی و یا اختصاصی برای اعتبارات جاری عمرانی و اختصاصی دستگاههای اجرایی می‌تواند در سال مالی مربوط انجام گردد.

۲ - بودجه شرکتهای دولتی و بانک‌ها شامل پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار.

۳ - بودجه مؤسساتی که تحت عنوانی غیر از عناوین فوق در بودجه کل کشور منظور می‌شود.

قانون محاسبات عمومی کشور، فصل اول - تعاریف، ماده ۱ (سامانه قوانین مجلس شورای اسلامی)، ۹۱۳۸۴/rc.majlis.ir/fa/law/show/

۱۰. بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور از حیث منابع بالغ بر دوازده میلیون و دویست و پنج هزار و پانصد و بیست و سه میلیارد و هفتصد و چهل میلیون (۷۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۵۲۳/۲۲۵/۱۲) ریال و از حیث مصارف بالغ بر دوازده میلیون و دویست و پنج هزار و پانصد و بیست و سه میلیارد و هفتصد و چهل میلیون (۷۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۵۲۳/۲۲۵/۱۲) ریال است.

قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور، ص ۳

۱۱. ر.ک « پیوست شماره سه از لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ » که شامل بودجه شرکتهای دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت است.

آدرس مطلب: پایگاه اطلاع‌رسانی دولت yon.ir/ppPk

۱۲. ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، مجموعاً دارای ۹۹ تبصره و بند است. در محدوده رسیدگی‌ها طبق (جدول شماره ۹) مشخص است که حدود ۲۰ درصد از احکام قانونی رعایت شده است. احکام قانونی در ۶۵ درصد موارد به طور کامل و یا بخشی از آن رعایت نگردیده و اهداف موردنظر قانون‌گذار در ۱۹ درصد موارد به طور کامل و یا بخشی از آن محقق نشده است. همچنین ۸ درصد احکام فاقد عملکرد می‌باشد.

گزارش تفریح بودجه ۱۳۹۵، صفحه ۷

محاسبات کشور این گزارش را منتشر کرده است. ما همیشه سؤال پرسیدیم پس چرا شما برنامه‌ریزی می‌کنید؟ شما که نمی‌توانید برای یک سال به صورت درست برنامه‌ریزی کنید، پس ملت چه اعتمادی نسبت به شما داشته باشند؟ این اتفاقات در حال رخ دادن است!

۱/۱/۴. تئوری امنیت غذایی و گسترش کشت تراریخته‌ها؛ چهارمین نمونه از محاسبات غلط

در یک مورد دیگری که همیشه عرض کرده‌ام، متأسفانه دستگاه کشاورزی به دنبال ایده امنیت غذایی است. می‌گوید ما باید امنیت غذایی مردم ایران را تأمین کنیم. اصلاً تصمیمشان این است که ذیل هدف دوم سند توسعه پایدار به دنبال امنیت غذایی باشند. بعد گفته می‌شود قرار است این غذایی که تهیه می‌شود، از طریق گسترش کشت محصولات تراریخته باشد؛ یعنی به سمتی بروند که محصولات تراریخته را به قوت غالب مردم ایران تبدیل کنند. این قضیه خصوصاً درباره برنج در حال پیگیری توسط آن‌هاست که واقعاً خطرناک است!^{۱۳} ببینید محاسبه غلط یعنی این؛ هر عاقلی متوجه می‌شود که غذا باید سالم باشد. از این سؤال بگذریم که آیا باید سلامت غذا را با تناسب و متابولیسم تحلیل کنیم یا با قلب تحلیل کنیم؟ مبنای عالم آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام در طبقه‌بندی غذاها متابولیسم نیست، بلکه مبنایشان مسئله قلب انسان‌هاست و مبنای دیگری را در الگوی تغذیه توصیه می‌کنند.^{۱۴} به هر حال هر مبنایی را که بپذیریم من نمی‌خواهم خیلی مناقشه کنم - واضح است که سلامت غذا مهم است؛ این آقایان می‌گویند نه! فقط امنیت غذا مهم است. محاسبه غلط این است.

۱/۲. طرح محاسبات اسلامی؛ راهکار حل مشکلات جامعه و مقابله با محاسبات غلط

حال چاره چیست؟ چاره این است که سعی کنیم محاسبات درست را مطرح کنیم، این تنها راه است. تنها راه رفتن به سمت ظهور و حل مشکلات جامعه این است که ما به مفاهیم دینی و اصول تفکر پیامبران باز گردیم. آن‌ها دقیق‌تر مسائل را تحلیل می‌کردند. در روایت وارد شده است هیچ چیزی وجود ندارد مگر اینکه در کتاب و

۱۳. پیوست ۵: شامل «توضیح درباره سیاست دولت دوازدهم درباره امنیت غذایی» و «نگرش دولت درباره مسئله تراریخته‌ها» و ...

۱۴. رُوی عَنْهُ [الباقر] عَلَيْهِ السَّلَام؛ وَ اعْلَمُ أَنَّهُ لَا عِلْمَ كَطَلِبِ السَّلَامَةِ وَ لَا سَلَامَةَ كَسَلَامَةِ الْقَلْبِ.

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام فرمودند: و بدان همانا علمی مانند طلب سلامت نیست و هیچ سلامتی‌ای مانند سلامت قلب نیست.

سنت در مورد آن صحبت شده است.^{۱۵} ما باید این را احیا کنیم؛ یعنی در مسئله تغذیه، مسئله امنیت، مسئله برنامه‌ریزی، مسئله مدیریت شهری، مسئله پیشگیری از جرم، مسئله قانون‌گذاری، مسئله ورزش کشور و در هر مسئله‌ای که شما مطرح می‌کنید، باید با برنامه‌ریزی دیگری ورود کنیم. تفکرات رایج غربی تجربه شده است! آزموده را آزمودن خطاست. یک سال یا دو سال نیست، ۷۰ سال است که ما گرفتار این برنامه‌های غلط هستیم. این صحبت مقدماتی من است؛ لذا هر مقدار که وقت برای این جلسه بگذارید، گفتگو و تضارب می‌کنیم که محاسبه صحیح در مجموعه بخش‌های مختلف کشور چیست؛ این همان جهاد کبیری است که کشور را نجات می‌دهد ولی متأسفانه ما نسبت به آن غافل هستیم. در همین آستان قدس رضوی، جلسات محدودی به این موضوعات اختصاص پیدا کرده است. ما هنوز هم گرفتار بحث‌های سابق در مباحثات هستیم؛ در حالی که در حال حاضر موضوعات جدید مطرح شده و من شنیدم که حتی بعضی از کارشناسان خود آستان قدس رضوی هم بر اساس همین نگاه معیوب، آستان قدس را ارزیابی کرده و برای آن برنامه‌ریزی می‌کنند. مسئله و مشکل ما این است. باید در این‌باره فکری کرد.

۱/۳. مقصر جلوه دادن انقلاب و من صراحت را ترجیح می‌دهم، چرا که دارد ظلم اتفاق می‌افتد و مردم در حال ناامید شدن هستند. اصلاً کجای برنامه‌های کشور بر اساس اسلام نوشته می‌شود که بعضی در جریان‌های رسانه‌ای خود مشکلات را به گردن اسلام می‌اندازند؟ بله درست است که باید با طلبه‌ها برخورد جدی کرد که چرا وارد حوزه‌های جدید نشدند؟ این حرف درستی است ولی برنامه‌های فعلی ربطی به دین ندارد. اصلاً دولت

اسلام در مشکلات کشور؛ نتیجه به چالش نکشیدن محاسبات غلط و عدم طرح محاسبات اسلامی

۱۵. عَلِيٌّ بْنُ إِبرَاهِيمَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى عَنْ يُونُسَ عَنْ حَمِيْنِ بْنِ الْمُؤَدَّرِ عَنْ عُمَرَ بْنِ قَيْسٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عليه السلام قَالَ سَمِعْتُهُ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَدْعُ سُبْحَانَ يَحْتَاجُ إِلَيْهِ الْأُمَّةُ إِلَّا أَنْزَلَهُ فِي كِتَابِهِ وَبَيَّنَّهُ لِرُسُولِهِ صلى الله عليه وآله وَجَعَلَ لِكُلِّ شَيْءٍ حَدًّا وَجَعَلَ عَلَيْهِ دَلِيلًا يَدُلُّ عَلَيْهِ وَجَعَلَ عَلَيَّ مِنْ تَعْدَى ذَلِكَ الْحَدَّ حَدًّا.

امام باقر عليه السلام می‌فرمود: خدای تبارک و تعالی چیزی از احتیاجات امت را وانگذاشت جز آنکه آن را در قرآنش فروفرستاد و برای رسولش بیان فرمود و برای هر چیز اندازه و مرزی قرار داد و برای رهنمائی آن رهبری گماشت و برای کسی که از آن مرز تجاوز کند کیفری قرار داد. [ترجمه مصطفوی]

الكافي ج ۱ ص ۵۹

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ أَبِي عَرَبَةَ عَنْ صَفْوَانَ عَنْ سَعِيدِ الْأَعْرَجِ قَالَ: ... قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام لَيْسَ شَيْءٌ إِلَّا جَاءَ فِي الْكِتَابِ وَجَاءَ فِيهِ الشُّكُّ.

اختصاص ص ۲۸۱ / بصائر الدرجات ج ۱ ص ۳۰۱

امام صادق عليه السلام فرمود: هیچ چیز نیست مگر درباره آن آیه‌ای در قرآن کریم یا حکمی در سنت وارد شده است

فعلی، یک دولت نهادگراست و همچنین بعضی از کارشناسان آن بر اساس تئوری‌های نئوکینزی^{۱۶} برنامه‌ریزی می‌کنند. شکست دولت آقای روحانی، شکست تفکرات نهادگرایی^{۱۷} است. البته ایشان عمامه هم دارد و گاهی آیات قرآن هم می‌خواند و تفسیر دینی هم ارائه می‌دهد ولی شخصیت آقای روحانی، یک شخصیت نهادگراست. آقای نوبخت، یک شخصیت نهادگراست.^{۱۸} محل تولد مکتب نهادگرایی هم آمریکاست و نئونهادگراها هم در آنجا حرف‌هایشان را می‌زنند. من آن روز یک گفتگوی کردم و گفتم سازمان برنامه و بودجه بر اساس نظریه نهادگرایی در حال برنامه‌ریزی است و آقایان گفتند در دفتر ما تفکرات آمریکایی حاکم نیست.^{۱۹} نخیر؛ آقا هست! مشخص است که شما بر اساس نهادگرایی که محل تولد آن آمریکاست، برنامه‌ریزی می‌کنید. چرا این‌ها را با صراحت نگوئیم؟ ما طلبه‌ها باید توبه کنیم که

۱۶. پیوست ۶: توضیح اجمالی مبانی نئوکینزی‌ها.

۱۷. نهادگرایی یک نظریه اقتصادی است که تأثیر نهادهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در وقایع اقتصاد را بر اهمیت می‌شمارد. این نظریه در پایان قرن ۱۹ میلادی در آمریکا به طور منسجم شکل گرفت. از اقتصاددانان این مکتب می‌توان به تورستین ویلن، جان راجر کامونز، وزلی می‌چل نام برد. این نظریه، هم توسط دولت‌مردان ایران و دیگر کشورها به کار گرفته شده که مخصوصاً در ایران به دلیل عدم تناسب پیش‌فرض‌های آن با بافت فرهنگی و اجتماعی ایران، با شکست جدی روبرو شده است. هنوز مخلوطی از این نظریه و نظریه نئوکینزی توسط دولت‌مردان ایرانی اجرا می‌شود.

۱۸. دکتر حسن روحانی در کتاب «امنیت ملی و نظام اقتصادی ایران» در صفحه ۷۸۲ می‌نویسد: «پس از بررسی انواع مکاتب اقتصادی و ارزیابی آن‌ها از منظر اسناد فرادستی نظام ... به نظر می‌رسد که نظریه‌های مکاتب نهادگرایان و کینزی‌های جدید با الگوی مطلوب توسعه در جمهوری اسلامی ایران، قرابت بیشتری داشته باشد.»

دکتر محمد باقر نوبخت، سخنگوی دولت و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور: مدل الگوی اسلامی-ایرانی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، به طور کامل در کتاب «امنیت ملی و نظام اقتصادی ایران» تصویر شده است.

گفتگوی ویژه خبری / ۹ فروردین ۱۳۹۵

۱۹. خبرنگار مشرق: نهاد سازمان مدیریت یا نهاد برنامه در چند دهه‌ی اخیر عملکرد موفقی نداشته و عده‌ای معتقدند که ساختار آمریکایی و انگلیسی دارد. این نهاد چگونه می‌تواند الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت را طراحی کند؟
دکتر رضا معصومی راد رئیس امور تدوین الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت: ... این ادعا که بدنه‌ی ما آمریکایی است، حرف درست و دقیقی نیست؛ چون منتقدان و فلاسفه و متفکران غربی متعددی وجود دارند که نگاه‌های کاپیتالیستی و لیبرالیستی را نقد می‌کنند
خبرنگار: همان طور که میدانید، طیف‌های اقتصادی مختلفی در دولت وجود دارند، مانند آقای نوبخت به عنوان نماینده‌ی تفکری مستقل در نهادگرایی و آقای دکتر نیلی که نئولیبرال هستند. سؤال اینجاست که دولت، شما و بدنه‌ی کارشناسی تدوین الگو چگونه به همکاری دست خواهید یافت؟

معصومی راد: به هر حال، رویکردهای گوناگون اقتصادی طیفی را تشکیل می‌دهند و هر یک در نقطه‌ای از آن قرار می‌گیرند. مثلاً نهادگرایی در یک سر طیف و اقتصاد لیبرالی در سر دیگر قرار می‌گیرند. بنابراین، افراد مختلف در نقاطی از طیف هستند که مرزبندی دقیقی بین آن‌ها نیست. بنابراین، ممکن است درون اتاق فکر نهادگرایان اختلاف جدی درگیرد؛ چون درجات مختلفی از آن وجود دارد. همین اتفاق در اتاق فکر لیبرالیسم هم امکان وقوع دارد.

آدرس مطلب در خبرگزاری مشرق / کد خبر: ۳۲۱۴۹۳ / تاریخ انتشار: ۶ تیر ۱۳۹۳

جمهوری اسلامی را به دست ما دادند و ما هم رقتیم مانند دوره قاجار و دوره‌های قبل، بحث‌های قدیمی ناکارآمد را مطرح کردیم. این انتقاد به حق و درستی است. ما کم‌کاری کردیم؛ اما معنای این حرف این نیست که برنامه‌ریزی کشور به دست دین بوده است. سازمان برنامه و بودجه حتی به اندازه یک روز هم به دست تفکر انقلاب نبوده است. شاید خرمشهری که در آینده فتح خواهد شد، همین سازمان برنامه و بودجه باشد. چرا آقایان نتیجه کار خود را نمی‌پذیرند؟ چرا این کار را نمی‌کنند؟ چرا این قدر ترسو هستند؟ برادر عزیزم تو نهادگرایی! برادر عزیز تو نئوکینزی هستی! سیاست‌های پولی و مالی کینز در این کشور شکست خورده است. بعد بعضی در رسانه‌ها می‌گویند انقلاب اسلامی شکست خورده است. مگر اصلاً در این فضا، تفکرات انقلاب اسلامی حاکم بوده است؟ ببینید وقتی به این مسائل ورود پیدا نمی‌کنید، این طور می‌شود. تهمت و اثم مبین [گناه آشکار] است که بگوییم اسلام در سازمان برنامه و بودجه پیاده شده است. ما آن را رها کردیم. دیده‌اید بعضی وقت‌ها انسان خام می‌شود؟ ما طلبه‌ها اول انقلاب خیال کردیم که کار تمام شده و خام شدیم! این موضوعات را به دست آقایان دادیم. هر روز یک اتفاق و مسئله‌ای رخ می‌دهد. جریان رسانه‌ها هم الفا می‌کند که این تقصیر قم است! اصلاً مگر قم ورودی به این بحث‌ها پیدا کرده؟ آیا برنامه‌ها به دست قم بوده است؟ ان‌شاء الله قم متحول شود و فرصت انقلاب اسلامی را فهم کند. ان‌شاء الله این اتفاقات بیافتد. اینکه رهبری می‌فرمایند جنگ تبلیغی و رسانه‌ای داریم،^{۲۰} همین است؛ یعنی برنامه‌ریزی‌های غربی را به اسم انقلاب می‌نویسند! مردم حق دارند، اما متأسفانه طلبه‌ها با یک روایتی مثل «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ»^{۲۱} هر جور تفکر معیوبی را امضا می‌کنند! ما وقتی اخباریگری می‌کنیم، مملکت به هم می‌ریزد. یکی از آقایان در قم مصاحبه کرده و گفته است: اسلام با اقتصاد سرمایه‌داری و اقتصاد بازار آزاد موافق است!^{۲۲} من به ایشان پیام دادم: برادر عزیزم یکی از مقالات کینز را بخوان. کینز به

۲۰. پیوست ۷: شامل بخشی از سخنان مقام معظم رهبری در مسئله جنگ تبلیغاتی و رسانه‌ای دشمن علیه ملت ایران.

۲۱. پیوست ۸: بحث اجمالی درباره صدور و دلالت روایت شریفه.

۲۲. سید محمد جواد علوی بروجردی (متولد ۱۳۳۰ ش) از اساتید درس خارج فقه و اصول قم: در وضعیت فعلی نه کاری به کمونیست‌ها داریم و نه به سوسیالیست‌ها. ما اقتصاد عقلایی می‌خواهیم. اقتصاد ما سوسیالیستی و کمونیستی نیست. اقتصاد بازار آزاد است. ما مدافع رقابت آزاد هستیم.

صراحت گفته ما باید حرص را مبنا قرار دهیم. ما باید به سمت مبنا قرار دادن ربا برویم.^{۲۳} این را به صراحت گفته و لازم نیست که مذاقه خاصی هم بکنید. وقتی می‌گویید من با اقتصاد آزاد موافقم، یعنی من با ربا موافقم. این اوج کم‌توجهی بعضی از آقایان است. این‌ها مشکلات ماست. اگر می‌خواهید فکری درباره قضیه کنید، باید وقت بگذارید. ما ضربه‌اش را نمی‌خوریم، بلکه دین و ائمه دارند متهم به ناکارآمدی می‌شوند! چرا ما این ظلم را به دستگاه حق و حقیقت تحمیل می‌کنیم؟ مردم عادی نمی‌توانند این‌ها را تمییز بدهند! بلکه می‌گویند این جریان اسلامی ناکارآمد است. به آقایان که می‌گوییم چند جلسه جدی بگذارید، سختشان می‌آید و می‌گویند ما برای اداره کشور خودمان برنامه داریم! مگر برنامه‌های ما برای حفظ اسلام نیست؟ با برنامه‌های قبلی دیگر نمی‌توان کار کرد! تحول در برنامه‌ها را بپذیرید! عرض بنده این است.

۰/۱/۴. اسناد بین‌المللی؛

دربردارنده حجم عظیمی از

محاسبات غلط و لزوم مقابله با

این اسناد

وارد بحث می‌شوم. یک مجموعه عظیم از این محاسبات غلط در اسناد بین‌المللی گنجانده شده است و بعضی از آن‌ها الآن در حال اجراست^{۲۴} و برای بعضی هم زمینه اجرای آن‌ها در حال آماده شدن است.^{۲۵} اگر برای مسئله اسناد بین‌المللی، چالش منطقی و مستدل و حکیمانه ایجاد نکنیم؛ این‌ها مجدداً پیاده می‌شوند و زندگی مردم به چالش کشیده می‌شود؛ یعنی وقتی اسم اسناد بین‌المللی می‌آید، من فکر می‌کنم صدها محاسبه غلط به اسم علم، در آن‌ها گنجانده شده است! لذا قضیه اسناد بین‌المللی را از این حیث باید توجه نمود.

آدرس مطلب در سایت رسمی ایشان / بیانات ایشان در دیدار با مدیران و روسای شعب بانک کوثر استان قم / ۲۵ تیر ۱۳۹۶ ۹ azGY.yon.ir

۲۳. مینارد کینز: دست کم باید برای صد سال دیگر برای خود و هرکس دیگر تظاهر کنیم که بدی، نیکی است و نیکی بدی است؛ زیرا بدی مفید است و نیکی نیست. حرص و طمع و ربا و محافظه‌کاری؛ باید هم‌چنان برای یک مدت کوتاه دیگر؛ خدایان ما باشند. زیرا فقط آن‌ها می‌توانند ما را از گذرگاه تاریک اقتصادی به روشنائی روز؛ رهنما شوند.

For at least another hundred years we must pretend to ourselves and to everyone that fair is foul and foul is fair; for foul is useful and fair is not. Avarice and usury and precaution must be our gods for a little longer still. For only they can lead us out of the tunnel of economic necessity into daylight.

مقاله وی با نام «Economic Possibilities for our Grandchildren» منتشر شده در سال ۱۹۳۰

۲۴. پیوست ۹: شامل معرفی چند مورد از اسناد بین‌المللی در حال اجرا در جمهوری اسلامی ایران.

۲۵. پیوست ۱۰: شامل اطلاعاتی درباره اسناد بین‌المللی که در شرف تصویب و اجرا شدن یا گفتمان‌سازی در جمهوری اسلامی ایران هستند.

۱/۵. طرح ۹ سوال توسط الگوی پیشرفت اسلامی برای تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام و مقابله با محاسبات غلط اسناد بین‌المللی

برای اینکه هم با ماهیت اسناد بین‌المللی و هم با چگونگی مقابله با آن‌ها بیشتر آشنا شویم، من نه سؤال را مطرح می‌کنم و در قالب این نه سؤال، الگوی جدید نگهبانی از نظام را به محضران تبیین می‌کنم. همه این نه سؤال بر یکدیگر ترتب دارد؛ یعنی اولی باید فهم شود تا به دومی برسیم و دومی باید فهم شود تا به سومی برسیم و اگر مخاطب شما فرد فرهیخته‌ای باشد، می‌توان به یکی از سؤال‌ها وارد شده و مباحثه کنید ولی به هر حال نه سؤال جدی است.

۲. سؤال اول: آیا ما فقط با سند ۲۰۳۰ آموزش و پرورش روبرو هستیم یا با هجوم مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟

۲/۱. هجوم هفده سند اصلی بین‌المللی به هویت شیعی ذیل اهداف هفده گانه توسعه پایدار

۲/۱/۱. ارائه تعریفی ضد خانواده از فقر ذیل هدف اول توسعه پایدار (رفع فقر)

سؤال اول این است که آیا ما تنها با یک سند روبرو هستیم یا با مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟ این اسناد چند مورد هستند؟ بسیاری از نخبگان ما اصلاً نمی‌دانند داستان اسناد بین‌المللی چه مقدار گسترده است؟ بعضاً گمان می‌کنند که تنها سند ۲۰۳۰ یونسکو مطرح بوده است که آن هم در ایام انتخابات لغو شد.^{۲۶} این را باید بررسی کنیم. ببینید خود سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار، هفده آرمان اصلی است. این بخش اصلی سند است که در حوزه‌های مختلف حضور دارد؛ مثلاً شما ببینید حوزه‌های اسناد بین‌المللی چیست؟ هدف اول آن بحث رفع فقر است. وقتی صحبت راجع به اسناد بین‌المللی می‌کنید، باید بدانید آن‌ها راجع به موضوع رفع فقر جدی‌تر مباحثه کرده‌اند. این یک حوزه است. البته این عنوان، ظاهر زیبایی دارد. ممکن است یک نفری بدون بحث علمی فریب بخورد و بگوید رفع فقر که چیز بدی نیست و اتفاقاً هدف خوبی است. اما اگر به خود این اسناد رجوع کنید، می‌بینید فقر را به «نبود آزادی» و ذیل لیبرالیسم معنا کرده است. ما درکی از فقیر داریم و می‌گوییم فقیر کسی است که نان شب یا خانه ندارد ولی آن‌ها می‌گویند فقیر کسی است که آزادی گسترده ندارد.^{۲۷} اصلاً یک معنای

۲۶. جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی برای بررسی سند ۲۰۳۰ عصر امروز با حضور حسن روحانی رئیس‌جمهور برگزار شد. در این جلسه اکثریت اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب کردند که سند تحول آموزش و پرورش در تمام مسائل آموزشی مورد توجه باشد و به طور کلی مسائل آموزشی کشور براساس اسناد بالادستی ایران انجام شود. بر این اساس سند ۲۰۳۰ محلی از اعتنا ندارد. خبرگزاری فارس/ تاریخ خبر: ۱۳۹۶/۰۳/۲۳ fna.ir/Z-BWXXN

برای مشاهده تصویر مصوبه‌نامه هیئت دولت مبنی بر لغو اجرای سند ۲۰۳۰، رک پیوست ۱۱.
۲۷. پیوست ۱۲: شامل نقل عبارت مد نظر از کتاب «توانمندسازی و رفع فقر» کتاب مرجع بانک جهانی.

دیگری از فقر مدّ نظرشان است؛ لذا مثلاً خانمی که ازدواج می‌کند، چون با عقد حکیمانه ازدواج، انتخاب‌های عاطفی و جنسی خود را محدود می‌کند، این خانم از نظر سازمان ملل فقیر است؛ چون انتخاب گسترده ندارد! ببینید وقتی می‌گوییم محاسبات آن‌ها غلط است، به کجا ختم می‌شود! کتب ضالّه دوران قدیم در برابر ضالّت این‌ها کم می‌آورد! یا مثلاً مردی که ازدواج می‌کند و متعهد به خانواده است، انتخاب‌هایش محدود می‌شود؛ مثلاً در روایت هست که اگر مردی در شهر محل زندگی خود بود و خود را به خانه نرساند و نزد همسرش نرفت، ملعون واقع شده و از رحمت خدا دور می‌شود.^{۲۸} شما باید برای خانواده وقت بگذارید. اما آن‌ها می‌گویند: نخیر! این فقر است چرا که انتخاب را محدود می‌کند! انسان باید در هر شرایطی آزاد باشد که هر کاری می‌خواهد انجام دهد. این‌ها را باید بعداً به صورت تفصیلی بحث کرد.

هدف دوم، به صفر رساندن گرسنگی است. این هدف از ظاهر آن هدف قبلی خیلی زیاتر است اما همان‌طور که توضیح دادم، از طریق **تراویخته‌ها و راه‌حل‌های معیوب دیگر می‌خواهند این کار را بکنند**؛^{۲۹} یعنی باز انحرافی در این مسئله هست.

هدف سوم، سلامت مطلوب و رفاه است. اسناد بین‌المللی راجع به سلامت بحث کرده‌اند. WHO [سازمان بهداشت جهانی، یکی از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل است؛ این نهاد] یک سری راهبردها ذیل نظریات غلط برای سلامت پیشنهاد می‌کند.^{۳۰}

۲۸. قال الصادق عليه السلام: هَلِكُ بَدْوِي الْمَرْوَةِ أَنْ تَبِيَّتَ الرَّجُلُ عَنْ مَثْرَلِهِ بِالْمَصْرِ الَّذِي فِيهِ أَهْلُهُ؛

امام صادق عليه السلام فرمود: برای صاحبان مروّت از بین بردن شخصیت و آبرو است که شخص در شهر و در دیار خود که منزل و خانواده دارد در جای دیگر (مسافر خانه یا کاروانسرای یا امثال آن) شب را به صبح آورد [ترجمه غفاری]

من لا يحضره الفقيه، ج ۳ ص ۵۵۵

۲۹. **سازمان بهداشت جهانی:** غذاهای اصلاح‌شده ژنتیکی می‌تواند به بهبود امنیت غذایی از طریق حفاظت بهتر از آفات و خشکسالی، تولید واکسن و افزایش میزان مواد مغذی در مواد غذایی کمک کند.

آدرس مطلب در سایت سازمان جهانی بهداشت: yon.ir/NtUQ۳

۳۰. کتاب «اسلامت در ۲۰۱۵؛ حرکت از MDGs (اهداف توسعه هزاره) به سمت SDGs (اهداف توسعه پایدار)»؛ این کتاب توسط سازمان بهداشت جهانی به عنوان کتاب مرجع آمار سلامت جهان در سال ۲۰۱۵ تدوین شده است. ترجمه این کتاب نیز زیر نظر دکتر علی‌اکبر سیّاری (معاون وقت وزیر بهداشت)، دکتر امیر حسین تکیان، دکتر شهرام رفیعی‌فر؛ با ترجمه احد بختیاری، صادق غضنفری، یوسف چاوه‌پور صورت گرفته است.

هدف چهارم، آموزش با کیفیت، هدف پنجم، برابری جنسیتی، هدف ششم، آب سالم و تأسیسات بهداشتی، هدف هفتم، انرژی پاک و قابل دسترس، هدف هشتم شغل شرافتمندانه و رشد اقتصادی،

هدف نهم صنعت و نوآوری و زیرساخت است. ذیل این اهداف، خیلی حرف‌های خطرناکی دارند که باید بعداً به آن‌ها پردازیم. برای مثال معنای **استراتژی‌های صنعتی** که این‌ها مطرح می‌کنند، این است که **تسلط کارتل‌های اقتصادی را بر همه دنیا گسترش دهند** ولی ظاهر آن این است که می‌گویند می‌خواهیم در صنعت نوآوری ایجاد کنیم. **هدف دهم، کاهش نابرابری‌هاست.**

هدف یازدهم، شهرها و جوامع پایدار است. همین‌جا داخل پراتز عرض کنم که مشهد مبتلا به این مفهوم در حوزه مدیریت شهری شده است.^{۳۱} بنده به طور مفصل در سال ۹۴-۹۵ **سند توسعه شهر مشهد**^{۳۲} را نقد کردم که کتاب‌های آن در دسترس است؛^{۳۳} یعنی اینجا که باید آستان قدس عالم آل محمد صلی الله علیه و آله محور باشد، بر خلاف آن، مدیریت شهری این شهر را بر اساس نظریات TOD^{۳۴} و مفاهیم برآمده از اسناد بین‌المللی می‌نویسند. **إن شاء الله اگر توفیقی شد، راجع به خطرات شهر مشهد هم صحبت خواهیم کرد. من به حضرت آقای حسن‌زاده**^{۳۵} عرض کردم که ما راجع به پروندهٔ بلعیده شدن شهر مشهد توسط سرمایه‌داران، مطالعات عمیقی داریم. خود

لینک داتلود نسخه فارسی کتاب yon.ir/fCKDn لینک داتلود نسخه انگلیسی از سایت سازمان بهداشت جهانی: yon.ir/wDeSj

نکته اسفناک این است که دکتر علی‌اکبر سیاری، معاون وقت وزیر بهداشت، بر این سند پر انحراف مقدمه نوشته و پیشنهاد می‌کند اهداف «توسعه پایدار» در برنامه‌ریزی کشور مورد توجه و اهتمام جدی قرار گیرد. ایشان «طرح تحول سلامت» را اقدامی زیرساختی برای عملیاتی کردن هدف سوم سند توسعه پایدار (SDG) معرفی می‌کند؛ برای مشاهده متن مقدمه ایشان؛ ر.ک پیوست ۱۳.

۳۱. معاونت خدمات و محیط زیست شهری شهرداری مشهد در سال ۱۳۹۲ اقدام به تشکیل مدیریت محیط زیست و توسعه پایدار کلانشهر مشهد به منظور ساماندهی بهتر امور و پیشبرد تخصصی اهداف حفاظت محیط زیست شهر و توسعه پایدار نموده است. از جمله مأموریت‌های این نهاد، «ایجاد تعامل، همکاری و هماهنگی با مراکز علمی-پژوهشی و اجرایی در سطوح شهری، ملی و بین‌المللی در مورد امور محیط زیست شهری» و «تهیه لوایح فنی قانونی در راستای حفاظت و صیانت از محیط زیست و تحقق توسعه پایدار و ارائه به شورای محترم اسلامی شهر به منظور تصویب» بر شمرده شده است.

معرفی مدیریت محیط زیست و توسعه پایدار کلانشهر مشهد yon.ir/Qrjuc

مأموریت‌های مدیریت محیط زیست و توسعه پایدار yon.ir/peV-J

۳۲. برنامه عملیاتی میان مدت شهرداری مشهد و سازمان‌های تابعه ۱۳۹۳-۱۳۹۷.

۳۳. نام دوره: مدیریت شهری (کتاب شماره ۲۳ از دایرةالمعارف ۱۰۰ عنوانی الگوی پیشرفت اسلامی) / مکان: شهرداری مشهد / حاضرین در دوره: مدیران شهری مشهد و نخبگان دانشجویی / زمان برگزاری دوره: مهرماه ۱۳۹۵ /

۳۴. پیوست ۱۴: شامل اطلاعاتی بیشتر دربارهٔ این نظریه خطرناک و نقد اجمالی آثار آن از دیدگاه مدیریت شهری اسلامی.

۳۵. رئیس اداره پاسخگویی به سوالات دینی معاونت تبلیغات آستان قدس رضوی.

افشا کردن این نقشه‌های خطرناک، کار مهمی است. شما باید در مقابل این نوع مدیریت شهری که این‌ها دارند ترسیم می‌کنند، موضع بگیرید.

هدف دوازدهم، تولید و مصرف مسئولانه است. هدف سیزدهم، اقدام برای اقلیم، هدف چهاردهم، زندگی زیر آب و هدف پانزدهم، زندگی روی زمین و هدف شانزدهم، صلح و عدالت و نهادهای توانمند است و هدف هفدهم هم مشارکت برای اهداف است. می‌بینید که محتوای آن‌ها خیلی متفاوت است؛ از بحث‌های محیط زیستی تا خانواده و تا گرسنگی و فقر و تا مسائل سیاسی و صلح و غیره صحبت دارند!

در یک جمله می‌خواهم عرض کنم: اسناد بین‌المللی به دنبال دگرگون ساختن سبک زندگی هستند!^{۳۶} یعنی همان موضوعی که ما به عنوان حوزه‌های علمیه سعی می‌کنیم آن را بر اساس تفکرات انبیاء در ذهن‌ها شکل دهیم! اگر کسی بخواهد مسئله سبک زندگی را از خانه انبیاء بگیرد، باید کاری برای این اسناد بکند. این یک اجمالی از هفده آرمان اصلی سند توسعه پایدار بود.

این هفده هدف اصلی، ۱۶۹ هدف فرعی هم دارد اما اجازه بدهید من وارد این اهداف فرعی نشوم. داستان اسناد بین‌المللی به این گستردگی است. یک نکته‌ای عرض کنم؛ من در ماه رمضان بر روی این کتب ضاله کار می‌کردم و البته هنوز هم نتایج مطالعات را منتشر نکردم؛ متوجه شدم سند توسعه پایدار دارای ارجاع به ۴۶ سند دیگر هم هست؛ یعنی هر کسی سند توسعه پایدار را - یعنی این ۱۷ هدف اصلی و ۱۶۹ هدف فرعی را - پذیرفته در واقع ۴۶ سند دیگر را هم پذیرفته است؛ مثلاً بیانیه آدیس‌آبابا^{۳۷} که باید برای خود این بیانیه آدیس‌آبابا در یک جلسه‌ای صحبت کنیم. این بیانیه، چارچوب‌های مالی ما را باز تعریف می‌کند. این بحث خیلی مهمی است. مثال دیگر، اعلامیه دوحه درباره تریپس^{۳۸} و بهداشت عمومی است. از همین

۳۶. ما نقش مهم آموزش را به عنوان عامل اصلی ایجاد کننده توسعه و دستیابی به سایر اهداف پیشنهادی در چارچوب اهداف توسعه پایدار پذیرفته‌ایم و بر اساس دیدگاه ما دگرگون ساختن زندگی افراد به وسیله آموزش خواهد بود...

بخشی از بند پنجم بیانیه اینچون yon.ir/ios21

۳۷. دستور کار اقدام آدیس آبابا، مربوط به سومین کنفرانس بین‌المللی تأمین بودجه‌ای برای توسعه (که به عنوان دستور کار آدیس آبابا از آن یاد می‌شود) توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۲۶ جولای ۲۰۱۵ (قطعنامه ۶۹/۳۱۳) تصویب شد.

۳۸. موافقتنامه راجع به جنبه‌های مرتبط با تجارت حقوق مالکیت فکری (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) به اختصار تریپس (TRIPS) موافقتنامه‌ای بین‌المللی است که به وسیله سازمان تجارت جهانی

بحث بهداشت عمومی دارند آموزش‌های جنسی را در سنینی که ما مصلحت نمی‌دانیم، گسترش می‌دهند.^{۳۹} این‌ها اسناد مهمی هستند که باید به آن‌ها بپردازیم. همچنین گزارش دبیرکل سازمان ملل متحد در هفتادمین مجمع عمومی درباره آماده‌سازی مقدمات سازمانی مجمع سیاسی نیز یک مطلب پر انحرافی است که باید به آن بپردازیم. آن‌ها یک آینده‌ای را برای دنیا تعریف کرده‌اند. همچنین برنامه ODI^{۴۰} که یک برنامه برای کمک به توسعه کشورهاست. به هر حال سند توسعه پایدار به ۲۰۳۰ سند دیگر هم ارجاع دارد.

۲/۴. لزوم مقابله علمی با اسناد پس این سؤال اول را به صورت اجمال توضیح دادم که ما با یک سند روبرو نیستیم بلکه با مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی روبرو هستیم و فعلاً تا سال ۲۰۳۰ گرفتار این مجموعه‌ای که عرض کردم، هستیم؛ چون دولت ما قبول و امضا کرده که این سندها را پیاده کند.^{۴۱} پس تا سال ۲۰۳۰ این‌ها در حال اجرا هستند لذا باید علاجه‌ای درباره این

فهرده گانه توسعه پایدار و اسناد فرعی مرتبط با آنها

(WTO) مدیریت می‌شود و حداقل استانداردهای جهانی را برای قوانین مربوط به انواع مالکیت فکری در کشورهای عضو WTO تعیین می‌کند.

سایت رسمی سازمان بین‌المللی تجارت جهانی yon.ir/ZbPT3

۳۹. پیوست ۱۵: شامل ارجاعاتی به اسناد «راهنمای فنی جهانی در زمینه آموزش جنسی»؛ «دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی برای اروپا و استانداردهای BZGA برای آموزش جنسی»؛ «سند ملی آموزش ۲۰۳۰ جمهوری اسلامی ایران» و «برنامه‌های توسعه سلامت جنسی» برای توضیح رویکرد سازمان ملل متحد و سازمان بهداشت جهانی به مسئله آموزش جنسی به کودکان.

۴۰. ODI (Overseas Development Institute) یا مؤسسه توسعه خارج از کشور، یک مؤسسه پژوهشی است که در سال ۱۹۶۰ به ادعای ارائه مشاوره در زمینه توسعه بین‌المللی و مسائل انسانی تأسیس شد. آن‌ها مأموریت خود را تحقیق درباره چگونگی کاهش فقر جهانی و دستیابی به معیشت پایدار در کشورهای در حال توسعه معرفی می‌کنند.

آدرس مطلب در سایت رسمی این مؤسسه: yon.ir/LuTAc

۴۱. جمهوری اسلامی نسبت به اجرای سند ۲۰۳۰ سازمان ملل که شامل ۱۷ آرمان است، تعهد داده است. [۱] حکم شورای عالی انقلاب فرهنگی تنها درباره هدف چهارم که مربوط به آموزش بوده و مشهور به «۲۰۳۰ یونسکو» است، اعمال شده و آن را ملغی کرده است. [۲] از طرفی در عملکرد و سخنان دولت‌مردان مؤیدات فراوانی مبنی بر اجرای آرمان‌های دیگر سند ۲۰۳۰ سازمان ملل دیده می‌شود. [۳] در همان آرمان چهارم نیز مشاهدات حاکی از اجرای مخفیانه آن است. [۴]

[۱] محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، در سازمان ملل متحد در تاریخ ۲۴ فروردین ۱۳۹۵ گفت که: «جمهوری اسلامی ایران به طور کامل در بالاترین سطح به اجرای موثر دستور کار سال ۲۰۳۰ در کل متعهد است.» همچنین آقای ظریف می‌گویند: «ما مطمئن هستیم که با روحیه مشارکت واقعی، هم‌کاری و اتحاد، می‌توانیم تعهدات خود را به عمل تبدیل کنیم.»

آدرس مطلب در سایت رسمی یونیدو در ایران (سازمان توسعه صنعتی ملل متحد): yon.ir/PBrZS

[۲] دکتر مخبر دزفولی با بیان اینکه تعدادی از اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی در این جلسه فرصت پیدا کردند تا انتقادات خود را درخصوص این سند بیان کنند، گفت: تأکید اصلی اعضای جلسه بر این بود که محور اصلی فعالیت‌های کشور در حوزه آموزش و پرورش سند تحول بنیادین آموزش و پرورش که مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و مورد قبول همه فعالین حوزه در دولت و سایر بخش‌هاست، باید باشد.

خبرگزاری ایسنا yon.ir/GMhAd

مسائل داشته باشیم. اینکه عرض می‌کنم ما باید به‌طور جدی اقدام کنیم، به خاطر این است که این اسناد در حال اجرا هستند. من بیشتر از این سؤال را نمی‌شکافم گرچه خود این مسئله، جلسات مجزایی می‌خواهد تا توضیحی تفصیلی‌تر راجع به اسناد بین‌المللی بدهیم.

۳. سؤال دوم: چند دسته اشکال محتوایی به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار (اسناد هدفده‌گانه توسعه پایدار) وارد است؟

سؤال دوم این است که چند دسته اشکال به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار وجود دارد؟
 در این جزوه پیشخوانی که به محضران تقدیم شده است^{۴۲}، بحث شد که ما پنج پرونده نقد برای اسناد بین‌المللی تصور کردیم؛ یعنی در واقع معتقدیم پنج دسته اشکال به مجموعه اسناد ۲۰۳۰ توسعه پایدار وجود دارد.

پرونده اول اشکالات این است که تعارضات حقوقی این اسناد با قانون اساسی چیست؟ این یک دسته اشکال است. این سند با اصول مختلف قانون اساسی در تعارض است؛ مثلاً این اسناد با اصل ۱۰ قانون اساسی که راجع به خانواده است و اصل ۱۱۰ و اصل ۵۷ که موضوع آن‌ها درباره سیاست‌های کلان است، در تعارض است؛ یعنی با سیاست‌های بالادستی که رهبر معظم انقلاب اعلام می‌کنند، در تعارض است.^{۴۳} همچنین با اصل ۱۳، ۷۷، ۱۲۵ در تعارض است.^{۴۴} اصلاً دولت

تحلیل: از این سخن بر می‌آید که شورای عالی انقلاب فرهنگی منع اجرای سند ۲۰۳۰ را ذیل هدف چهارم یعنی آموزش برای همه ملغی کرده است.

[۳] محمد جواد آذری جهرمی در فروردین ماه ۱۳۹۸ در اجلاس WSIS ۲۰۱۹ اظهار داشتند: «بنده اقدامات را بر اساس چارچوب اهداف توسعه پایدار شماره ۱۶ و ۱۷ تشریح می‌کنم. هدف ۱۶ توسعه پایدار به ساخت نهادهای کارآمد و مسئول در تمام سطوح می‌پردازد. باعث افتخار من است که به اطلاع شما برسانم که ما پیشرفت‌های قابل توجهی در این زمینه داشته‌ایم. با توسعه خدمات دولت الکترونیکی تلاش کرده‌ایم که کارایی، دسترسی پذیری، شفافیت و پاسخگویی را در بخش دولتی تسهیل کنیم... هدف شماره ۱۷ توسعه پایدار، نیاز به توجه بیشتر جوامع بین‌المللی دارد. صلح و توسعه پایدار به هم وابسته هستند. غفلت از هر کدام از این‌ها جهان را به مکانی ناامن تبدیل خواهد کرد. این هدف بر این موضوع تأکید دارد که تمام کشورها می‌بایست با یکدیگر برای رسیدن به این هدف همکاری داشته باشند.» [ترجمه سخنان آقای دکتر آذری جهرمی در اجلاس]

وبسایت اطلاع‌رسانی مخبر: yon.ir/9zYTo

[۴] برای اطلاع از مصادیق این مسئله، رک پیوست ۲۲.

۴۲. آن جزوه مشروح اولین جلسه از سلسله نشست‌های «بررسی ابعاد تهاجم اسناد بین‌المللی به هویت شیعی» است که با سخنرانی حجت‌الاسلام و المسلمین علی کشوری (دبیر شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی) با موضوع تبیین سند ۲۰۳۰ در تاریخ ۴ خردادماه ۱۳۹۶ در دانشگاه معارف قم برگزار گردید.

۴۳. پیوست ۱۶: تعارضات سند ۲۰۳۰ با قوانین بالادستی نظام.

محترم، قانون کشور را به وسیله این اسنادی که در حال اجرای آن‌هاست، در نوردیده است. اولین اشکال این است که چرا آقایان قانون را رعایت نمی‌کنند؟ نمی‌شود که به قانون بی‌تفاوت بود! لذا این دسته اول اشکالات است.

۳/۳. قانونی شدن نفوذ امنیتی، پرونده دوم این است که اسناد بین‌المللی نفوذ را قانونی می‌کند.

این قانونی شدن نفوذ خود یک موضوع قابل توجه است؛ یعنی قانونی شدن نفوذ. این حرف بسیار فنی‌ای است. ما تا به حال فکر می‌کردیم نفوذ مخفی است. در این دوره

آخر به همت تدبیرهایی که اتفاق افتاده، نفوذ قانونی شده است!^{۴۵} این مسئله مهمی است که شما باید به آن توجه کنید؛ یعنی ما با پدیده قانونی شدن مسئله نفوذ در کشور روبرو هستیم. نفوذ شامل ابعاد امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و فکری و سیاسی است.

هر نوع نفوذی که متصور است، در این اسناد وجود دارد؛ مثال بزنم؛ نفوذ امنیتی مثل چیست؟ بر اساس سند ۲۰۳۰، قرار است اطلاعات ژنتیک ایران به خارج از کشور منتقل شود.^{۴۶} شما می‌دانید اطلاعات ژنتیک، زیرساخت بیوتوریسم است.

اگر اطلاعات سلولی و ژنتیک در دسترس دشمن باشد، می‌تواند ملت ایران را ترور بیولوژیک کند. این خطر امنیتی است. همچنین عرض شد که این اسناد خطر

فرهنگی دارند؛ چه طور؟ من قبلاً بحث کردم که از نظر اسناد بین‌المللی، خانواده

موضوعیت ندارد. از نظر اسناد بین‌المللی «مرد+مرد+فرزند» و «زن+زن+فرزند» و

«مرد+زن+فرزند» خانواده است؛^{۴۷} یعنی اساساً بر اساس فرهنگ دیگری است.

آقایان که درگیر بحث‌های اجرایی هستند، دقت کنند؛ لذا اگر لفظ «خانواده» در

۴۴. پیوست ۱۷: تعارضات سند ۲۰۳۰ با اصول قانون اساسی.

۴۵. در سؤال چهارم از همین جزوه ذیل تشریح شکل اجرای اسناد بین‌المللی بیان شده است که بیانیه اینچئون یونسکو را به عنوان متصدی اجرای اسناد بین‌المللی در کشورها قرار می‌دهد و واگذاری چنین اختیاری به این نهاد بین‌المللی، مخالف با استقلال کشور بوده و نفوذ سیاسی محسوب می‌گردد.

۴۶. حفظ تنوع ژنتیکی دانه‌ها، گیاهان پرورشی، حیوانات پرورشی و اهلی شده گونه‌های وحشی مربوطه از جمله از طریق ایجاد بانک‌های متنوع دانه و گیاه در سطوح مختلف ملی منطقه‌ای و بین‌المللی که به صورت خردمندانه مدیریت شود و همچنین به اشتراک‌گذاری و ترویج دسترسی به مزیای ناشی از استفاده منابع ژنتیکی و دانش سنتی وابسته به آن مطابق با توافق‌های بین‌المللی تا سال ۲۰۲۰

هدف ویژه پنجم از آرمان دوم سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار

۴۷. براساس یک تغییر سیاست مهم که از ۲۶ ژوئن تا کنون صورت گرفته است، سازمان ملل به ازدواج زوج‌های همجنسی که در کشوری صورت می‌گیرد که ازدواج همجنس‌گرایان در آن قانونی است، احترام می‌گذارد.

According to a major policy change, in effect since ۲۶ June, the UN will honour the marriage of any same-sex couple wed in a country where same-sex marriages are legal.

آدرس مطلب در سایت رسمی سازمان ملل: yon.ir/TXvcZ

اسناد بین‌المللی آمده است، این چنین تعریفی دارد نه آن تعریفی که ما از خانواده داریم؛ لذا نفوذ فرهنگی هم متصور است. نفوذ فکری چه طور؟ آن‌ها دائماً در حال گسترش تفکرات لیبرالیستی در اذهان مسئولین ما هستند؛ لذا مسئولین در جمهوری اسلامی به یک بلایی مبتلا هستند؛ دائماً کارشناسان سازمان ملل می‌آیند و به ذهن آن‌ها تفکرات غربی را که مد نظر سازمان ملل هست، تزریق می‌کنند! خود این داستان‌هایی دارد که در ادامه به آن می‌پردازم. این مسئله بسیار مهمی است؛ بنابراین چهار نوع نفوذ را در این اسناد بین‌المللی می‌بینیم.

پرونده سوم که باید در اسناد بین‌المللی بحث شود، وجود تعاریف و معارف خاص

۳/۴. تعارض تعاریف موجود در

اسناد بین‌المللی با تعاریف دینی؛

پرونده سوم اشکالات

ضد دینی است. ما یک سری تعاریف پذیرفته‌شده داریم. اسناد بین‌المللی بر اساس این تعاریف نوشته‌شده بلکه بر اساس تعاریفی در تعارض با معارف طراحی شده است؛ مثل آن تعریفی که از فقر به محضران گفتیم. ما فقر را طور دیگری معنا می‌کنیم؛ مثلاً در روایت آمده است: «لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ»^{۴۸} ما فقر را نبود «عقل» می‌دانیم ولی آن‌ها فقر را نبود «آزادی» می‌دانند. یک تعاریف خاصی مبنا است. شاید تا چهل مورد این تعارض تعاریف وجود داشته باشد؛ مثلاً «اقشار آسیب‌پذیر» در اسناد بین‌المللی مورد بحث است. اقشار آسیب‌پذیر از نظر آن‌ها، هم‌جنس‌بازها را شامل می‌شود!^{۴۹} می‌گویند در جوامعی مثل ایران، مردم این نوع روابط را تقبیح می‌کنند و با لحن ویژه‌ای با هم‌جنس‌بازها برخورد می‌کنند و این باعث می‌شود که این اقشار، آسیب‌پذیر شوند و ما باید کاری برای این اقشار آسیب‌پذیر انجام دهیم. همچنین تعریف خاصی از خشونت را مبنا قرار داده‌اند؛^{۵۰}

۴۸. الْحَسْبُ بِنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مَعْنَى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ عَنِ السَّرِيِّ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله يَا عَلِيُّ لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ وَلَا مَالٌ أَعْوَدُ مِنَ الْعَقْلِ؛

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود: ای علی، فقری سخت‌تر از نادانی نیست و مالی بهره‌ده‌تر از عقل نباشد. [ترجمه کمره ای]

کافی ج ۱ ص ۲۵-۲۶

۴۹. ترجمه: «کودکان و نوجوانان آسیب‌پذیر عبارتند از افراد متعلق به گروه‌های ذیل: افراد فقیر، اقلیت‌های نژادی و زبانی و فرهنگی، مهاجرین و پناهندگان، معلولین، همچنین کودکان و نوجوانانی که گرایش جنسی آنان مطابق با هنجارهای جنسیتی و اجتماعی سنتی و مرسوم نیست.»

school violence and bullying global status report ۲۰۳۰, page ۸

خشونت و تحقیر در مدارس (گزارش وضعیت جهانی) منتشرشده در سال ۲۰۱۷ توسط سازمان جهانی یونسکو، ص ۸

آدرس گزارش در سایت یونسکو: Yon.ir/jilMyo

آن‌ها روضه امام حسین علیه السلام را مصداق گسترش خشونت می‌دانند. شما مشاهده کردید که کتاب‌های درسی را از مفاهیمی مثل انتظار و شهادت خالی می‌کنند؛ چون آن‌ها دنبال صلح جهانی هستند؛ یعنی می‌خواهند درگیری بین حق و باطلی که عامل رفع ریشه ظلم است، نادیده بگیرند. اصلاً می‌خواهند درگیری میان حق و باطل، که این باطل ریشه ظلم است را، نادیده بگیرند، دعوی حق با باطل نباشد، صلح به وجود نمی‌آید، اما این‌ها می‌خواهند بر روی این خط بکشند. اصلاً همه قرآن کریم گزارشی از دعوی حق و باطل است. می‌گوید اگر شما از حق دفاع نکردید، جنگ اتفاق می‌افتد. می‌گوید باید از حق دفاع کرد تا صلح گسترش پیدا کند. این‌ها می‌گویند صحبتی از جنگ حق و باطل نکنید. اگر من یک وقتی توفیق داشته باشم، این‌ها را بحث خواهم کرد چرا که باید اسناد را بازخوانی کرد. ما یک ده سالی است که گرفتار این مصیبت‌ها هستیم؛ یعنی تا سال ۲۰۳۰ با این تعاریف روبرو هستیم.

۳/۵. تفاوت افق ترسیم‌شده در پرونده چهارم این است که افق اسناد بین‌المللی مورد تأیید ما نیست. اسناد اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار با افق انقلاب اسلامی؛ پرونده چهارم اشکالات

پرونده چهارم این است که افق اسناد بین‌المللی مورد تأیید ما نیست. اسناد بین‌المللی یک افقی تعریف کرده‌اند که عبارت است از «توسعه پایدار» یعنی آرمان‌شهر اسناد بین‌المللی، ایجاد «توسعه پایدار» است. در حالی که آرمان‌شهر ما بعد از «ظهور ولی عصر علیه السلام» محقق می‌شود؛ یعنی یکی از کارهای مهم انبیاء این است که آمده‌اند آینده تاریخ را بحث کرده‌اند. اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (وَ تَرِيدُونَ أَنْ نُمَسَّكَ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ)^{۵۱} این آینده پیش‌بینی شده انبیاء است. اما این‌ها می‌گویند آینده، جوامعی صنعتی و

۵۱. سوره مبارکه قصص، آیه ۵؛

ترجمه: «ما می‌خواستیم به آنان که در آن سرزمین به ناتوانی و زبونی گرفته شده بودند، نعمت‌های با ارزش دهیم و آنان را پیشوایان مردم و وارثان [اموال، ثروت‌ها و سرزمین‌های فرعونیان] گردانیم» [ترجمه انصاریان]
عَنْهُ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْقَطِيعِيِّ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَاتِمٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَنْ عَبْدِ بْنِ يَحْيَى التُّورِيِّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ عَلِيٍّ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى وَ تَرِيدُونَ أَنْ نُمَسَّكَ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ قَالَ هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ يَبْعَثُ اللَّهُ مَهْدِيَّهُمْ بَعْدَ جَهْدِهِمْ فَيُعْرِضُهُمْ وَ يُذِلُّ عَدُوَّهُمْ.

حضرت علی علیه السلام در مورد این آیه که می‌فرماید: «و اراده کردیم بر کسانی که در زمین ضعیف شده‌اند منت گذاریم و آن‌ها را امامان و وارثان زمین قرار دهیم»؛ نقل می‌کند که حضرت فرمودند: کسانی که ضعیف شده‌اند در روی زمین آل محمد هستند، خدای متعال مهدی آل محمد را مبعوث می‌فرماید، پس ایشان را [اهل بیت علیهم السلام] عزیز و دشمنانشان را ذلیل می‌کند. [ترجمه عزیزی]

توسعه یافته خواهد بود؛ بنابراین از حیث آرمان و افق هم اسناد بین المللی با معارف ما در تعارض است.

پرونده پنجم شامل مباحثی درباره پیشنهاد جایگزین است؛ . نقدِ تنها خوب نیست؛ شما مثلاً می گویند این مدل آموزشی نه، خب چه چیزی جای آن گذاشتید؟ این را باید بحث کرد؛ پس در این پرونده پنجم به بحث های اثباتی می پردازیم. از این پنجم سؤال دوم هم عبور می کنم زیرا غرض جلسه بیشتر تکیه بر سؤالات پایانی دارد.

۴. سؤال سوم: چرا نظام برنامه ریزی کشور با وجود اشکالات محتوایی خطرناک در اسناد بین المللی، به پذیرش این اسناد میل دارد؟

سؤال سوم: چرا نظام برنامه ریزی کشور، میل به پذیرش اسناد بین المللی دارد؟ چرا دائماً این ها را قبول می کند؟

بعضی می گویند مدیران کشور نفوذی هستند و این را هم به صراحت می گویند. ۴/۱. تدریس مفاهیم حاکم بر کتاب منتشر می کنند و می گویند مدیران کشور به این دلیل جاسوس و به آن دلیل، نفوذی هستند. ممکن است بعضی از آن ها هم اینگونه باشند ولی عمده مدیران کشور این طوری نیستند و برادران و فرزندان خود ما هستند. درست است که به لحاظ فکری، افکار آن ها علیل است و تفکرات توسعه غربی را مبنا قرار دادند ولی ما می دانیم که آن ها جزو خانواده مردم ایران هستند، اما علت اصلی پذیرش اسناد بین المللی این است که مفاهیم حاکم بر اسناد بین المللی در دانشگاه های ایران تدریس می شوند. شما چه انتظاری از یک نفری که در دوره تحصیلات تکمیلی خود، همین مفاهیم را برای او بحث کردند و اصلاً به خاطر همین مفاهیم هم به او مدرک دادند، دارید؟ علت اصلی این است که ما علوم انسانی غربی را در دانشگاه های خودمان آموزش می دهیم! لذا وقتی اسناد بین المللی می آیند، اصلاً مسئول ما می گوید: این همان حرفی است که من در دوران تحصیل از استادم آموزش می دیدم. این همانی است که آن را راه حل می دانستم. لذا این اعتقادی که من و شما نسبت به اسناد بین المللی داریم، آن ها ندارند. دقت می فرمایید؟ در واقع نمی توان از یک طرف شما همان مفاهیم پایه جهانی را در دانشگاه هایتان تدریس کنید و از طرف دیگر بگویند مسئولینی که از این دانشگاه ها بیرون آمده اند، این اسناد را نپذیرند! علت اصلی پذیرش اسناد بین المللی این است که مسئولین ما همان مفاهیم را یاد گرفته و

اسناد بین المللی در دانشگاه های کشور و تغییر ذهنیت مسئولین؛ علت پذیرش اسناد توسط مسئولین

قبول دارند. اینکه گله می‌کنند و می‌گویند بعد از چهار دهه از انقلاب اسلامی، شما طلبه‌ها به غیر از ۵۲ باب فقهی که قبلاً داشتید، نرفتید طبقه‌بندی جدیدی از علوم اسلامی ارائه دهید و آن را مبنای آموزش‌های جامعه قرار دهید. وقتی شما این کارها را انجام ندهید، وقتی مفاهیم جایگزینی وجود نداشته باشد، واضح است که سراغ مفاهیم غربی می‌روند. من نمی‌خواستم وارد انتقادات تند شوم ولی الآن دیگر دوران تقیه گذشته است؛ مثلاً شما در **دانشگاه امام صادق علیه السلام** چه درس می‌دهید؟ **کتاب‌های گریگوری منکیو**^{۵۲} را درس می‌دهید و مکتب نئوکینزی‌ها را تدریس می‌کنید. وقتی شما کینز و تابعینش را آن هم در دانشگاه امام صادق علیه السلام تدریس می‌کنید! معلوم است که وقتی این نخبه بالا می‌آید، مفاهیمی که مورد وفاق و پذیرش کینز است، اجرا می‌کند! ما داریم این کار را می‌کنیم و دانشگاه‌های خوب ما هم همان مفاهیم را تدریس می‌کنند. خدا مرحوم آیت‌الله مهدوی را رحمت کند. من یک وقتی به ایشان عرض می‌کردم: حاج آقا، بالأخره چه زمانی می‌خواهید این کتاب‌ها را تغییر دهید؟ ببینید این ضعف‌هایی است که همه ما داریم. اگر حکم الهی بیاید، همه ما مواخذه می‌شویم. همه ما خرابکاری‌های اساسی کرده‌ایم. آدم‌های خوبی هم بودند و زحمت هم کشیدند ولی همین مفاهیم را گسترش دادند. ما هنوز نفهمیدیم جمهوری اسلامی به یک علم متفاوتی احتیاج دارد. ما هنوز این چنین معنایی را متوجه نشدیم. می‌خواستم راجع به **دانشگاه رضوی** هم صحبت کنم اما دیگر صحبت نمی‌کنم. وقتی شما این مفاهیم را توضیح می‌دهید و بحث می‌کنید، خب اسناد بین‌المللی هم بر همین این مفاهیم سوار است. البته جاسوسانی هم هستند، نمی‌خواهم این را انکار کنم. **اما مسئله یکسان شدن تفکرات مدیران ما با تفکرات ضد انقلاب است و این‌ها علاج می‌خواهد.** این‌ها چیزی نیست که از آن بگذریم.

من همیشه وقتی به زیارت امام رضا علیه السلام می‌آیم، نمی‌دانم به حضرت چه بگویم؛ یعنی احساس می‌کنم به شدت از دست ما دلخور هستند. ایشان عالم آل محمد صلی الله علیه و آله

۴/۱/۱. عدم ارائه محاسبات اسلامی؛ دلیل اصلی گسترش مفاهیم حاکم بر اسناد بین‌المللی در دانشگاه‌ها

۵۲. گریگوری منکیو (متولد ۱۹۵۸ م)، استاد دانشگاه هاروارد و فارغ‌التحصیل MIT و پرنیستون است. کتاب‌های وی رایج‌ترین و پر فروش‌ترین کتاب‌های درسی رشته اقتصاد است. او کتاب‌هایی با عناوین «مبانی اقتصاد»، «نظریه اقتصاد کلان»، «نظریه اقتصاد خرد» و «کلیات علم اقتصاد» چاپ کرده که به فارسی هم ترجمه شده‌اند. متأسفانه نظریات وی در ایجاد فاصله طبقاتی و خلق طبقه شدیداً مستضعف سهم به سزایی دارد. پرداختن به اثرات سوء و نتایج مهلک این نظریات مجال دیگری می‌طلبد.

هستند و اولین دغدغه‌شان علم است، اما ما فقط در حد اینکه این اسم را بیاوریم، ایستادیم و حرف زدیم. در حد اینکه مناظرات ایشان را جمع کرده و کتابی چاپ کنیم، تلاش کردیم. شیعه این طوری نباید باشد که تنها مناظرات حضرت ابوالحسن علیه السلام را چاپ کند. **خدا می‌داند مقصر اصلی، طلبه‌ها هستند؛** شب اول قبر به کف پای طلبه‌ها چوب خواهند زد و به آن‌ها می‌گویند تو می‌توانستی بروی بروی بروی روایات یک دهه یا دو دهه کار کنی و این بحث‌ها را مطرح کنی ولی این کارها را نکردی. الآن هم در سال چهلم انقلاب اسلامی هستیم و می‌گوییم چه شده است؟ رهبری خیلی حکیم هستند؛ می‌فرمایند با همین دولت کار کنید. یکی از دلایل آن همین است که مگر این طور است که اگر کس دیگری بیاید، پیشنهاد جایگزینی ارائه داده [و تحول خاصی خواهد داد؟]

من که از حالت تقیه خارج شدم، پس بگذارید یک مقداری حرف بزنم. دوستان ما سراغ آن آقای شهردار سابق تهران رفته بودند و راجع به مدیریت شهری با او بحث کرده بودند. گفته بود: اگر فلانی بگذارد، من تهران را پاریس می‌کنم! یعنی تصور او از شهر مطلوب، شهر پاریس است. پاریسی که برند «شهر عشق» و غرق در فساد است. حال آیا این شخص آدم بدی است؟ نه شخص خوب و نیروی انقلاب است ولی مفاهیم غلط را پذیرفته و قبول کرده و همه ما هم به این درد مبتلا هستیم.

رهبری می‌فرمایند: این علوم انسانی ذاتاً مسموم است؛^{۵۳} یعنی شما برای کشتن یک نفر، لازم نیست هیچ کار دیگری بکنید؛ وقتی مفاهیم ذهنی او را تغییر می‌دهید،

۵۳. امام خامنه‌ای علیه السلام: آن کسانی می‌توانند در باب نظام اقتصادی، در باب مدیریت، در باب مسائل جنگ و صلح، در باب مسائل تربیتی و مسائل فراوان دیگر نظر اسلام را ارائه بدهند که متخصص دینی باشند و دین را بشناسند. اگر جای این نظریه‌پردازی بر نشد، اگر علمای دین این کار را نکردند، نظریه‌های غربی، نظریه‌های غریبی، نظریه‌های مادی جای آنها را پر خواهد کرد. هیچ نظامی، هیچ مجموعه‌ای در خلأ نمی‌تواند مدیریت کند؛ یک نظام مدیریتی دیگری، یک نظام اقتصادی دیگری، یک نظام سیاسی دیگری که ساخته و پرداخته‌ی اذهان مادی است، می‌آید جایگزین می‌شود؛ همچنان که در آن مواردی که این خلاها محسوس شد و وجود داشت، این اتفاق افتاد. اینکه بنده درباره‌ی علوم انسانی در دانشگاه‌ها و خطر این دانش‌های ذاتاً مسموم هشدار دادم - هم به دانشگاه‌ها، هم به مسئولان - به خاطر همین است. این علوم انسانی‌ای که امروز رائج است، محتواهایی دارد که ماهیتاً معارض و مخالف با حرکت اسلامی و نظام اسلامی است؛ متکی بر جهان‌بینی دیگری است؛ حرف دیگری دارد، هدف دیگری دارد. وقتی این‌ها رائج شد، مدیران بر اساس آن‌ها تربیت می‌شوند؛ همین مدیران می‌آیند در رأس دانشگاه، در رأس اقتصاد کشور، در رأس مسائل سیاسی داخلی، خارجی، امنیت، غیره و غیره قرار می‌گیرند. حوزه‌های علمیه و علمای دین پشتوانه‌هایی هستند که موظفند نظریات اسلامی را در این زمینه از متون الهی بیرون بکشند، مشخص کنند، آن‌ها را در اختیار بگذارند، برای برنامه‌ریزی، برای زمینه‌سازی‌های گوناگون. پس نظام اسلامی پشتوانه‌اش علمای دین و علمای صاحب‌نظر و نظریات اسلامی است؛ لذا نظام موظف به حمایت از حوزه‌های علمیه است، چون تکیه‌گاه

۴/۲. استفاده از راهکارهای غلط غربی؛ نتیجه تغییر ذهنیت مسئولین در دانشگاه‌ها توسط مفاهیم غربی

به راحتی او را از دستگاه انبیاء جدا می‌کنید. آن مرحومی که در این وضعیت فعلی کشور هم خیلی نقش دارد که الآن مرحوم شده‌اند و دیگر نیستند، در خطبه نماز جمعه می‌گفتند: «در روایات باب ظهور هست که ولی عصر علیه السلام با مؤمنین در همه جای دنیا صحبت می‌کنند.» این باب را که دیده‌اید؟ یعنی هر مؤمنی در هر جای دنیا که هست، ارتباط شخصی با ولی عصر علیه السلام دارد و سؤال خود را شخصی می‌پرسد و بعد می‌گفت: «بینید تکنولوژی در آن عصر چقدر پیشرفت کرده»؛ مثلاً کف دست شخص، یک دستگاه موبایلی هست. او نمی‌توانست این‌ها را تصور کند. این درک‌های ناقص و غلط از مشکلات و مسائل ما هستند؛ از مسلمات روایات ما هست که تکنولوژی مبتنی بر عقل، قبل از ظهور ولی عصر علیه السلام از بین می‌رود؛ تمام این شرکت‌های ماشین‌سازی و هواپیماها از بین می‌رود. در روایت دارد که ولی عصر -ارواحنا فداه- در منزل و چادر خودشان نشسته‌اند و زمینه ظهورشان فراهم می‌شود و بعد جنگ‌های عجیبی اتفاق می‌افتد و تمامی این نظم از بین می‌رود. حضرت مبتنی بر تکنولوژی‌های روح محور شروع به بحث می‌کنند مثلاً فرض کنید عمده مردم «طی الارض» پیدا می‌کنند.^{۵۴} حال آیا دیگر ماشین به دردشان می‌خورد؟ در روایات آمده است که وقتی مردم که عقلشان رشد پیدا می‌کند، حمل و نقلشان در صورت اضطرار با مسئله «طی الارض» است و دیگر با این وسایل نیست. این‌ها در روایات ما بحث شده است. خود این‌ها یک بحثی است؛ این آقای مسئول با آن شخص در سازمان ملل، هم مفهوم هستند!

۴/۲/۱. استفاده از نظریه غلط

ما یک مناظره‌ای در کمیسیون تلفیق برنامه ششم داشتیم.^{۵۵} این شاء الله در آینده من آن را منتشر می‌کنم. با یک آقایی که در حدود پنجاه سال است که در سازمان برنامه و

شفافیت؛ یکی از مصادیق استفاده

از راهکارهای غربی توسط

مسئولین

اوست.

بیانات معظم له در دیدار طلاب و فضلا و اساتید حوزه علمیه قم - ۸۹/۷/۲۹

۵۴. پیوست ۹: شامل ارائه مستندات روایی درباره «ارتباط کلامی از راه دور با امام زمان علیه السلام» و «از بین رفتن تکنولوژی‌های مدرن در زمان ظهور»، «آماده شدن زمینه‌های ظهور ولی عصر علیه السلام در حالی که ایشان در خانه خود هستند» و «اثبات وجود تکنولوژی‌های روح محور در زمان ظهور».

۵۵. طبق ماده ۲۱۳ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، کمیسیون تلفیق جهت تنظیم مفاد و اصول به منظور بررسی برنامه و بودجه سالیانه کل کشور پس از تقدیم لایحه مربوطه تشکیل می‌شود. اعضای کمیسیون تلفیق:

۱- کلیه اعضای کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات. ۲- یک نفر از هر یک از کمیسیون‌های دیگر (غیر از کمیسیون‌های تحقیق و تدوین آیین نامه داخلی مجلس).

بودجه بوده و مغز متفکر همه دولت‌ها از قبل از انقلاب بوده است، جلسه داشتیم. ببینید انقلاب شده ولی هنوز هم هست! یعنی زمان شاه مشورت می‌داده و به دولت‌های اول جمهوری اسلامی هم مشورت می‌داده و الآن هم مشورت می‌دهد! وقتی با آن آقا مباحثه می‌کردیم، به من در مقام دفاع از خودش می‌گفت: «من دو بار به بانک جهانی رفتم. یک بار با خرج خودم و یک بار هم با خرج بانک جهانی رفته‌ام». می‌گفت: «در هر سفرم با چندین کارشناس بانک جهانی تبادلی علمی می‌کنیم». به من می‌گفت: «می‌دانی کارشناس‌های بانک جهانی - مثلاً به تعبیر طلبگی - چقدر ملاً هستند!» حال آنکه در اوج ضلالت هستند. در ادامه می‌گفت: «من با آن‌ها مباحثه کردم و الآن هم دارم کشور را به سمت مسئله شفافیت می‌برم و این ایده را در ایران پیگیری می‌کنم.» حالا همین مسئله شفافیت که همه آن را پذیرفته‌اند، همه می‌گویند در کشور باید شفافیت باشد، این ایده برای بانک جهانی است.^{۵۶}

من همین‌جا عرض کنم: شفافیت، فساد را قانونی می‌کند و جلوی فساد را نمی‌گیرد. می‌گویید به چه دلیل؟ دلیل آن روشن است، روایت از ابی‌عبدالله الصادق علیه السلام هست: «أَصُولُ الْكُفْرِ ثَلَاثَةٌ الْحِرْصُ وَ الْإِسْتِكْبَارُ وَ الْحَسَدُ»^{۵۷} ریشه فساد و کفر سه چیز است؛ حرص و استکبار و حسد. اگر برنامه ما برای انسان‌ها باعث ریشه‌کن شدن این سه مسئله نشود؛ فساد همچنان وجود خواهد داشت. شما یک راه آن را می‌بندید، از جای دیگری فساد ادامه پیدا می‌کند؛ چرا؟ چون ریشه فساد خشک نشده است. در حال حاضر من از آستان قدس رضوی به دوستان دولتی می‌گویم: آقا جان! شفافیت در طی یک دهه آینده، فساد را قانونی خواهد کرد. می‌گویید چگونه؟ می‌گویم مثل قانون حقوق‌های نجومی. حقوق‌های نجومی، فساد

آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: yon.ir/z/20f

۵۶. در فصلنامه گزارش اقتصادی خاورمیانه و شمال آفریقا به شماره ۵ (جولای ۲۰۱۵) منتشر شده توسط بانک جهانی با موضوع پیامدهای اقتصادی لغو تحریم‌های ایران، ایده شفافیت به عنوان نخستین کاری که ایران باید پس از تحریم انجام دهد، پیشنهاد شده است. آدرس مطلب در سایت بانک جهانی yon.ir/NPBPh

۵۷. الْحَسَدُ مِنْ أَسْمَاءِ بَنِي إِسْحَاقَ عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام «أَصُولُ الْكُفْرِ ثَلَاثَةٌ الْحِرْصُ وَ الْإِسْتِكْبَارُ وَ الْحَسَدُ»؛ امام صادق علیه السلام فرمود: ریشه‌های کفر سه تا است: حرص، استکبار و حسد.

قانونی بود.^{۵۸} شما وقتی جلوی آن را می‌گیرید، فرد فاسق برای گسترش فساد، آن را تبدیل به قانون می‌کند. ده‌ها مورد فساد قانونی در کشور داریم؛ مثال دیگری بزخم؛ إن شاء الله خدا سازمان صداوسیما را کمک کند که برنامه‌های تحلیلی قوی تولید کند. در حال حاضر صدا و سیما برنامه‌های بسیاری برای مسئله شفافیت می‌سازد و می‌گوید ما می‌خواهیم شفافیت را حل کنیم. آیا شفافیت با ساختن یک اتاق شیشه‌ای می‌تواند فساد را حل کند؟ مثلاً سائیتی درست می‌کنی و حقوق همه مسئولین را نشان می‌دهی؛ مثلاً نشان می‌دهی فلان مسئول فلان میلیون پول می‌گیرد. چرا فکر کردی اگر این کار را بکنی، جلوی فساد را گرفته‌ای؟ در آن صورت جلوی فساد از فیش حقوقی را گرفته‌ای ولی آن مسئول طراحی می‌کند و از یک جای دیگری فساد را جلو می‌برد؛ لذا بنده درباره جدول کشورهای بی‌فساد دنیا همواره عرض کردم، این یک رنگینک تخیلی است.^{۵۹} کشور بدون فساد وجود ندارد. درست این است که بگویید کشورها از لحاظ فساد قانونی و غیر قانونی چه وضعیتی دارند؟ مثلاً همه کشورهای اسکاندیناوی، فساد قانونی دارند؛^{۶۰} یعنی یک سری مسی‌های قانونی برای اعمال فساد یعنی حرص و حسد و استکبار مسئولین - تعبیه شده است. فساد در جمهوری اسلامی غیر قانونی است و این گونه نیست که آن‌ها جلوی فساد را گرفته‌اند و ما فساد را کنترل نکردیم؛ مثلاً دیده‌اید که در مناظرات انتخاباتی می‌گویند: ایران از حیث فساد در فلان رتبه است. مگر کشورهای دیگر فساد ندارند؟ ببینید چقدر می‌توان فتنی بحث کرد! محال است یک نفر حریص باشد و فساد هم نکند. امام صادق علیه السلام فرمود اصول الکفر ثلاث [الحرص و الحسد و الاستکبار]. ما این روایت‌ها را نه می‌خوانیم و نه بحث و گفتگو می‌کنیم. پس بنده سؤال سوم را هم توضیح دادم. اما دوباره تکرار می‌کنم: چرا مسئولین ما اسناد بین‌المللی را می‌پذیرند؟

۵۸. اشاره به ماده ۵۰ قانون برنامه پنجم توسعه، بند "ح"

«ح - هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است مگر در مورد فوق‌العاده خاص شرکت‌های دولتی و بانک‌ها و بیمه‌های مشمول ماده (۴) و قسمت اخیر ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که طبق دستورالعمل مصوب کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور و بالاترین مقام دستگاه متقاضی، اقدام می‌شود.»

۵۹. پیوست ۲۰: ارائه اطلاعاتی درباره شاخص کشورهای بی‌فساد دنیا و تبیین اجمالی اشکالات وارد به این شاخصه.

۶۰. پیوست ۲۱: تبیین تعریف رایج و ناقص از «فساد قانونی» و ارائه تعریف صحیح از آن.

چون همان مفاهیم مطرح در اسناد بین‌المللی را در دوران آموزش به آن‌ها یاد داده‌اند و برای آنان جا انداخته‌اند.

۵. سؤال چهارم: محتوای غلط اسناد بین‌المللی با چه شکلی در ایران و

سایر کشورها اجرا می‌شود؟

۵/۱. تشریح شکل اجرای اسناد بین‌المللی با بیانیۀ اینچئون در ضمن ۶ اقدام (بحث از اینجا کمی جدی‌تر می‌شود) سؤال چهارم این است که شکل اجرای اسناد بین‌المللی در ایران چگونه است؟ اسناد بین‌المللی یک محتوا و یک شکل اجرا دارند که می‌توان روی شکل اجرای آن نیز دقت کرد. اجازه دهید از روی بیانیۀ اینچئون^{۶۱} شکل اجرای سند ۲۰۳۰ را برای شما بخوانم. ببینید در سایه غفلت حوزه‌های علمیه چنین اتفاقاتی در کشور رخ می‌دهد! خواهش می‌کنم خوب دقت کنید: بیانیۀ اینچئون یکی از اسناد زیرساختی سند ۲۰۳۰ سازمان ملل است. این بیانیۀ در شهر اینچئون کشور جمهوری کره در ۲۱ می ۲۰۱۵ مورد وفاق واقع شده است. این بیانیۀ بیست ماده است؛ توصیه می‌کنم وقت بگذارید بیانیۀ اینچئون را بخوانید؛ متن پیچیده‌ای نیست. از ماده ۱۲ تا ۲۰ آن، شکل اجرای اسناد بین‌المللی را بحث کرده است. یعنی گفته چگونه باید این اسناد بین‌المللی را اجرا کرد.

۵/۱/۱. یونسکو: متولی اصلی پیشبرد روند اجرای اسناد بین‌المللی و مخالفت این موضوع با استقلال کشور

چون وقت جلسه محدود است؛ بنده فقط ماده ۱۷ از آن را می‌خوانم؛ عین عبارات این بیانیۀ را قرائت می‌کنم تا شما ببینید که همین کارها در حال حاضر در کشور اجرا می‌شود! «ما همچنین یونسکو را به عنوان آژانس تخصصی سازمان ملل متحد در حوزه آموزش، به ادامه مسئولیتی که به موجب رسالت خود بر عهده دارد به راهبری و انجام هماهنگی‌های لازم برای اجرای دستور کار آموزش ۲۰۳۰ موظف می‌کنیم.» همه کشورها قبول کرده‌اند که «یونسکو» مدیر اجرای سند ۲۰۳۰ شود! یعنی چه؟ یعنی مدیریت اجرای سند ۲۰۳۰ با حکومت یونسکو در ایران و بر خلاف

۶۱. بیانیۀ اینچئون در مجمع جهانی آموزش (۲۲-۱۹ می ۲۰۱۵ / ۲۹ اردیبهشت تا ۱ خرداد ۹۴) به تصویب رسید. این بیانیۀ در تاریخ ۲۱ می ۲۰۱۵ (۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴) در کره جنوبی و با توافق جامعه جهانی ذی‌ربط در بحث آموزش، شامل وزرای بیش از ۱۰۰ کشور عضو یونسکو، سازمان‌های غیردولتی و نهادهای مرتبط با جوانان و نهادهای تخصصی ملل متحد تصویب شد. این بیانیۀ، چشم‌انداز آموزش در پانزده سال آینده را به تصویر می‌کشد و کشورها را تشویق می‌کند تا فرصت‌های آموزشی فراگیر و برابر، و آموزش باکیفیت و یادگیری مادام‌العمر را برای همه فراهم کنند. این بیانیۀ، اهداف آموزشی مرتبط با هدف‌های کلی توسعه پایدار را که در سپتامبر امسال در سازمان ملل متحد به امضا می‌رسد، مشخص خواهد کرد.»

قانون اساسی کشور ما صورت می‌گیرد. اینکه من عرض می‌کنم اسناد بین‌المللی پُر از اقدامات خلاف قانون است، یک مصداق آن همین است. مگر ما طبق قانون اساسی استقلال نداریم؟! طبق اصل استقلال^{۶۲} سازمان ملل نمی‌تواند در اینجا دفتر بزند و برنامه‌ریزی کند. حالا آقایان رفته‌اند این را امضا کرده‌اند. بعد در این بند توضیح داده می‌شود که قرار است یونسکو چه کاری انجام دهد: «در این راستا باید اقدامات کشورها بنابر موارد زیر را مدیریت کند»؛ یعنی یونسکو این کارها را پیگیری می‌کند:

۵/۱/۲. تداوم تعهد سیاسی؛ اقدام اول یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی اجرا شود، اما چون در کشورها مخالف [اینگونه کارها] وجود دارد، این مخالف‌ها جلوی اجرای اسناد بین‌المللی را می‌گیرند. یکی از کارهای یونسکو این است که برای تداوم تعهد سیاسی، برنامه‌ریزی کند. مثلاً در کشور ما این مرد شجاع، آیت‌الله خامنه‌ای، جلوی اجرای هدف چهارم را گرفت. خوب یونسکو در مقابل چه کار کرد؟ طبق بررسی‌های ما یونسکو اولاً اجرای سند ۲۰۳۰ را مخفیانه کرد ثانیاً بار اصلی آن را بر دوش NGOها^{۶۳} انداخت. ^{۶۴} ستاد [اجرای سند] قبلاً در خود آموزش و پرورش، حضور داشت، وقتی جلوی آن مسیر را گرفتند آیا معنایش این است که سند ۲۰۳۰ را متوقف کردند؟ نه. NGOها خصوصاً NGOهای حوزه بهداشت در حال جلو بردن این کار هستند؛ یعنی چه؟ یعنی طرح جایگزین ارائه دادند. با وجود اینکه جلوی طرح اول گرفته شد، اما الآن طرح دوم سند ۲۰۳۰ در ایران پیاده می‌شود.

۶۲. در فصل اول (اصول کلی) قانون اساسی می‌خوانیم: اصل ۹ - در جمهوری اسلامی ایران آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور از یکدیگر تفکیک‌ناپذیرند و حفظ آنها وظیفه دولت و آحاد ملت است. هیچ فرد یا گروه یا مقامی حق ندارد به نام استفاده از آزادی به استقلال سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، نظامی و تمامیت ارضی ایران کمترین خدشه‌ای وارد کند و هیچ مقامی حق ندارد به نام حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور آزادیهای مشروع را، هر چند با وضع قوانین و مقررات، سلب کند.

۶۳. در سطح بین‌المللی از واژه NGO برای نخستین بار در قطعنامه شورای اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل (UNESCR) در فوریه ۱۹۵۰ این گونه استفاده شد: هر نوع سازمان بین‌المللی که با موافقت دولتی ایجاد نشده باشد سازمان غیر دولتی محسوب می‌شود. از آن پس واژه NGO برای انواع متعدد سازمانهایی که در درون مرزهای هر کشور فعالیت می‌کنند به کار گرفته شد (سازمان ملل، ۱۹۹۲).

منبع: کتاب درآمدی بر مشارکت مردمی و سازمانهای غیردولتی، دکتر محمدرضا سعیدی، انتشارات سمت.

۶۴. پیوست ۲۲: شامل مدارکی از اجرای مخفیانه سند ۲۰۳۰ توسط بعضی NGOها.

«۲. تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری»؛ از جمله اقدامات یونسکو این است که در کشورهای میزبان سند، گفتگو پیرامون سیاست‌گذاری حول اسناد را تسهیل کند. این یکی از کارهای مهمی است که یونسکو انجام می‌دهد؛ یعنی سعی می‌کند تا در همه رسانه‌ها و همه وزارت‌خانه‌ها گفتگو شکل بگیرد. این، کار بسیار مهمی است که مسئله را با گفتگو جا می‌اندازند. لذا اگر برخی اوقات اخبار سایت‌های وزارت‌خانه‌ها را مرور کنید، جزء برنامه‌های روتین‌شان این است که کارشناسان بین‌المللی می‌آیند و فقط گفتگو می‌کنند. گفتگو ابزار جانداختن است. پس این هم یک کار دیگر.

«۳. به اشتراک گذاشتن دانش و تدوین استانداردها» در آن جلسات گفتگو زمینه را آماده می‌کنند یک نوع دانش و کتب مرجع را به مسئولین ما آموزش می‌دهند.^{۶۵} پس ذیل اجرای اسناد بین‌المللی یکسری کتاب‌ها، دانش‌ها و استانداردهای خاص به اشتراک گذاشته می‌شود. دقت می‌کنید فکر را چگونه جلو می‌برند؟! **اول تداوم تعهد سیاسی، دوم تسهیل گفتگو، سوم به اشتراک گذاشتن دانش.** لذا یکی از کارهایی که سازمان ملل انجام می‌دهد چاپ کتب مرجع است. معاون وزیر یا شخص وزیر بر روی کتب مرجع هم پاورقی یا پیشگفتار می‌نویسد و به همه کارشناسان می‌دهد تا آن‌ها آن را به عنوان راه حل مطالعه کنند.^{۶۶}

«۴. پایش پیشرفت در جهت دستیابی به اهداف ویژه آموزشی» به صورت مداوم گزارش پیشرفت کار را منتشر می‌کند و به رئیس جمهور و [دیگر مسئولین] می‌دهد. بعد در صداوسیما ما نیز برنامه دارند، همین دبیر کل یونسکو در شبکه‌های تلویزیونی ما می‌آید و می‌گوید ایران از لحاظ برابری جنسیتی در فلان رتبه است. بنابراین ارزیابی نیز یک کار دیگر است. حتماً می‌دانید که ارزیابی ابزار تحقیر و تجلیل است؛ یعنی شما را بر اساس یک شاخصی تحقیر و یا بر اساس شاخصی دیگر، از شما تجلیل می‌کنند. خوب این نیز یک کار دیگر است؛

۶۵. پیوست ۲۳: شامل مستندات درباره برگزاری جلسات ذیل «تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری» و «به اشتراک گذاشتن دانش و تدوین استانداردها».

۶۶. پیوست ۲۴: شامل تصویر پیش‌گفتار علی ربیعی در این پیوست تصویر پیشگفتاری که دکتر علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر کتاب مرجع بانک جهانی، توانمندسازی و رفع فقر، نوشته‌اند، آورده شده است.

۵/۱/۶. برقراری پیوند میان ذی‌نفعان ملی، منطقه‌ای و جهانی برای راهبری اجرای دستور کار ۲۰۳۰ «برای آموزش»؛ مثلاً برای تیم ۲۰۳۰ در افغانستان، تیم ۲۰۳۰ در هندوستان و تیم ۲۰۳۰ در ایران جلسات مشترک تشکیل می‌دهند؛ یعنی برای ذی‌نفعان ملی، منطقه‌ای و جهانی جلسات مشترک می‌گذارند. کار آخری نیز دارند؛ که آن عبارت است از:

۶. اقدام به عنوان رابط ملی آموزش در چارچوب کلیه همکاری‌ها برای تحقق اهداف توسعه پایدار» اساساً [دفتر یونسکو در هر کشوری] رابط ملی آن کشور با سازمان ملل می‌شود و خودش رأساً گزارش تهیه کرده و به بالا انتقال می‌دهد! توجه کنید که در قالب شکل اجرا در حال ذهنیت‌سازی هستند، خواهش می‌کنم با گوش دل دقت کنید! در قالب شکل اجرا یک ساختاری پیشنهاد دادند که کار اصلی آن ساختار، این است که ذهنیت مسئول ما را تغییر دهد. یعنی در واقع شکل اجرا، ابزار گسترش فکر سازمان ملل در کشور ماست. اینجا سؤالی پیش می‌آید: شما چگونه انتظار دارید مسئولین جمهوری اسلامی بر اساس تفکرات انقلاب و اسلام برنامه‌ریزی کنند؟ مگر حوزه علمیه قم در این حوزه‌ها ورودی دارد که مفاهیم اسلامی را به ذهن مسئولین برساند؟! ما این کارها را به هیچ وجه انجام نمی‌دهیم! بنده سال‌هاست به مدیران حوزه علمیه قم گفته‌ام، در حال حاضر نیز به حوزه مشهد پیشنهاد می‌کنم: آقا جان! حوزه باید یک تبلیغ تخصصی مسئولین راه بیاندازد. مسئولین بیش از مردم به تبلیغ احتیاج دارند؛ نوع آن نیز باید متفاوت باشد. آن مسئول در وسط مفاهیم غلط است و شما برنامه‌ای ندارید. آن وقت [برخی انتقادات ما] عقاب بلا بیان نیست؟! اصلاً بیانی برای این‌ها نداریم، بحثی در این حوزه‌ها نمی‌کنیم. آقا جان! انصافاً این غفلت‌ها توبه ندارد؟! ما چند مسئول در این کشور داریم؟ چه کسی برای این‌ها مفاهیم دینی را تبیین می‌کند و جا می‌اندازد؟ هیچکس! از آن طرف سازمان ملل در قالب شکل خاص اجرای اسناد، ذهنیت‌سازی می‌کند.

بنابراین این سؤال چهارم نیز سؤال مهمی است: شکل اجرای اسناد بین‌المللی چیست؟ حالا البته شکل‌ها پیچیده‌تر است. بنده فقط خواستم اصل این مطلب در ذهن شما شکل بگیرد. مواظب شکل اجرای اسناد بین‌المللی در ایران باشید! شورای

۵/۱/۶. برقراری پیوند میان ذی‌نفعان ملی، منطقه‌ای و جهانی برای راهبری اجرای دستور کار ۲۰۳۰ برای آموزش؛ اقدام پنجم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی

۵/۱/۷. اقدام به عنوان رابط ملی آموزش در چهارچوب کلیه همکاری‌ها برای تحقق اهداف توسعه پایدار؛ اقدام ششم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی

۵/۲. تغییر ذهنیت مسئولین نسبت به محتوای اسناد بین‌المللی؛ هدف اصلی اقدامات ۶ گانه یونسکو

۵/۳. لزوم مواظبت شورای نگهبان نسبت به شکل اجرای اسناد بین‌المللی

نگهبان باید مواظب شکل اجرای اسناد بین‌المللی باشد؛ نباید فقط به محتوای اسناد بین‌المللی توجه شود.

۶. سؤال پنجم: با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟

۶/۱. لزوم روشمند کردن نقد و

بررسی اسناد بین‌المللی

۶/۲. بررسی تعارض اسناد

بین‌المللی با زیرساخت‌های

نه‌گانه هدایت؛ روش پیشنهادی

برای نقد اسناد بین‌المللی

۶/۲/۱. معرفه‌الامام؛ زیرساخت

اول هدایت

۶/۲/۲. علم از نگاه اهل بیت

علما (معادلات بهینه‌کننده

روابط انسانی)؛ دومین زیرساخت

هدایت

سؤال پنجم این است که با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟ در هر صورت می‌توان اسناد بین‌المللی را باز کرد و خواند و عبارتی از آن بیرون آورده و آن را به نقد بگذارید. در حال حاضر عمده نقدها همین‌گونه است! یعنی روش خاصی حاکم بر نقد اسناد بین‌المللی وجود ندارد.

ما روشی برای نقد اسناد بین‌المللی پیشنهاد داده‌ایم: گفته‌ایم هرگاه محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی با نه‌امر در تعارض قرار بگیرد ما آن محتوا را نقد می‌کنیم؛ لذا نقد ما نظام‌مند و بر اساس یک ساختار فنی رقم می‌خورد. خوب آن نه مسئله چیست؟

۱. معرفه‌الامام: اولین مسئله که در اسلام برای هدایت لازم است مسئله شناخت امام استو بدون امام، هدایتی محقق نخواهد شد. آن محتوایی که در اسناد بین‌المللی، تنزل جایگاه امام را دنبال می‌کند، باید به چالش کشیده شود.

۲. علم: اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام یک تعریف خاصی از علم دارند؛ نگاه بیکنی به علم را قبول ندارند. بیکن ^{۶۷} می‌گوید: «Knowledge is power» ^{۶۸} یعنی می‌گوید علم قدرت است؛ به عبارتی علم، ابزار تصرف است. یعنی آن معادله‌ای که می‌توان با آن تصرف کرد. امیرالمؤمنین علیه‌السلام می‌فرماید: العلم سلطان. ^{۶۹} لفظ سلطان در روابط انسانی ظهور دارد. ببینید انسان‌ها هر جا حضور دارند روابطشان را با سایر انسان‌ها تنظیم می‌کنند؛ مثلاً پدر و مادر در خانه، انسان بالادستی و فرزندان انسان پایین‌دستی هستند. یعنی تصمیمات پدر و مادر بر تصمیمات فرزندان تأثیر دارد.

۶۷. فرانسس بیکن (۱۵۶۱-۱۶۲۶ م) فیلسوف، سیاستمدار، حقوقدان و نویسنده انگلیسی بود. تلقی وی از مسئله علم تأثیر بسیار عمیقی

بر نگرش مکاتب غربی پس از خود گذاشت. ماهیت و ساختار علم از دیدگاه اهل بیت علیهم‌السلام تناقض جدی با افکار سست وی دارد.

۶۸. علم انسان با تصرف او در طبیعت، با یکدیگر مترادفند؛ زیرا وقتی علت شناخته‌شده نیست اثری ایجاد نمی‌شود. برای حکومت کردن بر طبیعت باید از آن اطاعت نمود؛ و آنچه در عالم تفکر، علت است؛ در عالم عمل نیز یک قاعده است.

human knowledge and human power meet in one: for where the cause is not known the effect cannot be produced. nature to be commanded must be obeyed: and that which in contemplation is as the cause is in operation as the rule.

نوارغنون (فرانسس بیکن) ص ۳۴

۶۹. پیوست ۲۴: شامل بحث اجمالی از صدور و دلالت این روایت شریف.

در محیط کار، کارفرما آن کسی است که تسلط دارد و کارگر آن فردی است که تسلط را می‌پذیرد. در محیط آموزشی معلم، تسلط دارد و شاگرد آن شخصی است که تسلط را قبول می‌کند. هیچ جمع انسانی ندارید مگر اینکه تنظیم روابط انسانی در آن یک اصل است وگرنه سلطه به سمت سلطه ظالمانه پیش می‌رود و روابط را به سمت ظلم مدیریت می‌کند. خب حضرت می‌فرماید «**أَلْعِلْمُ سُلْطَانٌ**» علم آن معادله‌ای است که روابط انسانی را تنظیم می‌کند؛ مثلاً اهل بیت علیهم‌السلام به ما فرموده‌اند که مدارا نصف عقل است.^{۷۰} «مدارا نصف عقل است» یک معادله به شمار می‌رود. خاصیت آن چیست؟ خاصیتش این است که روابط انسانی را تنظیم می‌کند. انسانی که اهل مداراست کمتر به دیگران ظلم می‌کند. در رابطه او با دیگران کمتر اصطکاک ایجاد می‌گردد. این علم است دیگر؛ منتها علم مدنظر اهل بیت علیهم‌السلام سلطان است و به بهینه‌شدن روابط انسانی کمک می‌کند. اما بیکن می‌گوید «**Knowledge is power**» می‌گوید من معادله‌ای دارم که در طبیعت تصرف ایجاد می‌کند؛ مثلاً ریاضی، فیزیک و زیست معادلات بیکنی هستند. حالا اگر در اسناد بین‌المللی سخن از گسترش علم آمده ولی با نگاه بیکن می‌خواهد این اقدام را اجرا کند باید با آن مقابله کنیم. من همین جا عرض کنم که الآن ما با ۴۲ درصد طلاق در شهر تهران روبرویم^{۷۱} یعنی چه؟ یعنی در عاطفی‌ترین نهاد بشری، زن و شوهر با یکدیگر به اصطکاک می‌رسند. یک علتش این است که زن، معادلات مدیریت شوهر را و شوهر هم معادلات مدیریت زن را نمی‌داند. مثلاً در روایت آمده است که آقایان تکبر نکنند و با صدای بلند به همسرشان بگویند ما تو را دوست داریم. همین جمله که می‌گویی تا آخر عمر در دل همسرت باقی می‌ماند.^{۷۲} این یک معادله است دیگر. حالا ما این‌ها را یاد نمی‌گیریم؛ لذا نتیجه آن ۴۲ درصد طلاق می‌شود.

۷۰. قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام فِي وَصِيَّتِهِ لِابْنِهِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَقِيْقَةِ عليه السلام: «وَ اعْلَمْ أَنَّ رَأْسَ الْعُقُلِ بَعْدَ الْإِيْمَانِ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَدَارَاةُ النَّاسِ» رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: بدان که کمال عقل و خرد، بعد از ایمان به خداوند متعال محبت و احسان به مردم است» [ترجمه عطاردی با مقداری تصرف]

من لا يحضره الفقيه، ج ۴ ص ۳۸۷

۷۱. ر.ک پیوست ۳.

۷۲. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ عَمْرِو بْنِ جُمَيْعٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله: «قَوْلُ الرَّجُلِ لِلْمَرْأَةِ إِنِّي أُحِبُّكَ لَا يَذْهَبُ مِنْ قَلْبِهَا أَبَدًا»:

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: گفتار مرد به همسرش که «دوستت دارم» هرگز از قلب زن بیرون نمی‌رود.

من همیشه از فرصت استفاده می‌کنم برخی از معادلات خانواده را بحث می‌کنم: ۶/۲/۲/۱. تبیین چند نمونه از یکی از معادلاتی که بسیار کمک می‌کند رابطه زن و شوهر خوب شود مدیریت معادلات بهینه‌کننده روابط انسانی

ملاقات اول بعد از جدایی یا ملاقات آخر بعد از حضور در خانه است. همه زن و شوهرها وقتی مرد از بیرون می‌آید یک ملاقات اول دارند؛ در روایت دارد که اگر کسی ملاقات اول را به خوبی انجام دهد بهشت را به عنوان پاداش به او می‌دهند.^{۷۳} روی این روایت درایه کنید! چقدر معادله عجیبی است! مثلاً مرد خسته است و در بیرون از خانه دعوا هم کرده ولی تا به خانه می‌آید اولین تصویری که می‌بیند چهره تبرج‌یافته همسرش است. کلاً از خاطرش می‌رود که بیرون بر او چه گذشته است! یعنی زن با همین برخورد اول عالی خود است که [رابطه خوبی را] در آن چهار، پنج ساعتی که در کنار یکدیگر هستند، تضمین می‌کند و دیگر این مرد مشکلات خود را داخل خانه نمی‌آورد. همچنین اگر مرد با روی گشاده به خانه بیاید، مرد هم وقتی به خانه می‌آید باید با روی گشاده بیاید زیرا زن انتظاراتی دارد و به هر حال چند ساعتی تنها بوده است؛ همین که در برخورد اول بشاش باشد و همدیگر را تحویل بگیرند، این باعث می‌شود تمام فشاری که در خانه روی زن بوده مدیریت شود. مدیریت ملاقات آخر هم به این‌گونه است که وقتی مرد می‌خواهد سرکار برود، زن به استقبال او برود و آخرین تصویری که در ذهن شوهرش می‌گذارد لبخند خود باشد. این‌ها علم است. ما این‌ها را آموزش نمی‌دهیم؛ همه وقت آموزش و پرورش به ریاضی یک، ریاضی دو، ریاضی سه، فیزیک یک، فیزیک دو، فیزیک سه و غیره اختصاص داده‌شده است. الان همه ما دکتر و مهندس هستیم اما همه هم در خانه‌های مان مشکل داریم. ما باید علم نافع را مبنا قرار دهیم! ساختار این «العلم سلطان» دارای نه بخش است. معادلات علمی اهل بیت علیهم‌السلام بسیار گسترده است؛ ما نه بخش آن را استنباط کرده‌ایم. لذا ما وقتی ان‌شاء الله بخواهیم مدارس مطلوب خود را راه بیندازیم مثلاً راجع به شغل بحث می‌کنیم زیرا کسی که شغلش خراب شود زندگی‌اش تخریب می‌گردد. لذا شغل یک، شغل دو، شغل سه [به عنوان واحدهای درسی در

مدارس مان قرار می‌دهیم] شغل، مسئله بسیار مهمی است.^{۷۴} ولی انسان‌ها اطلاعاتی راجع به آن‌ها ندارند. این‌ها را باید بحث کنیم.

۶/۲/۳. نفی سبیل، تربیت و تزکیه، پیشگیری از جرم و عبرت، قانون، شغل، بیان و شاخص‌های ارزیابی؛ هفت زیرساخت دیگر هدایت

۳. **نفی سبیل:** باید جلوی هر چیزی را که باعث تسلط دشمن شود گرفت. ۴. **تربیت و تزکیه:** باید روبروی هر پیشنهاد ضد تزکیه‌ای ایستاد؛ چون اگر افراد تزکیه نشوند نفی (یعنی پاک) نمی‌شوند و درونشان پاک نمی‌گردد و نیز خودشان و دیگران را اذیت می‌کنند. ۵. **پیشگیری از جرم و عبرت:** یک جامعه خوب پر از عبرت‌آفرینی است. ما باید عبرت‌آفرینی کنیم. ۶. **قانون:** قانون خوب، یک جامعه را اصلاح می‌کند و قانون بد، یک جامعه را به بدی می‌کشاند. باید توجه کنیم که قانون بد به مملکت ما تحمیل نشود. ۷. **مسئله بیان؛ ۸. شاخص‌های ارزیابی و ۹. مسئله شغل** است. **نه مسئله است که ما به آن‌ها زیرساخت‌های هدایت می‌گوییم.** ما مواظبیم که اسناد بین‌المللی این‌که موضوع را به چالش نکشد. **پس نقد ما یک نقد قاعده‌مند و روشمند است. می‌گویید که تناسب یا عدم تناسب اسناد بین‌المللی را با زیرساخت‌های هدایت می‌سنجیم.** پس ببینید نقد ما ذوقی نیست؛ نقد ما در حوزه علمیه قم به اسناد بین‌المللی نقدی نیست که واتیکان به این اسناد وارد آورده است.^{۷۵}

۷۴. عِدَّةٌ مِّنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنِ ابْنِ مَجْبُوتٍ عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكُوفِيِّ رَفَعَهُ إِلَى أَبِي جَعْفَرٍ عليه السلام قَالَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَلَالِ.

امام صادق عليه السلام: حضرت رسول اکرم صلى الله عليه وآله فرمود: عبادت هفتاد جزء است و با فضیلت‌ترین جزء آن طلب حلال است.

کافی، ج. ۵، ص. ۷۸

و مِنْهُ عَنْ سَهْلِ بْنِ أَحْمَدَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْأَشْعَثِ عَنْ مُوسَى بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِيهِ عليه السلام قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله الْعِبَادَةُ سَبْعُونَ جُزْءًا أَفْضَلُهَا جُزْءًا طَلَبُ الْحَلَالِ. وَ مِنْهُ يَهْدِي الْإِنْسَانَ الْعِبَادَةَ عَشْرَةَ أَجْزَاءً تَسَعَةٌ أَجْزَاءُ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ.

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمودند: عبادت ده جزء دارد و نه جزء آن در طلب حلال است.

بحارالانوار، ج. ۱۰۰، ص. ۱۷

۷۵. **حقی حفظ واتیکان بر «Development Transforming our World: the ۲۰۳۰ Agenda for Sustainable»** یا همان دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار.

آدرس مطلب در سایت رسمی ناظر واتیکان در سازمان ملل متحد

سریر مقدس (اسقف‌نشین کلیسای کاتولیک در شهر رم)، دستور کار سند ۲۰۳۰ را بخاطر قرار دادن انسان در مرکز توسعه را مورد ستایش قرار داد.

اگر چه قید و شرط هایی را بر دستور کار توسعه پایدار قرار می‌دهد. برای مثال در مورد "سلامت جنسی و باروری"، "حقوق جنسی و بارداری"، "حقوق بارداری"، می‌گوید که سقط جنین و دستگاه سقط جنین کننده را جزو این حقوق نمی‌داند. همچنین در موارد «جلوگیری از بارداری»، «برنامه ریزی خانواده»، «به تعریف لیبرالی از زن و شوهر و حیثیت انسانی و حقوق انسانی متعرض شد. همچنین در مورد "آموزش" یا "ارائه اطلاعات درباره تمایلات جنسی" به حقوق و مسئولیت‌های والدین و محوریت خانواده اشاره می‌کند. پاپ به پاراگراف ۲۷ و هدف ۳/۷ و ۵/۷ نیز قید و شرط می‌زند.

یک نوع نقدی است بر اساس تناسب یا عدم تناسب اسناد بین‌المللی با زیرساخت‌های هدایت. خب این هم سؤال پنجم.

۷. سؤال ششم: ویژگی اصلی الگوی نگرهبانی از نظام در مقابل هجوم اسناد

بین‌المللی باید چه باشد؟

۷/۱. تغییر ذهنیت مسئولین؛

نکته اصلی پذیرش اسناد

بین‌المللی و لزوم توجه به این

نکته مهم در الگوی جدید

نگهبانی از نظام

سؤال ششم: الگوی نگرهبانی در مقابل هجوم اسناد بین‌المللی چه ویژگی‌هایی

دارد؟ ببینید در سؤال چهارم بنده شکل اجرای اسناد بین‌المللی را توضیح دادم؛ عرض

کردم در قالب اجرای اسناد بین‌المللی، مسئله تغییر ذهنیت مسئولین دنبال می‌شود.

در سؤال پنجم محتوای اسناد بین‌المللی را از حیث تناسب یا عدم تناسب با

زیرساخت‌های نه‌گانه هدایت سنجیدم. یعنی هم در سؤال چهارم و هم در سؤال پنج

یک مسئله‌ای واضح شد آن مسئله این است که در قالب اسناد بین‌المللی دارند

ذهنیت مدیران ما را تغییر می‌دهند. این اتفاقی است که دارد رقم می‌خورد؛ یعنی

آنها را از مفاهیم دینی دورشان می‌کنند و آنان را به سمت مفاهیم سکولار می‌برند.

سؤال چهارم و پنج این معنا را به ما منتقل می‌کند.

۷/۲. نظام مقایسه؛ مهم‌ترین

ویژگی الگوی جدید نگرهبانی از

نظام به دلیل بازسازی ذهنیت

مسئولین بر اساس مفاهیم دینی

توسط این اصل

بنابراین در سؤال ششم نگرهبانی از نظام باید به شکلی باشد که ذهنیت مدیران ما را

بر اساس مفاهیم دینی و اسلامی بازسازی کند. هرکس این کار را انجام دهد دارد از

نظام نگرهبانی می‌کند. خب حالا چگونه این کار را انجام دهیم؟ ما عرض کرده‌ایم که

مهم‌ترین ویژگی الگوی نگرهبانی از نظام، نظام مقایسه است. خواهش می‌کنم

خواهران و برادران گرامی کُل بحث بنده همین است لذا دقت بفرمایید!

۷/۲/۱. آیات و روایات مربوط

به مقایسه رشد و غی؛ دلیل

استظهاری اصل نظام مقایسه

ما در مجموع اصطلاحات الگوی پیشرفت اسلامی اصطلاحی داریم که بسیار

حیاتی است و آن همین اصطلاح نظام مقایسه است. می‌گوییم کار فقیه و طلبه،

نظام مقایسه است. نظام مقایسه یعنی چه؟ یعنی مقایسه رشد نسبت به غی. ببینید

قرآن کریم می‌فرماید *أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ* «لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ

مِنَ الْغَيِّ»^{۷۶} می‌فرماید لازم نیست اکراهی اتفاق بیافتد؛ یعنی شما لازم نیست از ابزار

جبر استفاده کنید لازم نیست شما مدیریت جبری داشته باشید. چرا؟ می‌گوید «قَدْ

تَبَيَّنَ الرَّشْدُ مِنَ الْعَيِّ» به علت اینکه در قرآن رشد و غی تبیین شده است. یعنی ویژگی اصلی کتاب خدا تبیین رشد از غی است. می‌گوید این رشد و این غی است حالا «إِنَّمَا شَاكِرًا وَإِنَّمَا كَفُورًا»^{۷۷} یا مثلاً امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید (خواهش می‌کنم به این روایات دقت بفرمایید) «إِنَّكُمْ لَنْ تَعْرِفُوا الرَّشْدَ حَتَّى تَعْرِفُوا الَّذِي تَرَكْتُمْ»^{۷۸} ایشان می‌فرماید شما رشد را نمی‌فهمید تا وقتی که کسی را که ترک کرده بشناسید. مثلاً یکی از مصادیق رشد، ازدواج است. ازدواج انسان را رشد می‌دهد. امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرماید شما ارزش ازدواج را درک نمی‌کنید تا حال و هوای این مجردهای مفلوک را ببینید.

می‌گوید وقتی انسان مجرد را دیدی که آسایش و آرامش ندارد و هزارتا مشکل دیگر هم دارد آن وقت قدر ازدواج را می‌فهمید. یا مثلاً وقتی می‌خواهی بفهمی حرمت ربا تا چه اندازه رشد ایجاد می‌کند برو نکبت رباخوار را ببین. ببینید حضرت فتی بحث می‌کنند نمی‌فرماید إِنَّكُمْ لَنْ تَعْرِفُوا الرَّشْدَ حَتَّى تَعْرِفُوا الْعَيَّ بلکه می‌فرماید «إِنَّكُمْ لَنْ تَعْرِفُوا الرَّشْدَ حَتَّى تَعْرِفُوا الَّذِي تَرَكْتُمْ» یعنی تجربه ترک رشد را باید بررسی کنیم. این نظام مقایسه است. ما انسان‌ها این‌گونه هستیم؛ باید حتماً رشد و غی را بفهمیم تا هدایت پیدا کنیم. نمی‌شود فقط راجع به رشد سخن گفت.

عیبی که امروزه به مباحث دینی وارد است این است که ما تنها راجع به رشد صحبت می‌کنیم در حالی که این روایت، روایت روشی است می‌گوید ای طلبه! ای عالم! ای فقیه! هر وقت خواستی وارد بحث شوی قبل از اینکه راجع به رشد صحبت کنی برای مخاطب نسبت به ترک رشد معرفت ایجاد کن. پس ما ناظر به این روایات و آیات می‌گوییم وظیفه فقیه نظام مقایسه است. فقیهی که بین رشد و غی نظام مقایسه نکنند نمی‌تواند هدایت ایجاد کنند.

۷/۲/۲. نظام مقایسه؛ وظیفه اصلی یک فقیه برای دفاع از دین و ترویج آن

۷۷. سوره مبارکه انسان، آیه ۳: «إِنَّمَا هَدَيْتَاهُ السَّبِيلَ إِذَا شَاكِرًا وَإِنَّمَا كَفُورًا»

ترجمه: «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاس‌گزار خواهد بود یا ناسپاس» [ترجمه انصاریان]

۷۸. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ سَعْدِ بْنِ الْمُنْذِرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ «حَطَبُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ علیه السلام اغْلَمُوا أَنْكُمْ لَنْ تَعْرِفُوا الرَّشْدَ حَتَّى تَعْرِفُوا الَّذِي تَرَكْتُمْ»؛

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: بدانید که شما رشد (یعنی راه درست و حق) را نمی‌شناسید مگر پس از آنکه تارک و رهاکننده آن را بشناسید» [ترجمه رسولی محلاتی] برای اطلاع از نحوه استدلال بر صدور این روایت از جانب معصوم علیه السلام به پیوست رجالی این جزوه رجوع فرمایید.

کافی، ج ۸ ص ۳۹۰

۷/۲/۲/۱ رهبر انقلاب؛ نمونه
بارز یک فقیه مسلط به قواعد
نظام مقایسه

مثلاً آیت الله خامنه‌ای در این ایام برای مردم ایران دو نظام مقایسه انجام دادند: یکی در زمان فتنه سال ۱۳۸۸ که آن جریان گفتند در انتخابات تقلب اتفاق افتاده است. خب رهبری چه کار کردند؟ رهبری یک برنامه‌ای ریختند برای اینکه مردم را نسبت به این حرف غلط آگاه کنند. برنامه‌شان چه بود؟ برنامه‌شان این بود که وضعیت جبهه دشمن را دائماً تبیین می‌کردند. لذا بعد از نه ماه مردم فهمیدند که «انتخابات بهانه است، اصل نظام و اصل دین نشانه است» یعنی نرفتند به سمت اینکه دعوا راه بیندازند و «مدیریت بحران» کنند. یک مورد دیگر هم قضیه برجام است: یک حرف غی‌ای توسط برخی مطرح شد که مذاکره با آمریکا مشکل مردم ایران را حل می‌کند.^{۷۹} رهبری اجازه نظام مقایسه دادند؛ اجازه دادند نظریه سیاست‌خارجه توسعه‌گرا^{۸۰} که زیرساخت برجام است اجرا شود و همه مردم فهمیدند که این نظریه نظریه غلطی بود. رهبری در اینجا نیز هدایت کردند. حالا این اختصاصی به رهبری ندارد؛ مثل این روایتی که گفتم همه باید نظام مقایسه کنند. حالا شما از این منظر منبرهای آقایان را نگاه کنید! کتاب‌ها را نگاه کنید! می‌بینید خالی از نظام مقایسه است. وقتی نظام مقایسه نباشد تبیین رشد از غی اتفاق نمی‌افتد.

۷/۲/۳. ضرورت ورود شورای
نگهبان به نظام مقایسه و عبور از
بررسی‌های صرفاً حقوقی اسناد
بین‌المللی

حالا اگر می‌خواهید از نظام نگرهبانی کنیم باید «شورای نگهبان» وارد وادی نظام مقایسه شود. حرف بنده این است. شورای نگهبان نباید فقط بگوید که فلان قانون مخالف شرع و فلان قانون مخالف قانون اساسی است؛ یعنی کار اصلی‌اش نباید کار حقوقی باشد؛ بلکه وقتی در مورد لوایح برای نمایندگان مجلس اظهار نظر می‌کند، باید بگوید اگر این پیاده شود مثلاً چه مشکلاتی را به وجود می‌آورد؛ یعنی الگوی نگرهبانی از نظام باید بر مبنای نظام مقایسه باشد. چرا؟ چون اسناد بین‌المللی دارند ذهنیت می‌سازند. اسناد بین‌المللی که فقط ماهیت حقوقی ندارند. البته نه اینکه نمی‌شود بحثی را درباره ماهیت حقوقی آن مطرح کرد. دقت می‌فرمایید گل بحث بنده کجاست؟ ببینید همه فکر می‌کنند اسناد بین‌المللی را باید از حیث الزام‌آور

۷۹. ر.ک به پیوست ۱.

۸۰. نظریه سیاست خارجه «توسعه‌گرا» انتشار در ۱۳۸۶ / مرکز استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام / جمع‌آوری: محمود واعظی. برای اطلاع از خلاصه این نظریه و نقد نظری و نقد نتیجه عملیاتی شدن آن، ر.ک پیوست ۱.

بودن یا الزام‌آور نبودن بررسی کرد؛ مثلاً حق شرط یا حق تحفظ^{۸۱} را بحث می‌کنند و با این اسناد برخورد حقوقی دارند.^{۸۲} در حالی که با این توضیحاتی که بنده دادم واضح شد اساساً رسالت اصلی اسناد بین‌المللی القای یک ذهنیت خاص از حکمرانی است، اسناد بین‌المللی دارد یک نوع حکومت کردن را به مسئولین ما آموزش می‌دهد. حالا شما می‌گویید این نوع حکمرانی مبتنی بر لیبرالیسم غلط است؛
خب راهش این است که دائماً حکمرانی مبتنی بر لیبرالیسم را به صورت بخشی و کلان با حکمرانی اسلام مقایسه کنید در غیر این صورت هدایت در ذهن مسئولین رقم نخواهد خورد. این همان معنایی است که بنده محضر آیت الله جنتی در آن جلسه‌ای که پیرامون همین مسئله تشکیل شد عرض کردم^{۸۳} یعنی شورای نگهبان ما باید الگوی نگهبانی از نظام را ارتقا دهد. البته این بخشی که الآن روی آن کار می‌کند هم قطعاً لازم است؛ مثلاً تشخیص صلاحیت می‌کند یا قوانین را از حیث حقوقی هم بررسی می‌کند. لذا ما می‌گوییم الگوی نگهبانی باید «تکمیل» شود. تکمیل آن نیز به معنای آن است که مبنای نظام مقایسه را اصل قرار دهد حالا اینکه چگونه این کار را انجام دهد مربوط به بخش اجرایی است که ان‌شاءالله درباره آن هم بحث می‌کنم. پس تا حالا شد شش سؤال. ما قدم به قدم ضعف الگوی نگهبانی فعلی از نظام را تشریح کردیم. بله! ما شورای نگهبان داریم ولی به دلیل اینکه شورای نگهبان

۷/۳. نظام مقایسه توسط شورای نگهبان یعنی مقایسه بخشی و کلان حکمرانی اسلامی و لیبرال

۸۱. ترجمه تعریف «حق شرط» یا همان «اتحادیه تعهد» ذیل ماده ۲ کنوانسیون وین در مورد حقوق معاهدات به این شرح است: «حق شرط» عبارت است از پیمانی که جنبه‌ای که یک کشور تحت هر نام یا به هر عبارت در موقع امضاء، تفیذ، قبول، تصویب یا الحاق به یک معاهده صادر می‌کند و به وسیله آن قصد خود را دایر بر عدم شمول یا تعدیل آثار حقوقی بعضی از مقررات معاهدات نسبت به خود بیان میدارد؛

کنوانسیون وین در مورد حقوق معاهدات، سایت آرشیو اسناد سازمان ملل متحد yon.ir/um7k

۸۲. برای نمونه در «اطلاعیه معاونت حقوقی ریاست جمهوری درباره سند ۲۰۳۰» در اردیبهشت ۹۶ آمده است: «سند ۲۰۳۰، یک برنامه کاری است، طبق قواعد حقوق بین الملل، برنامه کاری سندی است که حاوی هیچ تعهد حقوقی برای دولت‌ها نیست. این سند و مانند آن در حقیقت یک توصیه نامه است. سند ۲۰۳۰، معاهده محسوب نمی‌شود. لذا نیازی به امضای دولت‌ها و در نتیجه تصویب مجالس قانونگذاری (رعایت اصل ۷۷ قانون اساسی) ندارد. از آن جا که سند ۲۰۳۰، معاهده نبوده و الزام‌آور محسوب نمی‌شود...»

آدرس مطلب در خبرگزاری ایسا yon.ir/Llqp9

فارغ از صحت یا عدم صحت ادعای «الزام‌آور نبودن سند ۲۰۳۰» مشاهده می‌شود که در بررسی این سند خطرناک بین‌المللی، در کنار پرداختن به «الزام‌آوری یا عدم الزام‌آوری حقوقی» هیچ توجهی به «ساختار نگرش‌سازانه» این اسناد نشده است.

۸۳. پیوست ۲۷: شامل خلاصه‌ای از جلسه حجت‌الاسلام علی کشوری با آیت‌الله جنتی مورخ ۲۶ آذر ۱۳۹۶؛ درباره ضرورت ارتقای مفهوم نگهبانی از نظام.

آدرس مطلب در پایگاه اطلاع‌رسانی نقشه راه nro-di.blog.ir/1396/12/09

نظام مقایسه نمی‌کند؛ ذهنیت مسئولین در حال انتقال به سمت یک ذهنیت لیبرال است. در مورد همه دولت‌ها هم همین‌گونه بوده است. در حالی که اگر نهادهای نگرهبان از نظام به سمت نظام مقایسه بروند می‌توانیم با مسئولین داخل نظام تفاهم کنیم که چگونه باید حکمرانی کنند. این بحث بنده است. پس نظام مقایسه میان حکمرانی مبتنی بر اسلام و حکمرانی لیبرال. باید مبنا شود. حالا چگونگی‌اش را بحث می‌کنم. بنده به حاج‌آقای جنتی عرض کردم ما حاضریم به شورای نگرهبان کمک کنیم از همین فردا وارد عرصه شود؛ یعنی پیشنهاد ما بسیار عملیاتی است.

۸. سؤال هفتم: چه ظرفیت حقوقی و قانونی مشخصی در قانون اساسی

برای الگوی جدید نگرهبانی از نظام وجود دارد؟

سؤال هفتم را هم بخوانیم: ظرفیت حقوقی و قانونی، چه در قانون اساسی و چه در قوانین عادی برای این الگوی جدید نگرهبانی از نظام وجود دارد یا نه؟ ساده‌تر بگوییم: آیا اگر ما بخواهیم الگوی جدید نگرهبانی از نظام را مبنا قرار دهیم باید قانون اساسی را تغییر دهیم یا به استناد اصول همین قانون اساسی می‌توان این الگوی جدید نگرهبانی را اجرا نمود؟ به نظر ما به استناد همین اصول قانون اساسی می‌شود همین کار را کرد. مثلاً به کدام اصول آن؟ اجازه دهید برایتان بخوانم. مثلاً در مقدمه قانون اساسی یک عنوانی به اسم شیوه حکومت در اسلام وجود دارد. مقدمه قانون اساسی را ببینید! اساساً نویسندگان حکیم قانون اساسی این را در مقدمه گذاشته‌اند، بنده از روی مقدمه قانون اساسی می‌خوانم: «حکومت از دیدگاه اسلام برخاسته از موضع طبقاتی و سلطه‌گری فردی یا گروهی نیست بلکه تبلور آرمان سیاسی ملتی هم‌کیش و هم‌فکر است که به خود سازمان می‌دهد تا در روند تحول فکری و عقیدتی، راه خود را به سوی هدف نهایی بگشاید»^{۸۴} هرکس این را نوشته حکیم بوده است؛ می‌گوید حکومت بر اساس رشد فکری است! دارد حکومت مدنظر اسلام را توضیح می‌دهد.

۸۴. اصل ۵۶ - حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچ‌کس نمی‌تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طریق که در اصول بعد می‌آید اعمال می‌کند.

می‌گوید اگر می‌خواهید حکومت اسلامی داشته باشید باید در مردم تحول فکری ایجاد کنید. ببینید چقدر قشنگ توضیح داده است! ما قانون دیگری نمی‌خواهیم زیرا همین قوانین معطل‌اند. شورای نگهبان مگر حافظ قانون اساسی نیست؟! به استناد همین بخش مقدمه‌ای، می‌تواند ورود پیدا کرده و بین حکمرانی با نگاه اسلام و حکمرانی با نگاه لیبرالی نظام مقایسه انجام دهد. خوب عبارات بعدی را ببینید! «ملت ما در جریان تکامل انقلابی خود از غبارها و زنگارهای طاغوتی زدوده شد و از آمیزه‌های فکری بیگانه خود را پاک کرد و به مواضع فکری و جهان‌بینی اصیل اسلامی بازگشت. اکنون برآنست که با موازین اسلامی جامعه نمونه‌اسوه خود را بنا کند» و الی آخر توضیح داده است ولی دیگر کفایت می‌کند، فکر کنم متن روشن است. اما آیا در حال حاضر شورای نگهبان ما که از این قانون اساسی حفاظت می‌کند، این‌گونه اقدامات را نیز انجام می‌دهد؟ یعنی آیا برای ارتقای فکری در مسئولین و مردم، برنامه‌ریزی جدی می‌کند؟ خیر، این کار معطل مانده است. حالا بندهای دیگر هم در قانون اساسی وجود دارد ولی چون بنده می‌خواهم بحث را ادامه بدهم به همین عبارات صریح اکتفا می‌کنم. **قانون اساسی می‌گوید حکومت مبتنی بر اسلام تفکر بنیان است.** حال آیا حوزه علمیه ما دارد این فکرها را تولید می‌کند و با مسئولین ما به اصطلاح رکیک - به اشتراک می‌گذارد؟! حوزه علمیه که این کارها را نمی‌کند؛ اساساً مسئله اصلاح فکری را تعطیل کرده‌ایم. ممکن است یک عالمی این کار را بکند ولی من دارم می‌گویم ساختارهای حکومتی ما و شورای نگهبان باید این کار را انجام دهند. خوب این هم شد سؤال هفتم.

۹. سؤال هشتم: آیا نظریات آماده‌ای برای مقایسه با تفکرات لیبرال وجود

دارد؟ به عبارت دیگر الگوی نگهبانی از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزه

می‌شود؟

سؤال هشتم بسیار مهم است. الگوی جدید نگهبانی از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزه می‌شود؟ بالأخره الآن باید یک فکری باشد که بگوید من از این فکر استفاده کرده و با تفکرات لیبرال مقایسه می‌کنم. آیا این نظریات و تئوری‌ها وجود دارد یا باید تولید کنیم؟ بله وجود دارد. یک مرکزی می‌تواند این‌ها را جمع کند. یک کارهایی باید در آینده انجام دهیم تا این نظریات تکمیل شود ولی همین الآن در حوزه

۹/۱. وجود مجموعه‌های متعدد

فکری با در دست داشتن

نظریات کارآمد برای استفاده در

نظام مقایسه شورای نگهبان

علمیه قم و در حوزه علمیه مشهد یک متفکرانی وجود دارند که نظریه داده‌اند. شورای نگرهبان باید از این نظریات استفاده کرده و با نظریات لیبرال مقایسه کند. مثلاً من از همشهری‌های شما بگویم جناب آقای واسطی^{۸۵} در مشهد الگوی تولید نان دارند.^{۸۶} البته بنده انتقادات خاص خودم را به ایشان دارم. خب این را می‌توانیم برای اصلاح مسئله نان در کشور استفاده کنیم. می‌دانید که نان یک مقوله بسیار مهمی است. مثلاً امام صادق علیه السلام فرمود: «نان را از بیرون نخرید که فقیر می‌شوید»^{۸۷} نانوایی کاری است که باید در خانه انجام گیرد. حالا این حدیث را من اگر وقت داشتم نیم‌ساعت توضیح می‌دادم که فقری که حضرت می‌فرماید چیست. می‌فرماید گندم را از بیرون خریدید عیبی ندارد ولی نان را از بیرون نخرید. خب شروع به مقایسه کنید، برای نمونه مقایسه بین فواید تولید نان در خانه با عوارض تولید نان در بیرون را آغاز کنید. در این صورت آرام‌آرام ذهنیت مسئولین بخش آرد و نان کشور اصلاح می‌شود. مثلاً می‌دانید ماندگاری آرد نسبت به ماندگاری گندم پایین‌تر است؛^{۸۸} وقتی شما نان را از بیرون تهیه می‌کنید چون باید با حجم زیاد

۹/۱/۱. الگوی تولید نان (نظریه مجموعه حجت‌الاسلام واسطی)؛ یکی از نظریات کارآمد موجود

۸۵. عبد الحمید واسطی (متولد ۱۳۴۷ ش) یکی از فعالین و تولید کنندگان مباحث مرتبط با اداره جامعه از دیدگاه دین و مسائل الگوی پیشرفت اسلامی است. از جمله آثار ایشان کتاب «نان در اسلام» است.
۸۶. چکیده این کتاب مدل نهایی برای تغییر الگو تولید نان را تغییر نقطه ثقل تولید نان به خانه و تغییر فرهنگ مصرف عمومی از نان گندم بدون سیبوس به نان جوی سیبوسدار دانسته و به عنوان راهکار اجرایی در محور کوتاه مدت افزودن سیبوس به آن و در محور انتقالی، تولید انبوه خمیر آماده برای پخت و در محور بلند مدت تولید ماشین پخت نان در خانه و عملیات لازم برای مهندسی فرهنگی در جهت اجرای طرح را پیشنهاد میدهد.

چکیده کتاب نان در اسلام؛ عبد الحمید واسطی

۸۷. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ ابْنِ مَيْمُونٍ عَنْ نَضْرَ بْنِ إِسْحَاقَ الْكُوفِيِّ عَنْ عَبْدِ بْنِ حَبِيبٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ يَقُولُ شِرَاءَ الْجُنْطَةِ يَنْفِي الْفَقْرَ وَ شِرَاءَ الدَّقِيقِ يَنْشِئُ الْفَقْرَ وَ شِرَاءَ الْخَيْرِ مَخْقٌ قَالَ قُلْتُ لَهُ أَبَيْتَكَ اللَّهُ فَمَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى شِرَاءِ الْجُنْطَةِ قَالَ ذَلِكَ لِمَنْ يَقْدِرُ وَ لَا يَفْعَلُ»

عبد بن حبیب از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند که فرمود: «خرید گندم، فقر را از بین می‌برد و خرید آرد، تنگدستی می‌آورد و خرید نان، نابود کننده است. عباد گفت: خداوند تو را پایدار گرداند! هرکس قدرت بر خرید گندم ندارد، چه کند؟ امام علیه السلام فرمود: آن دربارہ کسی است که قدرت دارد و انجام نمی‌دهد.

کافی ج ۵ ص ۱۶۷-۱۶۶

۸۸. در خصوص مدت زمان نگهداری انواع آرد پس از تولید، آرد تیره یا کامل را می‌توان در شرایط معمولی حداکثر ۱۱ روز و آرد روشن را ۲ تا ۳ ماه نگهداری نمود.

آدرس مطلب در سایت رسمی مرکز پژوهش‌های غلات ایران: yon.ir/ht-LM

بنا به گزارش موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران میزان نگهداری غلات (از جمله گندم) در دمای ۱۰ تا ۱۲ درجه سانتیگراد یا رطوبت زیر ۵/۱۶ درصد بیش از شانزده ماه [در بعضی منابع تا ۳۰ سال هم گفته شده است] می‌باشد.

آدرس مطلب در سایت رسمی سازمان استاندارد: yon.ir/YNE۴۳

تولید گردد باید افزودنی‌های فراوان ضد سلامت به آرد زده شود و در غیر این صورت آرد فاسد خواهد شد.^{۸۹} پس وقتی نان را بیرون از خانه تهیه می‌کنیم به فقر غذایی نیز مبتلا می‌شویم. این‌ها همه در حالی است که گندم درجه فساد کمتری نسبت به آرد دارد. این همه نانوائی روزانه یک آرد فراوانی می‌خواهند، دولت که نمی‌تواند روز به روز برای آن‌ها تهیه کند. باید از مدت‌ها قبل مثلاً سهمیه یک‌ماه نانوائی‌ها را آرد کند؛ بنابراین ماندگاری آرد را باید ارتقا دهد. خب الآن ماندگاری آرد با چه چیزی اتفاق می‌افتد؟ این مواد افزودنی که همگی ضد سلامت هستند؛ پس باید مقایسه کرد. حالا من خواستم فقط به عنوان مثال از بحث نان استفاده کنم. الگوی تولید نان آقای واسطی بسیار خوب است؛ باید این را مقایسه کنیم.

یا مثلاً ما در شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی یک نظریه‌ای به اسم «نظریه پیشگیری بنیادین اسلامی از جرم» داریم.^{۹۰} این نظریه نحوه پیشگیری و مقابله با جرم را توضیح می‌دهد که آن را می‌توانید با کنوانسیون مریدا^{۹۱} مقایسه کنید. می‌دانید متأسفانه قوه قضاییه کنوانسیون مریدا را به عنوان یک راه حل برای مقابله با فساد پذیرفته است.^{۹۲} پس می‌توانید از نظریه پیشگیری بنیادین اسلامی از

۰۹/۱/۲ وجود ۸۱ نظریه بخشی در اولین نقشه الگوی پیشرفت اسلامی برای استفاده در نظام مقایسه شورای نگهبان

البته با توجه به آموزه های طب اسلامی، بهترین زمان استفاده از محصولات غذایی تا زمانی است که تازه باشند و این مدت زمان، الزاماً با مدت زمانی که طول می‌کشد تا ماده غذایی فاسد شود یکسان نیست (معمولاً مدت زمان تازه ماندن محصول کمتر است).
۸۹. موادی که وزارت بهداشت اجازه اضافه کردن به آرد را می‌دهد: ۱- آزو دی کرینات ۲- استات کلسیم ۳- آسکوربات پتاسیم ۴- اسید ال - آسکوربیک ۵- اسید پیرو فسفات سدیم ۶- اسید سوربیک ۷- پراکسید بنزویل ۸- پراکسید کلسیم ۹- پالمیتات سوربویل ۱۰- پروپیونات کلسیم ۱۱- دی اسید گوگرد ۱۲- سولفات سدیم آلومینیوم ۱۳- فسفات دی منیزیم ۱۴- فسفات سدیم آلومینیوم ۱۵- فسفات منو منیزیم ۱۶- فسفین ۱۷- کرینات کلسیم ۱۸- کلر

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، فهرست افزودنی های مجاز خوراکی، دی ۱۳۸۶/ آدرس مطلب در yon.ir/pwYUC

۹۰. توضیحات اجمالی «نظریه پیشگیری بنیادین اسلامی از جرم»

nro-di.blog.ir/۲۲/۰۶/۱۳۹۵

۹۱. مریدا؛ کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (مصوب ۱۳۸۲/۸/۹ هجری شمسی برابر با ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳ میلادی) (International Convention of Mérida)، پیشنهاد کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد برای مقابله و پیشگیری از جرم می‌باشد. به طور خلاصه این نظریه به دلیل ناتوانی در تحلیل صحیح جرم و ریشه‌های آن، توانسته راه‌حلی کاملاً برای پیشگیری از جرم ارائه دهد؛ زیرا محور پیشنهادها خود برای مسئله پیشگیری از جرم را، مسئله شفافیت معرفی می‌کند. در همین جزوه به دلایل ضعف این نظریه اشاره شده است.

۹۲. رئیس جمهور در اجراء اصل ۱۲۳ قانون اساسی، قانون الحاق دولت به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد را با هدف ارتقاء و تحکیم اقدامات جهت پیشگیری و مبارزه مؤثرتر و کاراتر با فساد، ارتقاء، تسهیل و حمایت از همکاری‌های بین‌المللی و کمکهای فنی در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد از جمله بازگرداندن داراییها و ترغیب امانتداری، پاسخگویی و مدیریت مناسب امور عمومی و اموال دولتی مصوب مجلس را ابلاغ کرد.

جرم استفاده کرده و ضعف‌های کنوانسیون مریدا را نشان دهید. یا مثلاً ما در شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی یک نظریه‌ای داده‌ایم به عنوان نظریهٔ «بهبود مستمر فضای حاکم بر نهادهای متکفل تربیت» این نظریه توضیح می‌دهد که نهاد خانواده را چگونه فربه کنیم.^{۹۳} می‌توانیم از این استفاده کرده و هدف پنجم سند توسعه پایدار را که برابری جنسیتی است به چالش بکشیم. ما در خود نقشه الگوی پیشرفت اسلامی هشتاد و خرده‌ای نظریهٔ بخشی داریم. تازه ما تنها یک مجموعه هستیم. کار ما هم در کشور همین است؛ یعنی دوستانی که مباحثات الگوی پیشرفت اسلامی را دنبال می‌کنند اطلاع دارند که ما کار دیگری در کشور انجام نمی‌دهیم و همین یک کار را پیگیری می‌کنیم: ۸۱ نظریه‌مان را در جلسات مطرح کرده و به تبیین و مقایسه با سایر نظریات می‌گذاریم. شورای نگرهبان می‌تواند از این نظریات استفاده کند. من بیش از ده مرکز را در قم و مشهد و تهران می‌شناسم که همه این‌ها نظریه تولید کرده‌اند ولی متأسفانه نظام و خاصاً شورای نگرهبان از آن‌ها استفاده نمی‌کند. بله اختلافاتی هم بین جریاناتی که برای جامعه الگوپردازی کرده‌ایم هست ولی این‌ها افرادی ملاً و توانمندی هستند؛ بنده در طول دو دهه گذشته تقریباً با همه آن‌ها مرتبط بوده‌ام، آراء و آثارشان را دیده‌ام این‌ها از همان طلبه‌های پیش‌تاز دوره انقلاب اسلامی هستند که مانند «وَ السَّابِقُونَ السَّابِقُونَ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ»^{۹۴} به خط زده‌اند و حرف‌های جدیدی را با نگاه اسلامی مطرح کرده‌اند. پس ما الآن فقدان تئوری هم نداریم؛ فقدان منصوصات قانون اساسی و قوانین عادی را هم نداریم؛ یعنی شورای نگرهبان به اینکه قانون جدید می‌خواهد، متهم نمی‌شود؛ حتی حکم حکومتی هم

خبرگزاری مهر / شناسهٔ خبر: ۷۸۶۰۷۵ / تاریخ خبر: چهارشنبه ۲۹ آبان ۱۳۸۷

۹۳. نظریهٔ «بهبود مستمر فضای حاکم بر نهاد خانواده»، خانواده را به عنوان نهاد اصلی متکفل تربیت شناخته و بیان می‌دارد که برای ارتقاء امر تربیت نیازمند فربه کردن خانواده در جامعه هستیم و بدین منظور ابتدا باید هر امری که سبب تضعیف نهاد خانواده می‌شود اصلاح گردد و به عبارتی امور در جهت فربه شدن خانواده تسهیل شوند به عنوان مثال می‌توان گفت مشاغلی که در آن فرد مجبور است به مدت طولانی دور از خانواده خود باشد (مانند کار در میدان عملویه) سبب تضعیف نهاد خانواده می‌شوند چراکه تمامی کارکردهای خانواده در صورت حضور اعضای آن در کنار یکدیگر متصور است لذا این مشاغل باید اصلاح شوند تا هرچه سریع‌تر جلوی آسیب‌های آن‌ها به نهاد مبارک خانواده گرفته شود.

آدرس مطلب در پایگاه اطلاع‌رسانی نقشهٔ راه: nro-di.blog.ir/post/۱۸۵

۹۴. آیه ۱۰ سوره مبارکه واقعه «و پیشی گیرندگان [به اعمال نیک] که پیشی گیرندگان [به رحمت و آمرزش] اند» [ترجمه انصاریان]

نمی‌خواهد و با همین قوانین موجود می‌تواند کار را جلو ببرد و بر اساس این نظریات هم می‌تواند نظام مقایسه کند.

۱۰. سؤال نهم: برنامه‌های کوتاه‌مدت برای مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی

چيست؟

و اما سؤال پایانی که باید بحث کنم این است که برنامه‌های کوتاه‌مدت مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی چیست؟ یعنی فعلاً ما با برنامه میان‌مدت و بلندمدتش کاری نداریم از همین فردا چه کار کنیم؟ ده‌ها برنامه را می‌توان برای ارتقای نگهبانی بحث کرد که یکی از آن‌ها همین تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام است تا برای مسئول و نخبه ما تصویر شود که می‌توان به یک شکل دیگر هم از نظام نگهبانی کرد. پیشنهاد می‌کنم خود این جلسات را دست‌کم نگیرید. بنده به حضرت آیت‌الله رئیسی و دوستان دلسوز آستان قدس پیشنهاد می‌کنم که این مرکز جهانی هدایت را، «آستان قدس» را به یک مرکز تصمیم‌سازی تبدیل کنند؛ شروع به جلسه‌گذاری برای بررسی ایده‌ها و نظریات کرده و سپس آن‌ها را منتشر کنند. مصداق «مِنْهُ يُفِيضُ الْعِلْمَ الی سَائِرِ الْبِلَادِ»^{۹۵} است که در روایات دارد قبل از ظهور حضرت ولیعصر علیه‌السلام از فیضیه، از قم به سایر بلاد علم افزای می‌شود. این برای قبل از ظهور است. این کارها را می‌شود انجام داد؛ در دانشگاه‌ها به خط بنید! نگذارید متهمان کنند به اینکه راه حل نداریم. نخیر آقا! دست ما پُر از راه حل است. من به مدیران صداوسیما گفتم صداوسیما بیاید این تفکرات را معرفی کند. آن‌وقت این می‌شود برنامه اول کوتاه‌مدت.

۱۰/۱. برگزاری جلسات متعدد برای تبیین الگوی جدید نگهبانی از نظام؛ اولین برنامه کوتاه‌مدت

برنامه دوم کوتاه‌مدت این است که شورای نگهبان گزارش ارزیابی قوانین را که منتشر می‌کند خصوصاً در مورد قوانین مادر، متعرض نظریه حاکم بر قوانین هم بشود. می‌دانید هر قانونی ذیل یک نظریه‌ای تصویب می‌شود و شورای نگهبان خود آن قانون را بررسی می‌کند. در حالی که اگر بخواهد نظام مقایسه را مبنای کار خود

۱۰/۲. نقد نظریات حاکم بر قوانین توسط شورای نگهبان؛ دومین برنامه کوتاه‌مدت

۹۵. قال الصادق علیه‌السلام: «... كَيْفِيضُ الْعِلْمِ مِنْهُ إِلَى سَائِرِ الْبِلَادِ فِي الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ...»

امام صادق علیه‌السلام فرمودند: ... علم از شهر قم به سایر سرزمین‌ها در شرق و غرب منتشر می‌شود. « برای مشاهده کامل روایت و ترجمه آن؛ ر.ک پیوست ۲۸.

قرار بدهد باید به ارزیابی نظریه حاکم بر آن قانون ورود پیدا کند. پس شورای نگهبان ورود پیدا کند و حتی فقط برای مسئولین و رسانه‌ها بفرستد؛ من نمی‌گویم راجع به همه قوانین این کار را بکنی. ولی مثلاً وقتی شورای نگهبان می‌خواهد در مورد قانون بودجه کشور یا حول برنامه‌های توسعه کشور اظهار نظر کند این‌قلتهایی هم به نظریات حاکم بر آن‌ها وارد کند. یعنی از نهاد شورای نگهبان مفاهیم غلط را به چالش بکشد. تا حالا ما در حوزه علمیه قم و در نشست‌ها این کارها را می‌کردیم اما این باید به یک گزارش حکومتی تبدیل شود. وقتی منزلت آن ارتقا پیدا کند چه نتیجه‌ای دربر خواهد داشت؟ این بحث‌ها جدی‌تر گرفته می‌شود. این کار دوم است که می‌توان این کار را از همین فردا راجع به قوانین مادر انجام داد. چرا شورای نگهبان فقط بررسی حقوقی می‌کند؟ چرا به نظریات حاکم که حاوی مفاهیم ضداسلامی هستند توجهی نمی‌شود؟ در حالی که قانون اساسی مبنای حکومت اسلامی را ارتقای فکر و به چالش کشیده شدن تفکرات غلط می‌داند. این هم از اقدامات کوتاه‌مدت به شمار می‌آید. ده‌ها اقدام دیگر هم می‌شود انجام داد که بنده دیگر مزاحمتی برای شما نمی‌کنم.

۱۱. خانمه: آزوده‌شدن الگوی نگهداری در فعالیت‌های الگوی پیشرفت

اسلامی و کسب درصد بالایی از موفقیت با اجرای این الگو

عریاضم را جمع کنم: ببینید الگوی نگهداری از نظام باید بر مبنای نظام مقایسه بازتعریف شود و از وضعیت حقوقی فعلی ارتقا پیدا کند و این حرف اصلی ماست. یعنی مغز این الگو، نظام مقایسه است که الان ما بر روی این موضوع در نظام کار نمی‌کنیم. خوب اگر این کار را نکنیم چه اتفاقی می‌افتد؟ هیچکس در کشور وظیفه هدایت ذهنی مسئولین را به عهده ندارد؛ غیر از این جلساتی که رهبری سالیانه می‌گذارد و در جلسات خصوصی با مسئولین صحبت می‌کند که تفاوت‌ها را متوجه شوند. مثلاً ایشان دهه را به نام دهه پیشرفت و عدالت نام‌گذاری می‌کنند. بعد آقا می‌گویند مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت^{۹۶} تفاوت‌های توسعه غربی و پیشرفت

۹۶. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ دوم خرداد سال ۱۳۹۰ در حکمی، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت را تشکیل دادند و رئیس و اعضای شورای عالی آن را منصوب کردند. متن حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی به این شرح است: بسم الله الرحمن الرحیم... با توجه به عزم جدی برای دستیابی به الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، و لزوم استفاده‌ی همه‌جانبه از ظرفیت‌های موجود در عرصه‌های علمی (حوزه‌ای

اسلامی را تبیین کند.^{۹۷} غیر از کارهایی که رهبری می‌کند سایر نهادهای نظام برنامه‌ای برای تبیین حکمرانی اسلام از حکمرانی لیبرال ندارند. بنابراین جمهوری اسلامی داریم، ساختار حکومتی اش هست ولی چون نظام مقایسه نداریم عملاً به نام جمهوری اسلامی تئوری‌های غربی حکمفرمایی می‌کنند. حرف اصلی این است. دوباره برخی نگویند فلان عالم کتابی نوشته است. می‌دانم فلان عالم کتاب می‌نویسد و نظریات را نقد می‌کند، بنده می‌گویم غیر از ولی فقیه که دارند این کار را انجام می‌دهند چرا ساختار حکومت این کار را نمی‌کند؟ و در واقع این اصول قانون اساسی معطل است. این هم داستان الگوی جدید نخبگانی از نظام است.

و دانشگاهی) در جهت فراهم‌سازی مقدمات تدوین الگو و توسعه گفت‌وگویی و تولید علم در این حوزه، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تشکیل می‌گردد و حضرات آقایان: دکتر صادق واعظزاده، حجت‌الاسلام علی‌اکبر رشاد (رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)، حجت‌الاسلام احمد واعظی (رئیس دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، حجت‌الاسلام دکتر میرمعزی، دکتر داودی، دکتر خلیلی عراقی، دکتر زاهدی وفا، دکتر اکبرزاده، دکتر سعید جبل عاملی، دکتر میرغفوری را به عنوان اعضای شورای عالی مرکز و آقای دکتر صادق واعظزاده را به عنوان رئیس شورا و رئیس این مرکز منصوب می‌نمایم.

مزید توفیقات آقایان را از خداوند متعال خواستارم. سیدعلی خامنه‌ای
۲/ خردادماه/ ۱۳۹۰

پس از ابلاغ حکم مقام معظم رهبری، اولین جلسه شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در تاریخ ۱۳۹۰/۳/۱۸ تشکیل شد. اساسنامه مرکز نیز به مدت یک ماه پس از ابلاغ حکم تاسیس مرکز، به تصویب مقام معظم رهبری رسید. در نتیجه، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تحت نظر مقام معظم رهبری، نهادی است علمی و پژوهشی دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی، اداری و استخدامی که طبق اساسنامه خود اداره می‌گردد. رئیس و اعضای شورای عالی مرکز با حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی برای یک دوره سه ساله منصوب می‌شوند.

آدرس مطلب در سایت رسمی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت yon.ir/4Hbw

۹۷. حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی با حضور در جمع پرشور دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در سخنان مهمی ضمن تبیین تفاوت دیدگاه مبانی غرب و اسلام نسبت به انسان و وظایف فردی و اجتماعی او، لزوم بازشناسی الگوی توسعه و مدل مورد نیاز برای پیشرفت کشور را مورد تأکید قرار دادند و تصریح کردند: پیشرفت کشور تنها بر اساس الگوی اسلامی - ایرانی امکان پذیر است و مهمترین وظیفه نخبگان اعم از دانشگاهی و حوزوی تنظیم نقشه جامع پیشرفت کشور براساس مبانی اسلام است

بیانات معظم له در دیدار دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد ۸۶/۲/۵

ما اگر دنبال پیشرفت هستیم و پیشرفت علمی را شرط لازم پیشرفت عمومی کشور می‌دانیم، توجه داشته باشیم که مراد ما از پیشرفت، پیشرفت با الگوی غربی نیست. دستور کار قطعی نظام جمهوری اسلامی، دنبال کردن الگوی پیشرفت ایرانی - اسلامی است. ما پیشرفت را به شکلی که غرب دنبال کرد و پیش رفت، نمی‌خواهیم؛ پیشرفت غربی هیچ جاذبه‌ای برای انسان آگاو امروز ندارد.

بیانات امام خامنه‌ای در دیدار با اساتید دانشگاهها ۱۳۹۲/۰۵/۱۵

با گفتن خاطره‌ای عرایضم را در این بخش تمام کنم: یاد می‌آید نماینده دولت در کمیسیون فرهنگی آمده بود، ما هم از طرف شورای راهبردی رفته بودیم. یک گفتگوی جدی‌ای بین ما و نماینده دولت در ارزیابی مفاد فرهنگی برنامه ششم صورت گرفت. این مباحثه دو قسمت هم داشت، طولانی هم بود، وقتی تمام شد بالاتفاق همه اعضای کمیسیون فرهنگی به رد برنامه ششم حکم دادند، در حالی که ما فقط تصمیم‌سازی کردیم و کار دیگری نکردیم؛ این در تاریخ ثبت شد. بعد وقتی جلوتر آمدیم چندین اتفاق این‌سختی رقم خورد برای اولین بار در سال ۱۳۹۴ یک برنامه نوشته شده توسط سازمان برنامه و بودجه در مجلس رد شد. تا قبل از آن ما چنین سابقه‌ای [در تاریخ نظام برنامه‌ریزی کشور] نداشتیم.^{۹۸} در مجلس بعد هم در سال ۱۳۹۵ یکبار دیگر برنامه دولت رد شد آنهم فقط به خاطر نظام مقایسه. من به دوستان گفتم: ما پاشنه‌ها را ورکشیدیم و در دو سال پانصد جلسه در نظام گذاشتیم. با هر کسی بگویند صحبت کردیم و گفتیم معایب و اشکالاتش این است. آن موقع صداوسیما هم پای کار ایستاد بنده با دوستان مان پیش از صد برنامه تلویزیونی و رادیویی گذاشتم. رفتیم همین نظام مقایسه را عملیاتی کردیم و این اتفاق مبارک افتاد. می‌توان سازمان برنامه و بودجه را به چالش کشید، می‌شود این خرمشهر تصرف شده توسط تئوری‌های غربی را آزاد کرد. این اتفاق افتاده است، من دارم تلویزیون شده‌اش را گزارش می‌دهم و گرنه قبل از آن بر اساس همین الگوی نگرهبانی از نظام ما خودمان عمل کرده‌ایم.

اتفاق دومی که رخداد درباره مسئله تراریخته‌ها بود؛ ما وقتی در قم تصمیم گرفتیم تراریخته‌ها را به چالش بکشیم مبنای مصوبه ما نظام مقایسه بود. گفتیم چند جلسه می‌گذاریم و چند برنامه برپا می‌کنیم و فقط توضیح می‌دهیم که تراریخته‌ها

۱۱/۲. زدن برچسب ننگ بر تراریخته‌ها؛ دومین نمونه موفقیت‌آمیز اجرایی شدن الگوی جدید نگرهبانی

۹۸. با وجود تلاش‌های دولت برای گرفتن مصوبه برنامه ششم توسعه، این لایحه به دلیل تعارض جدی با الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و اسناد بالادستی از جمله اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلی جمعیت از جانب نمایندگان مجلس تصویب نشد. [این گزارش مربوط به سال ۱۳۹۴ می‌باشد.]

آدرس مطلب در خبرگزاری تسنیم / تاریخ خبر: ۱۸ اسفند ۱۳۹۴ / Yon.ir/VXfmG

در سال ۱۳۹۵ برنامه ششم توسعه دو مرتبه توسط شورای نگهبان رد میشود و برای بار سوم تأیید شده و به دولت ابلاغ میشود. لینک اولین دومین اصلاحیه را به ترتیب ببینید.

آدرس مطلب در سایت رسمی شورای نگهبان: Yon.ir/PvDrO آدرس مطلب از خبرگزاری صداوسیما: Yon.ir/oqo6Y

چگونه به عدم سلامت و مسئله بیوتروریسم وصل می‌شود. الآن که دارم با شما صحبت می‌کنم پس از دو دهه، بالآخره سازمان غذا و دارو پذیرفت برچسب ننگ بر محصولات تراریخته بزند^{۹۹} در حالی که قبلاً بدون برچسب در بازار ایران وجود داشت و به مردم نمی‌گفتند این‌ها غذای بد است ولی الآن تراریخته‌ها برچسب ننگ دارد. چه اتفاقی افتاد؟ اتفاقش همین نظام مقایسه بود. ما در دو موضوع این کار را به صورت عملیاتی امتحان کرده‌ایم لذا در مورد سوم و چهارم هم می‌شود. باز هم پیشنهاد خود را تکرار می‌کنم: آستان قدس می‌تواند تصمیم‌سازی کند؛ نظریات دینی را با نظریات حکمرانی لیبرال مقایسه کند. نگوید این کار یک کاری است در کنار سایر کارهای آستان قدس. این یک نقطه عطفی در رفتن به سمت ظهور است! اگر ما مرجعیت علمی اهل بیت (علیهم‌السلام) را بپذیریم و آن را برای مردم جهان اثبات کنیم همین‌طور که در روایت آمده است «مِنْهُ يُفِيضُ الْعِلْمَ إِلَى سَائِرِ الْبِلَادِ» کاری که در قم قبل از ظهور انجام می‌گیرد، باعث اتفاق افتادن ظهور خواهد شد. مادامی که امام را به عنوان مرجع علمی قبول نداریم ظهور امام اتفاق نمی‌افتد. امام فقط یک پدر مهربان و یک شخصیت عاطفی صرف نیست بلکه در کنار بُعد محبت و مهربانی‌اش که در واقع امام رؤف هستند، عالم آل محمد (علیه‌السلام) هم هستند.^{۱۰۰} این غلبه علمیت امام می‌تواند با فضای نظام مقایسه ایجاد گردد^{۱۰۱} و ما می‌توانیم این کار را انجام دهیم. محضر مبارکتان تصدیق کردم. جلسه خوبی بود، عذرخواهی می‌کنم که طولانی شد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

۹۹. پیوست ۲۹: تصویر بخش‌نامه سازمان غذا و دارو مبنی بر لزوم درج لوگو (نشان) تراریخته به‌صورت دایره سفیدرنگ و به قطر ۱/۷ سانتی‌متر که واژه تراریخته در درون آن با فونت قابل رؤیت به‌روی برچسب محصول کنار آرم سازمان غذا و دارو.

۱۰۰. رَوَى أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ سَعِيدٍ الْكُوفِيُّ، قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ فَضَّالٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لِلْإِمَامِ عَلَامَاتٌ يَكُونُ أَعْلَمُ النَّاسِ وَ أَحْكَمُ النَّاسِ وَ أَتْقَى النَّاسِ ... وَ يَكُونُ أَوْلَى النَّاسِ مِنْهُمْ بِأَنْفُسِهِمْ وَ أَشَقَّ عَلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَ أُمَّهَاتِهِمْ.

حضرت رضا (علیه‌السلام) فرمود: برای امام چند علامت است: باید دانستن، استوارترین، برهیزکارترین، ... از مردم به خودشان سزاوارتر باشد، و از پدر و مادر برای آنها مهربانتر باشد و ... [ترجمه عطاردی با اندکی تصرف]

من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۴۱۸

۱۰۱. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ فِي بَصَائِرِ الدَّرَجَاتِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ عِيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ وَ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيْسَى عَنْ رَبِيعِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ يَسَّارٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ كُلُّ مَا لَمْ يَخْرُجْ مِنْ هَذَا الْبَيْتِ فَهُوَ بَاطِلٌ.

هر آنچه از این بیت (اهل بیت (علیهم‌السلام)) خارج نشود، آن باطل است.

وسائل الشيعة ج ۲۷، ص ۱۳۰

پیوست‌ها

پیوست ۱: توهمی بودن محاسبات ذیل برجام

در این پیوست به ارائه پیش‌بینی‌های غلط مسئولین حامی و شواهد توهمی بودن این پیش‌بینی‌ها می‌پردازیم. این پیوست شامل سه بخش است:

در بخش اول، به نادرست بودن ادعای رفع تحریم‌ها از سوی مقامات مسئول در برجام با ارائه ادعاها و وعده‌های ایشان و با رعایت ترتیب زمانی پرداخته می‌شود.

در بخش دوم به وعده‌های مطرح شده توسط مسئولین، که آن را نتیجه برداشته‌شدن تحریم‌ها توسط برجام می‌دانستند اشاره می‌شود. همچنین دلایل ناصحیح بودن این ادعاها مطرح می‌گردد.

در بخش سوم نیز ادله‌ای درباره «تجربه تاریخی ایران و جهان» از «بد عهدی‌های آمریکا» حتی قبل از بدعهدی آنها در برجام؛ ارائه خواهد شد.

بخش اول

۱. آقای عباس عراقچی، معاون وزیر امور خارجه وقت، اذعان کرد: «نامه و امضای جان کری (وزیر امور خارجه وقت آمریکا) تضمین اجرای برجام است»؛ تاریخ: سی آذر ۱۳۹۴ (حدود یک ماه پیش از انعقاد برجام) [۱]
۲. وعده رئیس جمهوری اسلامی ایران به لغو تمامی تحریم‌ها با برجام؛ تاریخ: ۲۳ تیر ۱۳۹۴ (روز انعقاد برجام) [۲]
۳. وعده وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به لغو تحریم‌های پولی و مالی با برجام؛ تاریخ: ۲۳ تیر ۱۳۹۴ (روز انعقاد برجام) [۳]
۴. تصریح به بازگشت دارایی‌های توقیف شده و لغو ممنوعیت صدور روادید با برجام؛ متن برجام [۴]
۵. محمد جواد ظریف اذعان کرد: «آمریکا نمی‌تواند از برجام خارج شود و اگر خارج شود مقبولیت خود را از دست خواهد داد»؛ تاریخ: سیزده مرداد ۱۳۹۴ (حدود یک ماه پس از برجام) [۵]
۶. وعده رئیس سازمان انرژی اتمی از عدم توقف فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از برجام؛ تاریخ: نوزده مهر ۱۳۹۴ (۳ ماه پس از انعقاد برجام) [۶]
۷. تصویب دوباره تحریم «آیسا» از سوی آمریکا؛ تاریخ: یازده دی ماه ۱۳۹۴ (پنج ماه پس از برجام) [۷]
۸. اشاره رئیس جمهوری اسلامی ایران به برکات برجام در حوزه بانک؛ تاریخ: ۲۷ دی ۱۳۹۴ (شش ماه پس از برجام) [۸]
۹. ادعای رفع تمامی تحریم‌ها توسط رئیس جمهوری اسلامی ایران؛ تاریخ: یک بهمن ۱۳۹۴ (شش ماه پس از برجام) [۹]
۱۰. قرارداد خرید ۱۱۸ ایرباس امضاء شد؛ تاریخ: نهم بهمن ۱۳۹۴ (شش ماه پس از برجام) [۱۰]

۱۱. رئیس دفتر رئیس جمهور وقت، آقای نهاوندیان گفت: «برجام دو را به زودی کلید می‌زنیم»؛ تاریخ: ۲۷ بهمن ۱۳۹۴ (شش ماه پس از برجام) [۱۱]
۱۲. ترغیب رئیس جمهوری اسلامی ایران به استفاده از نتایج برجام در حوزه اقتصاد؛ تاریخ: ۲۶ اسفند ۹۴ (هشت ماه پس از انعقاد برجام) [۱۲]
۱۳. اعتراف رئیس بانک مرکزی به «تقریباً هیچ بودن» ثمرات برجام؛ تاریخ: ۲۸ فروردین ۱۳۹۵ (نه ماه پس از برجام) [۱۳]
۱۴. صدور مجوز فروش هواپیما توسط آمریکا به ایران؛ تاریخ: ۷ آذر ۱۳۹۵ (یک سال و چهار ماه پس از برجام) [۱۴]
۱۵. استهزاء حسن روحانی از منتقدان برجام؛ تاریخ: هفت اسفند ۱۳۹۵ (یک سال و هفت ماه پس از برجام) [۱۵]
۱۶. اعتراف وزیر امور خارجه ایران به نقض روح و جسم برجام توسط آمریکا؛ تاریخ: یک اردیبهشت ۱۳۹۶ (یک سال ده ماه پس از برجام) [۱۶]
۱۷. تمدید تحریم «کاتسا» توسط آمریکا؛ تاریخ: یازده مرداد ۱۳۹۶ (دو سال و یک ماه پس از برجام) [۱۷]
۱۸. معاون اقتصادی رئیس جمهور وقت، آقای نهاوندیان گفت: «برجام قابل مذاکره مجدد نیست»؛ تاریخ: ۲۵ مهر ۱۳۹۶ (دو سال سه ماه پس از برجام) [۱۸]
۱۹. پاره کردن نمادین برجام توسط وکیل ترامپ؛ تاریخ: شانزده اردیبهشت ۱۳۹۷ (دو سال و نه ماه پس از برجام) [۱۹]
۲۰. خروج رسمی آمریکا از برجام؛ تاریخ: هجده اردیبهشت ۱۳۹۷ (حدود دو سال و ده ماه پس از برجام) [۲۰]
۲۱. ارائه توضیحات وزارت خزانه‌داری آمریکا درباره نحوه بازگشت تحریم‌ها؛ تاریخ: نوزده اردیبهشت ۱۳۹۷ (حدود دو سال و ده ماه پس از برجام) [۲۱]
۲۲. لغو فروش هواپیمای مسافربری توسط آمریکا؛ تاریخ: نوزده اردیبهشت ۱۳۹۷ (حدود دو سال و ده ماه پس از برجام) [۲۲]
۲۳. دکتر روحانی ابراز امیدواری کرد که تلاش‌های پنج کشور و اتحادیه اروپا به همراه ایران، موفقیت‌آمیز و نتیجه‌بخش باشد؛ تاریخ: ۲۲ خرداد ۱۳۹۷ (حدود دو سال و ده ماه پس از برجام) [۲۳]
۲۴. کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی: «در حال حاضر در فردو غنی‌سازی صورت نمی‌گیرد»؛ تاریخ: ۲۳ خرداد ۱۳۹۷ (حدود دو سال و ده ماه پس از برجام) [۲۴]
۲۵. تحریم شدن ایران توسط شرکت تولیدکننده وسایل ورزشی نایک؛ تاریخ: ۲۵ خرداد ۱۳۹۷ (حدود سه سال پس از برجام) [۲۵]

۲۶. عباس عراقچی اذعان کرد: «برجام به آی سی یو رفت»؛ تاریخ: یک تیر ۱۳۹۷ (سه سال و یک ماه پس از برجام) [۲۶]

۲۷. بازگشت تمامی تحریم‌ها توسط آمریکا؛ تاریخ: دوازده آبان ۱۳۹۷ (حدود سه سال و پنج ماه پس از برجام) [۲۷]

۲۸. وزیر امور خارجه ایران گفت: «متأسفانه اروپا آمادگی هزینه‌کردن را ندارد»؛ تاریخ: چهار دی ۱۳۹۷ (سه سال و شش ماه پس از برجام) [۲۸]

۲۹. عباس عراقچی گفت: «برجام نشان داد آمریکا چقدر غیرقابل اطمینان است»؛ تاریخ: ۲۷ دی ۱۳۹۷ (سه سال و شش ماه پس از برجام) [۲۹]

۳۰. وزیر امور خارجه اذعان کرد: «ناکارآمدی را گردن دیگران نیندازیم»؛ تاریخ: شش اسفند ۱۳۹۷ (سه سال و هشت ماه پس از برجام) [۳۰]

[۱] به گزارش خبرنگار سیاسی خارجی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، معاون وزیر امور خارجه، عباس عراقچی در گفت‌وگوی زنده خبری شبکه یک، با تأکید بر این که جان کری با نوشتن نامه و امضاء آن، تعهدی را برای آمریکا ایجاد کرده است، افزود: «با این تعهد، اجرای موفق برجام را تضمین کرده و گفته است آمریکا به تعهدات خود در برجام به گونه‌ای عمل می‌کند که نقضی در آن‌ها وجود نداشته باشد».

کد خبر: (۹۴۰۹۳۰۱۸۰۲۴)

[۲] دکتر حسن روحانی ساعاتی پس از توافق برجام: «امروز به ملت شریف ایران اعلام می‌کنم که طبق این توافق در روز اجرای توافق، تمامی تحریم‌ها حتی تحریم‌های تسلیحاتی، موشکی و اشاعه‌ای نیز به صورتی که در قطعنامه بوده لغو خواهد شد».

منبع: مطلب در پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری؛ گفت‌وگوی زنده تلویزیونی و رادیویی با مردم (لینک مطلب: yon.ir/KQB&G)

[۳] وزیر امور خارجه دکتر ظریف گفت: «ما صریح گفتیم؛ کلیه تحریم‌های مالی، پولی و اقتصادی لغو می‌شود؛ نگفتیم تحریم‌های اجرایی حذف می‌شود، مواردی که قرائت کردید به موضوعات اشاعه‌ای ارتباط دارد با این تفاوت که تا کنون ممنوع بود از امروز به بعد باید اجازه بگیرند».

منبع: سایت وزارت خارجه جمهوری اسلامی (لینک مطلب: yon.ir/AvZow)

برای آگاهی دقیق از مفاد برجام، که در تاریخ ۲۳ تیر ۱۳۹۴ بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای ۵+۱ مورد توافق واقع گردید به لینک زیر رجوع کنید.

منبع: سایت وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی (لینک مطلب: yon.ir/6cLWZ)

[۴] در صفحه ۴۹ متن منتشر شده از برجام تصریح شده است که اروپا متعهد شده که دارایی‌های توقیف شده افراد حقیقی و حقوقی و نهادهای مرتبط با شرکت‌های نفت، گاز و پتروشیمی بازگشت داده شود.

1-9- فهرست اشخاص حقیقی، حقوقی یا نهاد های ایرانی (توقیف دارایی و ممنوعیت صدور روادید)

- 1-9-1- توقیف دارایی و ممنوعیت صدور روادید قابل اعمال نسبت به:
- 1-9-1-1- بانک‌ها و موسسات مالی ایرانی فهرست شده شامل بانک مرکزی ایران؛
- 1-9-1-2- اشخاص حقیقی، حقوقی یا نهاد های مرتبط با بخش های نفت، گاز و پتروشیمی؛
- 1-9-1-3- اشخاص حقیقی، حقوقی یا نهاد های مرتبط با کشتیرانی، کشتی سازی و حمل و نقل؛
- 1-9-3-4- سایر اشخاص حقیقی، حقوقی یا نهاد های غیرمرتبط با فعالیت های حساس اشاعه هسته ای، همچنین آمریکا متعهد شد که تحریم‌های مربوط به هسته‌ای را بردارد. به صفحه ۵۴ این متن مراجعه فرمایید.

4-1- تدابیر بانکی و مالی

- 4-1-1- تحریم های اعمالی بر افراد و اشخاص حقوقی مندرج در الحاقیه شماره 3 این ضمیمه، شامل: بانک مرکزی ایران و سایر موسسات مالی ایرانی فهرست شده در این الحاقیه؛ شرکت ملی نفت ایران¹³، شرکت بازرگانی نفتیران (نیکو)، شرکت ملی نفت کش ایران، و سایر افراد و اشخاص حقوقی که توسط خزانه داری در این الحاقیه به عنوان دولت ایران شناسایی شده اند؛ و برخی افراد و اشخاص حقوقی مندرج در فهرست اتباع تحریم شده یا فهرست افرادی که اموال آنها مشمول توقیف است؛
- Comprehensive Iran Sanctions, Accountability, and Divestment Act of 2010 (CISADA) Section 104(c)(2)(E)(ii)(I); National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2012 (NDAA) Section 1245(d)(1) and (3); Iran Freedom and Counter-Proliferation Act of 2012 (IFCA)

آدرس فایل متن برجام از سایت رسمی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی: yon.ir/ymyKT

[۵] در نشست بررسی برجام، در شورای راهبردی روابط خارجی که در سیزده مرداد ۱۳۹۴، برگزار شد و در آن کارشناسان حقوق و روابط بین الملل حضور پیدا کردند. آقای دکتر فوؤاد ایزدی، استاد ارتباطات جمعی دانشکده علوم سیاسی دانشگاه تهران، از دکتر ظریف و عباس عراقچی و آقای خرازی درباره برجام پرسیدند که: «... آیا ما مکانیزم دیگری داریم که برای طرف مقابل برای انجام به تعهدات خود الزام حقوقی ایجاد کند؟... آیا رئیس جمهور بعدی آمریکا (ترامپ) مکانیزم حقوقی برای انجام این تعهدات (از طرف او) وجود دارد؟». وزیر امور خارجه در پاسخ به این سوال، تاکید می‌کند که آمریکا چاره ای جز توافق ندارد. آمریکا نیازمند این قطعنامه شورای امنیت است؛ به همین خاطر است این قطعنامه برای او این اندازه حیاتی است. این توافق مبنای مقبولیتی جهانی دارد. آمریکا «نمی‌تواند» از برجام خارج شود. بنده به شما اطمینان می‌دهم (که اگر از برجام خارج شود) مبنای مقبولیتی خود را از دست خواهد داد».

جهت دسترسی به فیلم این نشست به آدرس زیر مراجعه کنید.

خبرگزاری مشرق: آدرس فیلم نشست: yon.ir/IaSgN

آدرس مطلب در خبرگزاری مشرق نیوز: yon.ir/TyoOR

[۶] دکتر علی اکبر صالحی در صحن علنی مجلس گفت: «والله والله والله در مسائل هسته‌ای نه با کندی و نه با توقف روبرو خواهیم شد. آب سنگین خواهد بود. تحقیقات سرچایش خواهد بود و غنی سازی را اجرا خواهیم کرد».

رئیس سازمان انرژی اتمی تصریح کرد: «شما که اهل مطالعه هستید ببینید آمریکایی‌ها می‌خواستند آب سنگین، غنی سازی و فردو نباشد؛ اما همه اینها به لطف الهی سرچای خود است. آن‌ها برای خودشان، دل خودشان را خوش کنند. ما غنی سازی را انجام خواهیم داد تحقیق و توسعه را انجام می‌دهیم و آب سنگین خواهیم داشت.»

منبع: وبسایت دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت (yon.ir/eyKBC)

[۷] لایحه تحریم ایران یا ایسا (ISA)، شرکت‌هایی که با ایران کسب و کار کنند را تحریم اقتصادی می‌کند. در متن منتشر شده برجام، از سوی وزارت خارجه در صفحه ۵۳ و ۵۴ اذعان شده که: «ایالات متحده آمریکا متعهد می‌شود طبق ضمیمه پنجم (برنامه اجرا)، اعمال کلیه تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای به نحو مذکور در بخش‌های ۱-۴ و ۹-۴ زیر را متوقف کند و اقدام قانونی مقتضی برای لغو یا اصلاح آن‌ها را پیگیری کند و فرامین اجرایی شماره ۱۳۵۷۴، ۱۳۵۹۰، ۱۳۶۲۲، ۱۳۶۴۵ و بخش‌های ۷-۵ و ۱۵ فرمان اجرایی شماره ۱۳۶۲۸ را لغو کند (اشاره به پاورقی)» که در این پاورقی در صفحه ۵۴ به تحریم ایسا اشاره شده است. عکس این متن را در زیر می‌بینید.

¹⁴ در مورد کلیه قوانین و فرامین اجرایی ارجاع داده شده طبق این برجام، آخرین اصلاحیه قوانین و فرامین اجرایی مزبور تا تاریخ نهایی شدن این برجام مد نظر می‌باشد. قانون تحریم های ایران (ISA) مصوب 1996، اصلاحی طبق بخش 102 قانون تحریم‌های جامع، پاسخگویی و منع سرمایه گذاری در ایران (CISADA) مصوب 2010، و بخش های 201-207 و 311 قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه (TRA) مصوب 2012؛ قانون تحریم های جامع، حساب کشی و منع سرمایه گذاری در ایران (CISADA) مصوب 2010 اصلاحی طبق بخش های 214-216، 222، 224، 311-312، 403-404، و 605 قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه (TRA) مصوب 2012 و بخش 1249 قانون آزادی ایران و مقابله با اشاعه (IFCA) مصوب 2012؛ قانون مجوز دفاع ملی سال مالی 2012 (NDAA)، اصلاحی طبق بخش های 503-504 کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه (TRA) و بخش 1250 قانون آزادی ایران و مقابله با اشاعه (IFCA)؛ فرمان اجرایی شماره 13622، اصلاحی طبق بخش 15 فرمان اجرایی 13628 و بخش 16 فرمان اجرایی شماره 13645. ارجاعات مندرج در بخش 4، اختیاراتی که وفق آنها تحریم های ثانویه در نتیجه اتخاذ اقدامات موصوف در بخش 1.9.4 دیگر اعمال نخواهند شد، را هم در بر می‌گیرند.

منبع: سایت رسمی وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا (yon.ir/beHIO)

[۸] رئیس جمهور با بیان این که امروز در فضایی هستیم که می‌توانیم با دنیا به نفع منافع ملی خود تعامل سیاسی، اقتصادی و فرهنگی داشته باشیم، افزود: «در همین مدت کوتاه از اجرای برجام، هزاران ال سی در بانک‌های مختلف دنیا باز شده است و می‌توانیم از آنها استفاده کنیم».

(شناسه خبر: ۹۱۳۱۴) منبع: سایت ریاست جمهوری

[۹] رئیس جمهوری با اشاره به اینکه اکنون شاهد آن هستیم که تمامی تحریم‌های بانکی، بیمه، کشتیرانی، نفتی و غیره که در ارتباط با پرونده هسته‌ای ایران وضع شده بود، رفع شده‌اند.

منبع: سایت ریاست جمهوری (شناسه خبر: ۹۱۳۹۷)

[۱۰] به گزارش گروه اقتصادی خبرگزاری تسنیم، قرارداد خرید ۱۱۸ فروند هواپیمای ایرباس شب گذشته بین شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و ایرباس فرانسه امضا شد. وزیر راه و شهرسازی با اشاره به مذاکرات خوب و موفقیت آمیز با مدیران شرکت ایرباس گفت: «طرف فرانسوی متعهد شد در سال جاری میلادی ۸ فروند و تا سال ۲۰۲۴ میلادی ۱۱۰ فروند هواپیما به ایران ایر تحویل دهد.»

آدرس مطلب در خبرگزاری تسنیم: tn.ai/۹۸۴۴۲۴

[۱۱] به گزارش خبرنگار مهر، محمد نهاوندیان در همایش فولاد در ۲۷ بهمن ۱۳۹۴ گفت: «رویکرد جدید موفق در مذاکرات هسته‌ای، محدود به این مذاکرات نخواهد ماند و در همه جای اقتصاد ایران هم بروز خواهد کرد، در واقع رویکرد تعامل سازنده باعث شد که به موفقیت برسیم. فهم ما از تعامل سازنده نیز تعامل جهان برای ساختن ایران است.»

کلید خوردن برجام دو همزمان با آغاز نیمه دوم افق چشم انداز بیست ساله کشور و برنامه ششم توسعه است، در این حرکت هم بخش دولتی و خصوصی داخلی و نیز بخش سرمایه‌گذار خارجی، با یک قرائت واحد و مشترک از اهداف و سیاست‌ها باید مشارکت کنند.»

نهاوندیان افزود: «اقتصاد ایران پس از برجام، اقتصادی برای مشارکت، سرمایه‌گذاری مشترک، تولید صادراتی و استفاده از پیشرفته‌ترین فناوری‌ها است. در این میان با سرمایه‌گذاری گسترده‌ای که در دو دهه گذشته در اقتصاد روی این صنعت صورت گرفته، فولاد یکی از صنایعی است که در سال‌های آینده کمک رسان رشد اقتصادی کشور است.»

آدرس مطلب در خبرگزاری مهر: mehrnews.com/news/۳۵۵۸۳۵۹

[۱۲] دکتر روحانی با بیان این که سال آینده شرایط کشور با همراهی و کمک مردم بهتر از گذشته خواهد بود، گفت: ما در سال ۹۵ بهاری را آغاز می‌کنیم که در آن بانک‌ها و بیمه‌های ما تحریم نیستند و می‌توانیم با کشورهای مختلف تجارت داشته باشیم و سرمایه‌گذاری‌ها در کشور ما آغاز شده و قراردادهای بسیار مهمی در سطوح مختلف با کشورهای دنیا به امضاء رسیده است.

منبع: سایت ریاست جمهوری (شناسه خبر: ۹۲۵۰۳)

[۱۳] دکتر ولی‌الله سیف رئیس بانک مرکزی در مصاحبه‌ای با تلویزیون بلومبرگ در حاشیه نشست صندوق بین‌المللی پول-بانک جهانی گفت: «اجازه دهید به آنچه که از سه ماه گذشته از تاریخ اجرای برنامه جامع اقدام مشترک روی داده است، نگاه اجمالی داشته باشم: تقریباً هیچ چیز اتفاق نیفتاده است.

براساس برنامه جامع اقدام مشترک، اتحادیه اروپا و آمریکا متعهد شدند تمام اقدامات لازم اداری و قانونی را برای اطمینان از برداشتن موفقیت‌آمیز و موثر تحریم‌ها انجام دهند تا بتوانند موجب بازگشت مجدد ایران به بازارهای بین‌المللی گردد.

ما در حال نادریدگرفتن آنچه که اتفاق افتاده است، آنچه که انجام شده است مانند دستور العمل دفتر کنترل دارایی‌های خارجی، سفرهای اخیر به دیگر کشورها و ترغیب جامعه مالی برای همکاری با ما، مجوزهای کلی و خاص صادر شده برای ترغیب تعامل در تجارت و سرمایه‌گذاری نیستیم اما اینها با گذشت سه ماه ثابت شده است که کافی نیست».

منبع: خبرگزاری صدا و سیما (کد خبر: ۱۰۹۸۲۳)

[۱۴] آذر ۹۵ وزارت خزانهداری آمریکا مجوز «فروش ۱۰۶ فروند هواپیمای ایرباس» به ایران را صادر کرد.

منبع: خبرگزاری صدا و سیما (کد خبر: ۱۳۹۶۸۷۰)

[۱۵] به گزارش ایران، حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی در هفت اسفند سال ۱۳۹۵ در همایش سراسری مجریان برگزاری انتخابات ۹۶ که در تالار بزرگ کشور برگزار شد گفت: «کشوری هستیم که این قطعنامه‌ها را به دست همان‌هایی که قطعنامه‌ها تصویب شده بود، لغو کردیم. البته برخی فکر می‌کردند منقلی هست و می‌توانند قطعنامه‌ها را در آتش بیندازند».

کد خبر: ۸۲۴۴۳۲۷۴

[۱۶] محمد جواد ظریف پس از انعقاد برجام با انتشار پیامی در صفحه توئیتر خود نوشت: «خواهیم دید آیا آمریکا آماده است تا به متن برجام پایبند بماند؛ چه برسد به روح این توافق. تاکنون که هر دو را زیر پا گذاشته است. آیا باز هم باید از هابلیت استفاده کنیم؟!»

آدرس مطلب: در خبرگزاری ایسنا (کد خبر: ۹۶۰۲۰۱۰۰۲۹۷)

[۱۷] قانون «کاتسا»، قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم است که ایران، کره شمالی و روسیه هدف قرار گرفته شده است. این قانون شامل موارد زیر است:

راهبرد منطقه‌ای مقابله با تهدیدهای متعارف و غیرمتوازن ایران در خاورمیانه و شمال آفریقا
اعمال تحریم‌های بیشتر در پاسخ به برنامه موشک‌های بالستیک ایران

اعمال تحریم‌های مرتبط با تروریسم در رابطه با سپاه پاسداران
اعمال تحریم‌های بیشتر در رابطه با اشخاص مسئول در نقض حقوق بشر
اعمال تحریم‌های تسلیحاتی

تداوم تاثیر تحریم‌های مرتبط با حمایت ایران از تروریسم
گزارش درباره هماهنگی تحریم‌ها میان ایالات متحده و اتحادیه اروپا
گزارش درباره شهروندان آمریکایی بازداشت شده در ایران
در صفحه ۴۹ متن برجام، اذعان شده است که تحریم‌های مربوط به تسلیحات لغو خواهد شد:

8-1-تسلیحات

8-1-1- تحریم‌های مرتبط با تسلیحات (مواد 3, (4), (3), and (c) 1(1) تصمیم
2010/413/CFSP؛ مواد 19, (a), (2), 17(1), and (c) 5(1) آئین نامه
اجرائی شماره 267/2012 شورای اتحادیه اروپایی)؛

8-1-2- تحریم‌ها در زمینه خدمات تبعی برای هر یک از گروه‌های فوق (به ارجاعات فوق مراجعه شود).

آدرس خبر از سایت رسمی ریاست جمهوری آمریکا: (yon.ir/z3HvD.yon.ir/dVRNE)

[۱۸] معاون اقتصادی رییس جمهور آقای نهاوندیان در ۲۵ مهر ۱۳۹۶ در گفت‌وگو با شبکه سی ان ان تاکید کرد که هیچ یک از طرف‌ها حاضر به مذاکره مجدد در مورد برجام نیستند و مذاکره مجدد در مورد برجام امکان پذیر نیست.

کد خبر در خبرگزاری ایسنا: ۹۶۰۷۲۵۱۳۸۴۹

[۱۹] وکیل ترامپ برجام را (به صورت نمادین) پاره کرد و بر روی آن آب دهان انداخت.

منبع: خبرگزاری صداوسیما (کد خبر: ۲۱۲۰۵۷۹)

[۲۰] متن خروج آمریکا از برجام را در لینک زیر پیدا کنید.

منبع: سایت رسمی وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا: (yon.ir/oikpy)

[۲۱] در پی خروج آمریکا از برجام، وزارت خزانه‌داری این کشور در دستورالعملی نحوه بازگشت تحریم‌های رفع شده علیه ایران به موجب برجام، بعد از دوره‌های نود و ۱۸۰ روزه را تشریح کرده است.

منبع: خبرگزاری فارس (fna.ir/bm\b7o)

[۲۲] مجوز فروش هواپیماهای مسافربری به ایران لغو شد.

منبع خبر: خبرگزاری ایندیندنت (yon.ir/h&ibk)

[۲۳] رئیس جمهور با اشاره به محدودیت زمانی برای ارائه راه حل های عملی و با تاکید بر اینکه نباید اجازه دهیم این دستاورد بسیار بزرگ دیپلماسی با اقدامات یک جانبه و پیمان شکنی دیگران نابود شود، گفت: «اگر ایران نتواند از امتیاز این توافق استفاده کند، عملاً مانند در آن، امکان پذیر نخواهد بود. دکتر روحانی ابراز امیدواری کرد که تلاش های پنج کشور و اتحادیه اروپا به همراه ایران، موفقیت آمیز و نتیجه بخش باشد».

منبع: سایت رسمی ریاست جمهوری اسلامی ایران (شناسه خبر: ۱۰۴۸۲۸)

[۲۴] کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی در مصاحبه ای با باشگاه خبرنگاران جوان در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا فردو پس از برهم خوردن برجام به وضعیت قبل از توافق هسته ای برمی گردد گفت: «احیای فردو یعنی غنی سازی و در حال حاضر غنی سازی در آنجا انجام نمی شود و بعد از خروج از برجام با تصمیم مسئولین ارشد نظام، غنی سازی دوباره در فردو آغاز می شود».

منبع: باشگاه خبرنگاران جوان (کد خبر: ۶۵۶۲۴۴۷)

[۲۵] نایک: «تحریم های آمریکا به معنای تحریم شرکت های درون ان است و نایک نمی تواند کفش بازیکنان تیم ملی ایران را تامین کند...».

منبع: گاردین (لینک خبر: yon.ir/tVr۲H)

[۲۶] عباس عراقچی، معاون امور حقوقی و بین المللی وزارت امور خارجه، از اعضای تیم مذاکره کننده ایران با گروه ۵+۱ در موضوع هسته ای در تاریخ ۱ تیرماه ۱۳۹۷ در بروکسل با یورونیوز گفتگو کرد. آقای عراقچی درباره چگونگی حفظ برجام پس از خروج آمریکا از این توافق هسته ای گفت: «امروز در کنفرانس مربوط به ایران گفتیم برجام در آی سی یو است چرا که مهم ترین نقطه تعادل خود را از دست داده است. نقطه تعادل آن خروج آمریکا از برجام است. حال اگر اروپا و دیگر امضاکنندگان برجام می خواهند این توافق هسته ای را حفظ کنند باید فداکاری بیشتر کنند و خصوصاً عدم حضور آمریکا و تحریم های دوباره این کشور علیه ایران را جبران کنند.»

آدرس مطلب در خبرگزاری یورونیوز: yon.ir/lipWO

[۲۷] به گزارش ایسنا، دولت آمریکا روز جمعه اعلام کرد: «تمامی تحریم ها علیه ایران که به موجب توافق هسته ای برجام رفع شده بودند، بازگشته اند. این تحریم ها بخش های کشتیرانی، مالی و انرژی ایران را هدف قرار می دهند و دومین بسته تحریم هایی هستند که بعد از خروج آمریکا از برجام، باز می گردند».

منبع: خبرگزاری ایسنا (کد خبر: ۹۷۰۸۱۲۰۵۶۸۴)

[۲۸] وزیر امور خارجه ایران، محمد جواد ظریف در گفت‌وگو با روزنامه قطری العربی الجدید چاپ لندن گفت: «متاسفانه اروپا آمادگی هزینه‌کردن را ندارد... بیشترین جایی که در گذشته‌ی اخیر اروپا هزینه کرده روی برجام بوده. این باعث می‌شود که از شرایط بین‌المللی بیشترین استفاده را بکنند در صورتی که می‌توانستند و دیگران دارند استفاده می‌کنند. آن طرفی که در قضیه SPV ضرر کرده است اروپا است؛ نه ایران».

تاریخ: ۴ دی ۱۳۹۷

منبع: خبرگزاری فارس fna.ir/bqqn۲۴

[۲۹] به گزارش گروه سیاسی خبرگزاری دانشجو، "سیدعباس عراقچی" معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران در ۲۷ دی ماه ۱۳۹۷، در صفحه توئیتر خود نوشت: «امروز سومین سالگرد اجرای توافق هسته‌ای ایران (برجام) است و نشان داد که مقدر آمریکا غیرقابل اطمینان و غیرقابل اتکا است. یک رئیس جمهور امضا می‌کند، رئیس جمهور بعدی از آن خارج می‌شود! سپاس آقای ترامپ به خاطر نشان دادن این ویژگی، شرم‌آور است!»

کد خبر: ۷۳۹۵۵۷

[۳۰] آقای محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه کشورمان در همایش «چندجانبه‌گرایی در سیاست خارجی ایران، ظرفیت‌ها و راهبردها» در پنج اسفند ماه ۱۳۹۷ اذعان کرد: «همان‌گونه که نمی‌توانیم ناکارآمدی خود را گردن آمریکا بیندازیم، همانطور هم نمی‌توانیم پشت مقاومت مردم پنهان شویم.»

آدرس مطلب در پایگاه خبرفارس: yon.ir/kmgYo

بخش دوم: در این بخش به وعده‌های مطرح شده توسط مسئولین، که آن را نتیجه برداشته‌شدن تحریم‌ها توسط برجام می‌دانستند اشاره می‌شود. همچنین دلایل ناصحیح بودن این ادعاها مطرح می‌گردد. ابتدا به وعده‌های مسئولین و سپس به بررسی هر کدام می‌پردازیم.

وعده‌ها

۱. افزایش سرمایه‌گذاری خارجی پس از برجام
  ۲. اصلاح محیط زیست
  ۳. افزایش آمار اشتغال
  ۴. بهبود صنعت
  ۵. احیای بانک‌ها
  ۶. افزایش استطاعت مالی افراد جهت ازدواج
  ۷. افزایش صادرات و واردات
  ۸. بهبود شرایط اقتصادی
- متن وعده‌ها

دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران گفت: «تحریم‌های ظالمانه باید از بین برود تا سرمایه بیاید و مشکل محیط زیست، اشتغال، صنعت و آب خوردن مردم حل شود، منابع آبی زیاد شده و بانک‌ها احیا شوند».

تاریخ: ۱ ماه قبل از انعقاد برجام

منبع خبر: ایسنا (کد خبر: ۹۴۰۳۱۷۰۹۰۷۶)
دستیار ویژه رئیس جمهور حجت‌الاسلام یونسی گفت: «دولت روحانی وظیفه خود می‌داند که خدمت کند، اکنون کشور از بیکاری رنج می‌برد، جوانان مشکل عدم استطاعت مالی برای ازدواج دارند و دولت وظیفه دارد این مشکلات را برطرف کند و امیدوارم با لغو تحریم‌ها این مشکلات برطرف شده و کارهای عمرانی نیز با سرعت بیشتری انجام شود».

تاریخ: ۲۴ خرداد ۱۳۹۴ (۱ ماه قبل از تصویب برجام)
منبع: خبرگزاری فارس yon.ir/XABeu

دکتر روحانی تصریح کرد: «یکی از اهداف این مذاکرات آن بود که دروازه‌های دنیا به روی کشورمان باز شود. دروازه‌هایی که بتوانیم کالا را به خوبی به دنیا صادر کنیم و سرمایه خارجی و تکنولوژی را وارد کنیم».

تاریخ: ۱ ماه پس از انعقاد برجام

منبع: سایت رسمی ریاست جمهوری (شناسه خبر: ۸۸۵۲۵)

رئیس دفتر رییس جمهوری، غیررسمی و غیراستاندارد کردن تجارت کشور را از دیگر آثار تحریم‌های ظالمانه دانست و خاطر نشان کرد: با افتخار اعلام می‌کنیم که انواع ابتکارات را برای دور زدن تحریم‌ها به کار گرفتیم، اما پیمودن این مسیر خساراتی نیز داشت چرا که وقتی شفافیت برداشته شود، راه فساد هموار می‌شود و فسادهای متعددی که متأسفانه در کنار اقدامات بزرگ و خالصانه‌ای که برای دور زدن تحریم‌ها شد از جمله آثار و تبعات تحریم‌ها است.

رییس دفتر رییس جمهوری خاطر نشان کرد: ایجاد جهش در نرخ ارز و کاهش نرخ رشد اقتصادی ما که براساس سند چشم‌انداز بیست ساله قرار بود ۸ درصد باشد اما به طور متوسط در ۱۰ سال گذشته کمتر از ۳ درصد شد، حاصل تحریم و یا سوء مدیریت است و اگر امروز می‌خواهیم برای پس از برجام و نیمه دوم چشم‌انداز بیست ساله و حرکت براساس سیاست‌های مقاومتی برنامه‌ریزی کنیم، باید از گذشته عبرت بگیریم.
دکتر نهاوندیان افزود: از جمله دیگر هزینه‌های ادامه شرایط گذشته، از دست دادن بازارهای صادراتی بود و شاهد تلاطم‌های بسیار شدیدی در بازار ارز بودیم. بی‌تردید اگر تحریم‌ها نبود خیلی زودتر می‌توانستیم **اتکاء کشور به صادرات نفتی را کاهش دهیم**.

رئیس دفتر رییس جمهوری تصریح کرد: اگر امروز توانستیم با هوشمندی طرف مقابل را ناگزیر به لغو تحریم‌ها و اذعان به حقوق کشورمان کنیم آیا توضیح دارد که یک روز هم تحریم‌ها ادامه پیدا کند؟

دکتر نهاوندیان گفت: امروز زمان طراحی، تصمیم‌سازی و جبران گذشته است و دوران خزان به سر آمده و باید بهار تلاش و ابتکار آغاز شود. رییس دفتر رییس جمهوری رفع برخی تحریم‌های غیرهسته‌ای را از دیگر دستاوردهای به دست آمده در برجام دانست و گفت: در این راستا هیأت مذاکره‌کننده کشورمان موفق شده در لغو برخی از

تحریم‌های غیرهسته‌ای نیز دستاوردهایی داشته باشد که **هواپیمای مسافری، قطعات و خدمات مربوط به آن و اجازه صادرات در حوزه مواد غذایی و فرش** جزء این دستاوردها است.

رئیس دفتر رییس جمهوری در پاسخ به سوال یکی از اعضای کمیسیون ویژه در خصوص منافع و زیان از دیدگاه اقتصادی، اظهار داشت: «بدون تردید دستاوردهای اقتصادی در برجام یک توفیق بزرگ برای کشورمان است در بخش اقتصادی برجام و رفع محدودیت از صادرات در بخش‌های اعم از نفت، گاز و پتروشیمی تصریح شده است و با رفع تحریم واردات کالاهای حساس محدودیت‌های صنایع در تأمین کالاهای مورد نیازشان برطرف شده است، موضوعی که قدرت رقابت صنایع کشورمان را در بازارهای جهانی گرفته بود.»

دکتر نهاوندیان آینده‌نگری برای نسل آینده و ایجاد اشتغال و افزایش سرمایه‌گذاری را از جمله فواید برجام دانست و خاطر نشان کرد: در هیچ کجای دنیا فقط با اتکا به منابع داخلی سرمایه‌گذاری افزایش پیدا نمی‌کند، بلکه از منابع سایر کشورها نیز استفاده می‌شود که البته کشورمان از این موضوع محروم بوده است و امروز با برداشته شدن تحریم‌ها فرصت سرمایه‌گذاری و جهش ایجاد خواهد شد.

امروز باید از فرصت لغو تحریم‌ها و شرایط جدیدی که برجام بر اقتصاد ایران ایجاد کرده، اتکا به منابع و سرمایه انسانی خود را تقویت کنیم و چنان‌تار و پودی در اقتصاد خود بتنیم و بین اقتصاد داخل و خارج رابطه‌های مستحکمی ایجاد کنیم تا اقتصاد ایران تحریم ناپذیر شود.

تاریخ: ۲۴ شهریور ۱۳۹۴

منبع: سایت رسمی ریاست جمهوری اسلامی ایران (شناسه خبر: ۸۹۳۵۶)

رئیس جمهوری در ضیافت افطار مددجویان کمیته امداد و بهزیستی: باید توطئه تحریم‌های ظالمانه برداشته شود تا **فضا برای زندگی بهتر و افزایش قدرت اقتصادی جامعه باز شود.**

تاریخ: دوشنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۴

منبع: سایت رسمی ریاست جمهوری (شناسه خبر: ۸۷۹۲۷)

بررسی وعده‌ها

۱) بررسی وضعیت وعده ورود سرمایه پس از برجام

هرچند سرمایه‌گذاری خارجی از سال ۲۰۱۵ پس از انعقاد برجام افزایش یافت؛ اما به گزارش آنکتاد (کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل) در صفحه‌ی ۴۷ گزارش کتاب این مجموعه با نام *World Investment Properties* ۲۰۱۸ اذعان شده است که این افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران، **مدیون سرمایه‌گذاری قابل توجه شرکت‌های خارجی در بخش ذخایر نفت و گاز ایران می‌باشد.** در ادامه این گزارش آمده است که امضای قرارداد توتال و یک شرکت چینی برای توسعه فاز یازده پارس جنوبی و قرارداد یک شرکت ترکیه‌ای و یک شرکت روسی برای سرمایه‌گذاری هفت میلیارد دلاری در سه میدان نفت و گازی باعث این رشد چشمگیر شده است.

عکس داده‌های مذکور را در پایین مشاهده می‌کنید.

Region/economy	FDI inflows						FDI outflows					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Singapore	59 837	57 453	73 475	62 746	77 454	62 006	20 058 ^g	44 441 ^g	52 418 ^g	31 123 ^g	27 922 ^g	24 682 ^g
Thailand	9 135	15 493	4 809	5 624	2 068	7 635	10 497	11 679	5 575	1 687	12 414	19 283
Timor-Leste	39	50	49	43	5	7	13	13	13	13	13	-
Viet Nam	8 368	8 900	9 200	11 800	12 600	14 100	1 200	1 956	1 150	1 100	1 388	540
South Asia	32 366	35 598	41 439	51 180	54 197	52 047	10 022	2 179	12 020	7 816	5 505	11 613
Afghanistan	47	38	44	163	86 ^g	54 ^g	-9	1	-	1	-1	-
Bangladesh	1 293	1 599	1 551	2 235	2 333	2 152	43	34	44	46	41	170
Bhutan	49	14	32	17	-13	10 ^g	-	-	-	-	-	-
India	24 196 ^g	28 199 ^g	34 582 ^g	44 064 ^g	44 481 ^g	39 916 ^g	8 486 ^g	1 679 ^g	11 783 ^g	7 572 ^g	5 072 ^g	11 304 ^g
Islamic Republic of Iran	4 662	3 050	2 105	2 050	3 372	5 019 ^g	1 356 ^g	189 ^g	3	120	104	-

همچنین آقای خدابخشی رئیس فراکسیون نظارت بر برنامه‌های توسعه‌ای کشور می‌گوید: «در بخش رشد صادرات غیرنفتی طبق برنامه ششم توسعه به میزان ۲۱/۷ درصد می‌بایست رشد داشته باشیم، اما طبق عملکرد ۹ ماهه تنها ۱۱/۲ درصد رشد صورت گرفته است. درخصوص واردات کالا نیز ۱۶/۹ درصد برای رشد هدف‌گذاری شده بود، اما تنها شاهد رشد ۱۹ درصدی در این بخش هستیم».

تاریخ: ۰۲ خرداد ۱۳۹۷

منبع: خبرگزاری فارس (لینک خبر): [yjc.ir/00RRy4](http://www.yjc.ir/00RRy4)

۲) اصلاح محیط زیست

بنا بر گزارش دانشگاه ییل (Yale)، شاخص عملکرد محیط زیست ایران از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸ کاهش یافته است. در سال ۲۰۱۶ شاخص عملکرد محیط زیست ۶۶/۳۲، در سال ۲۰۱۸ نیز ۵۸/۱۶ است. به لینک‌های زیر مراجعه فرمایید.

گزارش شاخص عملکرد محیط زیست سال ۲۰۱۶؛ منبع: دانشگاه ییل (yon.ir/DVbJD)

گزارش شاخص عملکرد محیط زیست سال ۲۰۱۸؛ منبع: دانشگاه ییل (yon.ir/bMtQ5)

۳) افزایش آمار اشتغال

نرخ بیکاری، جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر کل کشور پس از تصویب برجام افزایش داشت. در تابستان سال ۱۳۹۴ نرخ بیکاری ۱۰/۹ درصد و در سال ۱۳۹۷ ۱۲ درصد است.

تاریخ: ۰۲ خرداد ۱۳۹۷

منبع: مرکز آمار ایران (yon.ir/qx-Yp)

سهم شاغلان بخش صنعت کل کشور بعد از تصویب برجام کاهش پیدا کرده است. سال ۱۳۹۴ (زمان انعقاد برجام) سهم شاغلان ۳۲/۵ درصد بوده در حالی که در سال ۱۳۹۷، ۳۲ درصد بوده است.

منبع: مرکز آمار ایران (yon.ir/05WcJ)

۴) بهبود صنعت

آقای خدابخشی رئیس فراکسیون نظارت بر برنامه‌های توسعه‌ای کشور در دوم خردادماه ۹۷ اعلام می‌کند که: در بخش صنعت و معدن می‌بایست رشد ۹/۳ درصد و ۸/۸ درصد محقق می‌شد، اما در سال ۹۶ تنها به رشد ۴/۶ درصد رسیده‌ایم. در بخش خدمات نیز علی‌رغم برنامه مصوب به رشد ۷/۱ درصد دست یافته‌ایم.

جدول شماره (۲): تصویر متغیرهای اقتصادی بخش‌های اقتصادی در دوره برنامه ششم (درصد)

کلی	کالاهای	فول	معدن	صنعت	آب و برق و گاز	ساخت‌وساز	حمل و نقل و انبارداری	اربابان	سایر خدمات	جمع
متوسط رشد سالانه ارزش افزوده (درصد)	۸/۰	۷/۰	۸/۸	۹/۳	۹/۰	۷/۵	۸/۳	۱۹/۴	۵/۸	۸/۰
متوسط رشد سالانه اشتغال (درصد)	۳/۹	۲/۱	۴/۶	۳/۴	۶/۶	۳/۷	۵/۰	۹/۵	۴/۳	۳/۹

تاریخ: ۲ خرداد ۱۳۹۷

منبع: عکس: متن برنامه ششم

منبع خبر: خبرگزاری فارس (لینک خبر: yjc.ir/00RRRy4)

بخش صنعت در سال ۱۳۹۷، ۷/۹- درصد و بخش خدمات به ۰/۶ درصد رشد دست پیدا شده است.

آدرس مطلب در مرکز آمار ایران: yon.ir/LCJQX

۵) احیای بانک

دکتر علی اکبر صالحی در گفت‌وگو با «العربی الجديد» در تاریخ ۱۱ اسفند ۱۳۹۴ گفت: «رفع تحریم به موجب توافق» را از مصادیق تأخیر در اجرای تعهدات به برجام برشمرد و گفت: تا الآن برخی بانک‌های بزرگ اروپایی تحریم‌هایشان را به طور کامل پایان نداده‌اند چرا که قبلاً تعهد داده که با ایران مرادده تجاری نداشته باشد. ما هنوز منتظر هستیم که وزارت خارجه ایران با اتحادیه اروپا تماس بگیرد و این بحران را حل کند. هیئت انرژی اتمی مسئول این بخش نیست اما ارزیابی من این است که سیر امور به طور نسبی خوب است».

منبع: خبرگزاری فارس (لینک: fna.ir/INAJDN)

۶) افزایش استطاعت مالی افراد جهت ازدواج

آمار کاهش سهم ۲۰ درصد فقیرترین جمعیت در کل کشور

منبع: مرکز آمار ایران (yon.ir/Mv·qW)

اما توجه به داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد پس از انعقاد برجام، ازدواج در مناطق روستایی با کاهش روپرو بوده و در مناطق شهری نیز در سال ۹۵ افزایش داشته و سپس در سال ۹۶ کاهش داشته‌است. در سال ۱۳۹۴ تعداد ازدواج‌ها ۱۲۲۶۸۱ در روستا و ۵۶۲۶۷۱ عدد در شهرها بوده در حالی که در سال ۱۳۹۶ این تعداد به ۶۰۸۹۵۶ عدد برای کل کشور کاهش یافت.

منبع: سایت مرکز آمار و سایت ثبت احوال کل کشور

ازدواج و طلاق ثبت شده در نقاط روستایی تا سال ۹۵: (yon.ir/ALfuF)

ازدواج و طلاق ثبت شده در نقاط شهری تا سال ۹۵: (yon.ir/XyrBc)

آمار ازدواج سال ۹۶ طبق داده‌های سایت ثبت احوال کل کشور: (yon.ir/GaVr۳)

۷) افزایش صادرات و کاهش واردات

با توجه به آمار زیر تغییر قابل توجهی در بخش صادرات کشور در چند سال اخیر مخصوصاً پس از تصویب برجام اتفاق نیافتاده است و میزان واردات به کشور، کاهش چشمگیری نیافته‌است. برای کسب اطلاعات به لینک‌های زیر مراجعه فرمایید.

میزان صادرات محصولات مختلف از مرکز آمار ایران: (yon.ir/ovWnB)

میزان واردات محصولات مختلف از مرکز آمار ایران: (yon.ir/uMJYd)

میزان صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی از مرکز آمار ایران: (yon.ir/Xw۴۲K)

میزان صادرات و واردات فرآورده‌های اصلی نفتی از مرکز آمار ایران: (yon.ir/۸۰۸AG)

۸) بررسی وعده رشد اقتصادی

آقای خدابخشی رئیس فراکسیون نظارت بر برنامه‌های توسعه ای کشور در دوم خردادماه ۹۷ اعلام می‌کند که: طبق برنامه ششم توسعه باید شاهد رشد ۸ درصدی اقتصادی در سال نخست برنامه می‌بودیم، اما براساس عملکرد ۹ ماهه سال ۹۶ و طبق برآورد بانک مرکزی، رشد اقتصادی ۳/۴ درصد بوده است که با احتساب ۳ ماه آخر سال، حداکثر به ۴ درصد می‌رسد.

تشکیل سرمایه ناخالص که همان رشد سرمایه‌گذاری بخش عمومی و خصوصی را شامل می‌شود، طبق هدفگذاری به ۲۱/۴ درصد باید می‌رسیدیم، اما طبق عملکرد ۹ ماهه سال ۹۶ تنها ۱/۴ درصد در این بخش رشد داشته‌ایم. درخصوص نرخ تورم نیز برای سال نخست اجرای برنامه ششم توسعه به طور میانگین ۸/۳ درصد در نظر گرفته شده، اما عملکرد ۱۲ ماهه سال ۹۶ نشان از نرخ تورم ۹/۶ درصد دارد.

در بخش کشاورزی طبق برنامه ششم توسعه باید به رشد ۸ درصد در سال نخست دست پیدا می‌کردیم، اما طبق عملکرد ۹ ماهه شاهد رشد ۱/۴ درصد هستیم. همچنین در بخش نفت می‌بایست به رشد ۸ درصدی دست پیدا می‌کردیم که در سال ۹۶ تنها ۱/۳ درصد رشد صورت گرفته است.

جدول شماره (۱) - تصویر شاخص های مهم اقتصاد کلان در برنامه ششم						
ردیف	نام شاخص	واحد اندازه گیری	سال پایه ۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۴۰۰	متوسط در برنامه ششم (درصد)
۱	تولید ناخالص داخلی	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	۲۰۹۵	۲۲۵۶	۳۰۷۸	(متوسط رشد سالانه) ۸
۲	تولید سرانه	میلیون ریال به ازای هر نفر به قیمت ثابت ۱۳۸۳	۲۶/۱	۲۷/۸	۳۶/۱	(متوسط رشد سالانه) ۶/۷
۳	بهره وری کل عوامل تولید	شاخص (۱۳۹۵=۱۰۰)	۱۰۰	۱۰۲	۱۱۵	(متوسط رشد سالانه) ۲/۸
۴	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	۴۴۰	۴۹۵	۱۱۶۰	(متوسط رشد سالانه) ۲۱/۴

۵	هزینه های مصرفی کل	هزار میلیارد ریال به قیمت ثابت ۱۳۸۳	۱۱۹۷	۱۲۶۳	۱۵۲۴	(متوسط رشد سالانه) ۵
۶	صادرات غیر نفتی کالا و خدمات (بدون معیانات گازی)	میلیون دلار	۴۲۱۵۰	۴۷۵۸۳	۱۱۲۷۳۹	(متوسط رشد سالانه) ۲۱/۷
۷	واردات کل	میلیون دلار	۶۹۹۶۷	۸۶۵۵۷	۱۵۲۴۹۷	(متوسط رشد سالانه) ۱۶/۹
۸	نقدینگی	هزار میلیارد ریال	۱۳۰۰۳	۱۵۶۰۴	۲۸۵۰۸	(متوسط رشد سالانه) ۱۷
۹	نرخ تورم	درصد	۷/۹	۸/۳	۷/۹	(متوسط برنامه) ۸/۸
10	نرخ بیکاری	درصد	۱۲/۶	۱۲	۸/۶	(متوسط برنامه) ۱۰/۲

منبع: صفحه دوم و سوم از متن برنامه ششم توسعه (لینک متن برنامه ششم): yon.ir/ROWDk

رشد اقتصادی در سال ۹۵ بنا بر گزارش مرکز آمار ۱۱/۱ درصد بوده و این عدد در سال ۱۳۹۷ به ۳/۸- درصد رسیده است.

نرخ رشد اقتصادی در سال ۱۳۹۵: منبع: مرکز آمار ایران (yon.ir/FD1gK)

نرخ رشد اقتصادی در سه ماهه اول سال ۱۳۹۷: منبع: مرکز آمار ایران

بخش سوم: توهمی بودن نظری برجام

نظریه سیاست خارجه توسعه‌گرا که نمود آن یعنی مذاکرات با آمریکا و کشورهای غربی و برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در سالیان گذشته، برای مردم بصیر ملموس شده است با نگاهی سطحی و ناقص، اولاً تنها، شاخصه سوداقتصادی را مورد توجه قرار داده است و در همان بخش اقتصاد هم اقتصاد کشور را حلقه واسطه اقتصادهای توسعه‌یافته تعریف می‌کند. این نظریه برای دستیابی به هدف‌های خود تنش‌زدایی، اعتمادزایی و چندجانبه‌گرایی را چارچوب دیپلماسی خود می‌داند. سیاست خارجه

توسعه‌گرا با تاکید فراوان بر رویکرد همکاری‌جویانه درون نظم موجود جهانی به دنبال تولید ثروت در کشور است و در همین راستا برای ارتقاء نقش آفرینی در گسترش توسعه به دنبال کسب امکانات بین‌المللی است [۱]؛ این نگاه بخشی - همانطور که در عمل واضح است - با تعالیم جامع‌نگر و حیوانی تعارضات آشکار دارد:

یکی از ابعاد تعارض این نظریه، تعارض با توصیه قرآنی مبنی بر به‌عدم اعتماد و تکیه به ظالمان و مستکبران است که نمونه‌هایی از آیات بیانگر این معنی را ذکر می‌کنیم:

۱. توصیه به عدم میل به ظالمان و ترسیم تصویر عاقبت عمل نکردن به این توصیه در آیه ۱۱۳ سوره (هود)؛

«وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَكَمَسَتْكُمْ أَثَاؤُهُمْ وَمَا لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبٍ أَلَّيْتُمْ لَهَا أَنْ تَتَضَرَّوْنَ»

به کسانی که [به آیات خدا، پیامبر و مردم مؤمن] ستم کرده‌اند، تمایل و اطمینان نداشته باشید و تکیه نکنید که آتش [دوزخ] به شما خواهد رسید و در آن حال شما را جز خدا هیچ سرپرستی نیست، سپس یاری نمی‌شود. [ترجمه انصاریان]

شواهد قرآنی کثیری بر بدعهدی مشرکین و کفار وجود دارد.

در حالی که تعهدپذیری و اعتماد متقابل از الزامات حتمی مشارکت‌های گسترده بین‌المللی و کسب ثروت از طریق سرمایه‌گذاری‌های حاصل از این روابط است.

۲. عدم وفاداری مشرکین به عهدهایی که در برابر مؤمنین دارند اگرچه با زبان بتوانند شما را اقناع کنند.

قرآن در سوره توبه (آیه ۷ و ۸) مؤمنین را به این موضوع توجه می‌دهد:

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (۷) كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا تَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَا لَا ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ (۸)

چگونه مشرکان را نزد خدا و پیامبرش پیمانی [استوار] تواند بود [در صورتی که همواره پیمان شکنی می‌کنند] مگر کسانی که با آنان در کنار مسجد الحرام پیمان بسته‌اید، پس تا زمانی که [به پیمانشان] با شما پایداری کنند، شما هم به پیمانتان با آنان پایداری کنید؛ زیرا خدا پرهیزکاران را دوست دارد (۷)

چگونه [مشرکان بر پیمان خود پای بندند؟] و در صورتی که اگر بر شما چیره شوند، نه [پیوند] خویشاوندی را در حق شما رعایت می‌کنند، نه پیمانی را! شما را با زبانشان خشنود می‌کنند، ولی دل‌هایشان [از خشنود کردن شما] امتناع دارد و بیشترشان فاسقند (۸) [ترجمه انصاریان]

۳. با توجه به سخنان حکیمانه امیرمؤمنان (علیه السلام) در سفارشات به فرزندش، «اسْتَدْبَلْ عَلَيَّ مَا لَمْ يَكُنْ بِمَا قَدْ كَانَ فَإِنَّ الْأُمُورَ أَشْبَاهُ» [۲] (بر آنچه نبوده به آنچه بوده استدلال کن، زیرا امور دنیا شبیه یکدیگرند). [ترجمه انصاریان]، اعتماد بر عهدشکنانی که سابقه بدعهدیشان تقریباً به اندازه سابقه تاریخ آن هاست خطاست.

در ادامه، برخی از موارد عهدشکنی‌های کشورهای طرف مذاکره وزارت خارجه توسعه‌گرای برجام ذکر می‌شود:

عهدشکنی‌ها و نقض پیمان‌ها توسط کشورهای طرف مذاکره در ۲ بُعد بررسی می‌شود:

۱. نقض تعهدات بین‌المللی؛

۲. نقض معاهدات با جمهوری اسلامی ایران؛

۱) نقض تعهدات بین‌المللی:

در ادامه نمونه‌هایی از نقض تعهدات مصوب در مجامع بین‌المللی توسط آمریکا خواهد آمد. البته باید توجه داشت که خیانت‌های کشور آمریکا در این مکتوبه نمی‌گنجد؛ لذا برای آشنایی با گستره و تاریخچه این بدعهدی‌ها به نشریه الکترونیک مرکز اسناد انقلاب اسلامی (ویژه نامه بدعهدی آمریکا، شماره دوم) در این باره مراجعه نمایید.

نقض مفاد معاهده «ان پی تی»: پیش از چهل سال است که آمریکا عضو «ان پی تی» است اما:

الف: تا کنون به ماده ۴ این معاهده **تاکید بر ارائه کمک‌های فنی به اعضا برای برنامه‌های هسته‌ای** که در واقع همه اعضاء این معاهده را متعهد می‌کند که تبادل هر چه وسیع‌تر تجهیزات، مواد دانش و اطلاعات فنی را جهت مصارف صلح جو یانانه انرژی هسته‌ای تسهیل کنند) متعهد نبوده است. آمریکا به ماده ۶ معاهده «ان پی تی» - که در آن تمام هم‌پیمانان متعهد می‌شوند، مذاکرات به منظور توقف مسابقه سلاح‌های هسته‌ای و خلع سلاح هسته‌ای و انعقاد پیمانی جهت خلع سلاح کامل و عام با مقررات دقیق و مؤثر را با حسن نیت و در اسرع وقت آغاز کنند) هم پایبند نبوده و به ماده ۳ این معاهده نیز - که در طی آن دولت‌های فاقد سلاح‌های هسته‌ای در این پیمان باید به منظور انجام تعهدات خود در قبال این ماده به طور انفرادی یا همراه با سایر دولت‌ها در چارچوب ضوابط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی موافقت‌نامه‌هایی منعقد کنند- متعهد نبوده است.

ب: تحت ماده ۶ معاهده «ان پی تی» **آمریکا باید سلاح‌های هسته‌ای خود را از بین ببرد** اما با نقض آشکار این اصل و در تضاد با تعهداتش، آمریکا زرادخانه‌های هسته‌ای خود را نوسازی و مرمت می‌کند.

قانون پیمان بین‌المللی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (سامانه قوانین مجلس شورای اسلامی) yon.ir/Xeond

نقض حقوق بین‌الملل در حادثه ایرباس ایران: ۱۲ تیرماه ۱۳۶۷ هواپیمای مسافربری جمهوری اسلامی ایران با شلیک موشک هدایت شونده از ناو یواس اس وینسنس متعلق به نیروی دریایی ایالات متحده آمریکا بر فراز خلیج فارس سرنگون شد و در پی آن تمامی مسافران این هواپیما جان خود را از دست دادند. این حمله نقض حقوق بین‌الملل و قواعد اساسی تضمین امنیت و سلامت هواپیمایی بین‌المللی کشوری و نیز نقض تعهدات بین‌المللی ایالات متحده آمریکا در حمله به یک هواپیمای غیرنظامی و صرفاً مسافربری است.

نقض ماده ۱۲ اعلامیه حقوق بشر: بر اساس این ماده هیچ کس نمی‌تواند به هیچ عنوانی در قلمرو خصوصی، خانواده، محل زندگی یا مکاتبات شخصی دخالت کند. این درحالی است که نهادهای امنیتی آمریکایی به بهانه‌ها و شیوه‌های مختلف حریم خصوصی مردم آمریکا و جهان را نقض می‌کنند، بنابر آمارهای منتشر شده از سوی گوگل، سازمان‌های دولتی و محلی و فدرال آمریکا در سال ۲۰۱۲ میلادی، ۱۳ هزار و ۷۵۳ مورد درخواست برای خواندن پست‌های الکترونیکی و یا جمع‌آوری دیگر اطلاعاتی که از طریق شرکت «جی‌میل» و یا دیگر نهادهای خدماتی ارسال می‌شود، ثبت کرده‌اند. بیش از نیمی از این درخواست‌ها بدون مجوز و حکم قانونی بوده است. شوند انبوه مکالمات تلفنی نیز از دیگر اقدامات آمریکا در این زمینه است.

اعلامیه جهانی حقوق بشر؛ سایت رسمی سازمان ملل متحد yon.ir/aiiqz

نقض تعهدات در برابر ایران:

نقض بیانیه الجزایر: بعد از تسخیر لانه جاسوسی، آمریکا برای رهایی کارکنان سفارت که اسیر شده بودند، دست به اقدامات گوناگون از جمله **واقعه طبس** زد که در این تمام اقدامها شکست خورد و مجبور به امضای **تعهدنامه** ای شد که به بیانیه الجزایر موسوم شده است. مفاد بیانیه که با میانجیگری دولت الجزایر تنظیم شد، عیناً حاوی شروط امام علیه السلام است که در پیامی که برای کنگره حج سال ۵۹ ارسال فرمودند بود و بعداً به صورت ۴ بند، آن شروط به تصویب مجلس رسید. این بیانیه مشتمل بر ۴ ماده (۴ شرط ایران) و ۱۷ بند به تاریخ ۲۹ دی ماه ۱۳۵۹ برابر با ۱۹ ژانویه ۱۹۸۱ به امضای طرفین مخاصمه رسید. این قرارداد را بهزاد نبوی به عنوان وزیر مشاور در امور اجرایی دولت جمهوری اسلامی ایران و وارن کریستوفر معاون وزیر وقت امور خارجه آمریکا امضا کرده‌اند. مطالب زیر، تعهدات متقابل ایران و آمریکا، اصول کلی تعهدات بیانیه الجزایر و نهایتاً کارنامه بیانیه مذکور است.

تعهدات متقابل:

تعهدات آمریکا در قبال ایران:

۱. رفع توقیف از دارایی‌ها و استرداد آنها
۲. رفع انسداد حسابهای بانکی و استرداد آنها
۳. استرداد اموال شاه
۴. عدم مداخله در امور داخلی ایران

تعهدات ایران در قبال آمریکا:

۱. آزادی ۵۲ گروگان به طور سالم و تحویل آنها به دولت الجزایر در مقابل ۴ شرط روبرو

(مصوبه جلسه ۶۳ دوره اول مجلس مورخ ۱۳۵۹/۸/۱۱)

کارنامه اجرا بیانیه الجزایر:

آمریکا ماده ۱ بیانیه الجزایر عمل نکرده و از زمان امضای بیانیه تاکنون به دفعات در امور داخلی ایران مداخله نموده است که ماده یک بیانیه تعهد دولت آمریکا به عدم دخالت در امور داخلی ایران بوده است	ماده ۱
۱- حساب escrow در بانک مرکزی الجزایر افتتاح شد. ۲- آمریکا همه سپرده‌ها را به این حساب واریز نکرد. ۳- آمریکا این ماده را به شرح عملکرد بند ۷ بیانیه نقض کرده است.	ماده ۲
۵۲ نفر گروگان آزاد و دولت الجزایر گواهی نموده اما دولت آمریکا به دلایل زیر، ماده ۲ و ۳ بیانیه و بندهای مربوط را به شرح زیر نقض کرده است:	ماده ۳

<p>بلافاصله بانک مرکزی الجزایر دستور انتقال وجوه را صادر خواهد کرد این وجوه به استناد بندهای ۴ و ۵ و ۶ بیانیه شامل کلیه سپرده‌های ایران مشتمل:</p> <p>الف- وجوه نزد فدرال رزرو بانک</p> <p>ب- وجوه نزد شعب خارجی بانکهای آمریکایی</p> <p>ج- وجوه نزد شعب بانکهای آمریکایی که در آمریکا بوده خودداری و این بندهای بیانیه را در این مرحله نقض کرده است</p>	<p>۱- به جای واریز مبلغ ۹/۵ میلیارد دلار فقط:</p> <p>الف- مبلغ ۹۳۹/۷ میلیارد دلار ارزش ارزیابی شده ۱۶۳۲۹۱۷۷۷۹ اونس طلا</p> <p>ب- مبلغ ۷/۹۵۵ میلیارد دلار ارزش اسمی اوراق بهادار نزد فدرال رزرو بانک را به بانک مرکزی الجزایر منتقل کرده است و از واریز موجودی‌ها نزد بانکهای دیگر موضوع بندهای ۵ و ۶ خودداری و این بندهای بیانیه را در این مرحله نقض کرده است</p>
<p>از مبلغ ۷/۹۵۵ میلیارد دلار منتقله از آمریکا به بانک مرکزی الجزایر مبلغ ۳/۶۶۷ دلار بابت وام‌های سندیکایی که در متن بیانیه توافق نشده اما در سند ضمیمه آقای بهزاد نبوی پذیرفته به فدرال رزرو بانک منتقل و در واقع مسترد شده و ۱/۴۱۸ میلیارد در حساب امانی مخصوص برای پرداخت مابقی مجدداً عودت براساس بند ۷ بیانیه بانک مرکزی الجزایر می‌بایستی نیمی از وجوه منتقله به حساب escrow را در یک حساب تضمینی بهره‌بردار بسپارد تا موجودی آن به ۱ میلیارد دلار برسد</p> <p>بند ۷</p> <p>از داده شده است یعنی ماحصل ماده ۷ به مبلغ زیر است:</p> $۸۷۰/۴۱۸ = ۲/۶۶۷ - ۱/۹۵۵ - ۳/۷$ <p>دو میلیارد و هشتصد و هفتاد میلیون دلار کمتر به حساب escrow واریز شده مبلغ ۱/۵۴۵ میلیارد هم که اصلاً واریز نشده بود و در نتیجه از مبلغ $۲/۷۵۰ = ۹/۵/۴$ میلیارد دلاری که می‌بایستی در اثر اجرای ماده ۷ بیانیه نصیب ایران می‌شود فقط مبلغ ۲/۸۷۰ میلیارد دلار حاصل شده است.</p>	<p>بند ۷</p> <p>از داده شده است یعنی ماحصل ماده ۷ به مبلغ زیر است:</p> $۸۷۰/۴۱۸ = ۲/۶۶۷ - ۱/۹۵۵ - ۳/۷$ <p>دو میلیارد و هشتصد و هفتاد میلیون دلار کمتر به حساب escrow واریز شده مبلغ ۱/۵۴۵ میلیارد هم که اصلاً واریز نشده بود و در نتیجه از مبلغ $۲/۷۵۰ = ۹/۵/۴$ میلیارد دلاری که می‌بایستی در اثر اجرای ماده ۷ بیانیه نصیب ایران می‌شود فقط مبلغ ۲/۸۷۰ میلیارد دلار حاصل شده است.</p>
<p>ماده ۴</p> <p>دولت آمریکا این ماده از بیانیه را نقض و به اجرا در نیاورده و به تکالیف و تعهدات خود مندرج در بندهای این ماده عمل نکرده است.</p>	<p>ماده ۴</p> <p>براساس این ماده در بیانیه الجزایر دولت آمریکا مکلف به استرداد دارایی‌های خانواده شاه سابق گردیده است. ترتیب اجرایی این ماده در بندهای ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ آمده است</p>
<p>الف- بند ۱۲</p> <p>در حالی که تاکنون هیچ حکم انسدادی و ممنوعیتی و هیچ انتقالی به ایران در مورد اموال شاه و وارث آنها در آمریکا صورت نگرفته و بند ۱۲ از ماده ۴ بیانیه از سوی آمریکا نقض شده است و از اعمال مجازات کیفری بر تخلف از اجرای این بند بیانیه نشانه‌ای در دست نیست</p>	<p>الف- بند ۱۲</p> <p>به محض آزادی گروگانها و گواهی دولت الجزایر مبنی بر خروج سالم گروگانها از ایران (بند ۳ بیانیه) دارایی‌های شاه تحت کنترل وارث و بستگان نزدیک وی مسدود نقل و انتقال آنها ممنوع می‌شود تخلف از این بند مجازات کیفری و مدنی در آمریکا داشته است.</p>
<p>ب- بند ۱۳</p> <p>از آن ۳۰ روز، ۲۵ سال می‌گذرد و هنوز اطلاعات مذکور جمع‌آوری نشده و دولت آمریکا از بند ۱۳ ماده ۱۴ بیانیه تخلف کرده و تکلیفی را که خود برعهده داشته متوجه ایران دانسته می‌گوید باید ایران این اموال را معرفی کند.</p>	<p>ب- بند ۱۳</p> <p>به محض آزادی گروگانهای دولت به تمام اشخاص مقیم در حوزه قضایی آمریکا باید دستور می‌داد تا ظرف مدت ۳۰ روز اطلاعات مربوط به این اموال را جمع‌آوری می‌کردند و به دیوان داوری تسلیم می‌کردند. تخلف از این بند مجازات کیفری دارد.</p>
<p>در عمل هیچگونه اقدامی از سوی آمریکا به عمل نیامده و بند ۱۴ از ماده ۴ بیانیه از سوی آمریکا نقض شده است</p>	<p>ج- بند ۱۴</p> <p>به محض آزادی گروگانها، دولت آمریکا می‌بایستی به</p>

	<p>دادگاه‌های خود اعلام می‌کرد در مورد اموال شاه سابق نباید اصل مصونیت دولت مستقل و قانون دکتورین کشوری ملاک باشد و به موجب این بند مردود اعلام می‌شود. و در این مورد احکام ایران در مورد این دارایی‌ها باید توسط دادگاه‌های آمریکا اجرا شود (این بزرگترین افتخار است و پیروزی کمی نیست)</p>
<p>عدم اجرای این ضمانت به مفهوم نقض بند ۱۵ ماده ۴ بیانیه از سوی دولت آمریکا است.</p>	<p>د - بند ۱۵ در مورد تضمین دولت آمریکا در مورد هر حکم صادره از سوی دادگاه‌ها مبنی بر انتقال اموال و دارایی‌های شاه سابق است.</p>

پرونده معاهده الجزایر در سایت مرکز اسناد انقلاب اسلامی: www.irdc.ir/fa/news/2788

موافقت‌نامه بروکسل

این موافقت‌نامه بین ایران و سه کشور اروپایی در ۴ اسفند ماه ۱۳۸۲ (۲۳ فوریه ۲۰۰۴) منعقد شده و به موافقت‌نامه بروکسل مشهور شد. براساس این موافقت‌نامه، تعهدات ایران به شرح زیر می‌باشد:

— ارائه اظهارنامه‌ها برطبق پروتکل الحاقی و راستی آزمایی آن‌ها توسط آژانس. این تعهد نشان می‌دهد که سه کشور اروپایی به صورت نزدبانی در حال بالابردن سطح خواسته‌های خود هستند. برابر بیانیه تهران، ایران پذیرفت که پروتکل الحاقی را تا قبل از تصویب آن اجراء نماید و برابر این موافقت‌نامه نیز اظهارنامه‌های تمامی فعالیت‌های هسته‌ای برابر این پروتکل باید به آژانس ارسال شود. این اقدام، حلقه تکمیلی نظارت کامل بر فعالیت‌ها و اقدامات گذشته و حال ایران و برنامه‌های آینده بود که فراتر از الزامات حقوقی موجود ایران صورت می‌گرفت.

— تعلیق مونتاژ و آزمایش سانتریفیوژها.

— تعلیق ساخت داخلی قطعات سانتریفیوژ.

— اعمال تعلیق فعالیت‌های غنی‌سازی نسبت به تمامی تأسیسات موجود در ایران.

تعهدات ایران همان‌گونه که در ارزیابی تعهدات طرف اروپایی در بیانیه تهران مورد اشاره قرار گرفت، نشان می‌دهد که آن‌ها به دنبال توقف کامل برنامه هسته‌ای ایران در بعد غنی‌سازی بودند.

تعهدات سه کشور اروپایی نیز به شرح زیر می‌باشد:

— کار فعال برای شناسایی تلاش‌های ایران در اجلاس ژوئن ۲۰۰۴ شورای حکام به منظور عادی کردن اجرای پادمان‌ها و پروتکل الحاقی در ایران.

علی‌رغم این توافق، نه تنها موضوع هسته‌ای ایران در اجلاس ژوئن ۲۰۰۴ شورای حکام از دستور کار خارج نمی‌شود بلکه قطعنامه شدیداللحنی نیز علیه ایران در این اجلاس تصویب می‌شود. کشورهای غربی و آمریکا حتی در دو اجلاس بعدی شورای حکام در سال ۲۰۰۴ یعنی سپتامبر و نوامبر نیز علیه ایران قطعنامه صادر می‌کنند. این در حالی است که در این مقاطع تمامی فعالیت‌های مرتبط با غنی‌سازی در ایران به حالت تعلیق درآمده و پروتکل الحاقی نیز در حال اجرا است.

عدم تعهد طرف اروپایی به تعهداتش موجب می‌شود ایران به نشانه اعتراض، پس از صدور قطعنامه سوم در ژوئن ۲۰۰۴، اعلام کند که دیگر به تعهداتش عمل نمی‌کند. با این وجود غلامرضا آقازاده («۲۰ فروردین ۸۳») اعلام می‌کند ایران به صورت داوطلبانه تولید سانتریفیوژ را تعلیق می‌کند. با این وجود باز هم طرف مقابل فشار بر ایران را جایگزین عمل به تعهدات خود

می‌کند و نتیجه این اقدامات این می‌شود که نهادهای عالی‌رتبه درون ایران خواستار واکنش سریع به خلف وعده طرف مقابل می‌شوند. ایران هم مردادماه ۸۳ تولید سانتریفیوژ در نظنز را دوباره آغاز می‌کند و این اقدام باعث می‌شود شورای حکام در قطعنامه‌ای ایران را تهدید به ارجاع پرونده‌اش به شورای امنیت سازمان ملل کند. آنان برای وادار کردن ایران به تعلیق همه فعالیت‌های غنی‌سازی خود، یک ضرب‌الاجل ۳ ماهه قرار می‌دهند. بر اساس این ضرب‌الاجل در صورتی که ایران تا تاریخ ۲۵ نوامبر ۲۰۰۴ (۵ آذر ۸۳)، فعالیت‌های تاسیسات نظنز را تعلیق نکند، پرونده به شورای امنیت ارجاع می‌شود. همین مساله زمینه‌ساز مذاکرات بعدی می‌شود.

در انتها و بعد از مذاکرات گوناگون در نهایت در روزهای آخر دولت خاتمی اولین قدم به سمت پیشرفت برداشته می‌شود و تصمیم بر این می‌شود که کارخانه‌ی UCF اصفهان راه‌اندازی شود.

شواهد و نمونه‌هایی در تاریخ وجود دارد که گویای خیانت آمریکا نسبت به چهار کشور **انگلیس، روسیه، فرانسه و چین** است. این نمونه‌ها به خوبی نشان می‌دهد که ایالات متحده هیچ التزامی نسبت به انجام تعهدات خود ندارد.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی Yon.ir/PJDSa

[۱] برای اطلاعات بیشتر به سیاست خارجه توسعه‌گرا که مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۸۷ منتشر کرده است، مراجعه نمایید.

[۲] نهج البلاغه نامه ۳۱.

جمع‌بندی:

در این پیوست نشان داده‌شد که پیش‌بینی‌های توسعه‌گرایان در رابطه با نتایج اجرای نظریه سیاست خارجی توسعه‌گرا (برجام) کاملاً غلط و توهمی بوده‌است.

پیوست ۲: کاهش ارزش پول ملی به علت شکست خوردن سیاست‌های پولی و مالی کشور

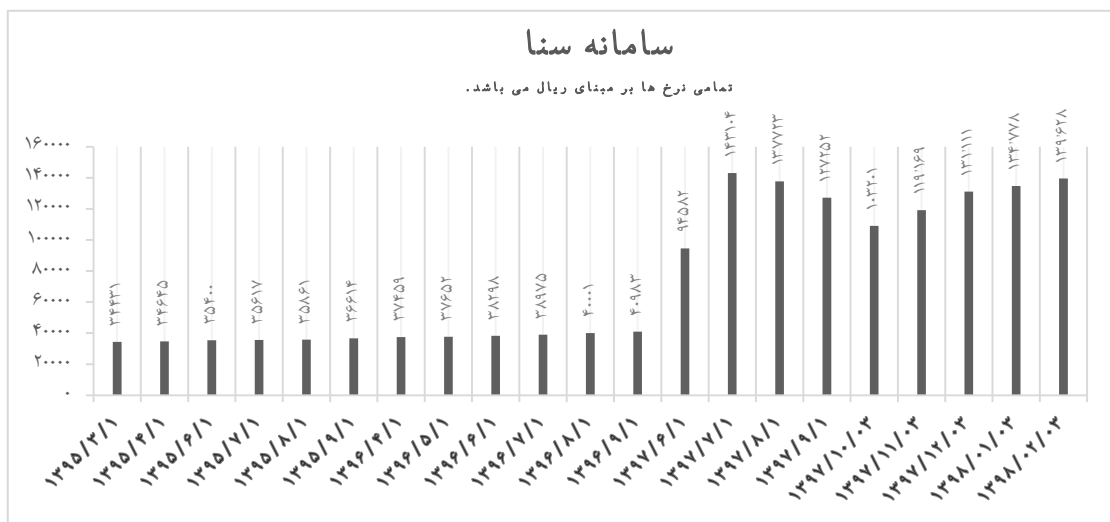
در این پیوست به دو موضوع پرداخته می‌شود: ۱- آماري که ثابت می‌کند ارزش پول ملی کاهش یافته است. ۲- ادله‌ای که ثابت می‌کند این کاهش ارزش پول ملی به علت سیاست‌های پولی-مالی و اقتصادی دولت است و خود این سیاست‌ها، وابسته به نظریه «سیاست خارجه توسعه‌گرا» (مبنای نظری «برجام») است.

۱- آمار کاهش ارزش پول ملی؛

با آغاز دولت یازدهم و اجرایی شدن سیاست خارجه توسعه‌گرا (در تاریخ مرداد ۱۳۹۲) تا زمان تصویب برجام (اواخر خرداد ۱۳۹۵) ارزش پول ملی کاهش پیدا کرد؛ به عبارت دیگر از آذرماه ۱۳۹۵ (زمان انعقاد قرارداد با شرکت خدمات نفتی خارجی با موضوع نفت و گاز بعد از اجرایشدن برجام) تا آذرماه ۱۳۹۷ نرخ ارز دولتی بنابر آمار بانک مرکزی ۳/۱ برابر افزایش پیدا کرد. [۱] و از آذر ماه ۱۳۹۵ تا اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ نرخ ارز مبادلاتی ۴/۰۵ برابر افزایش پیدا کرد. [۲]

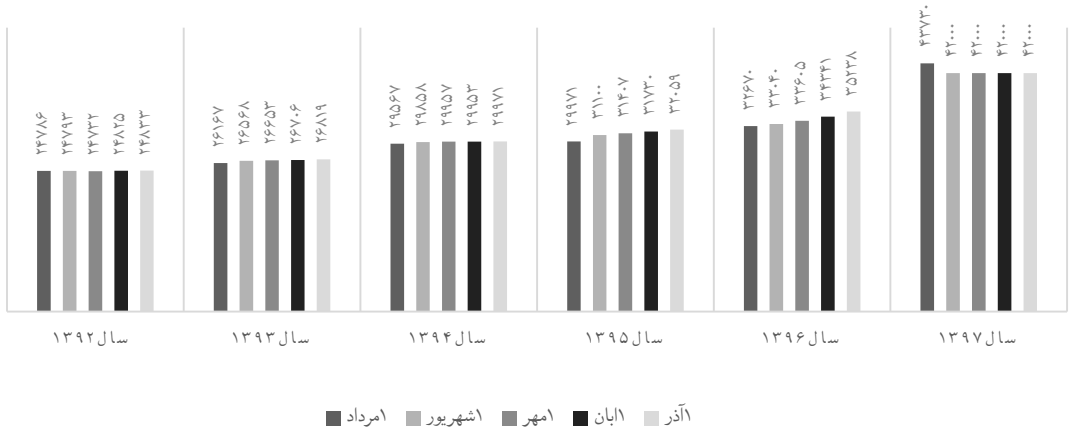
سامانه سنا

تمامی نرخ‌ها بر مبنای ریال می‌باشد.

بانک مرکزی

تمامی نرخ‌ها بر مبنای ریال می‌باشد.

۲- تبیین نگرش دولت یازدهم و دوازدهم به «مسئله توسعه» و نسبت آن با «نظریه سیاست خارجه توسعه‌گرا» و

«سیاست‌های پولی-مالی، اقتصادی، امنیتی و...» و تبیین تأثیر این نگرش خاص در کاهش ارزش پول ملی

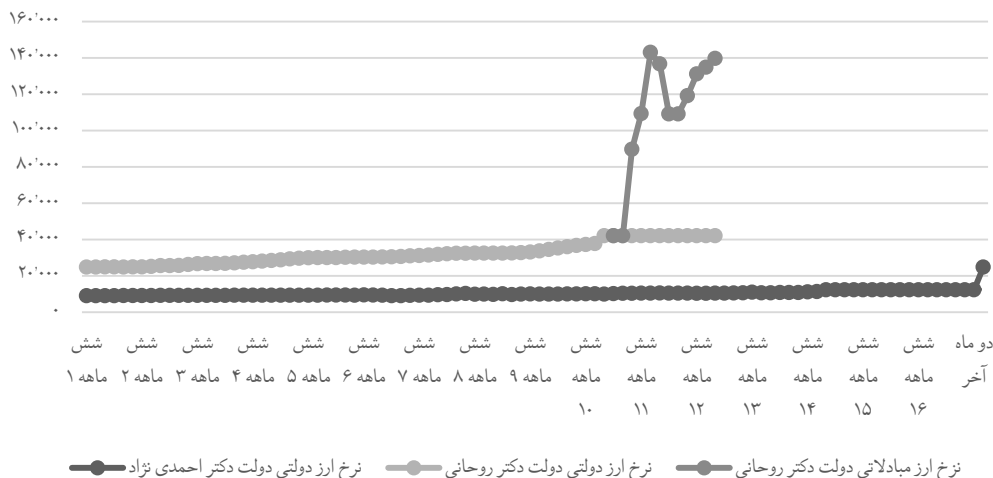
۲/۱- از کنفرانس ملی چشم‌انداز بیست ساله و الزامات سیاست خارجه توسعه‌گرا اینگونه بر می‌آید که: راه رسیدن به توسعه و پیشرفت، اجرای عملی سیاست خارجه توسعه‌گرا -مخصوصاً- برای ایران است. [۳]

۲/۲- از طرف دیگر طبق سخنان رئیس‌جمهور و دولت‌مردان، الزامات مورد نیاز برای اجرای نظریه سیاست خارجه توسعه‌گرا حاکم بر سیاست‌های پولی-مالی، اقتصادی، امنیتی و... بوده و به منزله هدف بالادستی نسبت به آن‌ها تعریف می‌شود. [۴]

بنابراین، سیاست خارجه توسعه‌گرا راه اصلی برای بهبود وضعیت توسعه و پیشرفت کشور شده است؛ که مصداق بارز آن برجام و مذاکرات با گروه ۵+۱ است.

روند تغییر نرخ ارز در دولت‌های دکتر احمدی نژاد و دکتر روحانی

تمامی نرخ‌ها بر مبنای ریال می‌باشد.

مقایسه ارزش پول ملی نسبت به دلار به صورت ماهانه در دولت نهم و دهم با دولت یازدهم و دوازدهم

بنابر آمار ذکرشده از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، میزان کاهش ارزش پول ملی در کل دوره دولت نهم و دهم در هرماه به‌طور میانگین ۱۶/۱۲۵ تومان و در دوره دولت یازدهم و دوازدهم تا اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ در هرماه به‌طور میانگین ۱۵۵/۱۷۸ تومان بوده است؛ به عبارت دیگر سرعت کاهش ارزش پول ملی در دو دولت یازدهم و دوازدهم ۹/۶۲ برابر دولت نهم و دهم است.

همچنین قیمت طلای ۱۸ عیار هر گرم در مرداد ماه ۱۳۹۲ برابر با ۱/۰۴۰/۰۰۰ تومان و در اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ برابر با ۴/۷۶۰/۰۰۰ تومان است که حدود ۳ برابر افزایش را نشان می‌دهد. [۵]

* لازم به ذکر است به علت در دست نبودن اطلاعات دقیق و مستند از نرخ ارز در دولت‌های قبل از دولت نهم موفق به ذکر آن نشدیم. همچنین باید گفته شود که هدف گزارش ما صرفاً تحلیل علمی بوده و غرض سیاسی و حزبی در این گزارش دنبال نشده است و حتماً تقدای جدی‌ای نیز به دولت نهم و دهم در عرصه سیاست‌های پولی-مالی وارد است.

** در این نمودار، حداقل از ۱۵۰ داده آماری مستند به آمار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استفاده شده است.

[۱] دولت در تاریخ ۳ اردیبهشت ۱۳۹۷ سامانه نیما را برای کنترل نرخ ارز وارد بازار کرد. بعد از این کار ارز دونهی شد؛ یعنی نرخ ارز مبادلاتی و نرخ ارز دولتی به وجود آمد. نرخ ارز مبادلاتی، آمار نرخ ارز بازار آزاد است و نرخ ارز دولتی، نرخ ارزی است که دولت آن را تعیین کرده است.

[۲] تمامی آمارهای ذکرشده از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به نشانی www.cbi.ir استخراج شده است.

[۵] شبکه اطلاع‌رسانی سکه، طلا و ارز آدرس www.tgju.org

[۳] در خلاصه منتشرشده از کنفرانس ملی چشم‌انداز بیست‌ساله و الزامات سیاست خارجه توسعه‌گرا اینگونه بیان شده است که:

تاریخ توسعه در دوران پس از جنگ دوم جهانی به روشنی گواه آن است که یک کشور هرچند به لحاظ داخلی غنی باشد، توانایی تأمین تمامی منابع مورد نیاز خود را در روند توسعه ندارد. ازاین‌رو به ناگزیر باید بخشی از این منابع را از محیط بین‌المللی کسب کند.

آدرس مطلب در سایت مجمع تشخیص مصلحت نظام، خلاصه کنفرانس چشم‌انداز بیست ساله: www.csf.ir

[۴] نمونه‌هایی از اظهارات مسئولان دولت در این باره:

۱- رشد اقتصادی به‌وسیلهٔ برجام

دکتر روحانی در مراسم روز دانشجو در دانشگاه علوم پزشکی سمنان: «برجام راه را برای نفت، تجارت و بانک‌ها باز کرد و سرمایه‌ی زیادی وارد کشور شد.»

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: yon.ir/B7iia

دکتر حسن روحانی ۲۷ دی ۹۴: «امروز با اعلام رسمی اجرای برجام، از پروندهٔ هسته‌ای ایران، «امنیت‌زدایی» شد؛ قطعنامه‌های ظالمانه علیه ملت ایران، لغو گردید؛ طومار تحریم درهم پیچیده شد، حقوق هسته‌ای ایران تثبیت گردید و اقتصاد ایران در مدار اقتصاد جهانی قرار گرفت. می‌دانم در طول سال‌های تحریم و فشار، بر شما چه گذشته است؛ اما اکنون که زنجیرهای تحریم از پای اقتصاد ایران گسسته شده و عزت و استقلال کشور نمایان گشته است، اکنون زمان ساختن و بالیدن است.»

آدرس مطلب در سایت خبرگزاری تسنیم: yon.ir/TQoQe

دکتر حسن روحانی در ۲۶ اسفند ۹۴: «ما در سال ۹۵ بهاری را آغاز می‌کنیم که در آن بانک‌ها و بیمه‌های ما تحریم نیستند و می‌توانیم با کشورهای مختلف تجارت داشته باشیم و سرمایه‌گذاری‌ها در کشور ما آغاز شده و قراردادهای بسیار مهمی در سطوح مختلف با کشورهای دنیا به امضاء رسیده است.»

آدرس مطلب در سایت خبرگزاری تسنیم: yon.ir/TQoQe

دکتر حسن روحانی در ۱ فروردین ۹۵: «ملت ما با همدلی برجام را به فرجام مطلوب رساند، زنجیرهای تحریم را پاره کرد و زمینه را برای فعالیت در زمینه‌های اقتصادی مهیا نمود. تحریم‌های بانکی، مالی، پولی، نفتی، پتروشیمی، بیمه، حمل‌ونقل و همه تحریم‌های هسته‌ای برداشته شد و شرایط برای فعالیت اقتصادی مردم ما آماده‌تر شد.»

آدرس مطلب در سایت خبرگزاری تسنیم: yon.ir/TQoQe

محمد نهاوندیان، معاون اقتصادی رئیس‌جمهور تأکید دارد که «بعد از توافق منتظر رشد اقتصادی، کاهش تورم و خروج از رکود باشیم.»

تحلیل: سه عبارت ذکر شده از شاخصه‌های توسعه‌یافتگی است. بنابر نظر ایشان توسعه نیافتن کشور به علت تحریم‌هاست و رفع آن‌ها به وسیله سیاست خارجه توسعه‌گرا باعث توسعه‌یافتگی ایران خواهد شد؛ بنابراین استدلال معتقدند که با اجرای برجام، این شاخصه‌ها در ایران جهش قابل توجهی خواهد کرد.

محمدعلی نجفی، دبیر ستاد هماهنگی اقتصادی دولت یازدهم می‌گوید: «توافق هسته‌ای موجب خروج سریع کشور از رکود خواهد شد.»

محمدجواد ظریف در کمیسیون برجام می‌گوید: «کل تحریم‌های اقتصادی، مالی و پولی اتحادیه اروپا، کل تحریم‌های ایالات متحده که بر شخصیت‌های غیر آمریکایی اعمال می‌شود از روز اجرا لغو خواهد شد؛ علاوه بر آن تحریم ۳۵ ساله هواپیمایی نیز لغو می‌شود.»

آدرس مطلب در سایت رجانیوز: yon.ir/Ds mu9

۲- منوط کردن محیط زیست، مسائل بانکی و معیشت مردم به رفع تحریم‌ها به وسیله سیاست خارجه توسعه‌گرا

دکتر روحانی در همایش محیط‌زیست اظهار کرد: «تحریم‌های ظالمانه باید از بین برود تا سرمایه به کشور بیاید؛ تا مسئله محیط‌زیست حل شود؛ تا اشتغال جوان‌ها حل بشود؛ تا صنعت جامعه حل بشود؛ تا آب خوردن مردم حل شود؛ تا منابع آبی ما زیاد بشود؛ تا بانک‌های ما احیا بشود.»

تحلیل: ایشان اقتصاد، مسائل محیط‌زیست، منابع آبی و حتی آب شرب... را به سیاست خارجه توسعه‌گرا منوط می‌کند.
آدرس مطلب در سایت خبرگزاری ایسنا (کد خبر: ۹۴۰۳۱۷۰۹۰۷۶)

۳- اشتغال جوانان منوط به ورود سرمایه‌گذاران خارجی همراه با رفع تحریم‌ها

مجید انصاری، معاون پارلمانی دولت یازدهم می‌گوید: «دولت بعد از اجرایی کردن توافق و رفع تحریم‌ها، گشایش بزرگی را برای جذب سرمایه‌گذاری، ایجاد اشتغال برای جوانان ایجاد خواهد کرد.»

آدرس مطلب در سایت رجانیوز: yon.ir/dS mu9

۴- ایجاد ذهنیت مثبت در دنیا نسبت به ایران به وسیله برجام

دکتر روحانی در مراسم روز دانشجو در دانشگاه علوم پزشکی سمنان: «قبل از برجام دنیا ایران را محکوم می‌کرد و امروز آمریکا را. اگر فکر می‌کنید آمریکا پیروز است، بدانید که امروز ایران پیروز است و ترامپ شکست خورده است.»

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: yon.ir/jtahO

۵- منوط کردن صلح و امنیت به توسعه پایدار و برجام

سخنرانی دکتر حسن روحانی به عنوان رئیس دولت یازدهم در مجمع عمومی سازمان ملل متحد: «... تنها راه تداوم صلح، توسعه است و صلح بدون توسعه یک زنگ تفریح است...»

مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری: yon.ir/HPU9

در سال ۱۹۵۲ با اجرایی شدن پیمان صلح سانفرانسیسکو، ژاپن مجدداً استقلال خود را بازیافت. در همان روزی که پیمان صلح امضاء شد، ژاپن و آمریکا پیمان امنیتی «معاهده حفظ امنیت میان ژاپن و آمریکا» را هم امضاء کردند. بر طبق این پیمان امنیتی، ژاپن به نیروهای نظامی آمریکا پایگاه و تسهیلات استقرار در این کشور و یا نزدیک آن اعطا کرده و آمریکا هم متعهد به دفاع از ژاپن در مقابل تهدیدات و حملات نظامی شد. به عبارتی ژاپن با دادن پایگاه و متعهد شدن هزینه استقرار این نیروها، خود را تحت امنیت چتر حفاظتی آمریکا قرار داد.

مرکز مطالعات ژاپن: yon.ir/1Y7fu

تحلیل: دکتر روحانی ادعا کردند که اولاً امنیت و صلح بدون توسعه رخ نمی‌دهد و ثانیاً توسعه به جز با سیاست خارجه توسعه‌گرا اجرایی نمی‌شود (حداقل در ایران)؛ بنابراین صلح و امنیت بدون سیاست خارجه توسعه‌گرا رخ نمی‌دهد. این در حالی است که علت اصلی جنگ، طمع‌ورزی کشورهای زورگو می‌باشد و بدیهی است که توسعه‌یافتگی هرگز بازدارنده این طمع‌ورزی نیست و اتفاقاً در برخی از موارد موجب طمع‌ورزی بیشتر طمع‌ورزان خواهد شد. در دنیای امروز مهم‌ترین عامل بازدارندگی در برابر حمله بیگانگان، توان دفاعی یک کشور است و اگر در این موضوع استقلال نداشته باشند، پیشرفت کشور دچار چالش خواهد شد. به عنوان مثال ژاپن به عنوان یک کشور توسعه‌یافته، علاوه بر اینکه در توان دفاعی استقلال ندارد، توان دفاعی خود را نیز در دست کشور طمع‌ورزی چون آمریکا قرار داده است؛ بنابراین کشوری چون ژاپن که در دهه ۱۹ توسعه‌یافتگی در جهان قرار دارد، قدرت بازدارندگی در مقابل طمع‌ورزان ندارد و کشوری مثل آمریکا می‌تواند این کشور توسعه‌یافته را مورد تجاوز قرار دهد و توسعه پایدار آن را به چالش بکشد. البته مسئولین این کشور نیز به این مسئله واقف هستند.

برای نمونه یوکیو هاتویاما نخست وزیر سابق ژاپن در دیدار با سرگنی ناریشکین رئیس دوما‌ی روسیه تصریح کرد: «زمانی که من وزیر خارجه ژاپن بودم شرایط شبیه الان بود؛ یعنی دولت ژاپن و به خصوص وزارت امور خارجه همیشه یک نگاه به موضع آمریکا در عرصه سیاست خارجی داشت که با انجام این کار، دیپلماسی ژاپن استقلال خود را از دست خواهد داد و اتخاذ این موضع از سوی دولت توکیو به معنای بدبختی برای کشور خواهد بود.»

خبرگزاری تسنیم: yon.ir/Fw9ug

دکتر روحانی در سالگرد فوت مرحوم حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی: «بعد از توافق برجام، هاشمی گفت سایه جنگ از ایران برداشته شد و من راحت خواهم مرد.»

تحلیل: بازدارندگی و دافعه یک کشور در برابر دشمنان و استعمارگران و مستکبران به قدرت نظامی آن کشور بستگی دارد؛ اما مرحوم هاشمی و ناقل صحبت ایشان قدرت نظامی را در بازدارندگی کشور مؤثر نمی‌دانند. (حداقل در این سخنرانی) و در عوض برجام را عامل بازدارنده و عامل امنیت ایران معرفی می‌کنند.

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: president.ir

دکتر روحانی در دیدار رئیس جمهور سوئیس: «حمایت از حفظ برجام، حمایت از شورای امنیت و صلح و امنیت در منطقه است.»

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: yon.ir/XzgDG

همچنین درباره خیانت آمریکا به لیبی می‌توان به سخن «قذافی»، رئیس حکومت لیبی با شبکه تلویزیونی «ای بی سی» اشاره کرد که گفت: «آمریکا به من خیانت کرد؛ لیبی متحد آمریکا در جنگ با القاعده بوده است اما کشورهای غربی حمایت خود را از رژیم من متوقف کردند.»

قوه قضایه جمهوری اسلامی ایران ستاد حقوق بشر: yon.ir/XAtw

۶- بهینه‌شدن سلامت در بخش درمان و کشاورزی به وسیله برجام

دکتر روحانی در جلسه شورای اداری، توسعه و برگزیدگان استان خراسان رضوی: «هدف دولت از برجام، رفع ظلم‌هایی چون تحریم از سر کشور و مردم بود. بعد از برجام، سلامت مردم در بخش کشاورزی و درمان ارتقا یافت.»

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: yon.ir/qxQIU

۷- برجام؛ بهبوددهنده ارتباط با کشورهای دنیا

دکتر روحانی در تماس تلفنی رئیس جمهور فرانسه: «برجام اولین پایه مهم برای اعتماد میان ایران و کشورهای غربی است.»

آدرس مطلب در سایت رسمی ریاست جمهوری: yon.ir/aererc

نتیجه: دولت یازدهم و دوازدهم تا کنون سیاست خارجه توسعه‌گرا را تأثیرگذار در امور ذکر شده (حد اقل) می‌دانند که این موضوع مدعا را ثابت می‌کند.

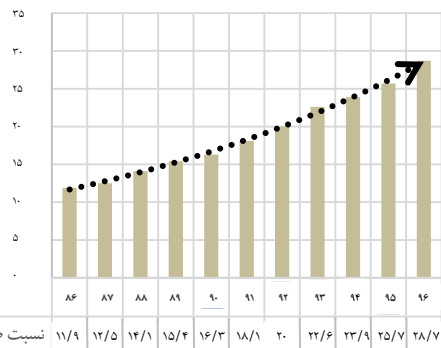
پیوست ۳: آمار افزایش طلاق

در زیر براساس آمار سایت رسمی ثبت احوال کشور (sabteahval.ir)، نموداری از افزایش آمار طلاق در ایران و برخی شهرستان‌ها ارائه می‌شود:

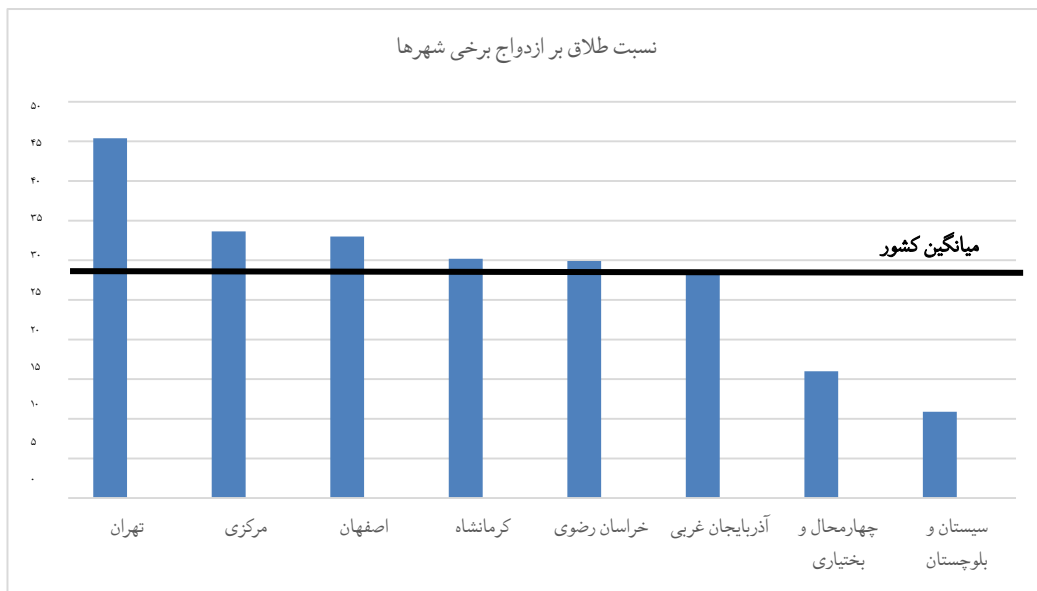
افزایش آمار طلاق ایران:

سال	فراوانی طلاق	فراوانی ازدواج
۸۶	۹۹۸۵۲	۸۴۱۱۰۷
۸۷	۱۱۰۵۱۰	۸۸۱۵۹۲
۸۸	۱۲۵۷۴۷	۸۹۰۲۰۸
۸۹	۱۳۷۲۰۰	۸۹۱۶۲۷
۹۰	۱۴۲۸۴۱	۸۷۴۷۹۲
۹۱	۱۵۰۳۲۴	۸۲۹۹۶۸
۹۲	۱۵۵۳۶۹	۷۷۴۵۱۳
۹۳	۱۶۳۵۶۹	۷۲۴۳۲۴
۹۴	۱۶۳۷۶۵	۶۸۵۳۵۲
۹۵	۱۸۱۰۴۹	۷۰۴۷۱۶
۹۶	۱۷۴۵۷۸	۶۰۸۹۵۶

افزایش آمار نسبت بین ازدواج و طلاق در کل کشور

افزایش آمار طلاق در برخی شهرهای بزرگ:

مدیرکل آمار و اطلاعات جمعیتی سازمان ثبت احوال کشور گفت: در شمال و جنوب شهر تهران وضع آمار طلاق با یکدیگر متفاوت است؛ به گونه ای که نسبت طلاق به ازای هر صد ازدواج در شمیرانات ۵۷ و ری ۲۳ درصد است. [تاریخ این خبر مربوط به سال ۹۴ است]

آدرس مطلب در سایت رسمی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی yon.ir/ubVpl

این آمارها حاکی از آن است که بین افزایش آمار طلاق و محل زندگی افراد رابطه مستقیم وجود دارد. علت این امر ضربه‌های مهلکی است که اجرای آرمان‌های توسعه غربی بر روی پیوستگی روابط بین همسران می‌گذارد. برای اطلاع بیشتر از عوامل موثر بر پیوستگی یا گسستگی روابط انسانی به پیشخوان تعریف، نظریه بهبود دائمی فضای حاکم بر نهاد متکفل تربیت رجوع فرمایید.

پیوست ۴: گزارش رئیس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه از عملکرد یکساله دولت

در اجرای برنامه ششم

به گزارش خبرنگار مهر، در حاشیه جلسه علنی روز چهارشنبه مجلس شورای اسلامی محمد خدابخشی سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه و رئیس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه‌ای کشور در نشست خبری عملکرد یکساله دولت در اجرای برنامه ششم را تشریح کرد.

وی گفت: در برنامه ششم، رشد اقتصادی سالانه ۸ درصد پیش‌بینی شده بود که طبق برآورد بانک مرکزی، عملکرد دولت در ۹ ماهه ساله ۹۶ موجب رشد اقتصادی ۳/۴ درصدی شده است.

نماینده مردم الیگودرز در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: نرخ رشد سرمایه‌گذاری در برنامه ششم توسعه ۲۱/۴ درصد پیش‌بینی شده بود این در حالی است که در ۹ ماهه سال ۹۶ رشد سرمایه‌گذاری تنها ۱/۴ درصد بوده است.

خدابخشی تصریح کرد: هدف گذاری برنامه برای نرخ تورم در سال ۹۶، ۸/۳ درصد بود اما نرخ تورم طبق برآوردهای بانک مرکزی در سال ۹۶، ۹/۶ درصد بوده است که البته این کاهش نرخ به دلیل حاکم شدن رکود اقتصادی در کشور بوده است.

سخنگوی کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه گفت: در برنامه ششم کاهش ۰/۸ درصدی سالانه نرخ بیکاری برنامه‌ریزی شده که طبق اعلام مرکز آمار در سال ۹۶ نرخ بیکاری تنها ۰/۳ درصد کاهش یافته است.

وی افزود: برنامه ششم توسعه رشد ۲۱/۷ درصدی را برای صادرات غیرنفتی پیش‌بینی کرده بود، این در حالی است که در ۹ ماهه سال ۹۶ رشد صادرات ۱۱/۲ درصد بوده است.

خدابخشی اظهار داشت: در برنامه ششم توسعه برای رشد واردات کالا، نرخ ۱۶/۹ درصدی در نظر گرفته شده بود، این در حالی است که در سال ۹۶ واردات کالا تنها ۱۹ درصد رشد داشته است.

رئیس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه تأکید کرد: قانون برنامه ششم توسعه ۱۲۲۹ حکم داشت که تعدادی از این احکام به طور کلی معطل مانده‌اند، چون هنوز آئین‌نامه آنها نوشته نشده است.

وی تصریح کرد: باید برای اجرای برنامه ششم ۵۸ آئین‌نامه در وزارتخانه‌ها تصویب می‌شد، اما تاکنون تنها چهار آئین‌نامه به تصویب رسیده و ۵۴ آئین‌نامه دیگر معطل مانده است.

خدابخشی با اشاره به پایان مهلت قانونی تصویب ۴۳ آئین‌نامه اجرایی برنامه ششم توسعه گفت: تا زمانی که این آئین‌نامه‌ها تصویب نشود، احکام مورد نظر نیز به تصویب نخواهد رسید.

سخت‌گویی کمیسیون تلفیق برنامه ششم توسعه اظهار داشت: در برنامه ششم رشد ۸ درصدی برای بخش کشاورزی پیش‌بینی شده بود، اما در ۹ ماهه سال ۹۶ بخش کشاورزی تنها ۴ درصد رشد داشته است. علاوه بر این، رشد چهار درصدی برای بخش نفت پیش‌بینی شده بود، اما تنها شاهد رشد ۱/۳ درصدی بخش نفت در اولین سال اجرای برنامه ششم هستیم. وی خاطر نشان کرد: مجلس شورای اسلامی در قانون برنامه ششم رشد ۹/۳ درصدی برای بخش صنعت و رشد ۸/۸ درصدی برای بخش معدن پیش‌بینی کرده بود که در سال اول اجرای برنامه، بخش صنعت و معدن تنها ۴/۶ درصد رشد داشته است.

منبع: خبرگزاری مهر؛ کد خبر: ۴۳۰۴۲۱۳؛ ۲ خرداد ۱۳۹۷

پیوست ۵: تبیین سیاست‌های دولت یازدهم و دوازدهم درباره محصولات تراریخته

۱. آیا ایده امنیت غذایی در وزارت جهاد کشاورزی دنبال می‌شود؟

وزیر پیشنهادی کشاورزی، محمود حجتی در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی: افزایش امنیت غذایی و توسعه بهره‌وری و کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی در چهار سال گذشته به خوبی دنبال شد و در برنامه‌های آینده وزارت جهاد کشاورزی نیز از اولویت‌های اساسی است.

خبرگزاری ایسنا / تاریخ خبر: ۲۶ مرداد ۱۳۹۶ / کد خبر: ۹۲۰۵۲۶۱۱۶۲۴۷

۲. آرمان دوم سند توسعه پایدار چیست؟

پایان دادن به گرسنگی، تحقق امنیت غذایی و تغذیه بهتر و توسعه کشاورزی پایدار

۳. نگرش دولت به مسئله تراریخته‌ها، مخصوصاً درباره برنج و پنبه چیست؟

دولت یازدهم در سال ۱۳۹۴ لایحه‌ای به مجلس نهم تحت عنوان «لایحه برنامه ششم توسعه» ارائه کرد که توسط مجلس رد شد. در قسمت «راهبردها و اقدامات اساسی بخش علم و فناوری - ردیف ۲ - ستون اقدام اساسی - مورد ششم» از این لایحه می‌خوانیم:

«تولید و تجاری‌سازی انبوه کودهای زیستی و سموم زیستی و محصولات تراریخته با اولویت برنج و پنبه تراریخته».

سند برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی (۱۳۹۵ - ۱۳۹۹)

پیوست ۶: توضیح مبانی نوکینزی

ناکارآمدی هر دوی این مکاتب اقتصادی غربی برای محققین و دنبال‌کنندگان مباحث الگوی پیشرفت اسلامی، در حوزه تحقق شاخصه‌های هویت اسلامی، پوشیده نیست، برای اطلاع بیشتر از تفکرات بر این مکاتب و آگاهی از جایگزین‌های اسلامی آن‌ها به مکتوبات شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی رجوع کنید.

اصول کلی مکتب کینز:

۱- تأکید بر اقتصاد کلان ۲- تعیین جهت به‌وسیله تقاضا ۳- وجود عدم ثبات در اقتصاد ۴- چسبندگی قیمت و دستمزدها:

۵- سیاست پولی و مالی فعال؛ [۱]، [۲]

تفاوت کینزی‌های جدید با مکتب کینز:

۱- ترکیب انتظارات عقلایی با چسبندگی قیمت‌ها و دستمزدها؛ ۲- توجه به رقابت ناقص با تمرکز بر قیمت؛ ۳- توری‌های شکست بازار؛ ۴- توجیه خرد برخی مسائل کلان؛ ۵- توجیهات اقتصادی براساس عرضه و تقاضا؛ ۶- چسبندگی اسمی و واقعی؛ [۳]، [۴]

[۱] گرچی، ابراهیم؛ ارزیابی مهمترین مکاتب اقتصادکلان، تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۶، چاپ اول، ص ۳۱-۳۳

[۲] نمازی، حسین؛ نظامهای اقتصادی، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۷، چاپ پنجم، ص ۷۳

[۳] گرچی، ابراهیم و مدنی، شیما؛ کینزی‌های جدید تا چه اندازه جدیدند؟، مجله دانش و توسعه، ۱۳۸۵، شماره ۱۸، ص ۹۳-۹۳

[۴] شاکری، عباس؛ اقتصاد کلان نظریه‌ها و سیاست‌ها، تهران، پارس‌نویسا، ۱۳۸۷، چاپ اول، ص ۵۱۵

پیوست ۷: سخنان مقام معظم رهبری درباره جنگ تبلیغاتی علیه ملت ایران

خب حالا من با این مقدمه، این را عرض می‌کنم؛ امروز جنگ ما کجا است؟ خوب گفته می‌شود **جنگ اقتصادی**، درست هم هست. دشمن یک جنگ اقتصادی همه‌جانبه‌ای را علیه ما شروع کرده. اتفاق جنگ هم دارند، با دقت هم دارند بررسی می‌کنند، مأمور دارند و دائم در حال تحرّکند؛ در این تردیدی نیست، یک چنین جنگی ما داریم، **لکن یک جنگ دیگری هم هست که از آن جنگ، خیلی اوقات غفلت داریم؛ اهمّیت آن جنگ، کمتر از جنگ اقتصادی نیست، بلکه گاهی زمینه‌ساز تأثیر جنگ اقتصادی است؛ آن جنگ چیست؟ آن جنگ، جنگ رسانه‌ای، جنگ فضا سازی عمومی، جنگ تبلیغاتی است؛ خیلی مهم است. بله، از قبل هم این وجود داشته، علیه ما تبلیغات، همیشه زیاد بوده؛ امروز وضعیت، شدت بیشتری پیدا کرده است؛ مثل جنگ اقتصادی، قبلاً تحریم بود، امروز شدت پیدا کرده است.**

در این جنگ **دوم**، در این عرصه **دوم**، **شدت فعالیت دشمن و تحرّک دشمن زیاد شده، چند برابر شده؛** ما نباید از این جنگ غفلت کنیم. خبرهای ما، اطلاعات ما نشان می‌دهد که -یعنی اینها اطلاع است، تحلیل نیست- تشکیلاتی به وجود آمده است به وسیله دستگاه جاسوسی رژیم صهیونیست و دستگاه جاسوسی آمریکا، اینها تشکیلات درست کرده‌اند، از سوی قارون های منطقه هم دارند پشتیبانی مالی می‌شوند؛ در اطراف کشور، در بعضی از این کشورهای نزدیک به ما، اصلاً نشسته‌اند برنامه ریزی می‌کنند و به‌طور جدی دارند کار می‌کنند. بعضی‌هایشان لازم است زبان یاد بگیرند، زبان یاد می‌گیرند؛ بعضی لازم است با شرایط کشور آشنا بشوند، پول می‌دهند این کار را می‌کنند؛ برای اینکه بتوانند فضای فکری و تبلیغاتی کشور را آلوده کنند. و این مسئله، مسئله مهمی است؛ بسیار مسئله حساسی است؛ اینکه فضای تبلیغاتی کشور، فضایی باشد که مردم را، یا دچار اضطراب کند، یا دچار آس و ناامیدی کند، یا دچار بدبینی کند -نسبت به یکدیگر و نسبت به دستگاه‌ها- یا احساس بُن‌بست به مردم بدهد، یا حتی مشکلات مربوط به اقتصاد را افزایش بدهد. حالا شما اشاره کردید به مسئله سگه و ارز و کاهش ارزش پول ملی و بالا رفتن قیمت ارزهای بیگانه؛ بله، این درست است؛ بخش مهمی از این به‌وسیله همین تبلیغات دارد اتفاق می‌افتد؛ یعنی همین تبلیغات است، همین رسانه‌ها دارند که دارند زمینه‌سازی می‌کنند، شما ناگهان می‌بینید که یک قیمت، دو برابر شد؛ [یعنی] به فاصله کمی ارزش پول ملی نصف شد، مثلاً توان و قدرت خرید پول ملی در مدّت کوتاهی نصف شد؛ این رسانه‌ها این کار را دارند انجام می‌دهند.

پیوست ۸: صدور و دلالت روایت «اطلبوا العلم و لو بالصین»

سند روایت در منابع شیعی با ترتیب تاریخی:

۱- حدیث منسوب به امام صادق علیه السلام در مصباح الشریعة

قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ اطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصِّينِ وَ هُوَ عِلْمٌ مَعْرِفَةُ النَّفْسِ وَ فِيهِ مَعْرِفَةُ الرَّبِّ عَزَّ وَ جَلَّ

مصباح الشریعة ص ۱۳

مرحوم مجلسی دوم با وجود مبنای متعادل و غیر افراطی که درباره پذیرش روایات دارند، این کتاب را به دلیل مضامین مخالف با مکتب اهل بیت علیهم السلام و تفاوت مضامین روایات آن با دیگر روایات، نمی‌پذیرند و آن را از منابع کتاب خود یعنی «بحار الانوار» قرار نمی‌دهند.

بحار الانوار- الفصل الثانی فی بیان الوثوق علی الكتب المذكورة و اختلافها فی ذلك، ج ۱ ص ۳۲

مرحوم حرّ عاملی هم بر عدم انتساب آن به امام صادق علیه السلام هم نظر مجلسی دوم است؛ اما محدث نوری با نقل نظرات موافق بزرگانی چون سید بن طاووس، شهید ثانی، ابن ابی جمهوری احسایی و همچنین طرح استدلالاتی، قائل به انتساب این کتاب به امام صادق علیه السلام است.

مستدرک الوسائل، الخاتمة ج ۱ ص ۱۹۴-۲۱۶

مجلسی اول هم اولاً قائل به صحت سند و متن این کتاب است و ثانیاً راوی آن را شهید ثانی با سند [ظاهرأ:] متصل به امام صادق علیه السلام می‌داند. عبارت ایشان به این شرح است: «عَلَيْكَ بِكِتَابِ مِصْبَاحِ الشَّرِيعَةِ زَوَاةِ الشَّهِيدِ الثَّانِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ بِأَسَانِيدِهِ عَنِ الصَّادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ مَتْنُهُ يُدَلُّ عَلَى صِحَّتِهِ»

روضة المتقين في شرح من لا يحضره الفقيه، ج ۱۳ ص ۲۰۱

۲- مرسله «محمد بن علی الفتال» (متوفای ۵۰۶ ق) در روضة الواعظین:

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آَلِهِ وَ سَلَّمَ اطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصِّينِ فَإِنَّ كَلْبَ الْعِلْمِ قَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ.

علم را طلب کنید اگرچه که در چین باشد چراکه طلب علم بر هر مسلمانی واجب است.

روضة الواعظین (فتال نیشابوری)، ج ۱ ص ۱۱ / وسایل الشیعه ج ۲۷، ص ۲۷

مرحوم فتال در مقدمه کتاب خود می‌نویسد: «أنا ان شاء الله أفتتح لكل مجلس منها بكلام الله تعالى ثم بأثار النبي و الأئمة عليهم السلام محذوفة الأسانيد، فإن الأسانيد لا طائل فيها إذا كان الخبر شائعا ذائعا» ترجمه: «من به خواست خداوند متعال در هر مجلس نخست گفتار الهی را نقل کرده و سپس اخبار نقل شده از پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام را بیان می‌کنم و اسناد آن را حذف کردم زیرا برای اخبار معروف و رایج بیان اسناد ضروری نیست» [ترجمه مهدوی دامغانی]

روضة الواعظین (فتال نیشابوری)، مقدمه ج ۱ ص ۱۵

این شهادت کلی، دال بر مشهور بودن این روایت در آن دوره است. مؤید این سخن هم نقل این روایت در کتب اهل تسنن می‌باشد

جمع‌بندی سندی: این ۲ حدیث از لحاظ سندی، به دلیل نداشتن سلسله سند واضح و موثق یا وجود خود حدیث در کتب معتبر، به خودی خود قابل دفاع جدی نیستند [البته می‌توان از نقل مجلسی اول بر وجود سلسله سند از شهید ثانی به معصوم و همچنین اسناد قطعی روایات این کتاب به امام صادق علیه السلام توسط شهید ثانی و همچنین مقدمه مرحوم فتال، به اطمینانی

نسبی رسید [ولی مؤیدات خوبی برای انتساب آن به معصوم وجود دارد لذا در صورت داشتن تأییدات از روایات دیگر و عدم مخالفت با مبانی قطعی، قابل استناد کلی هست.

بحث دلالتی از روایت:

حجت الاسلام کشوری: آن حدیثی که می‌گوید: «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَكُلُوا بِالصَّيْنِ» اصطلاحاً به لحاظ نحوی، قضیه شرطیه است - این را خواهش می‌کنم دقت کنید - قضیه شرطیه، شرط خود را اثبات نمی‌کند. من مثال بزنم تا توضیح روشن شود؛ مثلاً من به شما می‌گویم: اگر زید نزد شما آمد، ۱۰۰ هزار تومان به او بده. معنای این حرف من آن است که زید حتماً نزد شما می‌آید؟ معنایش که این نیست. حضرت فرمودند: «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَكُلُوا بِالصَّيْنِ، آیا معنای آن این است که حتماً در چین علم هست؟ این قضیه شرطیه است. آن طرف هم روایت دارد که «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَكُلُوا بِالصَّيْنِ» [بحار الأنوار، ج ۷۵ ص ۲۷۷] یعنی اگر لازم شد در اعماق اقیانوس بروید، بروید و علم را یاد بگیرید. حال آیا معنای این جمله این است که در اعماق اقیانوس علم هست؟ خیر حضرت می‌گویند: علم حیاتی است پس هزینه‌های آن را بپردازید. زیرا در دوران حضرت، چین یک مملکت دوری بود و رسیدن به آن خیلی سخت بوده است، لذا حضرت به عنوان ضرب‌المثل دارند از آن استفاده می‌کنند و می‌گویند: اگر مجبور شدی این‌همه راه را هم بروی و علم را یاد بگیری، برو یاد بگیر؛ ولی الآن چون ما درایه در حدیث نمی‌کنیم، فکر می‌کنیم حضرت گفته‌اند: علم در چین است. این یک بحث نحوی است.

مکتوب نشست چهاردهم مواجهه: آرمان‌های انقلاب و الگوهای توسعه (جلسه دوم) در جمع دانشجویان دانشگاه اصفهان / ۳ مهرماه ۱۳۹۶
از طرفی باید «علم» بودن سخنی ثابت شود تا بتوان با کمک‌گیری از این روایت، جواز یادگیری آن را به دست آورد. برای فهمیدن معنای دقیق «علم» و در نتیجه اطلاع از مصادیق آن، باید سراغ مکتب اهل بیت علیهم‌السلام رفت تا ببینیم چه چیزی به عنوان «علم» معرفی شده است؟ نه آنکه فهمی عرفی از مسئله «علم» داشته باشیم و هر آنچه که از زبان متخصص‌نمایان خارج شد، به عنوان علم معرفی کنیم.

از طرفی روایات فراوان دیگری که مرجعیت علمی را منحصرأ در اهل بیت علیهم‌السلام معرفی می‌کند و اجازه علم‌آموزی در نزد منحرفین و گمراهان را نمی‌دهد، صریحاً نشان می‌دهد این روایت «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَكُلُوا بِالصَّيْنِ» در صورت صحت سند، به معنای مرجعیت بخشی علمی به غیر اهل بیت علیهم‌السلام نیست.

جمع‌بندی دلالتی: روایت مذکور بر فرض ثبوت صحت استناد به معصوم، هرگز در پی اثبات مرجعیت علمی برای چینیان نیست بلکه به صورت کنایه، تشویقی برای مؤمنین است که برای به دست آوردن گوهر گران‌بهای علم، پیه سختی را به تن خود بمالند و از تبلی و تن‌پروری دوری نمایند. اما درباره مرجعیت علمی ساکت است و با روایات دیگر می‌توان آن را منحصر در اهل بیت علیهم‌السلام دانست.

پیوست ۹: معرفی چند مورد از اسناد بین‌المللی در حال اجرا در جمهوری اسلامی ایران.

کنوانسیون مریدا:

مریدا (International Convention of Mérida)، پیشنهاد کنوانسیون مبارزه با فساد سازمان ملل متحد برای مقابله و پیشگیری از جرم می‌باشد که توسط دفتر "مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی" ترجمه شده است.

کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد (مصوب ۱۳۸۲/۸/۹ هجری شمسی برابر با ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳ میلادی)
سامانه قوانین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ایران: yon.ir/9TQb3

سند توسعه پایدار سازمان ملل متحد:

همان طور که در پیوست‌های ۱۳، ۱۲، ۲۳، ۲۴ توضیح داده‌شد، این سند در بخش‌های مختلفی در حال اجرا یا به صورت صریح یا مخفیانه است.

پیوست ۱۰: معرفی اجمالی اسناد بین‌المللی در شرف تصویب و اجرایی شدن یا گفتمان‌سازی در

جمهوری اسلامی ایران

کنوانسیون پالمو:

کنوانسیون ملل متحد علیه جرائم سازمان‌یافته فراملی (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) از معاهده‌های چندجانبه مورد حمایت سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۰ علیه جرایم سازمان یافته فراملی است. این کنوانسیون در ۱۵ نوامبر ۲۰۰۰ با قطعنامه مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تصویب رسید و به آن کنوانسیون پالمو نیز گفته می‌شود.

کنوانسیون پالمو در ۴ بهمن ۱۳۹۶ به صحن علنی مجلس احاله شده و تصویب شد. شورای نگهبان با مخالفت خود با بخش‌هایی از این سند، دو بار این سند را به مجلس بازگرداند و مجلس نیز در تاریخ ۲۰ خرداد و ۳ مهر ۱۳۹۷ اصلاحیه اول و دوم آن را تصویب کرد.

دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام، دکتر محسن رضایی: مجمع تصمیم گرفت که بررسی‌های روی مصوبه‌های پالمو و cft را ادامه بدهند و احتمالاً آن طرف سال [منظور سال ۹۸ است] در جلسات مجمع این مباحث ادامه خواهد یافت. سایت رسمی مجمع تشخیص مصلحت نظام ۱۱ اسفند ۱۳۹۷ / کد خبر: ۸۷۶ / خبرگزاری ایسنا / کد خبر: ۹۶۱۱۰۴۰۲۰۵۶ و ۹۷۰۳۲۰۰۸۷۳۰ و ۹۷۰۷۰۳۰۱۵۲۲

کنوانسیون برن:

کنوانسیون برن برای حمایت از آثار ادبی و هنری، یک معاهده بین‌المللی در خصوص حق تکثیر و حق مؤلف است که اولین بار در شهر برن در سوئیس در سپتامبر سال ۱۸۸۶ (شهریور ۱۲۶۵ شمسی) تصویب شد. احمدعلی محسن‌زاده (مدیرکل دفتر حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی وقت): لایحه الحاق ایران به کنوانسیون جهانی «برن» از سوی وزارت ارشاد تهیه و اخیراً تقدیم دولت شده است.

خبرگزاری مهر / شناسه خبر: ۱۴۹۱۷۳۸ / تاریخ خبر: شنبه ۳ دی ۱۳۹۰

آدرس متن کنوانسیون سایت رسمی سازمان جهانی مالکیت فکری (جزء آژانس‌های تخصصی سازمان ملل متحد): yon.ir/AKdYX

گروه ویژه اقدام مالی درباره پول‌شویی (FATF)

کارگروه اقدام مالی علیه پول‌شویی "یا به اختصار FATF، یک نهاد بین‌المللی است که در سال ۱۹۸۹ تشکیل شده و هدفش مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم است. FATF در سال ۲۰۰۷، جمهوری اسلامی ایران را به اتهام حمایت از گروه‌های مقاومت، در فهرست حامیان تروریسم قرار داده است.

تصویب لوایح چهارگانه مرتبط با اجرای مقررات گروه ویژه اقدام مالی (FATF) مسیر پر فراز و نشیبی را طی کرده و اکنون تصمیم‌گیری در باره سرنوشت نهایی آن به خان‌آخری یعنی مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

تاریخ مطلب: ۶ بهمن ۱۳۹۷ / کد خبر در خبرگزاری ایرنا: ۸۳۱۸۳۹۰۳

پیوست ۱۱: تصویر مصوبه نامه لغو سند ۲۰۳۰

هیئت وزیران در جلسه ۱۸ / ۴ / ۱۳۹۶، با توجه به مصوبه جلسه شماره ۷۹۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر جایگزینی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بجای سند ۲۰۳۰، تصویب نامه شماره ۷۶۴۰۳/ت/۵۲۹۱۳ هـ مورخ ۲۵ / ۶ / ۱۳۹۶ را لغو نمود.

آدرس مطلب در وبسایت رسمی دفتر هیئت دولت yon.ir/PXSrv

پیوست ۱۲: توضیح مفهوم «توانمندسازی» و «فقر» از دیدگاه بانک جهانی

مفهوم توانمندسازی: توانمندسازی به مفهوم گسترش و بسط آزادی انتخاب افراد و اقدام برای شکل دادن زندگی افراد است. این مفهوم به معنای کنترل بر منابع و تصمیمات است. آزادی فقرا، به شدت از طریق عدم امکان ابراز نظر و بی قدرتی، به ویژه

از سوی دولت ها و بازارها تهدید می شود. در حال حاضر، نابرابریهای جنسیتی شدیدی به ویژه در سطح خانوار وجود دارد.

از آنجایی که بی قدرتی، ریشه در فرهنگ روابط نابرابر و غیرعادلانه نهادی دارد [۱]

[۱] کتاب توانمندسازی و کاهش فقر (کتاب مرجع) بانک جهانی؛ مترجمان: فرزام پوراصغر سنگاچین، جواد رضائی ص ۲۵

[ترجمه و ویراستاری و انتشار با تأمین مالی پروژه مشترک دولت جمهوری اسلامی ایران (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

با برنامه توسعه ملل متحد]

پیشگفتاری برای ترجمه کتاب

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مسئول سنجش و مقابله با فقر است. علاوه بر این وظیفه ذاتی، بر اساس سیاستهای ابلاغی اقتصاد مقاومتی، این وزارتخانه مأموریت یافته است تا برنامه ملی عدالت بنیان کردن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی را در کشور به منزله یکی از اجزای اقتصاد مقاومتی اجرا نماید. این کتاب به منظور شناخت مباحث نظری و تجربی در حوزه فقرزدایی ترجمه شده است. فقر یکی از نقاط آسیب پذیری و شکنندگی اقتصاد است. فقرزدایی آرمان انقلاب، امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب، از حقوق شناخته شده حقوق بشر و عامل انسجام و همبستگی اجتماعی است. عدم توجه به توانمندسازی فقرا، اقتصاد را در برابر شوکهای داخلی (بحرانهای پولی و مالی و شوک های محیط زیستی) و شوک های خارجی (سقوط قیمت نفت و بحران های پولی و مالی بین المللی) به شدت آسیب پذیر می سازد. از همین رو حرکت به سوی عدالت اجتماعی و فقرزدایی از سوی مقام معظم رهبری به عنوان یک اصل برای افزایش تاب آوری اقتصادی شناخته شده است. همه اقتصادها حتی کشورهای بسیار پردرآمد در معرض شوک های مختلف اقتصادی هستند. بحران ۲۰۰۷ میلادی در آمریکا و چند کشور اروپایی نشان داد که همه اقتصادها به نوعی آسیب پذیرند و سیاست گذاران هوشمند باید راهکارهایی برای پیشگیری از ایجاد و گسترش بحران ها طراحی نمایند. کشورهایی که در دهه نخست قرن بیست و یکم بحران را تجربه کردند سیاست های رفاهی خود را تقویت کردند. با وجود آن که در زمان بحران اقتصادی درآمد دولت کاهش می یابد و دولت قاعدتا منابع کمتری برای یارانه و کمک به گروه های کم درآمد دارد برای خروج از بحران و حمایت از اقشار کم درآمد، بودجه رفاهی خود را افزایش می دهد. در واقع سیاست حمایت اجتماعی، ابزاری برای خروج از رکود ناشی از بحران های اقتصادی محسوب می شود.

کتاب حاضر مبانی نظری و تجربی غنی برای توانمندسازی و فقرزدایی به دست می دهد. این کتاب می تواند یک متن آموزشی برای مسئولین حوزه حمایت های اجتماعی باشد. همانطور که در این کتاب نشان داده شده است علاوه بر سیاست های کلان اقتصادی، مبارزه با فقر نیازمند اجرای طرح های متعدد فقرزدایی و توانمندسازی گروه های کم درآمد است.

امیدوارم این کتاب بتواند در کاهش مشکلات گروه های کم درآمد، موثر باشد.

علی ربیعی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

پیوست ۱۳: تصویر مقدمه دکتر سیاری بر سند سلامت سازمان ملل متحد

تصویر مقدمه دکتر علی اکبر سیاری، معاون وقت وزیر بهداشت بر کتاب «سلامت در ۲۰۱۵؛ حرکت از MDGs (اهداف توسعه هزاره) به سمت SDGs (اهداف توسعه پایدار)» متأسفانه دکتر سیاری در این مقدمه صریحاً بیان می‌دارند طرح تحول سلامت زیرساخت‌هایی را برای عملیاتی‌شدن اهداف آرمان سوم SDG (یا همان سند توسعه پایدار) مهیا نموده است.

مقدمه

در برنامه توسعه پایدار (SDG) تلاش جهانی بر آن است که مردم جهان در هر کشور و محلی که زندگی می‌کنند سلامتی و زندگی سالم و شرافتمندانه برای همه آنان در تمام سنین تضمین شود. این شعار و هدفی بلند پروازانه، انسانی و آرمانی جهان شمول است. توسعه پایدار از طریق انسان‌های سالم، توسعه یافته، توانمند و مولد محقق می‌شود. این موضوع نیازمند سرمایه‌گذاری برای توسعه نیروی انسانی سالم است. در حوزه توسعه انسانی، به ویژه تربیت و آماده‌سازی مجموعه‌ای خیره از نیروی انسانی برای رسیدن به تمام اهداف توسعه پایدار در کشور لازم است. اهداف آرمان‌های توسعه پایدار باید در برنامه توسعه کشور مورد توجه قرار گرفته و در آن لحاظ شود و همه مردم و مسئولان در تحقق آن اهتمام ورزند.

طرح تحول سلامت با هدف تحقق پوشش همگانی سلامت از نظر دسترسی مردم به خدمات و بهره‌مندی از خدمات مورد نیاز و تقاضای آنان و حفاظت مالی از کسالتی که از خدمات بهره‌مند می‌شدند، از سال ۹۳ در دولت یازدهم به اجرا درآمد. در حوزه بهداشت، طرح تحول با ۱۵ برنامه و ۱۰ پروژه پشتیبان طراحی و در سراسر کشور در دست اجرا است. این برنامه‌ها با ایجاد پرونده الکترونیک سلامت، توجه به بیماری‌های غیرواگیر، اختلالات روان، اصلاح الگوی تغذیه و پررنگ نمودن نقش خودمراقبتی، زیرساخت‌هایی را برای عملیاتی‌شدن اهداف آرمان سوم SDG مهیا نموده است. برای اولین بار در کشور خدمات PHC به بیش از ۱۰ میلیون حاشیه‌نشین در سراسر کشور که نمادی از فقر شهری و نابرابری نهفته و پنهان در درون شهرها است و از زیرساخت‌های بهداشتی و درمانی محروم بودند، با ایجاد ساختار جدید مبنی بر پایگاه‌های سلامت و مراکز خدمات جامع سلامت در حال ارائه است و این ساختار ابزار مهمی برای رسیدن به آرمان سوم از آرمان‌های ۱۷ گانه توسعه پایدار در کشور خواهد بود. مناطق محروم و حاشیه‌نشین در تمام کشورها پاشنه آشیل دستیابی به اهداف آرمان سوم توسعه پایدار خواهند بود و در صورت عدم توجه به این مناطق، نابرابری‌ها در سلامت شدیدتر و این نابرابری در سلامت، خود دیگر آرمان‌های توسعه پایدار را با چالش‌های جدی مواجه خواهد نمود.

جهان با استفاده از تجربه اهداف توسعه هزاره به این نتیجه رسیده است که تنها با تمرکز بر برنامه‌های مجزا و یا تمرکز صرف بر برنامه سلامت نمی‌توان به موفقیت‌های همه‌جانبه دست یافت. از این رو کشورهای جهان اهداف توسعه پایدار را که کاملاً وابسته و تکمیل‌کننده یکدیگرند، طراحی نمودند. این اهداف فرصتی را به وجود آورده‌اند که حاکمیت سلامت در مرکز توجهات قرار گیرد و مسئولیت اثرات سلامتی دیگر حوزه‌ها از جمله محیط زیست، امنیت، صنعت، کشاورزی و بسیاری از حوزه‌های در نظر گرفته شده در ۱۷ آرمان توسعه پایدار پرنرکتتر از هر دوره‌ای دیگر در تاریخ شود.

برای نیل به اهداف توسعه پایدار ضرورت دارد از فرایند حرکت جهانی از اهداف توسعه هزاره (MDG) به اهداف توسعه پایدار (SDG) آگهی یابیم. کتاب حاضر که توسط جناب آقای دکتر امیرحسین تکیان، مدیر گروه سلامت جهانی و سیاستگذاری عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران و همکاران ایشان به فارسی برگردان و ویرایش شده است این مهم را برآورده است. از ایشان و همکارانم در دفتر آموزش و ارتقای سلامت بابت آماده‌سازی این کتاب ارزشمند سازمان جهانی بهداشت که باعث آگاه‌سازی فعالان در سلامت از اقدامات صورت گرفته در خصوص اهداف توسعه پایدار خواهد شد و طبیعتاً برنامه ریزی‌های آتی را تحت تاثیر خود قرار خواهد داد؛ سپاسگزارم.

امیدوارم مطالعه و نشر این کتاب و حمایت در اجرای برنامه توسعه ما را در تحقق اهداف توسعه پایدار یاری نموده و شاهد کلهش نابرابری‌های اجتماعی، بهبود رفاه اجتماعی و عدالت در سلامت و ارتقاء شاخص‌های توسعه پایدار در سه بعد اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی در کشور باشیم.

دکتر علی اکبر سیاری

معاون بهداشت

پیوست ۱۴: توضیح و نقد اجمالی نظریه TOD در حوزه مدیریت شهری

در سال‌های اخیر، یکی از بزرگترین اهداف برنامه ریزی و طراحی شهری، به ویژه در مراکز شهری، کاهش اتکای به اتومبیل به منظور ایجاد پایداری و سرزندگی در شهرهاست. [۱] به همین منظور حکومت‌ها و سازمان‌های برنامه‌ریزی، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های خود را با هدف باز شکل‌دهی توسعه شهرها در الگوهای فشرده‌تر با کاربری مختلط جهت‌دهی کرده‌اند یکی از این سیاست‌ها که اقبال زیادی به آن شده، توسعه حمل و نقل محور شهری است. طرفداران این نوع توسعه، تراکم بالا و مراکز فعالیتی با کاربری مختلط را که به وسیله سامانه‌های حمل و نقل عمومی با کیفیت بالا به یکدیگر مرتبط می‌شوند، راه حل این مشکلات معرفی می‌کنند. [۲] توسعه حمل و نقل محور به عنوان مرکزی با آمیزه‌های مترکم از کاربری‌های مسکونی، تجاری، اداری و عمومی و فضای باز است که در آن مغازه‌های خرده‌فروشی و خدماتی در یک هسته تجاری با دسترسی آسان نسبت به خانه‌ها قرار گرفته‌اند (حدود ۶۰۰ متر یا ۱۰ دقیقه پیاده‌روی). یک ایستگاه حمل و نقل عمومی در هسته این مرکز قرار دارد. استفاده‌ها در مرکز به صورت عمومی بوده و ادارات در طبقات بالاتر از سطح زمین قرار می‌گیرند. محدوده‌های برای استفاده‌های کم تراکم‌تر، هسته مرکز را با فاصله‌ای حدود ۱۶۰۰ متر احاطه می‌کند. [۳]

[۱] پیتر نیومن و نورث جفری: طراحی شهر برای کاهش وابستگی خودرو، ص ۳-۹

[۲] الکس آیمز و کاپلن پیر: توسعه اقتصادی و رشد هوشمند، ص ۷-۱۹

[۳] پیتر کالورپ: کلان‌شهر بعدی آمریکا: بوم‌شناسی، جامعه و رؤیای آمریکایی، ص ۱-۷

تحلیل اسلامی کوتاه‌ی درباره این نظریه: TOD ترانزیت را کنترل می‌کند و وقتی ترانزیت شبکه جاده‌ها- مدیریت شد، رفت و آمد اقتصادی موضوعیت پیدا می‌کند. وقتی حمل و نقل تسهیل شد، رفت و آمد بیشتر خواهد شد. مثلاً وقتی شما فروشگاه‌ها در محله دارید که کلاً پنجاه نوع جنس دارد و یک مرکز خرید نیز وجود دارد که یک میلیون جنس عرضه می‌کند به صورت طبیعی تحریک می‌شوید که به آنجا بروید. بعد از راه‌اندازی مدل TOD نیز تا آن مکان تنها ده دقیقه پیاده راه است، خانم‌ها همه به صورت خانوادگی به آنجا می‌روند. وقتی محله را به این شکل تعریف کردید، رفت و آمدها اقتصادی خواهد شد. وقتی رفت و آمدها اقتصادی و زیاد و راحت شد، اتفاق دوم و سومی می‌افتد؛ زمانی که جمعیت در آن محل زیاد شد، گرداندگان فروشگاه می‌گویند: حالا در این محل یک مدرسه هم تأسیس کنیم تا تحصیل نیز در این محل اتفاق بیفتد، یک پاسگاه امنیتی نیز در این محل بزنیم تا امنیت تأمین شود، زیرا رفت و آمد در این محل زیاد است. یک پارک ویژه‌ای هم در آن محل طراحی کرده و برای کودکان سن پایین تا آدم‌های بزرگ تفریح تعریف می‌کنند. شغل نیز در آن وجود دارد. وقتی شغل تسهیل شد، تفریح را نیز به آنجا می‌برند، تحصیل و امنیت را هم به آنجا می‌برند و در قدم بعدی مشاهده خواهید کرد که کنار آنها خانه هم ایجاد شده و مسکن نیز به آنجا انتقال یافته است؛ یعنی هویت محله به محوریت اقتصاد باز تعریف خواهد شد و این، خطر TOD است. وقتی شما حمل و نقل شبکه‌ای را مدیریت کردید، در گام دوم به باز تعریف هویت محله‌ها حول اقتصاد خواهید رسید و در این صورت افراد اقتصادی خواهند بود.

مدیریت شهری، پانزدهمین دوره از دانشنامه‌الگوی پیشرفت اسلامی (ویراست اول)، ص ۱۳۸

پیوست ۱۵: ارجاعاتی به اسناد بین‌المللی مربوط به آموزش جامع جنسی کودکان و نوجوانان

در این پیوست به مطالب پر انحراف سه سند از اسناد بین‌المللی درباره مسئله آموزش جنسی به کودکان و نوجوانان و همچنین مجاز تلقی کردن انحرافات اخلاقی از نظر این اسناد پرداخته می‌شود:

(۱) سند «راهنمای فنی جهانی در زمینه آموزش جنسی» از اسناد اقماری «سند توسعه پایدار سازمان ملل متحد» (SDG)

محتوای این کتاب بنا بر معرفی خود ناشرین:

«این کتاب، نسخه تصحیح شده و به طور کامل به روز شده «راهنمای فنی جهانی در زمینه آموزش جنسی» از دیدگاه جدید، است و به تصدیق جایگاه آموزش جنسی در چارچوب حقوق بشر و برابری جنسیتی تاکید دارد. با توجه به این موضوع، ما متعهد به حمایت از کشورها برای اجرای دستورالعمل هستیم و امیدواریم که معلمان، مربیان بهداشت، متخصصان توسعه جوانان، متخصصان بهداشت باروری از این منابع برای تحقق حق جوانان برای تحصیل، بهداشت و رفاه، و دستیابی به جامعه‌ای فراگیر و برابری جنسیتی استفاده کنند. ما متقاعد شده‌ایم که اگر درخواست جوانان برای تحصیلات جامع و با کیفیت جنسی مواجه نشویم، به اهداف توسعه پایدار (SDGs) که برای سال ۲۰۳۰ تعیین کرده ایم دست نخواهیم یافت.»

توضیح درباره انحرافات این کتاب: در فصل پنجم از این کتاب به توضیح مفاهیم کلیدی، موضوعات و اهداف آموزشی، جهت هدایت، توسعه برنامه درسی از سن پنج تا بیش از هجده سال پرداخته شده است. این نوشته دنباله‌رو نوشته قبلی است که سازمان یونسکو آن را در سال ۲۰۰۹ منتشر کرد. این کتاب براساس شواهدی که از برنامه‌درسی، رفتارها و تجربیات عملی، افزون بر توصیه‌های تخصصی و تمایلات جنسی بین‌المللی و منطقه‌ای، نشان داده می‌شود، استوار است. ما در این قسمت به مواردی از توصیه‌های آموزشی و مهارتی سازمان بین‌المللی یونسکو در این کتاب که مغایر با اسلام و انسانیت است، اشاره می‌کنیم.

ذیل مفهوم ارتباط

سنین ۵-۸ سال:

ارتباط سالم و ناسالم وجود دارد و کودکان باید لمس کردن خوب و لمس کردن بد را یاد بگیرند. [۱]

نوجوانان ۱۲-۱۵ سال باید:

تفاوت‌های میان احساسات مختلف مربوط به عشق، دوستی، شیفتگی و جاذبه جنسی را یاد بگیرند. مهارت این را کسب کنند که چگونه رابطه نزدیک ممکن است جنسی شود.

نوجوانان ۱۵ به بالا باید:

اینکه در چه حدی عشق و عاطفه را بروز دهند تا یک رابطه جنسی سالم داشته باشند. مهارت این را کسب کنند که چگونه از یک رابطه جنسی غیرسالم جلوگیری کنند. [۲]

ذیل مفهوم ارزش‌ها، حقوق، فرهنگ و رابطه جنسی

به کودکان ۹-۱۲ ساله باید:

یاد بدهیم که به شیوه‌های گوناگون به روابط جنسی دیگر افراد احترام بگذارند.

به نوجوانان ۱۵ سال به بالا یاد بدهیم که:

مقایسه و تضاد میان هنجارهای فرهنگی و اخلاقی که به صورت مثبت یا منفی بر رفتار جنسی و سلامت جنسی تاثیر می‌گذارد. [۳]

ذیل فهم جنسیت:

به نوجوانان ۱۵ سال به بالا باید آموزش دهیم:

در مقابل افراد همجنس‌گرا هراس و تراجنس‌گرا هراس به یاد داشته باشند که تمامی افراد می‌توانند هر کسی را به دور از خشونت، اجبار و تبعیض دوست داشته باشند. [۴]

[۱] کتاب راهنمای فنی جهانی در زمینه آموزش جنسی، صفحه ۴۱ / [۲] همان، ص ۴۸ / [۳] همان، ص ۴۸ / [۴] همان، ص پنجاه

۲) «سند ملی آموزش ۲۰۳۰ جمهوری اسلامی ایران» و «برنامه‌های توسعه سلامت جنسی»

در هدف ۷-۴ از سند ملی آموزش ۲۰۳۰ جمهوری اسلامی ایران، از آموزش جامع جنسی به عنوان یکی از راهبردهای اساسی این سند یاد شده است [۱] و همچنین فراوانی مدارس ارائه دهنده آموزش مهارت‌های مبتنی بر مسائل جنسی به عنوان یکی از شاخص‌های موضوعی نام برده شده است [۲].

حقوقی که برای سلامت جنسی حیاتی است از نظر سازمان ملل، شامل «آزادی (لیبرالی)، تساوی و عدم تبعیض، رهایی از شکنجه، ظلم و تشبیه، حق انتخاب آزاد همسر با وجود رضایت طرفینی و درمان موثر در صورت نقض حقوق ابتدایی» است. [۳]

برنامه سلامت جنسی برای جوانان شامل نحوه [دسترسی و] استفاده از کاندوم و روش‌های جلوگیری از آستانگی است. [۴] از نظر سازمان ملل: «آموزش‌های جنسی باید در مدرسه، محل کار و جامعه در دسترس عموم قرار گیرد. چنین اقدامی می‌تواند -و باید- با پیام‌هایی از سوی رهبران اجتماعی و مذهبی تقویت شود تا آگاهی‌ها درباره اهمیت رفتار جنسی ایمن افزایش یابد». همچنین سازمان ملل معتقد است که: «اعضای قدیمی خانواده و جامعه معمولاً نسبت به تغییرات لازم برای سلامت جنسی با استرس و با دست‌پاچی برخورد می‌کنند؛ به دلیل عدم فهم آن‌ها از این تغییر، برنامه‌هایشان منجر به ایجاد محدودیت‌هایی بر جوانان به دلیل مخالفت این نوع تصمیمات با ارزش‌ها، باورها، آداب و آئین‌های مرسوم می‌شود. تجربه نشان داده که برنامه‌هایی که با آموزه‌های مرسوم تناقض دارد شکست خواهد خورد. پیروزی سیاست‌های سلامت جنسی در صورتی که جامعه آن را قبول داشته باشد محتمل‌تر است».

[۱] سند ملی آموزش ۲۰۳۰ جمهوری اسلامی، صفحه ۲۹ / [۲] همان، صفحه ۷۵ / [۳] برنامه‌های توسعه سلامت جنسی ص ۴ / [۴] همان، ص ۷

لینک دانلود سند ملی آموزش ۲۰۳۰ جمهوری اسلامی ایران yon.ir/gDXht

لینک دانلود سند برنامه‌های توسعه سلامت جنسی yon.ir/ZtuvV

۳) سند «دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی برای اروپا و استانداردهای BZGA برای آموزش جنسی»

بنابر دستورالعمل‌های پیشنهادی سازمان بهداشت جهانی (WHO) درباره آموزش جنسی به کودکان و نوجوانان، موارد زیر توصیه شده است:

الف) کودکان سنین صفر تا چهار سال:

باید به آن‌ها آموزش داده شود:

- ۱- این حقیقت که لذت نزدیکی بدنی یک قسمت عادی از زندگی هر شخص است.
- ۲- لطافت و نزدیکی بدنی فرمی از نمایش عشق و محبت است.
- ۳- حق کاوش درباره برهنگی و بدن، حق کنجکاوی جهت هوشیاری

همچنین آن‌ها را در این موارد توانا سازیم:

- ۱- احساسات خوشایندی و ناخوشایندی که در بدن یک فرد به وجود می‌آید.
- ۲- دانستن اینکه می‌توانید چه مکان‌هایی از بدن فردی را لمس کنید.

ب) کودکان سنین ۴ تا ۶ سال: باید به آن‌ها آموزش داده شود:

- ۱- پی بردن به بدن شخص و اندام‌های تناسلی خود

۲- احساس لذت و رضایت زمانی که بدن فردی خود را لمس میکنیم. لمس بدن منجر به خودارضایی زودرس در دوران کودکی می شود.

۳- احساسات جنسی (مثل نزدیکی، لذت، شوق) به عنوان قسمتی از احساسات تمامی انسان ها (این احساسات باید مثبت باشند، نباید شامل اجبار و تهدید باشند یا باعث صدمه شوند)

۴- روابط جنسی با جنس موافق

همچنین آن‌ها را در این موارد توانا سازیم:

۱- صحبت درباره مسائل جنسی (مهارت های ارتباطی)

۲- استفاده از زبان جنسی غیر توهین آمیز

ج) کودکان سنین ۶ تا ۹؛

باید به آن‌ها آموزش داده شود:

۱- تغییر بدن، حیض در زنان و انزال منی در مردان

۲- زبان مناسب روابط جنسی

۳- تاثیر مثبت تمایلات جنسی بر سلامتی و شادابی

۴- احساس لذت و رضایت زمانی که بدن فردی خود را لمس میکنیم. منجر به خودارضایی زودرس در دوران کودکی

۵- روابط جنسی در رسانه (شامل اینترنت)

۶- مقایرت جنسی

همچنین درباره موارد زیر آن‌ها را توانا کنیم:

۱- روابط جنسی در رسانه های اجتماعی (شامل اینترنت)

۲- استفاده از زبان جنسی به صورت غیر توهین آمیز

۳- دوستی و عشق در رابطه با مردم از یک جنسیت

د) کودکان سنین ۹ تا ۱۲؛

باید به آن‌ها آموزش داده شود:

۱- انواع مختلف جلوگیری از آبستنی و کارایی آن‌ها: اسطوره باورهای ناصحیح مربوط به جلوگیری از آبستنی.

۲- رفتار جنسی افراد جوان (گوناگونی رفتارهای جنسی).

۳- اولین تجربه رابطه جنسی.

۴- روابط جنسی نشان داده شده در فیلم‌ها و تصاویر مستهجن، متفاوت از رابطه جنسی در دنیای واقعی است.

۵- رضایت، خودارضایی، ارگاسم.

همچنین درباره موارد زیر آن‌ها را توانا کنیم:

۱- استفاده از کاندوم و وسیله های جلوگیری از آبستنی به صورت موثر در آینده.

۲- تصمیم گیری آگاهانه برای داشتن یک تجربه جنسی.

۳- تفاوت قائل شدن میان زندگی واقعی و روابط جنسی در رسانه.

۴- جلوگیری از تجربه جنسی ناخواسته.

۵- بیان محدودیت ها و آرزوها و جلوگیری از تجربه جنسی ناخواسته و نا امن.

- ۶- نحوه ابراز عشق به نحوه‌های مختلف.
- ۷- نحوه کسب صلاحیت در کار کردن با رسانه (موبایل، اینترنت، سرو کار داشتن با پورنوگرافی).

ه) نوجوانان سنین ۱۲ تا ۱۵؛

باید به آن‌ها آموزش داده شود:

- ۱- اطلاع در مورد بدن، تصویر بدن و تغییر بدن (قطع‌الت تناسی زنانه، ختنه، پرده بکارت و ترمیم پرده بکارت، کم‌اشتهایی شدید، آثار مریضی bulimia، خالکوبی).
- ۲- بارداری (همچنین روابط همجنسی) و ناباروری.
- ۳- چگونه از یک رابطه جنسی به صورت صحیح لذت ببرند (رابطه جنسی طولانی).
- ۴- رفتار جنسی خطرناک و نتایج آن (الکل، داروها، فشار طرف مقابل جنسی، قلدری کردن، فحشاء و رسانه).

همچنین درباره موارد زیر آن‌ها را توانا کنیم:

- ۱- نحوه لذت از رابطه جنسی با یک شیوه مناسب (وقت گیر).
- ۲- نحوه تصمیم‌گیری آگاهانه برای داشتن یا نداشتن تجربه جنسی.
- ۳- ارتقاء نحوه مذاکره و ارتباط‌گیری برای داشتن یک رابطه جنسی لذت‌بخش و بی‌خطر.
- ۴- نحوه نپذیرفتن یا متوقف کردن یک تماس و برخورد جنسی.

و) نوجوانان و جوانان بالای سن ۱۵ سال؛

باید به آن‌ها آموزش داده شود:

- ۱- بارداری (همچنین در روابط همجنسی) و ناباروری، سقط جنین، جلوگیری از آبستنی، جلوگیری از آبستنی اضطراری (دادن اطلاعات با عمق بیشتر).
- ۲- نتایج باراداری برای افراد نوجوانان (دختر و پسر).
- ۳- اطلاعات در مورد جلوگیری از آبستنی.
- ۴- رابطه جنسی به عنوان مقایرت.
- ۵- رابطه جنسی تراکنشی (فحشاء، رابطه جنسی در عوض یک هدیه شام یا مقدار کمی پول).
- ۶- حق سقط جنین.

همچنین درباره موارد زیر آن‌ها را توانا کنیم:

- ۱- گرفتن و استفاده از کاندوم به صورت موثر.
- ۲- بحث درباره نحوه‌های ارتباط جنسی و دلایل آن.
- ۳- اینکه چگونه یک شریک جنسی حمایتگر و غم‌خوار باشیم.
- ۴- نحوه مقابله با اذیت و آزار جنسی: تکنیک‌های دفاع از خود.
- ۵- تشخیص نقض حقوق جنسی و صحبت کردن در برابر تبعیض و خشونت مبتنی بر جنسیت.

WHO Regional Office for Europe and BZgA Standards for Sexuality education

آدرس مطلب در سایت رسمی سازمان بهداشت جهانی yon.ir/VcQaw

آدرس داناود مستقیم سند yon.ir/XX-vp

4-6	Information Give information about	Skills Enable children to	Attitudes Help children to develop
The human body and human development	<ul style="list-style-type: none"> ■ all body parts and their functions ■ different bodies and different sexes ■ body hygiene • <i>age differences in bodies and development</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ name the body parts ■ practise hygiene (wash every part of the body) ■ recognize body differences ■ express needs and wishes • <i>recognize own and others' need for privacy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a positive gender identity ■ a positive body-image and self-image: self-esteem ■ respect for differences ■ respect for gender equality
Fertility and reproduction	<ul style="list-style-type: none"> ■ myths related to reproduction (e.g. in some countries, children are told that a new baby has been "brought by the stork") ■ life: pregnancy, birth and babies; end of life ■ basics of human reproduction 	<ul style="list-style-type: none"> ■ talk about these issues by providing them with the correct vocabulary 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respect for differences: some people have babies, others do not</i>
Sexuality	<ul style="list-style-type: none"> ■ enjoyment and pleasure when touching one's own body; early childhood masturbation ■ discovery of one's own body and genitals • <i>the meaning and expression of sexuality (for example, expressing feelings of love)</i> • <i>appropriate sexual language</i> • <i>sexual feelings (closeness, enjoyment, excitement) as a part of all human feelings (these should be positive feelings; they should not include coercion or harm)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ talk about sexual matters (communication skills) ■ consolidate their gender identity • <i>use sexual language in a nonoffensive way</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a positive body image ■ respect for others
Emotions	<ul style="list-style-type: none"> ■ jealousy, anger, aggression, disappointment ■ friendship and love towards people of the same sex • <i>the difference between friendship and love</i> • <i>secret loves, first love (infatuations and "crushes", unrequited love)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ manage disappointments ■ express and communicate own emotions, wishes and needs • <i>manage their own and others' need for privacy</i> • <i>name own feelings adequately</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ the acceptance that feelings of love (as a part of all emotions) are natural ■ the attitude that their own experience and expression of emotions is right and important (valuing their own feelings)

6-9	Information Give information about	Skills Enable children to	Attitudes Help children to develop
The human body and human development	<ul style="list-style-type: none"> ■ body changes, menstruation, ejaculation, individual variation in development over time ■ (biological) differences between men and women (internal and external) ■ body hygiene 	<ul style="list-style-type: none"> ■ know and to be able to use the correct words for body parts and their functions • <i>appraise body changes</i> • <i>examine their body and take care of it</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ an acceptance of insecurities arising from their body awareness ■ a positive body-image and self-image: self-esteem ■ a positive gender identity
Fertility and reproduction	<ul style="list-style-type: none"> ■ choices about parenthood and pregnancy, infertility, adoption ■ the basic idea of contraception (it is possible to plan and decide about your family) ■ different methods of conception • <i>basic idea of fertility cycle</i> • <i>myths about reproduction</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ develop communication skills • <i>gain an understanding that people can influence their own fertility</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>an acceptance of diversity – some people choose to have children, others choose not to</i>
Sexuality	<ul style="list-style-type: none"> ■ love, being in love ■ tenderness ■ sex in the media (including the Internet) ■ enjoyment and pleasure when touching one's own body (masturbation/self-stimulation) ■ appropriate sexual language • <i>sexual intercourse</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ accept own and others' need for privacy ■ deal with sex in the media ■ use sexual language in a nonoffensive way 	<ul style="list-style-type: none"> ■ an understanding of "acceptable sex" (mutually consensual, voluntary, equal, age-appropriate, context-appropriate and self-respecting) • <i>an awareness that sex is depicted in the media in different ways</i>
Emotions	<ul style="list-style-type: none"> ■ the difference between friendship, love and lust ■ jealousy, anger, aggression, disappointment • <i>friendship and love towards people of the same sex</i> • <i>secret loves, first love (infatuations and "crushes", unrequited love)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ express and communicate emotions, own wishes and needs ■ manage disappointments • <i>name own feelings adequately</i> • <i>manage their own and others' need for privacy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ the acceptance that feelings of love (as a part of all emotions) are natural ■ the attitude that their own experience and expression of emotions is right and important (valuing their own feelings)

6-9	Information Give information about	Skills Enable children to	Attitudes Help children to develop
Relationships and lifestyles	<ul style="list-style-type: none"> ■ different relationships in relation to love, friendship, etc. ■ different family relationships • <i>marriage, divorce; living together</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ express oneself within relationships ■ be able to negotiate compromises, show tolerance and empathy ■ make social contacts and make friends 	<ul style="list-style-type: none"> ■ acceptance of commitment, responsibility and honesty as a basis for relationships ■ respect for others ■ acceptance of diversity
Sexuality, health and well-being	<ul style="list-style-type: none"> ■ the positive influence of sexuality on health and well-being ■ diseases related to sexuality ■ sexual violence and aggression • <i>where to get help</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ set boundaries ■ trust their instincts and apply the three-step model (say no, go away, talk to somebody you trust) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a sense of responsibility for one's own health and well-being ■ an awareness of choices and possibilities ■ an awareness of risks
Sexuality and rights	<ul style="list-style-type: none"> ■ the right of self-expression ■ sexual rights of children (information, sexuality education, bodily integrity) ■ abuse ■ the responsibility of adults for the safety of children 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ask for help and information ■ turn to somebody you trust if in trouble • <i>name their rights</i> • <i>express wishes and needs</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ feelings of responsibility for oneself and others ■ awareness of rights and choices
Social and cultural determinants of sexuality (values/norms)	<ul style="list-style-type: none"> ■ gender roles ■ cultural differences ■ age differences 	<ul style="list-style-type: none"> ■ talk about own experiences, wishes and needs in relation to cultural norms ■ recognize and deal with differences 	<ul style="list-style-type: none"> ■ respect for different lifestyles, values and norms

9-12	Information Give information about	Skills Enable children to	Attitudes Help children to develop
The human body and human development	<ul style="list-style-type: none"> ■ body hygiene (menstruation, ejaculation) ■ early changes in puberty (mental, physical, social and emotional changes and the possible variety in these) • <i>internal and external sexual and reproductive organs and functions</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ integrate these changes into their own lives ■ know and use the correct vocabulary • <i>communicate about changes in puberty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ an understanding and acceptance of changes and differences in bodies (size and shape of penis, breasts and vulva can vary significantly, standards of beauty change over time and differ between cultures) • <i>a positive body-image and self-image: self-esteem</i>
Fertility and reproduction	<ul style="list-style-type: none"> ■ reproduction and family planning ■ different types of contraception and their use; myths about contraception ■ symptoms of pregnancy, risks and consequences of unsafe sex (unintended pregnancy) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ understand the relationship between menstruation/ ejaculation and fertility ■ use condoms and contraceptives effectively in future 	<ul style="list-style-type: none"> ■ the understanding that contraception is the responsibility of both sexes
Sexuality	<ul style="list-style-type: none"> ■ first sexual experience ■ gender orientation ■ sexual behaviour of young people (variability of sexual behaviour) ■ love, being in love • <i>pleasure, masturbation, orgasm</i> • <i>differences between gender identity and biological sex</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ communicate and understand different sexual feelings and talk about sexuality in an appropriate way ■ make a conscious decision to have sexual experiences or not ■ refuse unwanted sexual experiences • <i>differentiate between sexuality in "real life" and sexuality in the media</i> • <i>use modern media (mobile phones, Internet) and be aware of risks and benefits associated with these tools</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ acceptance, respect and understanding of diversity in sexuality and sexual orientation (sex should be mutually consensual, voluntary, equal, age-appropriate, context-appropriate and self-respecting) ■ the understanding of sexuality as a learning process ■ acceptance of different expressions of sexuality (kissing, touching, caressing, etc.) • <i>understanding that everyone has his/her own timetable of sexual development</i>
Emotions	<ul style="list-style-type: none"> ■ different emotions, e.g. curiosity, falling in love, ambivalence, insecurity, shame, fear and jealousy ■ differences in individual needs for intimacy and privacy ■ the difference between friendship, love and lust • <i>friendship and love towards people of the same sex</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ express and recognize various emotions in themselves and others ■ express needs, wishes and boundaries and respect those of others ■ manage disappointments 	<ul style="list-style-type: none"> ■ an understanding of emotions and values (e.g. not feeling ashamed or guilty about sexual feelings or desires) ■ respect for the privacy of others

12-15	Information Give information about	Skills Enable teenagers to	Attitudes Help teenagers to develop
The human body and human development	<ul style="list-style-type: none"> ■ body knowledge, body image and body modification (female genital mutilation, circumcision, hymen and hymen repair, anorexia, bulimia, piercing, tattoos) ■ menstrual cycle; secondary sexual body characteristics, their function in men and women and accompanying feelings • beauty messages in the media; body changes throughout life • services where teenagers can go for problems related to these topics 	<ul style="list-style-type: none"> ■ describe how people's feelings about their bodies can affect their health, self-image and behaviour • come to terms with puberty and resist peer pressure • be critical of media messages and beauty industry 	<ul style="list-style-type: none"> • critical thinking related to body modification • acceptance and appreciation of different body shapes
Fertility and reproduction	<ul style="list-style-type: none"> ■ the impact of (young) motherhood and fatherhood (meaning of raising children – family planning, career planning, contraception, decision-making and care in case of unintended pregnancy) ■ information about contraceptive services ■ ineffective contraception and its causes (use of alcohol, side-effects, forgetfulness, gender inequality, etc.) ■ pregnancy (also in same-sex relationships) and infertility ■ facts and myths (reliability, advantages and disadvantages) related to various contraceptives (including emergency contraception) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ recognize the signs and symptoms of pregnancy ■ obtain contraception from an appropriate place, e.g. by visiting a health professional ■ make a conscious decision to have sexual experiences or not • communicate about contraception • make a conscious choice of contraceptive and use chosen contraceptive effectively 	<ul style="list-style-type: none"> ■ personal attitudes (norms and values) about (young) motherhood and fatherhood, contraception, abortion and adoption ■ a positive attitude towards taking mutual responsibility for contraception
Sexuality	<ul style="list-style-type: none"> ■ role expectations and role behaviour in relation to sexual arousal and gender differences • gender-identity and sexual orientation, including coming out/homosexuality • how to enjoy sexuality in an appropriate way (taking your time) • first sexual experience • pleasure, masturbation, orgasm 	<ul style="list-style-type: none"> ■ develop skills in intimate communication and negotiation • make free and responsible choices after evaluating the consequences, advantages and disadvantages of each possible choice (partners, sexual behaviour) • enjoy sexuality in a respectful way • differentiate between sexuality in real life and sexuality in the media 	<ul style="list-style-type: none"> ■ the understanding of sexuality as a learning process • acceptance, respect and understanding of diversity in sexuality and sexual orientation (sex should be mutually consensual, voluntary, equal, age-appropriate, context-appropriate and self-respecting)
Emotions	<ul style="list-style-type: none"> ■ the difference between friendship, love and lust ■ different emotions, e.g. curiosity, falling in love, ambivalence, insecurity, shame, fear and jealousy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ express friendship and love in different ways ■ express own needs, wishes and boundaries and respect those of others • deal with different/conflicting emotions, feelings and desires 	<ul style="list-style-type: none"> ■ acceptance that people feel differently (because of their gender, culture, religion, etc. and their interpretation of these)

15 and up	Information Give information about	Skills Enable teenagers to	Attitudes Help teenagers to develop
The human body and human development	<ul style="list-style-type: none"> ■ psychological changes in puberty ■ body knowledge, body image, body modification • female genital mutilation, circumcision, anorexia, bulimia, hymen and hymen repair • beauty messages in the media; body changes throughout life • services where teenagers can go for help with problems related to these topics 	<ul style="list-style-type: none"> ■ identify differences between images in the media and real life ■ come to terms with puberty and resist peer pressure ■ be critical of media messages and beauty industry, advertisements and the potential risks of body modification 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a critical view of cultural norms related to the human body ■ acceptance and appreciation of different body shapes
Fertility and reproduction	<ul style="list-style-type: none"> ■ fertility changes with age (surrogacy, medically assisted reproduction) ■ pregnancy (also in same-sex relationships) and infertility, abortion, contraception, emergency contraception (more in-depth information) ■ ineffective contraception and its causes (use of alcohol, side-effects, forgetfulness, gender inequality, etc). ■ information about contraceptive services ■ planning a family and career/ personal future ■ consequences of a pregnancy for young teenagers (girls and boys) • "designer" babies, genetics 	<ul style="list-style-type: none"> ■ communicate with their partner on equal terms; discuss difficult topics with respect for different opinions ■ use negotiation skills ■ make informed decisions regarding contraception and (unintended) pregnancies • make a conscious choice of contraception and use chosen contraception effectively 	<ul style="list-style-type: none"> ■ willingness to take gender differences into account regarding fertility, reproduction and abortion • a critical view of different cultural/religious norms related to pregnancy, parenthood, etc. • an awareness of the importance of a positive role for men during pregnancy and childbirth; positive influence of engaged fathers • a positive attitude towards mutual responsibility for contraception

پیوست ۱۶: تعارضات سند ۲۰۳۰ با قوانین بالادستی نظام

نوع دوم اشکالات حقوقی سند ۲۰۳۰، تعارض این سند با اسناد بالادستی است. این سند، چهار سند بالادستی مهم را نقض نموده است؛ مهم‌ترین سند، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش است. این سند متوقف‌شده و سند ۲۰۳۰ جایگزین آن شده است. لذا دقت کنید!! ان‌شاءالله به گوش مبارک جناب آقای رئیس‌جمهور که در قم تشریف دارند برسد؛ این‌که می‌فرمایید قرار است حق تحفظ به سند ۲۰۳۰ برزید، به فرض که این حق به سند ۲۰۳۰ قابل اعمال باشد، [باز اشکال وجود دارد؛] زیرا این حق را در مقابل فرعیات و حاشیه‌ها می‌توان اعمال نمود نه در روح یک برنامه؛ به لحاظ حقوقی نمی‌توان گفت که سند را امضا می‌کنیم و با حق تحفظ [تمام مشکلات را برطرف می‌کنیم] و معنای حق تحفظ هم این باشد که روح حاکم بر سند را نادیده بگیریم!

به فرض هم که این معنا و این تحلیل ما غلط باشد؛ عرض بنده این است که وقتی شما سند ۲۰۳۰ را با حق تحفظ اجرا می‌کنید، پس تکلیف سند تحول بنیادین چه می‌شود؟! این کار خلاف قانون است. ما یک سند داشتیم [که با اجرای ۲۰۳۰ آن را نادیده گرفته‌ایم]. دعوی اول بر سر این نیست که شما بر سر سند ۲۰۳۰ حق تحفظ بزنید یا نزنید؛ به قول طلبه‌ها این یک بحث فرعی و حاشیه‌ای است. دعوی اصلی آن است که ما از قبل اسنادی داشتیم؛ تکلیف اجرای آنها چیست؟ یکی از اسناد بالادستی **سیاست‌های خانواده** است. سیاست‌های خانواده نیز نقض می‌شود؛ -بنده نمی‌خواهم به‌صورت جزئی وارد شوم و به ذکر سرفصل‌ها بسنده می‌کنم- سیاست‌های جمعیت نیز دچار چالش می‌شود؛ **سند نقشه جامع علمی** کشور نیز دچار چالش می‌شود. **نقشه مهندسی فرهنگی** کشور نیز دچار چالش می‌شود. پس مجموعه‌ای از اسناد بالادستی نیز نادیده گرفته شد. این پرونده اول مباحث؛ همان‌گونه که محضر باکرامت عزیزان گزارش دادم، پرونده اول مربوط به مباحث حقوقی است. مباحث حقوقی به درد نمایندگان مجلس می‌خورد؛ نمی‌گوییم به درد عامه مردم نمی‌خورد اما مورد حساسیت عموم مردم نیست. لذا پیشنهاد می‌دهیم که بر روی این بسته اول مباحث، پرونده بحثی تشکیل شود و در اختیار کسانی از جمله نمایندگان مجلس قرار گیرد که حساسیت‌های حقوقی دارند.

"بررسی ایجاد تهاجم اسناد بین‌المللی و استحاله هویت اسلامی ایرانی"؛ سخنران حجت‌الاسلام و المسلمین علی‌کشوری (دبیر محترم شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی) با موضوع تبیین سند ۲۰۳۰ در تاریخ ۴ خردادماه ۱۳۹۶ در دانشگاه معارف قم

پیوست ۱۷: تعارضات سند ۲۰۳۰ با اصول قانون اساسی

اصل دهم: از آنجا که خانواده، واحد بنیادی جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد.

اصل سیزدهم: ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی تنها اقلیت‌های دینی شناخته می‌شوند که در حدود قانون در انجام مراسم دینی خود آزادند و در احوال شخصیه و تعلیمات دینی بر طبق آیین خود عمل می‌کنند.

اصل پنجاه و هفتم: قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضائیه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت است بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می‌گردند. این قوا مستقل از یکدیگرند.

اصل هفتاد و هفتم: عهدنامه‌ها، مواوله‌نامه‌ها، قراردادها و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

اصل یکصد و دهم: وظایف و اختیارات رهبر:

- ۱- تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۲- نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام.
- ۳- فرمان همه پرسى.
- ۴- فرماندهی کل نیروهای مسلح.
- ۵- اعلام جنگ و صلح و بسیج نیروها.
- ۶- نصب و عزل و قبول استعفاى: الف- فقهای شورای نگهبان. ب- عالی‌ترین مقام قوه قضائیه. ج- رئیس سازمان صدا و سیماى جمهوری اسلامی ایران. د- رئیس ستاد مشترک. هـ- فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. و- فرماندهان عالی نیروهای نظامی و انتظامی.

- ۷- حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه.
- ۸- حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۹- امضای حکم ریاست جمهوری پس از انتخاب مردم. صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری از جهت دارا بودن شرایطی که در این قانون می‌آید، باید قبل از انتخابات به تأیید شورای نگهبان و در دوره اول به تأیید رهبری برسد.
- ۱۰- عزل رئیس جمهور یا در نظر گرفتن مصالح کشور پس از حکم دیوان عالی کشور به تخلف وی از وظایف قانونی، یا رای مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی بر اساس اصل هشتاد و نهم.
- ۱۱- عفو یا تخفیف مجازات محکومین در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رئیس قوه قضائیه. رهبر می‌تواند بعضی از وظایف و اختیارات خود را به شخص دیگری تفویض کند.

اصل یک‌صد و بیست و پنجم: امضای عهدنامه‌ها، مقاله‌نامه‌ها، موافقت‌نامه‌ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولتها و همچنین امضای پیمان‌های مربوط به اتحادیه‌های بین‌المللی پس از تصویب مجلس شورای اسلامی با رئیس جمهور یا نماینده قانونی اوست.

برای نمونه به تعارض اسناد بین‌المللی با ۳ اصل قانون اساسی اشاره می‌شود:

- ۱- «مثلاً سند ۲۰۳۰ با **اصل ده قانون اساسی** در تعارض است. **اصل ده قانون اساسی** چه می‌گوید؟ خدا رحمت کند خیرگان قانون اساسی را که چنین اصل حکیمانه‌ای گذاشتند؛ اصل ده می‌گوید: همه قوانین و مقررات در جمهوری اسلامی باید به **تقویت نهاد خانواده** منجر شود و نباید به نهاد خانواده ضربه بزند. این، یک اصل معطل در جمهوری اسلامی است؛ در واقع فقط همان گوشه قانون اساسی مانده است. نمی‌دانم چرا بسیاری از برنامه‌هایی که مجلس مطرح می‌کند مبتنی بر این اصل نیست. ما شاید چهار دوره است که مجلس را رصد می‌کنیم؛ بسیار کم یا شاید در بعضی دوره‌ها دیده نشده که یک نماینده بلند شود و اخطار اصل ده قانون اساسی بدهد. واقعاً این اصل مهم یک ظرفیت معطل مانده‌ای شده است. حالا سند ۲۰۳۰ دارد این را نقض می‌کند؛ در کدام بند آن؟ می‌دانید که یک بحثی در سند ۲۰۳۰ است تحت عنوان **رفع همه آشکال تبعیض**. سند ۲۰۳۰ می‌گوید ما باید رفع همه انواع تبعیض را جدی بگیریم. بعد وقتی در اسناد بین‌المللی و مباحثات در مورد مصادیقش بحث می‌شود، یکی از موارد رفع تبعیض، **حقوق و مسئولیت‌های زن و شوهر** است. این‌ها را مصداق تبعیض شمرده‌اند. می‌گویم یکسری حقوق اختصاصی برای مردهاست، یکسری هم برای بانوان. این‌ها می‌گویند نه! **زن و مرد باید همه چیزشان با هم برابر باشد**. ببینید! دارد به چالش می‌کشد. یا در اسناد بین‌المللی -حتماً شما شنیده‌اید که- **خانواده یعنی مرد به علاوه مرد، زن به علاوه فرزند، زن به علاوه زن و مرد به علاوه زن به علاوه فرزند**. اساساً تعریف خانواده این است. خوب این با خانواده‌ای که ما می‌فهمیم و برای انسان مفید است در تعارض قرار می‌گیرد. حالا این یک مثال بود که عرض کردم.»

چهارمین جلسه از سلسله نشست‌های «بررسی ابعاد تهاجم اسناد بین‌المللی علیه هویت شیعی»، ۳۱ خردادماه ۱۳۹۶، در جمع مسئولان عقیدتی سیاسی صنایع دریایی وزارت دفاع جمهوری اسلامی در تهران

- ۲- «اصل دومی که سند ۲۰۳۰ آن را نقض کرده است **اصل ۱۳ قانون اساسی** است؛ موضوع اصل ۱۳ قانون اساسی **اقلیت‌هاست**. شما می‌دانید که طبق قانون اساسی ما سه دسته اقلیت داریم؛ **زرتشتی، کلیعی، مسیحی**. **قطب این‌ها آزاد هستند که آموزش‌ها و تعالیم خود را در جمهوری اسلامی در گروه هدف خود گسترش دهند**. در حالی که اگر تعاریف سند ۲۰۳۰ ملاک قرار بگیرد، **تقریباً همه فرقه‌ها می‌توانند آموزش‌های خود را گسترش دهند**. اگر ما این موضوع را مدیریت نکرده و جدی نگیریم، شاید کمتر از دو دهه آینده **بهایی‌ها** بتوانند در ایران تشکیل جلسه دهند و بقیه فرقه‌ها و بقیه مرام‌هایی که وجود دارد حتی عرفان‌های **نوظهور** هم به همین شکل [آزادانه فعالیت کنند].»

اولین جلسه از سلسله نشست‌های «بررسی ابعاد تهاجم اسناد بین‌المللی علیه هویت شیعی»، ۴ خردادماه ۱۳۹۶، در دانشگاه معارف قم

- ۳- «این سند با اصل ۷۷ و اصل ۱۲۵ قانون اساسی هم در تعارض است؛ به دلیل اینکه موضوع اصل ۷۷ و ۱۲۵ این است که هر سند بین‌المللی باید به تصویب مجلس برسد و ما می‌دانیم در فرایند تصویب این سند مجلس شورای اسلامی حذف شده

است. در اصل رویکرد دولت یازدهم همین بوده است. اگر در خاطر مبارک شما باشد، برنامه‌های زیادی را ریختند تا مجلس را از فرایند تصویب برجام حذف کنند. اما با تذکر رهبری حکیم انقلاب این فرایند ناقص تصحیح شد. یک مسائل حقوقی وجود دارد که من نمی‌خواهم آنها را مطرح کنم. استدلال‌هایی می‌کنند که مجلس را حذف کنند. به‌عنوان مثال در مورد برجام می‌گفتند که یک تعهدنامه نیست بلکه برنامه اقدام مشترک است بنابراین ذیل اصول ۷۷ و ۱۲۵ نمی‌گنجد. این نوع اول است؛ البته این‌ها هر یک پرونده‌ای است و بنده نمی‌خواهم فعلاً این‌ها را بازکنم.»

پیوست ۱۸: تبیین مفهوم خشونت از دیدگاه اسناد بین‌المللی و تعارض آن با تعریف اسلامی.

متن سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار:

هدف ۱۶: ترویج جوامع صلح‌جو و فراگیر برای توسعه پایدار، برقراری امکان دسترسی به عدالت برای همه و ایجاد مؤسسات مؤثر، پاسخ‌گو و فراگیر در همه سطوح

۱-۱۶- کاهش قابل‌ملاحظه همه اشکال خشونت و میزان مرگ‌ومیرهای وابسته به آن در همه جا
دگرگون ساختن جهان ما: دستورکار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، مترجم: پیروزنیک، مهرناز، سازمان ملل متحد (کمیسیون ملی یونسکو - ایران)

تحلیل: در سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار مانند دیگر بخش‌های این سند مفهوم خشونت به طور کلی و مجمل (به عنوان مثال مفهوم «همه اشکال خشونت») گفته شده‌است؛ بنابراین برای یافتن تصویر دقیق‌تری از خشونت مد نظر ادبیات توسعه نیازمند رجوع به دیگر اسناد بین‌المللی هستیم، مانند سازمان بهداشت جهانی (WHO).

در سند «Changing cultural and social norms that support violence» منتشر شده توسط سازمان بهداشت جهانی می‌خوانیم:

صفحه ۳

Cultural and social norms are highly influential in shaping individual behaviour, including the use of violence. **Norms can protect against violence, but they can also support and encourage the use of it.** For instance, cultural acceptance of violence, either as a normal method of resolving conflict or as a **usual part of rearing a child, is a risk factor for all types of interpersonal violence.**

ترجمه: هنجارهای فرهنگی و اجتماعی در شکل دادن رفتار فردی، از جمله استفاده از خشونت، بسیار تأثیرگذار است. **هنجارها می‌توانند [افراد را] در برابر خشونت محافظت کنند، اما آن هنجارها همچنین می‌توانند از آن حمایت و آن را تشویق کنند.** به‌عنوان مثال پذیرش فرهنگی خشونت، یا به‌عنوان یک روش معمول برای حل و فصل درگیری و یا به‌عنوان بخشی معمول از رشد کودک، یک عامل خطرناک برای انواع خشونت‌های بین فردی است.

صفحه ۱۲

Violent behaviour is strongly influenced by cultural and social norms; so efforts to prevent violence must consider how social pressures and expectations influence individual behaviour. **Interventions that attempt to alter cultural and social norms to prevent violence are among the most widespread and prominent.**

ترجمه: رفتار خشونت‌آمیز به شدت تحت تأثیر هنجارهای فرهنگی و اجتماعی قرار می‌گیرد؛ بنابراین تلاش برای جلوگیری از خشونت باید با در نظر داشتن اینکه فشارهای اجتماعی و انتظارات بر رفتار فرد تأثیر می‌گذارد باشد. **مداخله‌ای که تلاش می‌کند هنجارهای فرهنگی و اجتماعی را برای جلوگیری از خشونت تغییر دهد، یکی از گسترده‌ترین و برجسته‌ترین آن‌ها است.**

صفحه ۵

Cultural and social norms supporting different types of violence:

... Sexual violence: **Sex is a man's right in marriage (e.g. Pakistan).**

ترجمه: هنجارهای فرهنگی و اجتماعی که از انواع مختلف خشونت حمایت می‌کند:

[برای نمونه] خشونت جنسی: **رابطه جنسی از جمله حقوق مرد در ازدواج است [از جمله هنجارهای فرهنگی ناشی از مذهب (حق تمکین)] (در کشور پاکستان).**

آدرس مقاله در سایت رسمی سازمان بهداشت جهانی yon.ir/JH3z

تحلیل: با توجه به اسناد مذکور می‌توان به این نتیجه رسید که اسناد بین‌المللی در پی حذف و یا تغییر هرگونه فرهنگ و هنجار اجتماعی ایجاد کننده خشونت هستند؛ به عبارتی فرهنگ و اجتماع (که دین و مذهب را هم شامل می‌شود) از جمله اموری هستند که باید به نفع رفع خشونت مطلق تغییر کنند. با این توضیحات و با در نظر گرفتن فرهنگ غنی دینی (اعم از فرهنگ عاشورایی، امر به معروف و نهی از منکر، غیرت، احکام خانواده و غیره) از جمله قربانی‌های این تهاجم فرهنگی هستند. مؤید بسیار جدی این برداشت، عامل خشونت دانستن حکم تمکین جنسی مرد در ازدواج است که به روشنی این حکم دینی و شرعی را از مصادیق خشونت دانسته‌اند.

متن سایت رسمی دیده‌بان حقوق بشر در موارد نقض حقوق بشر:

Under Iranian law, many nonviolent crimes, such as "insulting the Prophet," apostasy, same-sex relations, adultery, and drug-related offenses, are punishable by death.

ترجمه: بر طبق قانون ایران، بسیاری از جرائم بدون خشونت مانند «سب‌النبی»، ارتداد، روابط همجنس‌بازانه، زناي محصنه، و تخلفات مواد مخدر، مجازات اعدام در بردارند.

آدرس مطلب در سایت رسمی دیده‌بان حقوق بشر و در گزارش سال ۲۰۱۷ در مورد ایران Yon.ir/JAnn8

متن گزارش جاوید رحمان (گزارشگر ویژه حقوق بشر در ایران) در تاریخ ۲۹/۱۱/۲۰۱۸ در موارد نقض حقوق بشر در ایران: Protesters jailed for criticising compulsory hijab law.

ترجمه: معترضان به دلیل مقابله با قانون حجاب اجباری به زندان افتادند.

آدرس مطلب در سایت رسمی حقوق بشر سازمان ملل Yon.ir/NnSdC

متن سایت حقوق بشر سازمان ملل (United Nations Human Rights) ذیل حقوق زنان و برابری جنسیتی (WRGS):

Child, early and forced marriage (CEFM) is a human rights violation and a harmful practice that disproportionately affects women and girls globally, preventing them from living their lives free from all forms of violence.

ازدواج زودرس و اجباری کودکان (CEFM) یک تخطی از حقوق بشر و اقدام مضر است که تأثیرات مخربی بر زنان و دختران در سطح جهانی می‌گذارد که مانع از زندگی عاری از همه انواع خشونت آن‌ها است.

آدرس مطلب در سایت رسمی حقوق بشر سازمان ملل: yon.ir/1rBY1

تحلیل: با توجه به گزارش‌های رسمی دیده‌بان حقوق بشر و سازمان ملل درباره موارد نقض حقوق بشر با به عبارتی خشونت‌های علیه انسانیت و برشمردن ازدواج زودرس زنان از موارد خشونت و نقض حقوق بشر، می‌توان به‌وضوح تعارض میان شاخصه‌های بین‌المللی و شاخصه‌های هویت اسلامی را در موضوع «خشونت» مشاهده کرد.

پیوست ۱۹: روایات مرتبط با ارتباط کلامی از راه دور با امام زمان (عج)؛ انقراض تکنولوژی‌های

مدرن در زمان ظهور و وجود تکنولوژی‌های روح‌محور در عصر امام زمان (عج).

الف) ارتباط کلامی از راه دور با امام زمان (عج)

(۱) أَبُو عَلِيٍّ الْأَشْجَرِيُّ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْكُوفِيِّ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ عَامِرٍ عَنِ الرَّبِيعِ بْنِ مُحَمَّدٍ الْمُسْلَبِيِّ عَنِ أَبِي الرَّبِيعِ الشَّامِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ مَدَّ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِشِبَعَتِنَا فِي أَسْمَاعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ الْفَاقِمِ بَرِيدٌ يَكْلُمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَ يَنْظُرُونَ إِلَيْهِ وَ هُوَ فِي مَكَانِهِ.

کافی ج ۸ ص ۲۴۱

شنیدم ابو عبد الله صادق (ع) می‌گفت: قائم آل محمد (ع) که بیاخیزد خداوند چشم و گوش شیعیان را چنان بینا و شنوا سازد که نیازی به پیام و پیک نباشد، از راه دور با پیروانش سخن می‌گوید، او را می‌بینند و سخن او را می‌شنوند. [ترجمه از محمد باقر بهبودی]

سند حدیث شریف، ظاهراً صحیح است.

(۲) الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنِ الْمُثَنَّى الْحَنَاطِ عَنْ قُتَيْبَةَ الْأَعَشَى عَنِ ابْنِ أَبِي يَغْفُورٍ عَنْ مَوْلَى لَبْنِي سَيِّبَانَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا وَضَعَ اللَّهُ يَدَهُ عَلَى رُءُوسِ الْعِبَادِ فَجَمَعَ بَيْنَا عُقُولَهُمْ وَ كَمَلَتْ بِهِ أَخْلَاقَهُمْ

کافی ج ۱ ص ۲۵

ب) از بین رفتن تکنولوژی‌های مدرن در زمان ظهور

بر اساس مجموعه روایات توصیف‌کننده وقایع ظهور اولاً اشاره‌ای به داشتن تکنولوژی‌های خاص جنگی توسط دشمنان ولی عصر (ع) نشده است.

ثانیاً قیام حضرت را با «سيف» یعنی شمشیر توصیف می‌کند. این خود نشانه‌ای است که ادوات نظامی مدرن یا مدت‌هایی قبل از ظهور یا پس از آن، از کار افتاده است. ر.ک «الغیبة للنعمانی ص ۲۲۹ و ۲۳۲ و ۲۳۳ و ۲۳۴ و ۲۳۹ و ۲۴۰» برای نمونه: وَ يَهْدِي الْإِسْنَادَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارِ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ يَزِيدَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عَمِيرٍ عَنِ ابْنِ بَنِي عُثْمَانَ. عَنْ ابْنِ بَنِي تَغْلِبٍ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ سَيَأْتِي فِي مَسْجِدِكُمْ ثَلَاثُ مَائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ عَشْرَ رَجُلًا يُعْنِي مَسْجِدَ مَكَّةَ يَعْلَمُ أَهْلَ مَكَّةَ أَنَّهُ لَمْ يَلِدْهُمْ آبَاؤُهُمْ وَ لَا أَحْدَانُهُمْ عَلَيْهِمُ الشُّبُوهُ مَكْتُوبٌ عَلَيَّ كُلِّ سَيِّفٍ كَلِمَةٌ تَنْقُضُ أَلْفَ كَلِمَةٍ فَيَبْعَثُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى رِيحًا فَتُنَادِي بِكُلِّ وَادٍ هَذَا الْمَهْدِيُّ يُقْضَى دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ سُلَيْمَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ لَا يُرِيدُ عَلَيْهِ بَيِّنَةٌ [۸]

ترجمه: ابان بن تغلب از امام صادق (ع) روایت کند که فرمود: به زودی در همین مسجد شما - یعنی مسجد مکه - ۳۱۳ نفر درآیند و اهل مکه می‌دانند که آنان فرزند آباء و اجداد ایشان نیستند و آنان شمشیرهایی بر خود حمایل دارند که بر هر یک از آن‌ها کلمه‌ای نوشته شده است که از آن هزار کلمه گشوده گردد و خدای تعالی نسیمی را بفرستد که در هر وادی ندا کند: این مهدی است که به قضا داود و سلیمان داوری کند و بر حکم خود گواه نطلبد. [۲]

سند روایت اعلائی است و هیچ شکی در آن نیست. علاوه بر شیخ صدوق رحمته الله علیه، این حدیث شریف را با اندکی تفاوت، صفار قمی رحمته الله علیه در بصائر الدرجات [۳] با سندی متفاوت از «ابان بن تغلب» و نعمانی رحمته الله علیه در «الغیبه» [۴] با مقداری تفاوت و سندی متفاوت از «ابان» نقل کرده‌اند. خود مرحوم صدوق رحمته الله علیه هم در «الخصال» [۵] با ۲ سند این حدیث شریف را نقل فرموده‌اند.

[۱] کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲ ص ۶۷۱

[۲] کمال الدین / ترجمه بهلولان، ج ۲ ص ۵۹۰

[۳] بصائر الدرجات، ج ۱ ص ۳۱۱؛ با سند «حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ مُوسَى بْنِ سَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبَ قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام»

[۴] الغیبه للنعمانی ص ۳۱۳، با سند: «حَدَّثَنَا أَبُو سَلَيْمَانَ أَحْمَدُ بْنُ هُوْدَةَ الْبَاهِلِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ إِسْحَاقَ النَّهَائِنْدِيُّ بِهَا وَوَدَّ سَنَةَ ثَلَاثٍ وَ سَبْعِينَ وَ مِائَتَيْنِ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ حَمَادٍ الْأَنْصَارِيُّ سَنَةَ تِسْعٍ وَ عَشْرِينَ وَ مِائَتَيْنِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبَ»

[۵] الخصال، ج ۲ ص ۶۴۹، با سند: «حَدَّثَنَا أَبِي وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ وَ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ قَالُوا حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ عَنْ مُوسَى بْنِ سَعْدَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ الْحَضْرَمِيِّ عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ عَنْ أَبَانَ بْنِ تَغْلِبَ»

ج) آماده شدن زمینه‌های ظهور ولی عصر عجل الله فرجه در حالی که ایشان در خانه خود هستند

و اخرج ابن ابی شیبیه عن ابی الجلد قال تكون فتنه بعدها فتنه الا و فی الاخره کثره السوط يتبعها ذباب السيف ثم يكون بعد ذلك فتنه تستحل فيها المحارم كلها ثم ياتي الخلافة خير اهل الارض و هو قاعد فی بيته

الدر المنثور فی التفسیر بالمأثور (ق: ۱۰)، ج ۶، ص ۵۹

فتنه‌ای به پا می‌شود و به دنبال آن فتنه‌ای دیگر برمی‌خیزد. فتنه اولی در مقایسه با فتنه دومی همانند تازیانه خوردن است در مقایسه با ضربات لبه تیز شمشیر! سپس فتنه‌ای پدید آید که همه محرمات در آن حلال شمرده می‌شود! آنگاه خلافت به بهترین مردم روی زمین می‌رسد در حالی که او در خانه‌اش نشسته باشد.

د) وجود تکنولوژی‌های روح‌محور در زمان ظهور

تکنولوژی روح‌محور در واقع قدرت‌یابی انسان بر تصرفات در عالم وجود است و پایه آن «یقین» بوده و در واقع «قدرتی روحی» است و در صورت نداشتن ایمان لازم، امکان تصرف وجود ندارد.

(۱) عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ دَاوُدَ الرُّقِّيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام يَقُولُ اتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا يَخْشُدُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا إِنَّ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ كَانَ مِنْ شَرِّ أَوْلِيَاءِ الشَّيْخِ فِي الْبِلَادِ فَخَرَجَ فِي بَعْضِ سَبِيحِهِ وَ مَعَهُ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ قَصِيرٌ وَ كَانَ كَثِيرَ الزُّرُومِ لِعَيْسَى عليه السلام فَلَمَّا اتَّهَى عَيْسَى إِلَى الْبَحْرِ قَالَ بِسْمِ اللَّهِ بِصِحَّةٍ يَتَّبِعِينَ مِنْهُ فَمَشَى عَلَى ظَهْرِ الْمَاءِ فَقَالَ الرَّجُلُ الْقَصِيرُ حِينَ نَظَرَ إِلَى عَيْسَى عليه السلام جَاؤَهُ بِسْمِ اللَّهِ بِصِحَّةٍ يَتَّبِعِينَ مِنْهُ فَمَشَى عَلَى الْمَاءِ وَ لَحِقَ بِعَيْسَى عليه السلام فَدَخَلَهُ الْعُجْبُ بِنَفْسِهِ فَقَالَ هَذَا عَيْسَى زَوْجُ اللَّهِ يَمْشِي عَلَى الْمَاءِ وَ أَنَا أَمْشِي عَلَى الْمَاءِ فَمَا فَضَّلُهُ عَلَيَّ قَالَ فَرَمِسَ فِي الْمَاءِ فَاسْتَعَانَ بِعَيْسَى فَتَنَاوَلَهُ مِنَ الْمَاءِ فَأَخْرَجَهُ ثُمَّ قَالَ لَهُ مَا قُلْتَ يَا قَصِيرُ قَالَ قُلْتُ هَذَا زَوْجُ اللَّهِ يَمْشِي عَلَى الْمَاءِ وَ أَنَا أَمْشِي عَلَى الْمَاءِ فَدَخَلَنِي مِنْ ذَلِكَ عُجْبٌ فَقَالَ لَهُ عَيْسَى لَقَدْ وَضَعْتَ نَفْسَكَ فِي غَيْرِ الْمَوْضِعِ الَّذِي وَضَعَكَ اللَّهُ فِيهِ فَمَقَمَكَ اللَّهُ عَلَى مَا قُلْتَ - قُتِبَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِمَّا قُلْتَ قَالَ فَتَابَ الرَّجُلُ وَ عَادَ إِلَى مَرْتَبَتِهِ الَّتِي وَضَعَهُ اللَّهُ فِيهَا فَاتَّقُوا اللَّهَ وَ لَا يَخْشُدَنَّ بَعْضُكُمْ بَعْضًا.

کافی ج ۲ ص ۳۰۶-۳۰۷

داود رقی گوید: شنیدم امام صادق علیه السلام می‌فرمود: از خدا پروا کنید و بر یک دیگر حسد مبرید. همانا از جمله مقررات دینی عیسی بن مریم گردش در شهرها بود، در یکی از گردش‌ها مردی کوتاه قد که غالباً ملازم عیسی علیه السلام و از اصحاب آن حضرت بود همراهش شد، چون عیسی به دریا رسید، با یقین درست فرمود: بسم الله و بر روی آب راه رفت، چون مرد کوتاه قد عیسی علیه السلام را دید که بر روی آب می‌گذرد او هم با یقین درست گفت بسم الله و بر روی آب به راه افتاد تا به عیسی علیه السلام رسید، آن‌گاه خود بینی او را گرفت و با خود گفت: این عیسی روح الله است که بر روی آب می‌رود و من هم روی آب می‌روم پس او را بر من چه فضیلتی باشد؟ آن‌گاه در آب فرو رفت و از عیسی فریادری خواست، عیسی دستش را گرفت و از آب بیرون آورد و به او گفت: ای کوتاه قد؛ چه گفتی؟ (که در آب فرو رفتی) گفت: من گفتم: این روح الله است که روی آب راه می‌رود و من هم روی آب راه می‌روم و مرا خود بینی فرا گرفت، عیسی به او فرمود: خود را در جایی گذاشتی که خدایت در آنجا نگذاشته، پس خدا به سبب این گفتر تو را مبعوض داشت، از آنچه گفتی به سوی خدای عز و جل توبه کن. امام علیه السلام فرمود: آن مرد توبه کرد و به رتبه‌ای که خدا برایش قرار داده بود برگشت، پس از خدا پروا کنید و بر یک دیگر حسد نبرید. [ترجمه مصطفوی]

حدیث شریف صحیح‌السند است ظاهراً

۲) قَالَ الصَّادِقُ علیه السلام الْيَقِينُ يُوَصِّلُ الْعَبْدَ إِلَى كُلِّ حَالٍ سَنِيَةٍ وَ مَقَامٍ عَجِيبٍ كَذَلِكَ أَحْبَبَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله عَنْ عَظِيمٍ سَأَلَ الْيَقِينِ حِينَ ذُكِرَ عِنْدَهُ أَنَّ عِيسَى علیه السلام كَانَ يَمْشِي عَلَى الْمَاءِ فَقَالَ صلى الله عليه وآله لَوْ زَادَ يَقِينُهُ لَمْ تَسَى عَلَى الْهَوَاءِ

مصباح الشريعة ص ۱۷۷

حضرت صادق علیه السلام فرموده است: صفت یقین داشتن آدمی را به هر حال بلند و بالا و مقام شگفت آوری می‌رساند.

همچنین رسول اکرم صلى الله عليه وآله هنگامی که از حالات حضرت عیسی علیه السلام و از روی آب راه رفتن او مذاکره می‌شد، در مقام عظمت مرتبه یقین فرمود: هر گاه یقین او از این مرتبه نیز بالاتر می‌شد، روی هوا راه می‌رفت [ترجمه مصطفوی]

۳) حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ مَاجِلُوِيَهٗ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنِ الْمُفَضَّلِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام لَقَدْ تَزَلَّتْ هَذِهِ الْأَيَّةُ فِي الْمُفْتَقِدِينَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ علیه السلام قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعاً إِنَّهُمْ لَيُفْتَقِدُونَ عَنْ فُرْشِهِمْ لَيْلًا فَيَضْبَحُونَ بِمَكَّةَ وَ بَعْضُهُمْ يَسِيرُ فِي السَّحَابِ يُعْرِفُ بِأَسْمِهِ وَ اِسْمِ أَبِيهِ وَ حَلِيبَتِهِ وَ نَسَبِهِ قَالَ قُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ أَيُّهُمْ أَعْظَمُ إِيمَاناً قَالَ الَّذِي يَسِيرُ فِي السَّحَابِ تَهَاراً.

كمال الدين ج ۲ ص ۲۶۲

ترجمه: «مفضل بن عمر گوید امام ششم علیه السلام فرمود این آیه درباره آن کسانی از باران قائم علیه السلام نازل شده که مفقود شدگانند و آن گفته خدای عز و جل است هر جا باشید خدا شما را بیاورد آنان شب از بستر خود گم شوند و بامداد در مکه باشند و برخی در ابر سیر کنند و هر کدام بنام خود و پدر و شمانل و فامیل معرفی شوند؛ گوید عرض کردم قربانت کدام یک ایمانشان قویتر است فرمود: آن‌ها که در روز با ابر سفر کنند» [ترجمه پهلوان]

حدیث شریف بنا بر نظر تحقیقی، صحیح است.

پیوست ۲۰: تخیلی بودن شاخص ارزیابی فساد در رنکینگ کشورهای بی‌فساد دنیا

سوال اول: شاخص ارزیابی فساد طبق چه مبنایی است؟

در شاخصه‌های تشخیص وجود فساد در «گزارش آمارها و شاخص‌های بین‌المللی شاخص ادراک فساد» (Corruption Perception Index) که گزارش رسمی وزارت صنعت، معدن و تجارت از «سازمان شفافیت بین‌المللی» (Transparency International) است می‌خوانیم:

۱. منظور از فساد در ارزیابی‌های «سازمان شفافیت بین‌المللی» چیست؟

«در واقع شاخص موضوع استفاده از مقام دولتی برای رسیدن به منفعت شخصی مبنای سنجش فساد در شاخص ادراک فساد قرار می‌گیرد.»

ص ۳

۲. اصلی‌ترین راهکار مبارزه با فساد در نظر «سازمان شفافیت بین‌المللی» چیست؟

«نبود فرآیندهای مکانیزه و شفاف که فعالیت‌های اقتصادی افراد و نوع روابط مالی آن‌ها را با یکدیگر نشان دهد و همچنین وجود ارتباط مستقیم و مراجعه حضوری متقاضیان خدمت به ارائه‌دهندگان آن، از عوامل عمده گسترش فساد مالی در یک جامعه است.»

ص ۲

تحلیل: در اولین و اصولی‌ترین راهکار که با آن مواجه می‌شویم، حذف روابط انسانی و ارتباط مستقیم متقاضی خدمت با ارائه‌دهنده خدمت، اصلی‌ترین راهکار مبارزه با فساد شمرده می‌شود؛ حال آنکه بر دنبال‌کنندگان مباحث الگوی پیشرفت اسلامی و فرهیختگان پوشیده نیست که اولا حذف روابط انسانی و تعزف در هر ساختاری عامل محرومیت است. ثانیاً فساد حتی در سیستم‌های هوشمند و الکترونیک نیز به وفور رخ می‌دهد و راه‌های منحصر به فرد خود را دارد.

۳. شاخص ادراک فساد در نظر «سازمان شفافیت بین‌المللی» چیست و چگونه سنجیده می‌شود؟

«شاخص ادراک فساد یک شاخص ترکیبی است که از طریق پیمایش و تکمیل پرسشنامه‌های مشخصی که ممکن است در هر دوره از بررسی با تغییراتی مواجه شوند محاسبه می‌شود. در گذشته این پیمایش در سطح مردم عادی و با محوریت تصور آنان از رواج فساد در کشورشان محاسبه می‌شد. لیکن در سال‌های اخیر به دلیل امکان تأثیر دو جانبه نتایج نظرسنجی و امتیاز فساد بر رواج فساد در کشور، این نوع پیمایش جای خود را به اظهار نظر فعالان و تحلیل‌گران اقتصادی که درباره اوضاع اقتصادی و سیاسی کشورها تخصص دارند، داده است.»

ص ۳

۴. روش جمع‌آوری داده‌ها در «سازمان شفافیت بین‌المللی» چیست؟

برای محاسبه شاخص ادراک فساد از منابع متفاوتی استفاده می‌شود. این منابع در زمینه سطح فساد در بخش عمومی در حوزه کسب و کار فردی و فعالان اقتصادی مطالعه می‌نمایند که با تجمیع این اطلاعات، شاخص ادراک فساد محاسبه می‌شود.

ص ۴

یکی از منابع داده‌های مرجع جهت تهیه شاخص ادراک فساد WJP، یک سازمان مستقل، چند بعدی است که در جهت ارتقا ضوابط و قوانین در سراسر جهان فعالیت می‌کند. این سازمان در سال ۲۰۰۶ توسط ویلیام نکتام با ابتکاری از سوی کانون وکلای آمریکا (ABA) و با حمایت اولیه ۲۱ شریک استراتژیک تأسیس شد. دفتر این سازمان در واشنگتن و سیاتل مستقر شده است. دامنه امتیازدهی آن‌ها از «۱: پایداری قوی به حاکمیت قانون و ۲: پایداری ضعیف به حاکمیت قانون» می‌باشد. نحوه امتیاز دهی بر مبنای پاسخ‌های گرفته شده از یک نمونه ۱۰۰۰ نفری پاسخ‌دهندگان در سه شهرستان بزرگ در هر کشور و مجموعه‌ای از پزشکان قانونی و دانشگاهیان در کشورها می‌باشد.

ص ۶

گزارش شاخص ادراک فساد، تهیه شده در معاونت طرح و برنامه، دفتر آمار و فرآوری داده‌ها، وزارت صنعت، معدن و yon.ir/IY40H

تجارت:

تحلیل: همان‌طور که در ابتدای متن به آن اشاره شده‌است، در سال‌های گذشته اصلی‌ترین داده تأثیرگذار بر شاخص ادراک فساد، میزان احساس فساد در میان مردم عادی و با جامعه آماری محدود بوده‌است؛ پس در اصل داده‌های منتشر شده در طی سال‌گذشته بیشتر ناظر به سنجش میزان احساس فساد در کشور بوده‌است و نه خود موضوع فساد. البته همان‌طور که اشاره شد، اخیراً پرسشنامه‌های ادراک فساد بیشتر معطوف به فعالان و تحلیل‌گران اقتصادی شده‌است که ایجاد شبهه دیگری می‌کند که با چه معیاری جامعه آماری انتخاب می‌شوند و جدای از اعتماد اخلاقی، همچنان معضل تشخیص احساس فساد در مقابل خود موضوع فساد در کشور باقی می‌ماند که دلیلی روشن بر غیر قابل اعتماد بودن و غیر قابل اندازه‌گیری بودن فساد در جامعه به وسیله این پرسشنامه‌ها است. از طرف دیگر خود مسئله احساس فساد، معلولی از علل مختلف و متفاوت است که برخی از آن‌ها در مسئله فساد واقعیتهای ندارند؛ احساس فساد ابتدائاً ناشی از مشاهده معضل اقتصادی در جامعه و در ثانی جهت‌دهی افکار عمومی (در بیشتر موارد توسط رسانه‌ها) است که این جهت‌دهی می‌تواند به سمت سیاه‌نمایی میل کند.

Corruption Perceptions Index 2018: Global Scores

Country	ISO3	Region	CPI Score 2018	Rank	Standard error	Number of sources	Upper CI	Lower CI	Bertelsmann Foundation Sustainable Governance Index
Denmark	DNK	WE/EU	88	1	2.63	8	92	84	97
New Zealand	NZL	AP	87	2	2.44	8	91	83	97
Finland	FIN	WE/EU	85	3	2.74	8	89	81	88
Singapore	SGP	AP	85	3	1.98	9	88	82	
Sweden	SWE	WE/EU	85	3	2.02	8	88	82	88
Switzerland	CHE	WE/EU	85	3	1.57	7	88	82	88
Norway	NOR	WE/EU	84	7	2.14	8	88	80	79
Netherlands	NLD	WE/EU	82	8	2.3	8	86	78	70
Canada	CAN	AME	81	9	2.16	8	85	77	79
Luxembourg	LUX	WE/EU	81	9	2.32	7	85	77	79
Germany	DEU	WE/EU	80	11	2.49	8	84	76	79
United Kingdom	GBR	WE/EU	80	11	2.03	8	83	77	79
Australia	AUS	AP	77	13	1.27	9	79	75	79
Austria	AUT	WE/EU	76	14	1.37	8	78	74	79
Hong Kong	HKG	AP	76	14	2.47	8	80	72	
...									
Iran	IRN	MENA	28	138	2.89	7	33	23	

لینک دانلود گزارش سال ۲۰۱۸ yon.ir/HI2A9

پیوست ۲۱: تعریف ناقص دانشگاه هاروارد از «فساد قانونی» و تعریف صحیح از آن

دانشگاه هاروارد فساد قانونی را به این صورت تعریف کرده است: «ما این فساد قانونی را یک دستاورد سیاسی می‌نامیم که می‌تواند در قالب یک روش حمایتی از طرف یک نهاد رسمی دولتی اتخاذ شود تا به این وسیله امکان تبادل برای تأمین سود یک فرد یا یک گروه فراهم شود که این امر ممکن است واضح و صریح یا به صورت ضمنی دریافت شود»

We define legal corruption as the political gains in the form of campaign contributions or endorsements by a government official, in exchange for providing specific benefits to private individuals or groups, be it by explicit or implicit understanding.

آدرس مطلب در مرکز اخلاق دانشگاه هاروارد: yon.ir/MqRkU

مسئله «حقوق‌های نجومی» ذیل این تعریف قرار دارد ولی بر واضح است که فساد قانونی تنها شامل چنین مواردی نمی‌شود. به عبارتی این نوع از فساد، به دلیل مخفی بودن و ظاهری قانونی داشتن متصرف به وصف «قانونی» شده است ولی قوانین کشورها حاکی از آن است که عناوین مجرمانه‌ای به دلیل عدم امکان مقابله گسترده با آن و یا نگرش غلط به مسئله جرایم، از

«فساد» و «جرم» تلقی شدن فاصله گرفته اند. برای مثال در هلند مسئله مصرف آزاد و عمومی مواد مخدر «فساد» تلقی نمی‌شود لذا در واقع این نوع فساد از دیدگاه ما «فسادی قانونی» است. همچنین است مسئله آزادی «همجنس‌بازی» و انحرافات اخلاقی دیگر که در بعضی کشورهای دنیا «قانونی» تلقی می‌شوند. عکس زیر یک کافه در هلند است که حشیش و علف با دوزهای مختلف را سرو می‌کند.

عکس از کتاب «ظهور و افول منع شاهدانه» ص ۱۱
دانلود کتاب از مؤسسه پژوهشی معتبر «تی‌ان‌آی» yon.ir/6۵۳۲۷۷

پیوست ۲۲: اجرای مخفیانه و توسط NGOهای سند ۲۰۳۰؛ یکی از اقدامات یونسکو برای

اجرای سند ۲۰۳۰

در زیر مواردی از NGO ها یا به عبارتی سازمان‌های غیردولتی به عنوان گروه مخاطب و هدفی که تفهیم و سازمان‌دهی آنها در جهت تحقق اهداف سازمان ملل در ایران و توسعه پایدار سریع‌تر و راحت‌تر است، استفاده شده است.

بطحایی (وزیر آموزش و پرورش): امکان دارد به طور مخفیانه در برخی مهدکودک‌ها که زیر نظر آموزش و پرورش نیستند مفادی از این سند اجرا شود که این مسئله برای هویت کشور خطرناک است.

خبرگزاری رجانیوز yon.ir/yJYIR

۱- «انجمن راه»؛ پایش سلامت و بهداشت باروری و زنان

در معرفی سایت «انجمن راه» در باره این انجمن می‌خوانیم:

«انجمن راه در یک نگاه: چشم انداز انجمن راه به عنوان مرجع پیشگام در آموزش سلامت جنسی برای فارسی زبانان، رسیدن به دنیایی است که در آن همه کودکان، نوجوانان و بزرگسالان به اطلاعات و مراقبت‌های مربوط به سن و موقعیت خود در زمینه سلامت جنسی، به طور محرمانه و با حفظ احترام، دسترسی داشته باشند. از مهمترین ارزش‌های انجمن برای دسترسی به این چشم انداز، آگاهی بخشی، آموزش، حفظ شأن و حق حریم شخصی انسان، احترام به حساسیت‌های فرهنگی،

صداقت، پاسخگویی و شفافیت است. انجمن راه برای رسیدن به این اهداف، با همراهی جمعی از پزشکان، اپیدمیولوژیست‌ها، روان‌پزشکان، روان‌شناسان، متخصصان آموزش و هنرمندان، خدمات خود را به کمک آموزش، آگاهی رسانی و جلب مشارکت از راه‌های گوناگون از جمله وب‌سایت و رسانه‌های اجتماعی انجمن و همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی و تعاملی، در قالب دو پروژه «کنترل‌اس» در حوزه آموزش بهداشت جنسی و پیشگیری از بیماری‌های آمیزشی و «قایم باشک» با هدف آموزش پیشگیری از کودک‌آزاری جنسی، برای اقشار جامعه ارائه می‌دهد.»

سایت «anjoman-rah.org»

با بررسی فعالیت‌های انجام‌شده مذکور در سایت این انجمن و چشم‌انداز مطلوب آنها، شباهت زیادی میان اهداف این مجموعه و هدف چهارم سند توسعه پایدار دیده می‌شود که با هدف سوم این سند نیز ارتباط دارد؛ فلذا این انجمن یکی از چند مجموعه‌ای است که در مسیر اجرای سند ۲۰۳۰ آموزش همکاری می‌کند و حتی توانسته است در این راستا از شبکه سه و برنامه ماه عسل کمک بگیرد تا حدی که مؤسس این انجمن (خانم یاسمن اشکی) در تاریخ ۸ خرداد ۹۷ در برنامه زنده ماه عسل به عنوان مهمان حاضر شد و در طی این برنامه بعضی از فعالیت‌های انجمن را توضیح داد و در آخر هم از بینندگان برنامه درخواست کمک مالی کرد.

برای شرح بیشتری از برنامه ماه عسل با حضور خانم یاسمن اشکی به مطلب سایت خبرگزاری مشرق‌نیوز مراجعه کنید: yon.ir/mNePB

الف) وجود تشکیلات مردم‌نهاد (NGO) «انجمن راه» به هدف پایش سلامت و بهداشت باروری و زنان

ب) آموزش مفاد سند ۲۰۳۰ آموزش برای کودکان و نوجوانان کشور

ج) توزیع کتب و دانش‌افزایی در راستای اهداف سند ۲۰۳۰

د) حضور خانم یاسمن اشکی (مؤسس انجمن) در برنامه ماه غسل و ارائه گزارش از معدودی از فعالیت‌ها و ترغیب مردم به کمک آن هم از طریق رسانه ملی

پیوست ۲۳: تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری اجرایی شدن سند ۲۰۳۰ به وسیله جلسات و نشست‌های کارشناسان بین‌المللی با مدیران اجرایی

تحركات سازمان‌های بین‌المللی برای اجرایی‌سازی و محقق کردن مفادی که در بیانیه اینچئون ذکر شد، شواهد فراوانی دارد؛ در این پیوست به ارائه دو مورد آن اشاره می‌کنیم:

۱- «سی و پنجمین کنفرانس جهانی پارک‌های علم و فناوری و مناطق نوآوری (IASP ۲۰۱۸) از سوی شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و با همکاری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ استانداری و شهرداری اصفهان از ۱۱ تا ۱۴ شهریورماه ۹۷ با حضور مسوولان کشوری و حداقل ۵۰۰ شرکت‌کننده از ۵۰ کشور جهان در مهمانسرای عباسی اصفهان برگزار شد.»

«این کنفرانس که یکی از مهم‌ترین رویدادهای بین‌المللی در حوزه اقتصاد و شرکت‌های دانش‌بنیان محسوب می‌شود، پس از ۳۴ دوره، برای نخستین بار به میزبانی جمهوری اسلامی ایران و در شهر تاریخی اصفهان برگزار شد.»

«موضوع این کنفرانس حرکت به سوی شهرها و جوامع پایدار، پرورش و ترویج اکوسیستم‌های نوآوری است. در این رویداد چگونگی بهره‌مندی از ظرفیت نهادهای توسعه فناوری به‌ویژه پارک‌های علم و فناوری برای رفع مشکلات شهرها و رسیدن به توسعه پایدار بررسی خواهد شد.»

تحلیل: موضوع کنفرانس همانطور که اشاره شد «حرکت به سوی شهرها و جوامع پایدار» است که این موضوع یکی از اهداف فرعی ذیل هدف ۱۱ سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار است که این نشست‌ها در راستای تسهیل گفتگو اجرایی شدن سند ۲۰۳۰ است؛ متن سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار در ذیل هدف یازدهم: «۳-۱۱- افزایش شهرسازی پایدار و همه شمول و ظرفیت‌سازی برای طراحی و مدیریت سکونت‌گاه‌های شهری مشارکتی، جامع و پایدار در همه کشورهای تا سال ۲۰۳۰.»

دگرگون ساختن جهان ما: دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، ص ۴۴

پایگاه رسمی این کنفرانس: iasp2018isfahan.com

گزارش روابط عمومی وزارت علوم در مورد این کنفرانس: yon.ir/xLeKm

گزارش روابط عمومی معاونت علمی رئیس جمهور در مورد این کنفرانس: yon.ir/HuGVA

تصاویر سخنرانی آقایان ستاری (معاون علمی رئیس جمهور وقت) و غلامی (وزیر علوم وقت) در این کنفرانس

منبع: پایگاه رسمی معاونت علمی رئیس جمهور yon.ir/ewVcJ

Photo : Amir rasam mehr

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

www.isti.ir

Photo : Amir rasam mehr

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

www.isti.ir

۲- برگزاری کارگاه توانمند سازی سازمان‌های مردم نهاد جوانان در تعامل با سازمان ملل متحد با تدریس کارشناسان و مدیران

وزارت ورزش و جوانان
اداره کل ورزش و جوانان استان تهران
معاونت فرهنگی و امور جوانان

PEOPLE
End poverty and hunger in all forms and ensure dignity and equality

PLANET
Protect our planet's natural resources and climate for future generations

PROSPERITY
Ensure prosperous and fulfilling lives in harmony with nature.

PARTNERSHIP
Implement the agenda through a solid global partnership

PEACE
Foster peaceful, just and inclusive societies

کارگاه توانمند سازی سازمان های مردم نهاد جوانان در تعامل با سازمان ملل متحد

دفتر سازمان ملل متحد در تهران
۴ مرداد ماه ساعت ۱۳ الی ۱۸

مدرس: کارشناسان و مدیران اژانس های سازمان ملل در تهران

شماره تماس جهت ثبت نام و هماهنگی: ۰۹۱۹۹۰۳۷۰۷۵

تهران- دروس- بلوار شهرزاد - دفتر نمایندگی سازمان ملل متحد در تهران

آژانس‌های سازمان ملل در تهران

۳- «تهران ۴ تیر ۱۳۹۷ - اولین کارگاه طرح‌های نوآورانه برای کودکان در ایران، به صورت مشترک توسط اتاق بازرگانی ایران، اتاق بازرگانی تهران و دفتر یونیسیف ایران برگزار شد.

در این کارگاه که با تسهیل‌گری جناب آقای کریس فایبان، مشاور ارشد دفتر نوآوری یونیسیف و حضور سفیر حسن نیت یونیسیف ایران سرکارخانم مهتاب کرامتی در اتاق بازرگانی ایران برگزار شد، متخصصان بخش دولتی، خصوصی، اساتید و دانشجویان، کارآفرینان، نمایندگان استارت‌آپ‌ها و سمن‌ها در مورد راه حل‌های نوآورانه برای بهبود زندگی کودکان به بحث و تبادل نظر پرداختند.»

آدرس مطلب و تصویر در سایت رسمی سازمان ملل ایران: yon.ir/۱QVmT

۴- تهران - ۲۸ آوریل ۲۰۱۹ - دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران در روزهای ۴ و ۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷ یک کارگاه مشارکتی دوازده روزه با موضوع "توسعه پایدار و کارآفرینی" در تهران برگزار کرد. این رویداد با حمایت مالی سفارت استرالیا امکان‌پذیر شد. شرکت‌کنندگان این کارگاه شامل اعضای پانزده سازمان غیردولتی و انجمن‌های مدنی فعال در زمینه معیشت پایدار، اشتغال‌زایی، توانمندسازی زنان و کارآفرینی بودند. این کارگاه از حضور و مشارکت کارشناسان ستاد مبارزه با مواد مخدر جمهوری اسلامی ایران، سازمان بهزیستی کشور، اداره خدمات اجتماعی شهرداری تهران، گروه کارآفرین جوان افغان و سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO) در تهران بهره‌مند شد.

نماینده کشوری دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد در جمهوری اسلامی ایران، آقای الکساندر فدلوف، در سخنان خود در شروع این کارگاه، معیشت جایگزین و توسعه پایدار را به عنوان ستون چهارم برنامه همکاری کشوری UNODC ایران معرفی کرد. وی همچنین به چندین تحقیق که در سالهای اخیر تحت برنامه‌های UNODC ایران در زمینه برنامه توسعه پایدار و اشتغال‌زایی در جوامع مرزی ایران و افغانستان انجام شده است، اشاره کرد.

از میان موضوعات مطرح شده در این کارگاه دوازده می‌توان موارد زیر را ذکر کرد: شناسایی «تفاوت‌های کارآفرینی با اشتغال‌زایی»، «آشنایی با رویکردهای روزآمد تحلیل شکاف»، «شناسایی کاستی‌ها، امتیازها، چالش‌ها و فرصت‌ها»؛ بررسی

راهکارهای قابلیت‌زا: «امکان‌سنجی» و «نیاز و ظرفیت‌سنجی مشارکتی»: «شناخت و درک ویژگی چرخه دستیابی به موفقیت در کار آفرینی»: «پاسخ به این پرسش که یک کارآفرین چگونه موفق می‌شود؟»: «کیفیت‌مداری، ریسک (خطر)‌پذیری، تعیین اهداف»: «داشتن برنامه کاری و پایش و ارزشیابی نظام‌مند و مستمر»: «جمع‌آوری و روزآمد کردن اطلاعات در زمینه کسب و کار از مشتریان از طریق مشتری‌محوری و دست‌اندرکاری کلیدی»: «یادگیری از رویکردهای مهم و با نفوذ کارآفرینی»: «ترویج و جلب حمایت بین‌المللی و سرمایه‌گذاری‌های بومی در حمایت از پروژه‌ها و فعالیت‌های معیشت‌یادار و کارآفرینی».

خبرگزاری سازمان ملل متحد در ایران: yon.ir/aEnBW

پیوست ۲۴: تصویر مقدمه دکتر علی ربیعی (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی) بر سند بانک

جهانی

کتاب توانمندسازی و کاهش فقر (کتاب مرجع) بانک جهانی؛ مترجمان: فرزاد پوراصغر سنگاچین، جواد رضضانی ص ۱۷ [ترجمه و ویراستاری و انتشار با تأمین مالی پروژه مشترک دولت جمهوری اسلامی ایران (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) با برنامه توسعه ملل متحد]

پیشگفتاری برای ترجمه کتاب

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مسئول سنجش و مقابله با فقر است. علاوه بر این وظیفه ذاتی، بر اساس سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی، این وزارتخانه مأموریت یافته است تا برنامه ملی عدالت بنیان کردن اقتصاد و توسعه عدالت اجتماعی را در کشور به منزله یکی از اجزای اقتصاد مقاومتی اجرا نماید. این کتاب به منظور شناخت مباحث نظری و تجربی در حوزه فقرزدایی ترجمه شده است. فقر یکی از نقاط آسیب‌پذیری و شکنندگی اقتصاد است. فقرزدایی آرمان انقلاب، امام راحل (ره) و رهبر معظم انقلاب، از حقوق شناخته شده حقوق بشر و عامل انسجام و همبستگی اجتماعی است. عدم توجه به توانمندسازی فقرا، اقتصاد را در برابر شوک‌های داخلی (بحرانهای پولی و مالی و شوک‌های محیط زیستی) و شوک‌های خارجی (سقوط قیمت نفت و بحران‌های پولی و مالی بین‌المللی) به شدت آسیب‌پذیر می‌سازد. از همین رو حرکت به سوی عدالت اجتماعی و فقرزدایی از سوی مقام معظم رهبری به عنوان یک اصل برای افزایش تاب‌آوری اقتصادی شناخته شده است. همه اقتصادها حتی کشورهای بسیار پردرآمد در معرض شوک‌های مختلف اقتصادی هستند. بحران ۲۰۰۷ میلادی در آمریکا و چند کشور اروپایی نشان داد که همه اقتصادها به نوعی آسیب‌پذیرند و سیاست‌گذاران هوشمند باید راهکارهایی برای پیشگیری از ایجاد و گسترش بحران‌ها طراحی نمایند. کشورهایی که در دهه نخست قرن بیست و یکم بحران را تجربه کردند سیاست‌های رفاهی خود را تقویت کردند. با وجود آن که در زمان بحران اقتصادی درآمد دولت کاهش می‌یابد و دولت قاعدتاً منابع کمتری برای یارانه و کمک به گروه‌های کم‌درآمد دارد برای خروج از بحران و حمایت از اقشار کم‌درآمد، بودجه رفاهی خود را افزایش می‌دهد. در واقع سیاست حمایت اجتماعی، ابزاری برای خروج از رکود ناشی از بحران‌های اقتصادی محسوب می‌شود.

کتاب حاضر مبانی نظری و تجربی غنی برای توانمندسازی و فقرزدایی به دست می‌دهد. این کتاب می‌تواند یک متن آموزشی برای مسئولین حوزه حمایت‌های اجتماعی باشد. همانطور که در این کتاب نشان داده شده است علاوه بر سیاست‌های کلان اقتصادی، مبارزه با فقر نیازمند اجرای طرح‌های متعدد فقرزدایی و توانمندسازی گروه‌های کم‌درآمد است. امیدوارم این کتاب بتواند در کاهش مشکلات گروه‌های کم‌درآمد، موثر باشد.

علی ربیعی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

پیوست ۲۵: بررسی صدور ودالات حدیث شریف «العلم سلطان»

فی حکمة منسوبة الى امیرالمؤمنین علیه السلام: «العلم سلطان من وجدته صال به و من لم يجدته صیل علیه»

شرح نهج البلاغة لابن أبي الحديد: ج ۲۰، ص ۳۱۹

بررسی اجمالی این روایت شریف

الف) اطمینانی به شیعه بودن مصنف کتاب نیست.

ب) سلسله وسائط بین مصنف کتاب و حضرت امیر علیه السلام مشخص نیست.

نتیجه: روایت شریف از نظر سندی قابل دفاع نیست.

از جمله راه‌های اعتماد به انتساب روایت به دریای معارف اهل بیت علیهم السلام، «تصدیق مضمون یا الفاظ روایت مشکوک توسط آیات و روایات قطعی‌الصدور» است. لذا برای پذیرش این روایت با این روش، ناگزیر از پژوهشی درباره الفاظ خود روایت و جستجوی مضمون این روایت در آیات و روایات دیگر هستیم.

۱- معنای ماده «صال یصُول صَوْلَةً»

[صول] الصاد والواو واللام أصلٌ صحيح، يدلُّ على قَهْرٍ و عُلُوٍّ.

یقال: صال علیه یصُول صَوْلَةً، إذا استطال. و صال العَبر، إذا حَمَلَ على العانة یصُول صَوْلًا و صَبَالًا.

مفاتیح اللغة ج ۳ ص ۳۲۲

بنابراین معنای لفظ «صال»، «غلبه و برتری یافت» است. با توجه به اینکه حجیت قول لغوی در کشف مراد الفاظ آیات و روایات، دچار مناقشات جدی است، ناگزیریم برای فهم مراد الفاظ به استعمالات آن لفظ در آیات و روایات رجوع کرده تا از صحت و سقم قول لغوی اطمینان پیدا کنیم.

- عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ شُمُونَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَصَمِّ عَنْ مِسْمَعِ بْنِ عَبْدِ الْمَلِكِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ علیه السلام كَانَ إِذَا صَالَ الْقَحْلُ أَوَّلَ مَرَّةٍ لَمْ يَضْمَنْ صَاحِبَهُ فَإِذَا تَنَّى ضَمَّنَ صَاحِبَهُ.

مسمع بن عبد الملك گوید: امام صادق علیه السلام فرمود: هرگاه شتری برای نخستین بار به یکی حمله می‌کرد امیر مؤمنان علیه السلام صاحب او را ضامن دبه او قرار نمی‌داد؛ ولی اگر دومین بار بود صاحبش را ضامن دبه او قرار می‌داد.

کافی ج ۷ ص ۳۵۳

- وَ أَكْرَمُ عَشِيرَتِكَ فَإِنَّهُمْ جَنَاحُكَ الَّذِي بِهِ تَطِيرُ وَ أَضْلُكُ الَّذِي إِلَيْهِ تَصِيرُ وَ بِهِمْ تَصُولُ وَ هُمْ الْعِدَّةُ عِنْدَ الشَّدَةِ فَأَكْرَمُ كَرِيمَتِهِمْ وَ عُذُّ سَقِيمَتِهِمْ وَ أَشْرِكُهُمْ فِي أُمُورِهِمْ وَ تَبَسَّرَ عِنْدَ مَعْسُورٍ لَهُمْ

خویشانت را عزیز شمار، آنان بال و پر تواند که به آنها پرواز کنی، و ریشه تواند که به آنها باز- گردی، و به آنها بر دشمن چیره شوی؛ خویشان ذخیره روز مبادانند، کریمشان را گرامی شمار، بیمارشان را عبادت کن، در کارها شریکشان ساز، در مشکلات بر آنها آسان گیر.

تحف العقول ص ۸۷-۸۸

أَمَّا حَتَّىٰ أَحْيِكَ فَتَعْلَمُ أَنَّهُ بِدَعْوَةِ اللَّهِ الَّتِي تَسُبُّهَا وَظَهْرِكَ الَّذِي تَلْتَجِي إِلَيْهِ وَعِزِّكَ الَّذِي تَعْتَمِدُ عَلَيْهِ وَفُؤُوكَ الَّتِي تَصُولُ بِهَا فَلَا تَسْخُذْهُ سِلَاحًا عَلَيَّ مَعْصِيَةَ اللَّهِ وَلَا عُدَّةً لِلظُّلْمِ بِحُلِيِّ اللَّهِ وَلَا تَدْعُ نَصْرَتَهُ عَلَيَّ نَفْسِيهِ وَمَعُونَتَهُ عَلَيَّ عُدْوَهُ وَالْحَوْلَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ سَبَاتِطِيهِ وَتَأْدِيبَةَ النَّصِيحَةِ إِلَيْهِ وَالْإِقْبَالَ عَلَيْهِ فِي اللَّهِ فَإِنَّ انْقَادَ لِرَبِّهِ وَأَحْسَنَ الْإِجَابَةَ لَهُ وَإِلَّا فَلْيَكُنِ اللَّهُ أَمْرًا عِنْدَكَ وَأَكْرَمَ عَلَيْكَ مِنْهُ.

و اما حق برادر آنست که بدانی او قدرت بازو عزت توست و او را وسیله معصیت خدا و کمک به ظلم قرار مده و در یاری علیه دشمنش و خیر خواهی او کوتاهی مکن در صورتی که از خدا اطاعت می کند و گرنه خدا را از او بزرگتر بشمار.

بحار ج ۷۱ ص ۱۵ - رساله حقوق امام سجاد علیه السلام

اللَّهُمَّ بِكَ يَصُولُ الصَّائِلُ، وَ بِقُدْرَتِكَ يَطْوُلُ السَّائِلُ، وَ لَا حَوْلَ لِكُلِّ ذِي حَوْلٍ إِلَّا بِكَ، وَ لَا قُوَّةَ لِمُنَاظَرَا ذُو قُوَّةٍ إِلَّا مِنْكَ، بِصَفْوَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَ خَيْرَتِكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ، مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَ عِثْرَتِهِ وَ سَلَاتِهِ عليه السلام صَلِّ عَلَيْهِمْ، وَ اكْفَيْنِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَ صَرَرَهُ، وَ ارْزُقْنِي خَيْرَهُ وَ يَمُنَّهُ، وَ اقْضُ لِي فِي مُمْصَرَفَاتِي بِحُسْنِ الْعَاقِبَةِ وَ بُلُوغِ الْمَحَبَّةِ، وَ الظَّفَرِ بِالْأُمِّيَّةِ، وَ كِفَايَةِ الطَّاعِنَةِ الْعَوِيَّةِ، وَ كُلِّ ذِي قُدْرَةٍ لِي عَلَىٰ أَدِيَّتِي، حَتَّىٰ أَتَوَّنَ فِي جُنَّةٍ وَ عِصْمَةٍ مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَ نِقْمَةٍ، وَ أَبْدَلْنِي مِنَ الْمَخَافِ فِيهِ أَمْنًا، وَ مِنَ الْعَوَاقِبِ فِيهِ بُشْرًا، حَتَّىٰ لَا يَصُدَّنِي صَادٌّ عَنِ الْمَرْادِ، وَ لَا يَخْلُبِي سَلَارِقٌ مِنْ أَدَى الْعِبَادِ، إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَ الْأُمُورَ إِلَيْكَ تُصَيِّرُ، يَا مَنْ «لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ» وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ.

پروردگارا به سبب نفوذ قدرت تو، هر پیروزی پیروز و قاهر می شود...

امالی للطوسی ص ۲۷۶

۲- معنای لفظ «سلطان»

(الف) سوره مبارکه نمل آیات ۲۰ و ۲۱

وَ تَقَفَّدَ الطَّيْرُ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ (۲۰) لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (۲۱)

و جویای [حالی] پرندگان شد و گفت: «مرا چه شده است که هدهد را نمی بینم؟ یا شاید از غایبان است؟

قطعاً او را به عذابی سخت عذاب می کنم یا سرش را می برم مگر آنکه دلیلی روشن برای من بیاورد.» [ترجمه انصاریان]

(ب) سوره مبارکه هود عليه السلام آیات ۹۶ و ۹۷

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَ سُلْطَانٍ مُبِينٍ (۹۶) إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَ مَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (۹۷)

و به راستی، موسی را با آیات خود و حججی آشکار، به سوی فرعون و سران [قوم] وی فرستادیم، ولی [سران] از فرمان فرعون پیروی کردند، و فرمان فرعون صواب نبود.

از این دو آیه شریفه و آیات دیگر قرآن کریم، ظاهراً این بر می آید که لفظ «سلطان» ظهور در «حجت» داشته و حجت و دلیل است که انسان مؤمنی را در تنظیم روابط انسانی و هدایت یا همان تأثیر در نگرش های افراد یاری می رساند و آلا برای ایجاد مشارکت در افراد، مجبور به اجبار آن ها می شویم که به دلیل مخالفت با فطرت، ناکارآمد و ناپایدار خواهد بود.

۳- وجود مضمون ادعایی «تنظیم کننده بودن علم در نظام روابط انسانی» در روایات

محدث دلمی رحمته الله در «اعلام الدین» نقل می کند:

و رُوِيَ أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام أَوْصَى وَلَدَهُ الْحَسَنَ فَقَالَ يَا بَنِي أَخْرِزْ حَظَّكَ مِنَ الْأَدَبِ وَ فَرِّغْ لَهُ قَلْبِكَ فَإِنَّهُ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ تُخَالِطَهُ دَنْسٌ وَ اعْلَمْ أَنَّكَ إِنْ أَعُوْزْتَ غَنِيَتْ بِهِ وَ إِنْ اغْتَرَبْتَ كَانَ لَكَ الصَّاحِبُ الَّذِي لَا وَحْشَةَ مَعَهُ الْأَدَبُ هُوَ لِقَاحُ الْعَقْلِ وَ ذِكَاةُ الْقَلْبِ وَ زِينَةُ اللِّسَانِ وَ دَلِيلُ الرَّجُلِ عَلَى مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ وَ مَا الْإِنْسَانُ لَوْ لَا الْأَدَبُ إِلَّا بَهِيمَةٌ مَهْمَلَةٌ لِلَّهِ دُرُّ الْأَدَبِ إِنَّهُ يُسَوِّدُ غَيْرَ السَّيِّدِ قَاطِبُهُ وَ أُخْسِيئُهُ تَكْسِيْبُ الْقَدَرِ وَ الْمَالُ مِنْ طَلْبِهِ صَالٍ بِهِ وَ مَنْ تَرَكَهُ صَبِلَ عَلَيْهِ بِلُزْمَةِ اللَّهِ السَّعْدَاءُ وَ يَحْرِمُهُ الْأَشْقِيَاءُ وَ الدُّنْيَا طَوْرَانِ فَمِنْهُمَا لَكَ وَ مِنْهُمَا عَلَيْكَ فَمَا كَانَ مِنْهُمَا لَكَ أَنَاكَ عَلَى صَعْفِكَ وَ مَا كَانَ مِنْهُمَا عَلَيْكَ لَمْ تَدْفَعْهُ بِقُوَّتِكَ.

اعلام‌الدين في صفات المؤمنين، ص ۸۴

از این روایت شریف بر می‌آید که «ادب» است که غیر آقا را به آقایی رسانده و به دست آوردن آن به مثابه به دست آوردن منزلت و مال است و هر کس «ادب» را طلب کند، برتری و سروری یافته و هر کس آن را ترک نماید، مقهور می‌شود. شبیه همین تعابیر درباره «علم» آمده بود. از طرفی باید توجه شود تأثیر «ادب» بر بهبود روابط انسانی و کاهش اصطکاکات و تنازعات اشخاص واضح است. همچنین از این روایت شریف بر می‌آید موضوع علم آموزی باید «ادب و آداب» باشد تا منجر به بهبود روابط انسانی شود.

لذا ثابت شد که اگرچه سند این روایت قابل دفاع نبود ولی به دلیل تأیید این مضمون در آیات و روایات دیگر، می‌توان حدیث شریف را پذیرفت.

شرح روایت:

«علم آن معادله‌ای است که این روابط انسانی را تنظیم کند و از ظلم به سمت علم و عدل برود؛ یعنی روابط انسانی را تنظیم کند. ببینید اساساً نگاه به علم عوض می‌شود و دیگر شما نمی‌توانید بگویند که هر معادله‌ای علم است. آن معادله‌ای علم است که به بهینه نظام روابط انسانی منجر شود. لذا حضرت فرمود: «مَنْ وَجَدَهُ صَالًا» هرکسی این معادله را داشته باشد مسلط می‌شود؛ هرکسی این معادله را بلد نباشد دیگران بر او مسلط می‌شوند و تحت ظلم قرار می‌گیرد.

جلسه بررسی ابعاد هجوم اسناد بین‌المللی به هویت شیعی / بهمن ۱۳۹۶ / بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی

پیوست ۲۶: روایت شریفه درباره لزوم مدیریت ملاقات اول بین همسران

(۱) وَ جَاءَ رَجُلٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وآله فَقَالَ إِنَّ لِي زَوْجَةً إِذَا دَخَلْتُ تَلَقَّنِي وَإِذَا خَرَجْتُ سَبَّعْتَنِي وَإِذَا رَأَيْتِي مَهْمُومًا قَالَتْ مَا يَهْمُكَ إِنْ كُنْتُ تَهْتَمُّ لِرِزْقِكَ فَقَدْ تَكْفَلُ لَكَ بِهَ عَيْتُكَ وَإِنْ كُنْتُ تَهْتَمُّ بِأَمْرِ آخِرَتِكَ فَرَأَدَكَ اللَّهُ هَمًّا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله إِنَّ لِي لَعَمَلًا وَ هَذِهِ مِنْ عَمَلِي لَهَا نِصْفُ أَجْرِ الشَّهِيدِ

من لا يحضره الفقيه ج ۳ ص ۳۸۹

«و مردی نزد رسول خدا صلى الله عليه وآله آمد و عرض کرد: من همسری دارم که چون به منزل روم پیشباز من آید و چون بیرون روم مرا بدرقه کند، و هر گاه مرا اندوهگین ببند پرسد چه چیز تو را غمگین ساخته اگر برای روزی است که آن به عهده تو نیست و دیگری آن را به عهده گرفته (یعنی خداوند)، و اگر راجع به امور آخرتی است پس خداوند بر اندوهت بیافزاید، رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود: آری خداوند را کارگزارانی است و این زن یکی از آنان است، و او نصف اجر شهید را خواهد برد»
از طرفی اجر شهید مساوی با وعده بهشت است.

پیوست ۲۷: گزارش اجمالی حجت‌الاسلام علی کشوری به محضر آیت‌الله جنتی

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی نقشه راه متن زیر بخشی از گزارش حجت‌الاسلام علی کشوری به محضر آیت‌الله جنتی، رئیس شورای نگرهبان در جلسه با ایشان است:

حجت‌الاسلام کشوری: بسم الله الرحمن الرحیم؛ بنده سه نکته را آماده کردم که به خدمت شما گزارش دهم، نکته اول اینکه رهبری معظم انقلاب در سال ۱۳۸۵ به دانشگاه سمنان تشریف بردند و به صورت صریح اعلام کردند: تحقق شاخصه‌های هویت اسلامی مثل احیای نهاد خانواده، تحقق مسئله هدایت و شاخصه‌های دیگر، به وسیله کارشناسی توسعه غربی محقق نخواهد شد و لازم است کشور به سمت این پرود که با محاسبات الگوی پیشرفت اسلامی اداره شود.

سخنرانی ایشان یک سخنرانی عادی نبود و در واقع برای اولین بار به صراحت و به صورت عمومی اعلام کردند که کارشناسی موجود کشور که الآن مجلس، وزارتخانه‌ها و سایر ارکان نظام به آن مبتلا هستند، تحقق آرمان‌های انقلاب را برای ما ریل‌گذاری نمی‌کند و ما را به سمت انحلال در غرب می‌برد؛ لذا سفارشی دادند که نخبگان و مسئولین درگیر مسئله الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت شوند؛ از این سفارش حدود یازده سال است که می‌گذرد، ما در این یازده سال‌های گذشته شروع کردیم و یک سری گفتگوها را در کشور راه‌اندازی کردیم تا از این مسئله الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در اذهان یک درک گسترده‌تری ایجاد کنیم.

البته من عرض بکنم که ذهن ما از اواسط دهه هفتاد یعنی تقریباً وسط دولت دوم آقای هاشمی، درگیر این مسئله الگوی اداره شده بود، و چون قبلاً یک ذهنیتی داشتیم، تا پایان سال نود یک نقشه راهی تنظیم کردیم که خلاصه این نقشه راه این است که برای مرحله سوم انقلاب که الآن در آن هستیم، باید ۱۰۰ نقطه در کشور تغییر کند، تا محقق شود. در واقع خلاصه بحث الگوی پیشرفت اسلامی که ما بی آن را گرفتیم این است که ۱۰۰ مسئله در کشور، مانع اسلامی شدن هستند که حالا بحث مدل قانون‌گذاری را خدمتان عرض می‌کنم؛ پس حرف اول بنده به خدمتان این است که ما در طول این دو دهه گذشته، آسیب‌شناسی از انقلاب انجام دادیم که این آسیب‌شناسی به ما می‌گوید: اگر ۱۰۰ مسئله در کشور ما تغییر نکند، آن آرمان‌های انقلاب و آن فرایند اسلامی شدن به نحو تام محقق نمی‌شود؛ این حرف اول بنده که خواستم به خدمتان عرض کنم.

نکته دوم این است که به نظر ما، دو مسئله از این ۱۰۰ مسئله، اولویت اصلاح دارد. یکی از آن‌ها مفهوم «نگهبانی از نظام» است که شورای نگهبان متکفل آن است؛ باید مفهوم نگرهبانی از انقلاب و نظام ارتقا پیدا کند؛ یک جا هم مدل برنامه‌ریزی کشور است که اگر ما با این شکل فعلی ادامه دهیم، اصلاحات در راستای اسلامی شدن در کشور ما اتفاق نمی‌افتد؛ من شروع کنم و به ترتیب این‌ها را توضیح دهم. حضرت‌عالی استحضار دارید؛ شورای نگهبان الآن چکار می‌کند؟ احراز می‌کند که یک قانون، «مخالفت قطعی شرع و قانون اساسی» نباشد و در گام بعد صلاحیت کسانی را که باید مسئولیت در جمهوری اسلامی بپذیرند، را احراز می‌کند. الآن مفهوم نگرهبانی در جمهوری اسلامی به این دو کار محدود است؛ یعنی شورای محترم نگهبان این دو کار را می‌کند. در این موضوع چه اشکالی به وجود می‌آید؟ اشکال اول آن این است که وقتی شما «عدم مخالفت قطعی با شرع و قانون اساسی» یک قانون را احراز می‌کنید، جلوی شکل‌گیری نظامات غربی در کشور را نمی‌گیرد بلکه یک قانون را به صورت موردی می‌گویند که مخالفت شرع با قانون اساسی نیست ولی طراحی‌هایی که جریان توسعه‌گرا دارد، به سمتی می‌رود که یک نظمی را به ما پیشنهاد می‌کند و آن نظم را قطعه‌قطعه به قانون تبدیل می‌کنند و شما هم قطعه‌قطعه، «عدم مخالفت قطعی» آن را با شرع احراز می‌کنید؛ پس شورای نگهبان عملاً کمک دارد می‌کند که نظم مورد نظر جریان توسعه‌گرا با یک تغییراتی به قید «عدم مخالفت قطعی با شرع» تصویب شود؛ لذا مثلاً اگر ما در طول چهار دهه گذشته بحث را ببینیم، متوجه می‌شویم که نظامات غربی در کشور ما پیشروی زیادی داشتند؛ مثلاً در بخش مدیریت شهری، الآن همان توری‌های غربی اجرا می‌شود و در بخش آموزشی، همان توری‌های غربی پیاده می‌شود و در بخش اقتصادی هم توری‌های تنوکیزی و نهادگرایی در کشور ما پیاده می‌شود و شورای نگهبان با مدل نگرهبانی فعلی خود، توانسته جلوی تحقق این نظم غربی را بگیرد؛ مثلاً یک نمونه آن مسئله بانک‌هاست. شورای نگهبان در دهه شصت زحمت کشید و آن قانون موسوم به «عملیات

بانکداری بدون ربا» را تصویب کرد. حاج‌آقا! آن قانون الآن هست ولی سؤال این است که آیا جلوی ربای در بانک‌ها گرفته شده؟ آیا بانک‌ها در راستای تولید و اقتصاد مقاومتی عمل می‌کنند؟ یعنی بر اساس آن شاخصه‌هایی که مد نظر ماست، عمل می‌کنند؟ پاسخ آن «خیر» است! ما با اینکه قانون «عملیات بانکی بدون ربا» را داریم ولی این نظم مورد نظر جریان توسعه‌گرا در کشور ما جریان پیدا می‌کند؛ علت چیست؟ علت این است که ما مفهوم «نگهبانی» را بدون توجه به مفهوم «نظام‌سازی» در ذهنمان تلقی کردیم و آن را اجرا می‌کنیم؛ پیشنهاد ما به عنوان یکی از آن صد نقطه‌ای که عرض کردم این است که شورای نگهبان «تطابق قوانین و مقررات» را با «نظامات اجتماعی اسلام» بسنجد؛ یعنی مفهوم «نگهبانی» را در عمل ارتقا دهد که در قسمت آخر، فرایند آن را پیشنهاد می‌کنم؛ به نظر من از همین فردا می‌توان یک سری کارها را شروع کرد...

پیوست ۲۸: روایت مرکزیت شهر قم در افاضه علوم اهل بیت علیهم‌السلام به جهانیان و ارتباط این وظیفه

با زمینه‌سازی ظهور

ثُمَّ قَالَ وَ ذُوِي بَأْسَانِيَدٍ عَنِ الصَّادِقِ عليه السلام أَنَّهُ ذُكِرَ كُوفَةُ وَ قَالَ: «سَتَخْلُو كُوفَةُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ يَأْزُرُ [يَأْزُرُ] عَنْهَا الْعِلْمُ كَمَا تَأْزُرُ [تَأْزُرُ] الْحَيَّةُ فِي جُحْرِهَا ثُمَّ يَظْهَرُ الْعِلْمُ بِنَلْدَةِ يُقَالُ لَهَا ثُمَّ وَ تَصِيرُ مَعْدِنًا لِلْعِلْمِ وَ الْقَطْلُ حَتَّى لَا يَبْقَى فِي الْأَرْضِ مُسْتَظْعَفٌ فِي السِّدِّينِ حَتَّى الْمُخَدَّرَاتُ فِي الْحِجَالِ وَ ذَلِكَ عِنْدَ قُرْبِ ظُهُورِ قَائِمِنَا فَيَجْعَلُ اللَّهُ فَمَّ وَ أَهْلَهُ قَائِمِينَ مَقَامَ الْحُجَّةِ وَ لَوْ لَا ذَلِكَ لَسَاخَتْ الْأَرْضُ بِأَهْلِهَا وَ لَمْ يَبْقَ فِي الْأَرْضِ حُجَّةٌ فَيَبْيُضُ الْعِلْمُ مِنْهُ إِلَى سَائِرِ الْبِلَادِ فِي الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ فَيَتِمُّ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ حَتَّى لَا يَبْقَى أَحَدٌ عَلَى الْأَرْضِ لَمْ يَبْلُغْ إِلَيْهِ الدِّينَ وَ الْعِلْمُ ثُمَّ يَظْهَرُ الْقَائِمُ عليه السلام وَ يَسِيرُ سَبَبًا لِنِقْمَةِ اللَّهِ وَ سَخَطِهِ عَلَى الْعِبَادِ لِأَنَّ اللَّهَ لَا يَنْتَقِمُ مِنَ الْعِبَادِ إِلَّا بَعْدَ إِنْكَارِهِمْ حُجَّةً»

بحارالانوار ج ۵۷، ص ۲۱۳، ح ۲۳

سپس گفته و به چند سند از امام صادق عليه السلام روایت شده که نام کوفه را برد و فرمود: به زودی کوفه از مؤمنان تهی شود و دانش از او نماند گردد چنانچه مار در سوراخش نماند، سپس دانش در شهری پدید شود که قمش گویند، و معدن علم و فضل گردد تا آنجا که در روی زمین هیچ نادانی نسبت به دین نماند تا برسد به نو عروسان پرده‌شین، این نزدیک به ظهور قائم ما باشد، و خدا قم و مردمش را مقام حجت سازد، و اگر آن نباشد زمین اهلس را فرو برد و حجتی در زمین نماند، و دانش از آن به همه بلاد منتشر گردد در مشرق و مغرب و حجت خدا بر مردم تمام شود. تا کسی در روی زمین نماند که علم و دین بدو نرسد، سپس قائم ظهور کند و سبب انتقام و خشم خدائی بر بندها شود، زیرا خدا از بندها انتقام نگیرد مگر پس از اینکه حجت را انکار کنند.

آسمان و جهان (ترجمه کتاب السماء و العالم بحار الأنوار جلد ۵۴) ج ۴ ص ۱۸۴-۱۸۵

پیوست ۲۹: دستور مدیر کل امور فرآورده‌های غذایی مبنی بر لزوم برجسب‌گذاری محصولات تراریخته.

شماره: ۶۷۵/۱۵۸۶۸

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۲/۲۶

پیوست: ندارد

کد مدرک: FB-Ci-۱۳۹۷-

معاون محترم غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور

موضوع: در خصوص برجسب‌گذاری محصولات تراریخته

سلام علیکم:

احتراماً، پیرو نامه شماره ۶۷۵/۱۵۶۶۴۸ مورخ ۹۵/۱۲/۱۶ و با توجه به بند ج ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه کشور (تصویر پیوست)، واردات محصولات تراریخته در چارچوب قانون ایمنی زیستی و با رعایت مقررات و موازین ملی و بین‌المللی مجاز است. در این راستا طبق ماده ۴ قانون ملی ایمنی زیستی، مسئولیت صدور، تمدید، و لغو مجوز فعالیت در امور مرتبط با فن آوری زیستی جدید با رعایت قوانین مربوط به هر دستگاه و ضوابط ایمنی زیستی این قانون بر عهده دستگاه‌های اجرایی ذی صلاح بوده و وزارت بهداشت، درمان، آموزش پزشکی در امور مرتبط با ایمنی زیستی و سلامت مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی عهده دار مسئولیت می‌باشد. لذا با توجه به تدوین ضوابط و ابلاغ رسمی آن تحت عناوین دستورالعمل اجرایی وزارت بهداشت در خصوص موجودات زنده تغییر ژنتیکی یافته و فرآورده‌های آن مرتبط با مواد غذایی و ضابطه برجسب‌گذاری محصولات غذایی تراریخته، ضرورت دارد علاوه بر الزام رعایت مفاد دستورالعمل‌های مذکور اقدام لازم در خصوص درج لوگو(نشان) تراریخته به صورت دایره سفید رنگ و به قطر ۱.۵ سانتیمتر که واژه تراریخته در درون آن با فونت قابل رؤیت بر روی برجسب محصول در کنار آرم سازمان غذا و دارو معمول گردد همچنین لازم است تا اتمام برجسب‌های باقی مانده، در واحد‌های تولیدی عبارت تراریخته بوسیله جت پرینتر بر روی برجسب محصولات لحاظ شود و برای شرکتهای وارداتی درج نشان تراریخته از تاریخ صدور نامه الزامی می‌باشد. بدیهی است در صورت عدم اجرای اصلاح برجسب توسط مدیران عامل و مسئولین فنی نظر ان معاونت را به نامه شماره ۱۰۰/۱ مورخ ۹۷/۰۱/۱۵ وزارت بهداشت مجدداً "در خصوص لزوم برجسب‌گذاری محصولات مذکور جلب می‌نماید.

دکتر وحید مفید-مدیرکل امور فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی

www.fda.gov.ir

تهران زویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فجر زاری، نبش خیابان شهید وحید نظری، سازمان غذا و دارو

تلفن: ۶۶۴۶۷۴۸-۹ نمابر: ۶۶۴۶۹۱۲۲ کد پستی: ۱۳۱۴۷۱۵۳۱۱

پیوست رجالی

پیوست رجالی مرتبط با روایت شریف «و اعلموا انکم لن تعرفوا الرشده حتی تعرفوا الذی ترکه»

شرح سؤالات مرتبط با احراز وثوق صدوری نسبت به احادیث بر اساس دو مبنای مشهور و تکاملی

الف) سؤالات مرتبط با احراز وثوق صدوری بر مبنای تکاملی

سؤال اول: مصدر حدیث چیست؟

اولین نکته‌ای که در مورد حدیث فوق و به طوری کلی در بررسی احادیث باید مورد بحث قرار گیرد، مصدری است که حدیث در آن مصدر روایت و ذکر شده است؛ معنای مصدر نیز قدیمی‌ترین منبع حدیثی است که روایت شریف در آن ضبط شده است. با تتبع در کتب حدیثی و روایی مشخص گردید که فقره فوق، بخشی از یکی از خطبه‌های امیرالمؤمنین علیه السلام است که در کوفه ایراد شده است و ثقة الاسلام کلینی رحمته الله در بخش روضه‌ی کتاب شریف کافی (ج، ۸، ص ۳۸۶) این روایت را با سلسله سند متصل ذکر و ضبط کرده است.

سؤال دوم: جایگاه سند در اتکای به اشراف چیست؟

در سؤال دوم در مورد یک حدیث باید به طور کلی به تبیین جایگاه سند در اتکا به اشراف بحث کرد؛ در واقع باید مشخص کرد که سند چه نقشی در رساندن علم متکی به اشراف -حدیث معصوم علیه السلام- به ما دارد؟ در واقع در این بخش تعریف جدیدی از سند ارائه می‌گردد که محور آن، مسئله هدایت ابناء بشر توسط معصوم علیه السلام است و سند به عنوان یکی از ابزارهای معصوم علیه السلام برای مدیریت امر هدایت در عالم تعریف می‌شود، نه به عنوان ابزاری که ما برای رسیدن به معصوم علیه السلام از آن استفاده می‌کنیم. برای درک نکته فوق باید دقت کرد که معصوم علیه السلام -که حدیث از او صادر می‌شود- در تمام شئون و حالات خود مترصد امر هدایت جامعه بوده و در حال جریان دادن امر بسیار مهم هدایت در جامعه است. حال امام معصوم علیه السلام برای جریان دادن هدایت در جامعه از ساختارها و راه‌های مختلفی استفاده می‌کند که یکی از این ساختارها، جاری کردن هدایت در جامعه از طریق یک فرد مؤمن است که در واقع این فرد مؤمن، همان سند است. در واقع سند یک روایت، ابزاری برای رسیدن ما به معصوم علیه السلام نیست؛ بلکه سند، فرد مؤمنی است که معصوم علیه السلام از آن برای جاری کردن هدایت در جامعه و هدایت انسان‌ها بهره می‌برد و در حقیقت بزرگترین لطف و رحمتی که شامل حال یک فرد مؤمن می‌شود نیز همین موضوع است که خدای متعال و معصوم علیه السلام او را به عنوان یار خود قرار داده و امر خود را از طریق او در جامعه جاری و ساری کنند، بزرگ‌ترین نعمتی که خدای متعال به یک فرد می‌دهد لزوماً داخل کردن او در بهشت نیست، بلکه بزرگترین نعمت برای یک فرد مؤمن قرار گرفتن او در طریق هدایت و رساندن هدایت از طریق او به جامعه است. بنابراین سند یعنی فرد مؤمن انتخاب شده توسط معصوم علیه السلام یکی از راه‌هایی است که معصوم علیه السلام از طریق آن، علم مبتنی بر اشراف خود را در جامعه جریان داده و جامعه را هدایت می‌کند.

سؤال سوم: ساختار اتکا به اشراف به صورت استظهاری چیست؟

نکته‌ای که در سؤال سوم باید مورد دقت قرار گیرد این است که معصوم علیه السلام به عنوان مدیر هدایت در عالم، امر هدایت را تنها از طریق سند خرد مؤمن انتخاب شده - در عالم جریان نمی‌دهد، بلکه ساختارهای دیگری نیز وجود دارد که افراد جامعه در زمان غیبت معصوم علیه السلام نیز می‌توانند از آن طریق هدایت را دریافت نموده و در جامعه جریان دهند، زیرا معصوم علیه السلام همواره حی و زنده بوده و مجری امر هدایت در عالم است و این امر را با ساختارهای مختلفی در جامعه جریان می‌دهد که سند یکی از آن‌هاست. در ادامه به بررسی استظهاری چند مورد از ساختارها و راه‌های اتکا به اشراف ساختارهایی که معصوم علیه السلام امر هدایت را در جامعه جاری می‌کند - می‌پردازیم. **ضمناً هرگز خروجی ساختار اتکا به اشراف نباید با استظهار از آیات و روایات در تعارض باشد.**

الف) زیارت: یکی از راه‌هایی که افراد می‌توانند از طریق آن امر هدایت و علم مبتنی بر اشراف را از معصوم علیه السلام تلقی کنند، زیارت معصومین علیهم السلام است که به دلیل زنده بودن همیشگی معصومین علیهم السلام، زیارت منحصر به حضور و ظهور امام نمی‌باشد، بلکه می‌توان از طریق زیارت قبور ائمه نیز به علم مبتنی بر اشراف دست یافت و هدایت را از معصوم علیه السلام تلقی نموده و توفیق حضور در طریق هدایت و یاری امام معصوم علیه السلام را به دست آورد.

دلیل استظهاری این مطلب نیز روایت شریف امام حسین علیه السلام است که می‌فرماید: «مَنْ أَنَا مَا يَعْذَمُ حَظْلَةً مِنْ أُرْبَعٍ؛ آيَةٌ مُحْكَمَةٌ وَ قَضِيَّةٌ عَادِلَةٌ وَ أَحَا مُسْتَفَادًا وَ مُجَالَسَةٌ الْعُلَمَاءِ»؛ هر کس به نزد ما آید هیچ یک از این چهار خصلت را از دست نمی‌دهد ۱. نشانه‌های محکم و استوار (که همان علم است) می‌شنود ۲. از قضاوتی عادلانه برخوردار می‌گردد ۳. با برادری سودمند و پرفایده روبرو خواهد شد ۴. اجر و پاداش مصاحبت و هم‌نشینی با علما و دانشمندان را خواهد برد.

بحار الانوار ج ۴۴ ص ۱۹۵

ب) نیت: امر دومی که تأثیر بسیار زیادی در قرار گرفتن انسان به عنوان مجرای هدایت دارد، نیتی است که انسان‌ها در فؤاد و قلب خود دارند. در واقع نیت اصلی‌ترین مسئله‌ای است که موجب توفیق نصرت امام علیه السلام می‌گردد؛ اگر فرد شبانه روز نیت نصرت امام علیه السلام را داشته باشد و واقعاً شوق به این کار را در سینه داشته باشد، امام معصوم علیه السلام او را مجرای هدایت قرار داده و از طریق او هدایت را در جامعه جریان می‌دهد. اما اگر فرد در پی نصرت امام علیه السلام نباشد، حتی اگر قرآن نیز بخواند، لَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا؛ قرآن خواندن نیز نه تنها به هدایت او نمی‌افزاید بلکه موجب گمراهی بیشتر او می‌گردد.

اهمیت مسئله نیت در توفیق نصرت امام علیه السلام را می‌توان از روایت شریف امام صادق علیه السلام به دست آورد که فرمودند: «عَلَى بَنِي إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْمُثَنَّرِيِّ عَنِ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام: ... قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكَلَتِهِ يَعْطَى عَلَى نَيْتِهِ»

کافی ج ۲ ص ۱۶

ج) سند روایت: یکی دیگر از ساختارهای اتکا به اشراف و گسترش هدایت در جامعه توسط معصوم علیه السلام، مسئله سند روایت است که در سؤال دوم از همین پیوست سند به مؤمن انتخاب شده توسط معصوم علیه السلام برای جریان امر هدایت در جامعه تعریف گردید.

اهمیت سند روایت در اتکا به اشراف و گسترش هدایت در جامعه توسط معصوم علیه السلام نیز از طریق روایت امام صادق علیه السلام استظهار می‌گردد؛ «قَالَ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّادِقُ علیه السلام اَعْرِفُوا مَنَازِلَ شِيعَتِنَا عُنْدَنَا عَلَيَّ قَدْرَ رَوَايَتِهِمْ عَنَّا وَ فَهْمِهِمْ مِنَّا»؛ منزلت شیعیان نزد ما را به قدر روایاتی که از ما روایت می‌کنند و فهمی که از ما دارند بشناسید. در این روایت این نکته بیان شده است که منزلت و قدر هر فرد نزد امام علیه السلام، به میزان روایاتی است که از امام نقل می‌کند و فهمی است که از امام دارد؛ یعنی فرد هر قدر منزلت بالاتری داشته باشد امام علیه السلام بیشتر از او در مسئله مدیریت هدایت استفاده می‌کند و قدر و منزلت بیشتری نزد امام علیه السلام دارد و روایات بیشتری را از امام علیه السلام نقل می‌کند.

غیبت نعمانی، ص ۲۲

د) عمل به علم: از دیگر ساختارهای اتکا به اشراف، عمل به علم است؛ هر فرد به میزان عملی که به علم خود دارد، علم بیشتری را از معصوم علیه السلام دریافت می‌کند و از این راه در طریق مدیریت هدایت توسط معصوم علیه السلام قرار می‌گیرد. نقش عمل به علم در اتکا به اشراف نیز از روایت «قَوْلُ النَّبِيِّ صلی الله علیه و آله: مَنْ عَمِلَ بِمَا يَعْلَمُ وَرَزَقَهُ اللَّهُ عِلْمًا مَا لَمْ يَعْلَمْ» استفاده می‌گردد؛ هر کس به چیزی که می‌داند عمل کند خداوند علم آنچه را که نمی‌داند به او می‌دهد. بنابراین از طریق عمل به علم نیز می‌توان مجرای علم مبتنی بر اشراف قرار گرفت.

بحار الانوار ج ۴۰ ص ۱۲۸

سؤال چهارم: فرایند هدایت مرتبط با این روایت چیست؟

چهارمین سؤالی که در مورد حدیث فوق مطرح می‌باشد این است که این روایت کدام فرایند مرتبط با هدایت را تشریح می‌کند؟ برای پاسخ به این سؤال مقدماتاً باید به این نکته دقت کرد که هر کلامی که از معصوم علیه السلام صادر می‌شود به غرض ایجاد هدایت در جامعه بوده و یک یا چند بُعد از ابعاد هدایت را مورد بحث قرار می‌دهد، زیرا معصوم علیه السلام هدفی جز هدایت جامعه ندارد و تمام سخنان او نیز به همین غرض صادر می‌شود. پس باید نقش حدیث فوق را در فرایند هدایت مشخص کرد و بیان نمود که حدیث فوق کدام بُعد از ابعاد مختلف هدایت را بیان می‌دارد.

برای اینکه نقش این حدیث در فرایند هدایت مشخص گردد، مقدماتاً باید دقت کرد که همواره برای تبیین مسئله رشد از غی و هدایت انسان‌ها به سمت رشد، تنها نباید به تبیین رشد اکتفا نمود؛ بلکه باید به سمت مقایسه رشد و غی حرکت کرد تا مشخص گردد که رشد تعریف شده توسط دین، در مقابل کدام غی قرار دارد. خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید: «لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ» (بقره ۲۵۶) این آیه شریفه بیان می‌دارد که هیچ اکراهی در دین نیست، زیرا رشد از غی تبیین شده است و وقتی رشد از غی تبیین گردید دیگر نیازی به اکراه وجود ندارد و افراد با اختیار خود به سمت رشدش حرکت می‌کنند.

از طرفی در روایت شریفه آمده است

«قَالَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ علیه السلام قَالَ: إِنَّ نَبِيَّ أُمَّتِي أَطْلَقُوا لِلنَّاسِ تَعْلِيمَ الْإِيمَانِ - وَ لَمْ يُطْلِقُوا تَعْلِيمَ الشَّرِكِ لِكَيْ إِذَا حَمَلُوهُمْ عَلَيْهِمْ لَمْ يَعْرِفُوهُ» حضرت صادق علیه السلام فرمود: همانا بنی امیه برای مردم تعلیم ایمان را آزاد گذاردند و تعلیم شرک را آزاد نگذاشتند، زیرا اگر مردم را بر آن وادار میکردند آن را نمیپذیرفتند. [ترجمه مصطفوی]

کافی، ج ۲، ص ۴۱۷

بنابراین دو دلیل، برای خشکاندن ریشه های غی و غلط در جامعه فعلی نیز باید به سمت نظام مقایسه میان رشد و غی حرکت کرد و در حال حاضر نیز کشور ایران با پدیده خطرناک و بدعتی هولناک به نام هجوم اسناد بین المللی مواجه است و هفده سند بین المللی و اهداف فرعی مرتبط با آن‌ها در عرصه اجرایی کشور حضور داشته و جولان می‌دهند. اما باید دقت نمود که مهم‌ترین کاری که این اسناد و روند اجرای این اسناد انجام می‌دهند این است که ذهنیت مسئولین را تغییر داده و برای آنها ذهنیت‌سازی می‌کنند. از همین رو شیوه مقابله با این اسناد نیز باید از همین منظر وارد شده و به دنبال اصلاح و بازسازی ذهنیت مسئولین بر اساس مفاهیم دینی و اسلامی باشند و آنها را به سمت رشد حرکت دهد و همانطور که بیان شد از منظر روایات و با بررسی آیات و روایات و مربوط به مقایسه رشد و غی، مهم‌ترین رکن برای تغییر ذهنیت مسئولین مقایسه فکر صحیح و غلط می‌باشد و در فرایند اصلاح نگرش‌ها و ذهنیت افراد، اکتفا کردن به تبیین مسئله رشد و عدم مقایسه آن با غی و باطل، تأثیری زیادی در تغییر اذهان نخواهد داشت. بنابراین برای مقابله با اسناد خطرناک بین المللی نباید صرفاً به تبیین رشد اکتفا کنیم، بلکه باید میان نظریات رشید دینی و نظریات منحط اسناد بین المللی نظام مقایسه تشکیل دهیم تا ذهنیت مسئولین بر اساس مفاهیم دینی اصلاح گردد.

سؤال پنجم: این روایت دقیقاً چه نقشی در فرایند هدایت مرتبط با خود دارد؟

پس از اینکه در سؤال چهارم مشخص گردید، فرایند نظام مقایسه یکی از ارکان اصلی هدایت اذهان جامعه به سمت رشد است باید دقت نمود که روایت و عالموا نیز در مقام بیان همین نکته بسیار مهم قرار دارد؛ امیرالمؤمنین علیه السلام در این روایت بیان می‌دارند که برای شناخت رشد و فواید آن، نباید صرفاً به بیان رشد اکتفا کرد، بلکه باید وضعیت کسانی که رشد را ترک کرده اند بررسی کنیم. نکته مهم این است که روایت شریف نفرمود فقط به تبیین غی و معایب آن پردازید بلکه باید وضعیت عینی کسانی که رشد را ترک کرده و به سمت غی حرکت کردند را بررسی کنیم. از همین روایت شریف می‌توان برای ارتقا الگوی نگرهبانی از نظام در شورای نگهبان نیز استفاده کرد؛ شورای نگهبان باید وضعیت کشورهایی که به اجرای اسناد بین المللی پرداخته‌اند را به صورت گزارش‌های رسمی و مکتوب منتشر کند و بدبختی و ضلالتی که به آن مبتلا شده‌اند را تشریح کند تا از طریق این نظام مقایسه، ذهنیت افراد نسبت به کارآمدی این اسناد تغییر پیدا کند و به سمت رشد حرکت کرده و هدایت شوند.

ب) سؤالات مرتبط با احراز وثوق صدور بر مبنای مشهور

در صورت پاسخ به سؤالات شش‌گانه زیر می‌توان به موثوق‌الصدور بودن روایت بر اساس این مبنا، اطمینان پیدا کرد.

سؤال اول - مصدر روایت چیست؟

این حدیث شریف در دو مصدر حدیثی ذکر شده است.

الف. اصول کافی [چاپ دارالحدیث: ج ۱۵ ص ۸۴۵؛ چاپ اسلامی: ج ۸ ص ۳۸۶]

ب. نهج‌البلاغه (ص ۲۰۵)

سؤال دوم – آیا حدیث مسند است؟ اگر آری، به ترتیب سلسله سند را نوشته و اتصال طبقات روات را از حیث امکان ارتباط بین آنها بحث کنید.

روایت موجود در کتاب اصول کافی با دو نقل «مسند» و «مرسل» و در کتاب نهج البلاغه به صورت «مرسل» روایت شده است.

در سلسله سند روایت مسند کافی بین نسخه‌های گوناگون این کتاب، اختلاف وجود دارد.

نسخه ۱: أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُنْذِرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِيهِ.
نسخه ۲: أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، بِنِ سَعِيدِ بْنِ الْمُنْذِرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِيهِ.
نسخه ۳: أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُنْذِرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ أَبِيهِ.
اما بنا بر نظر تحقیق هر سه سند، محرف بوده و سند صحیح: «أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بِنِ سَعِيدِ بْنِ الْمُنْذِرِ بْنِ مُحَمَّدٍ...» است؛ برای اثبات این ادعا باید گفت «احمد بن محمد بن سعید بن عقده» شیخ کلینی بوده و هموست که کتاب‌های «المنذر بن محمد بن المنذر بن سعید بن أبي الجهم القابوسي» را روایت کرده است. برای مثال ر.ک «نجاشی صص ۱۱، ۱۵، ۴۷، ۱۷۹، ۲۰۷، ۴۱۸»

بررسی روات:

۱- أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بِنِ سَعِيدِ بْنِ عَقْدَةَ:

نجاشی: هذا رجل جليل في أصحاب الحديث مشهور بالحفظ والحكايات تختلف عنه في الحفظ وعظمه و كان كوفيا زيدا جاروديا على ذلك حتى مات وذكره أصحابنا لاختلاطه بهم ومداخلته إياهم وعظم محله وثقته وأمانته.

رجال النجاشي ص ۹۴

شیخ طوسی: أمره في الثقة والجلالة وعظم الحفظ أشهر من أن يذكر و كان زيدا جاروديا و على ذلك مات وإنما ذكرناه في جملة أصحابنا لكثرة رواياته عنهم و خلطته بهم و تصنيفه لهم.

فهرست الطوسی ص ۶۹

شیخ طوسی: جلیل القدر عظیم المنزلة.

رجال الطوسی ص ۴۰۹

۲- المنذر بن محمد القابوسي

النجاشي: ثقة من أصحابنا من بيت جليل.

رجال النجاشي ص ۴۱۸

۳- أبيه (محمد بن المنذر بن سعید القابوسي)

مهمل؛ البته ممکن است از عبارت نجاشی که پسر وی را از «بیت جلیل» معرفی می‌کند، به حداقل صداقت بل وثاقت وی نیز پی‌برد.

۴- جدّه (المنذر بن سعید القابوسي)

مهمل؛ البته ممکن است در صورت وجود این بخش در اصل سند بگویم این راوی مانند راوی قبل به دلیل مدح عامی که برای خاندان «ابی الجهم» شده است، صادق است؛ از کسانی که از عبارت «نجاشی» این «مدح عام» را استظهار کرده‌اند؛ ظاهراً می‌توان به سید بحر العلوم اشاره نمود.

رجال السید بحر العلوم (الفوائد الرجالية)، ج ۱ ص ۲۷۵

از طرف دیگر با توجه به دو روایت صدوق رضی الله عنه در «امالی» [همین روایت در «معانی الاخبار» نیز ظاهراً با همین سند آمده] و «عیون اخبار الرضا علیه السلام» با سندهایی که در پایین آمده، به این نتیجه ممکن است برسیم که این عنوان «جده» تحریف به اضافه باشد؛ چرا که در این دو سند، بین «المنذر بن محمد» و «محمد بن الحسین» واسطه‌ای نیست.

«حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكْرَانَ التَّمَّاشُ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ سَعِيدِ الْكُوفِيِّ مَوْلَى بَنِي هَاشِمٍ قَالَ حَدَّثَنِي الْمُنْذِرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عليه السلام قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ...»

الأمالی للصدوق رضی الله عنه ص ۳۶۳ / معانی الاخبار ص ۳۲۱

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْوَهَّابِ قَالَ أَخْبَرَنَا أَبُو نَصْرِ مَنُصُورُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنَا الْمُنْذِرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنَا سَلِيمَانُ بْنُ جَعْفَرٍ عَنِ الرَّضَا عليه السلام قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ جَدِّي عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عليه السلام قَالَ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام ج ۱ ص ۲۶۱

۵- محمد بن الحسین (الأصغر بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام)

شیخ طوسی: محمد بن الحسین بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب أبو عبد الله أسند عنه مدني نزل الكوفة مات سنة إحدى وثمانين ومائة وله سبع وستون سنة.

رجال الطوسی - اصحاب ابی عبد الله علیه السلام ص ۲۷۶

بعضی رجالیون «اسند عنه» را لفظ توثیق دانسته‌اند [۱] و بعضی نیز آن را دال بر قوت و مدحی ضعیف و بعضی نیز معنای آن را مبهم دانسته‌اند و حداقل دال بر عدم ضعف وی و قابل اعتماد بودن است ظاهراً. از طرفی یکی از راه‌های توثیق بر اساس روایات، «قدر مرویات راوی» است که شامل تعداد و منزلت موضوع روایت می‌شود [۲]؛ از جمله احادیث منقول از جناب «محمد بن الحسین» حدیث غدیر خم و احادیث معرفتی عمیقی است. [۳] [۴] [۵] این نیز قرینه‌ای جدی برای توثیق ایشان است.

[۱] مستدرک الوسائل ج ۱۹ ص ۸۷

[۲] تخریج الأحادیث والآثار الواقعة في تفسیر الکشف ج ۲ ص ۳۳۸

[۴] رسالة الذهبی في طرق حدیث من كنت مولاة فعلي، مولاة؛ ص ۶۳، ۶۴

[۵] تفسیر القمی ج ۲ ص ۳۳۴ / تفسیر فرات کوفی صص ۵۰، ۴۳۶ / کافی ج ۶ ص ۲۷۲؛ ج ۸ ص ۲۲۱ / الغيبة للنعمانی صص ۴۲ /

کامل الزیارات ص ۵۸ / فضل زیارة الحسین علیه السلام صص ۳۱، ۳۳، ۲۸ /

۶- الحسین بن علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام

شیخ مفید و علی بن عیسی ارلی: «كَانَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَرِعًا قَاضِيًا وَرَوَى حَدِيثًا كَثِيرًا عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَمَّتُهُ فَاطِمَةُ بِنْتُ الْحُسَيْنِ وَأَخِيهِ أَبِي جَعْفَرٍ عليه السلام»

این دو بزرگوار علاوه بر این اظهار نظر رجالی، دو نقل نیز از اصحاب روایت می‌فرماید که دلالت بر «مستجاب الدعوة بودن» و «شدت خوف ایشان از خدای متعال» دارد.

الارشاد ج ۲ ص ۱۷۴ / كشف الغمة في معرفة الأئمة ص ۱۳۱

۷- جده (امام علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام)

۸- ایه (الحسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام)

ظاهراً با توجه به قرائن تاریخی این سلسله سند و امکان نقل روایت طبقات این سند از یکدیگر، می‌توان گفت بین سلسله سند، افتادگی وجود نداشته و سند «متصل» است.

سؤال سوم- روایت از لحاظ اتصال و منزلت راویان دچار چه نوع مشکلاتی است؟ آیا با قرائنی می‌توان

ضعف سند را جبران نمود؟ اگر در موردی قرائن اطمینان‌آور وجود داشته باشد، آن را ذکر نمایید.

روایت شریف از لحاظ اتصال یا ارسال، «متصل» و از لحاظ توثیقات رجالی در تمامی طبقات جز «محمد بن المنذر بن سعید القابوسی» و «المنذر بن سعید القابوسی» به طور قطعی «ثقه» هستند و باید این دو مورد را هم [در صورتی که به وجود «المنذر بن سعید» در سند روایت حکم کنیم] بر اساس «مدح عام نجاشی نسبت به خاندان ابی‌الجهم» ممدوح و موثق بدانیم. در این صورت ضعف سندی در روایت نخواهیم داشت.

سؤال چهارم- نوع قرینه جابر ضعف را بحث کنید و حیث قرینه‌بودن آن را آشکار نمایید.

نقل حدیث در دو کتاب عظیم المنزلة مثل الکافی و نهج‌البلاغه از قرائن جابر ضعف سند است.

با توجه به شهرت عظیم کتاب نهج‌البلاغه و دقت کم‌نظیر شیخ کلینی رحمته الله در نقل احادیث در کافی به نحوی که بعضی از بزرگان مانند میرزای نائینی رحمته الله مناقشه در اسناد آن را کار افراد ناتوان دانسته‌اند (منقول از آیت‌الله خویی رحمته الله); یعنی بر حجیت تمام احادیث کافی معتقد بوده‌اند؛ می‌توان نقل این حدیث در این دو منبع را قرینه‌ای برای اطمینان به صدور آن از جانب معصوم دانست.

میرزای نائینی: فإن المناقشة في اخبار الكتب الأربعة لا سيما الكافي منها بعد كونها متلقاة بالقبول بين الأصحاب ساقطة من أصلها.

مناقشه در روایات کتب اربعه مخصوصاً کتاب کافی، با وجود اینکه این کتب در نزد اصحاب مورد قبول واقع شده است، از اصل اشتباه است.

اجود التقريرات ج ۲ ص ۲۵۸؛ (تقریرات آیت‌الله خویی از درس اصول میرزای نائینی)

همان مضمون در: معجم رجال‌الحدیث ج ۱ ص ۸۷

سؤال پنجم- آیا این حدیث را می‌توان با استفاده از این قرائن تصحیح کرد؟

اگر کسی استدلال بر وثاقت «محمد بن المنذر بن سعید القابوسی» و «المنذر بن سعید القابوسی» را نیز نپذیرد، باز می‌توان نقل حدیث شریف را در «نهج‌البلاغه» و «کافی» به دو طریق، به عنوان قرینه منجر ضعف سند محسوب نمود.

سؤال ششم- آیا این حدیث را می‌توان با استفاده از قرینه «ایفای نقش در فرآیند هدایت» نیز تصحیح

کرد؟

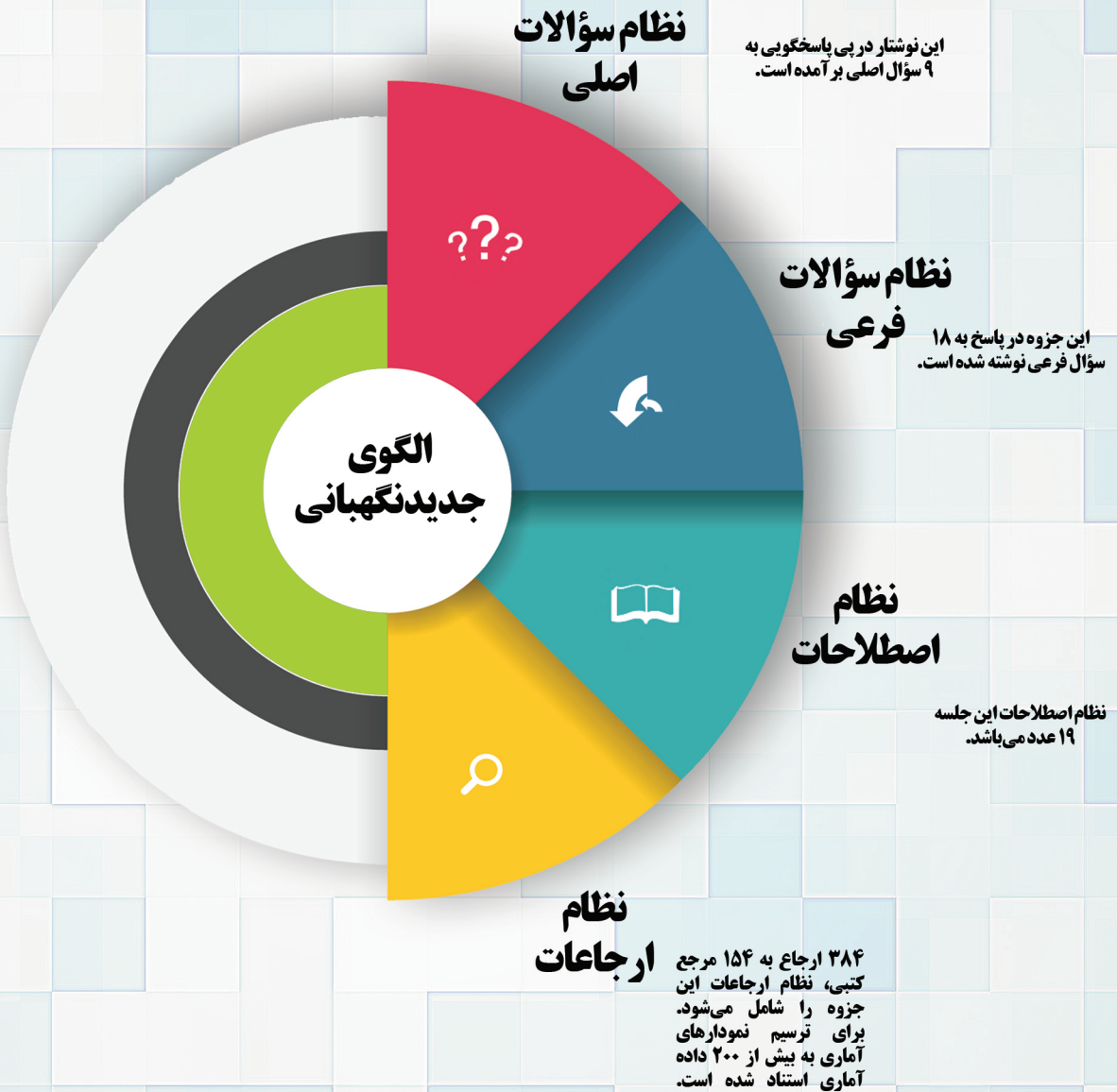
فرایند نظام مقایسه یکی از ارکان اصلی هدایت اذهان جامعه به سمت رشد است باید دقت نمود؛ که روایت شریف نیز در مقام بیان همین نکته بسیار مهم است؛ امیرالمؤمنین علیه السلام در این روایت بیان می‌دارند که برای شناخت رشد و فواید آن، نباید صرفاً به

بیان رشد اکتفا کرد، بلکه باید وضعیت کسانی که رشد را ترک کرده اند بررسی کنیم. نکته مهم این است که روایت شریف نفرمود فقط به تبیین غی و معایب آن پردازید بلکه باید وضعیت عینی کسانی که رشد را ترک کرده و به سمت غی حرکت کردند را بررسی کنیم. از همین روایت شریف می‌توان برای ارتقا الگوی نگهداری از نظام در شورای نگهبان نیز استفاده کرد؛ شورای نگهبان باید وضعیت کشورهایی که به اجرای اسناد بین المللی پرداخته‌اند را به صورت گزارش‌های رسمی و مکتوب منتشر کند و بدبختی و ضلالتی که به آن مبتلا شده‌اند را تشریح کند تا از طریق این نظام مقایسه، ذهنیت افراد نسبت به کارآمدی این اسناد تغییر پیدا کند و به سمت رشد حرکت کرده و هدایت شوند. این نوع استفاده از روایت که در واقع به توضیح اصلی نظام مقایسه کمک می‌کند و در توضیح فرآیند هدایت، نقش ایفا می‌کند؛ به دلیل از بین رفتن داعی جعل و ... معتبر و قابل استفاده است.

شناسنامه محتوایی

الگوی نگهبانی از نظام در مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی به هویت شیعی

نظام سوالات

۱. آیا ما با یک سند روبرو هستیم یا با هجوم مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟
  - ۱/۱. آرمان‌های هفده‌گانه سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار حاوی چه مضامین خطرناکی ذیل شعارهای رفع فقر و نوآوری در صنعت است؟
  - ۱/۲. پذیرش سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار در گرو پذیرش ضمنی چند سند بین‌المللی دیگر است؟
  ۲. چند دسته اشکال به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار وارد است؟
  - ۲/۱. تعارضات حقوقی ۲۰۳۰ با کدام یک از بندهای قانون اساسی کشور محرز است؟
  - ۲/۲. چگونه سند ۲۰۳۰ نفع‌های چهارگانه را قانونی می‌کند؟
  - ۲/۳. تعاریف موجود در سند توسعه پایدار چه تعارضی با تعاریف پذیرفته‌شده دینی دارد؟
  - ۲/۴. نسبت افق ترسیم‌شده در سند توسعه پایدار با افق انقلاب اسلامی چیست؟
  ۳. چرا نظام برنامه‌ریزی کشور به پذیرش اسناد بین‌المللی میل دارد؟
  - ۳/۱. استفاده حداکثری از مفاهیم مسموم علوم انسانی غربی در دانشگاه‌های کشور چه تأثیری در روند تصمیم‌گیری مسئولین کشور ما داشته است؟
  ۴. شکل اجرای اسناد بین‌المللی در ایران چگونه است؟
  - ۴/۱. چگونه شکل اجرای اسناد بین‌المللی در ایران استقلال کشور را به مخاطره می‌اندازد؟
  - ۴/۲. یونسکو چه اقداماتی را برای اجرای اسناد در کشورهای میزبان سند پیگیری می‌کند؟
  ۵. با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟
  - ۵/۱. زیرساخت‌های نه‌گانه هدایت کدامند؟
  - ۵/۲. علم از دیدگاه اهل بیت عصمت و طهارت شامل چه معادلاتی است؟
  ۶. ویژگی اصلی الگوی نگهبانی از نظام در مقابل هجوم اسناد بین‌المللی چه باید باشد؟
  - ۶/۱. چرا مقایسه حرف حق با حرف باطل، لازمه نگهبانی کردن از یک فکر صحیح است؟
  - ۶/۲. نظام مقایسه چه معنایی دارد؟
  ۷. چه ظرفیت حقوقی و قانونی مشخصی در قانون اساسی برای این الگوی جدید نگهبانی از نظام وجود دارد؟
  - ۷/۱. چه ظرفیت‌های معطل‌مانده‌ای در مقدمه قانون اساسی برای پیگیری الگوی جدید نگهبانی از نظام وجود دارد؟
  ۸. الگوی نگهبانی از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزه می‌شود؟
  - ۸/۱. چه مجموعه‌هایی در کشور دارای قدرت پشتیبانی فکری از شورای نگهبان برای اجرای الگوی جدید نگهبانی هستند؟
  - ۸/۲. اولین نقشه الگوی پیشرفت اسلامی دارای چند نظریه قابل مقایسه با نظریات منحط لیبرالی است؟
  ۹. برنامه‌های کوتاه‌مدت برای مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی چیست؟
  - ۹/۱. چگونه مجموعه‌های انقلابی مثل آستان قدس رضوی در کوتاه‌مدت می‌توانند برای مقابله با اسناد بین‌المللی اقدام کنند؟
  - ۹/۲. شورای نگهبان هم‌اکنون چه اقدامات فوری و سریعی در جهت الگوی جدید نگهبانی می‌تواند انجام دهد؟

نظام اصطلاحات

نظام اصطلاحات دیگران	نظام اصطلاحات الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
<p>توسعه پایدار- معیار متابولیسم در طبقه‌بندی غذاها - تئوری نهادگرایی- تئوری نئوکینزی - اقتصاد بازار آزاد - اقتصاد کمونیستی- لیبرالیسم - محصولات تراریخته - جوامع پایدار - نظریه TOD - ازدواج هم‌جنس‌گرایان - اقتشار آسیب‌پذیر - تکنولوژی‌های عقل‌محور - شفافیت - سیاست‌خارج‌توسعه‌گرا - مواد افزودنی - نظریه پیشگیری از جرم حاکم بر کنوانسیون مریدا - حکمرانی لیبرال - بیوتکنولوژی - آموزش جامع جنسی</p>	<p>الگوی پیشرفت اسلامی - الگوی جدید نگاهیانی از نظام - معیار سلامت قلب در طبقه‌بندی غذاها - تکنولوژی‌های روح‌محور- ریشه‌های کفر - معرفت‌الامام - تلقی از علم - نفسی سبیل - تربیت و تزکیه - عبرت - بیان - قانون - شاخص‌های ارزیابی - شغل - نظام مقایسه - تبیین رشد از غی - نظریه پیشگیری بنیادین اسلامی از جرم - نظریه بهبود مستمر فضای حاکم بر نهادهای متکفل تربیت - حکمرانی اسلامی</p>

نظام ارجاعات

۱. قرآن کریم / ۸ بار / ص ۱۸ - ۳۴ - ۴۱ - ۶۳ - ۱۱۵ - ۱۲۲
۲. کافی / ۱۶ بار / ص ۶ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۰ - ۳۲ - ۳۴ - ۳۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۱۴ - ۱۲۰ - ۱۲۱ - ۱۲۳ - ۱۲۵
کلینی، محمد بن یعقوب (۳۲۹ ق)، تهران: دار الکتب الإسلامية (۱۴۰۷ ق)
۲. کافی / ۱ بار / ص ۱۲۳
کلینی، محمد بن یعقوب (۳۲۹ ق)، تهران: دارالحدیث (۱۴۲۹ ق)
۳. من لا یحضره الفقیه / ۳ بار / ص ۱۱ - ۳۰ - ۴۶
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق)، قم: دفتر انتشارات اسلامی (۱۴۱۳ ق)
۴. وسائل الشیعه / ۲ بار / ص ۴۶ - ۸۰
شیخ حر عاملی، محمد بن حسن (۱۱۰۴ ق)، قم: مؤسسه آل‌البتیت علیهم‌السلام (۱۴۰۹ ق)
۵. الاختصاص / ۱ بار / ص ۶
مفید، محمد بن محمد (۴۱۳ ق)، قم: المؤتمر العالمي لالفیة الشیخ المفید (۱۴۱۳ ق)
۶. الخصال / ۱ بار / ص ۱۰۲
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق)، قم: جامعه مدرسین (۱۳۶۲ ش)
۷. بصائر الدرجات / ۲ بار / ص ۶ - ۱۰۲
صفار، محمد بن حسن (۲۹۰ ق)، قم: مکتبه آیه‌الله المرعشی النجفی (۱۴۰۴ ق)
۸. الغیبة للنعمانی / ۸ بار / ص ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۲۲ - ۱۲۵
ابن ابی زینب، محمد بن ابراهیم (۳۶۰ ق)، تهران: نشر صدوق (۱۳۹۷ ق)
۹. کمال الدین و تمام النعمة / ۳ بار / ص ۱۰۱ - ۱۰۳
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق)، تهران: اسلامیة (۱۳۹۵ ق)
۱۰. بحار الانوار / ۸ بار / ص ۳۲ - ۴۲ - ۸۰ - ۸۱ - ۱۱۵ - ۱۱۸ - ۱۲۱ - ۱۲۲
مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۱۱۰ ق)، بیروت: دار احیاء التراث العربی (۱۴۰۳ ق)
۱۱. نهج البلاغة / ۲ بار / ص ۶۸ - ۱۲۳
شریف الرضی، محمد بن حسین (۴۰۶ ق)، محقق: صالح، صبحی، قم: هجرت (۱۴۱۴ ق)
۱۲. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل / ۲ بار / ص ۸۰ - ۱۲۵
نوری، حسین بن محمد تقی (۱۳۲۰ ق)، قم: مؤسسه آل‌البتیت علیهم‌السلام (۱۴۰۸ ق)
۱۳. روضة المتقین فی شرح من لا یحضره الفقیه (ط - القدیمة) / ۱ بار / ص ۸۰
مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۷۰ ق)، قم: مؤسسه فرهنگي اسلامی کوشانبور (۱۴۰۶ ق)
۱۴. کمال الدین (ترجمه پهلوان) / ۲ بار / ص ۱۰۲ - ۱۰۳
مترجم: پهلوان، منصور، قم: دار الحدیث (۱۳۸۰ ش)
۱۵. مصباح الشریعة / ۲ بار / ص ۵۵ - ۷۳
منسوب به امام صادق علیه السلام (۱۴۸ ق)، بیروت: اعلمی (۱۴۰۰ ق)
۱۶. روضة الواعظین / ۲ بار / ص ۵۵ - ۵۶
فنتال نیشابوری، محمد بن احمد (متوفای ۵۰۶ ق)، قم: ایرانسال: الشریف الرضی (۱۳۷۵)
۱۷. الأمالی للصدوق علیه السلام / ۱ بار / ص ۱۲۵
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق)، تهران: کتابچی (۱۳۷۶ ش)

۱۸. معانی الاخبار / ۱ بار / ص ۱۲۵
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق.)، قم: دفتر انتشارات اسلامی (۱۴۰۳ ق)
۱۹. عیون الاخبار الرضا علیه السلام / ۱ بار / ص ۱۲۵
ابن بابویه، محمد بن علی (۳۸۱ ق.)، تهران: جهان (۱۳۷۸ ش)
۲۰. أمالی للطوسی رحمته الله / ۱ بار / ص ۱۱۵
طوسی، محمد بن الحسن (۴۶۰ ق.)، قم: دار الثقافة (۱۴۱۴ ق)
۲۱. تحف العقول / ۲ بار / ص ۵ - ۱۱۴
ابن شعبه حرانی، حسن بن علی (متوفای قرن ۴)، قم: جامعه مدرسین (۱۴۰۴ ق)
۲۲. أعلام الدین فی صفات المؤمنین / ۱ بار / ص ۱۱۶
دیلمی، حسن بن محمد (۸۴۱ ق.)، قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام (۱۴۰۸ ق)
۲۳. تخريج الأحادیث و الآثار الواقعة فی تفسیر الکشاف / ۱ بار / ص ۱۲۵
الزیلعی، عبد الله بن یوسف بن محمد (۷۶۲ هـ)، الرياض: دار ابن خزيمة (۱۴۱۴ ق)
۲۴. رسالة الذهبی فی طرق حدیث من کنت مولاه فعلی صلی الله علیه و آله مولاه / ۲ بار / ص ۱۲۵
الذهبی، شمس الدین (۷۴۸ ق.)، محقق: عبد العزيز الطباطبائي
۲۵. تفسیر القمی / ۱ بار / ص ۱۲۵
قمی، علی بن ابراهیم (متوفای قرن ۳)، قم: دار الکتب (۱۴۰۴ ق)
۲۶. تفسیر فرات کوفی / ۲ بار / ص ۱۲۵
کوفی، فرات بن ابراهیم (۳۰۷ ق.)، تهران: مؤسسه الطبع و النشر (۱۴۱۰ ق)
۲۷. کامل الزیارات / ۱ بار / ص ۱۲۵
ابن قولویه، جعفر بن محمد (۳۶۷ ق.)، نجف اشرف: دار المرتضوية (۱۳۵۶ ق)
۲۸. فضل زیارة الحسین علیه السلام / ۳ بار / ص ۱۲۵
شجری، محمد بن علی (۳۶۷ - ۴۴۵ ق.)، ایران-قم: کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) (۱۴۰۳)
۲۹. الارشاد فی معرفة حجج الله علی العباد / ۱ بار / ص ۱۲۵
مفید، محمد بن محمد (۴۱۳ ق.)، قم: کنگره شیخ مفید (۱۴۱۳ ق)
۳۰. رجال النجاشی رحمته الله / ۸ بار / ص ۱۲۴
نجاشی، احمد بن علی (۴۵۰ ق.)، قم: مؤسسه النشر الاسلامی (۱۳۶۵ ش)
۳۱. فهرست الطوسی رحمته الله / ۱ بار / ص ۱۲۴
طوسی، محمد بن الحسن (۴۶۰ ق.)، قم: مکتبه المحقق الطباطبائي (۱۴۲۰ ق)
۳۲. رجال الطوسی رحمته الله / ۲ بار / ص ۱۲۴ - ۱۲۵
طوسی، محمد بن الحسن (۴۶۰ ق.)، قم: مؤسسه النشر الاسلامی (۱۳۷۳ ش)
۳۳. رجال السید بحر العلوم رحمته الله (الفوائد الرجالية) / ۱ بار / ص ۱۲۴
بحر العلوم، محمد مهدی بن مرتضی (۱۲۱۲ ق.)، ایران-تهران: مکتبه الصادق علیه السلام (۱۳۶۳ ش)
۳۴. الدر المنثور فی التفسیر بالمأثور / ۱ بار / ص ۱۰۲
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر؛ ایران-قم: کتابخانه عمومی حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره)
۳۵. معجم رجال الحدیث / ۱ بار / ص ۱۲۶
خوئی، سید ابوالقاسم، قم: ایران: مرکز نشر الثقافة الإسلامية فی العالم (۱۳۷۲)

۳۶. شرح نهج البلاغه لابن أبي الحديد / ۱ بار / ص ۱۱۴
ابن أبي الحديد، عبد الحمید بن هبة الله (۶۵۶ ق)، قم: مکتبه آية الله المرعشي النجفي (۱۴۰۴ ق)
۳۷. ترجمه قرآن کریم از انصاریان / ۷ بار / ص ۱۸-۳۴-۴۱-۶۳-۱۱۵
۳۸. ترجمه رسولي محلاتی از کافی / ۱ بار / ص ۳۴
مترجم: رسولي محلاتی، سید هاشم، تهران: اسلامیه (۱۳۶۴ ش)
۳۹. ترجمه مصطفوی از کافی / ۲ بار / ص ۱۰۳-۱۲۲
مترجم: مصطفوی، سید جواد، تهران: اسلامیه (۱۳۶۹ ش)
۴۰. ترجمه کمره‌ای از کافی / ۱ بار / ص ۱۷
مترجم: کمره ای، محمد باقر، قم: اسوه‌ای (۱۳۷۵ ش)
۴۱. گزیده کافی / ۱ بار / ص ۱۰۹
مترجم: بهبودی، محمد باقر، تهران: مرکز انتشارات علمی و فرهنگی (۱۳۶۳ ش)
۴۲. ترجمه مهدوی دامغانی از روضة الواعظین / ۱ بار / ص ۸۰
مترجم: مهدوی دامغانی، محمود، تهران: نشر نی (۱۳۶۶ ش)
۴۳. آسمان و جهان (ترجمه کتاب السماء و العالم بحار الأنوار جلد ۵۴) / ۱ بار / ص ۱۱۸
مترجم: کمره ای، محمد باقر، تهران: اسلامیه (۱۳۵۱ ش)
۴۴. ترجمه من لا يحضره الفقيه / ۱ بار / ص ۱۱
مترجم: غفاری، علی اکبر و غفاری، محمد جواد و بلاغی، صدر؛ تهران: نشر صدوق (۱۳۶۷ ش)
۴۵. اجود التقریرات / ۱ بار / ص ۱۲۶
تقریرات درس آیت‌الله خویی از درس اصول آیت‌الله نائینی
۴۶. معجم مقانیس اللغة / ۱ بار / ص ۱۱۴
ابن فارس، احمد بن فارس (متوفای ۳۹۵ ق)، محقق / قم: مکتب الاعلام الاسلامی (۱۴۰۴ ق)
۴۷. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران / ۲۰ بار / ص ۱۵-۲۶-۳۷-۳۸-۴۰-۹۷-۹۸
۴۸. خشونت و تحقیر در مدارس (گزارش وضعیت جهانی) / ۱ بار / ص ۱۵
۴۹. کتاب نان در اسلام / ۱ بار / ص ۳۹
۵۰. نشست «بررسی ابعاد تهاجم اسناد بین‌المللی و استحاله هویت اسلامی ایرانی» در دانشگاه معارف / ۱ بار / ص ۱۵-۹۷
۵۱. کتاب توانمندسازی و کاهش فقر / ۶ بار / ۱۰-۲۷-۸۳-۸۴-۱۱۳
مترجمان: فرزام پوراصغر سنگاچین، جواد رضائی ص ۲۵ [ترجمه و ویراستاری و انتشار با تأمین مالی پروژه مشترک دولت جمهوری اسلامی ایران (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) با برنامه توسعه ملل متحد]
۵۲. امنیت ملی و نظام اقتصادی ایران / ۲ بار / ص ۷
روحانی، حسن؛ مرکز تحقیقات استراتژیک (۱۳۸۹ ش)
۵۳. نوارغنون / ۱ بار / ص ۲۹
بیکن، فرانسیس (۱۶۲۶ م)، نوارغنون، ترجمه محمود صناعی، تهران: نشر جامی (۱۳۹۲ ش)
۵۴. ارزیابی مهمترین مکاتب اقتصاد کلان / ۱ بار / ص ۷۹
گرچی، ابراهیم؛ تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، ۱۳۷۶، چاپ اول
۵۵. نظامهای اقتصادی / ۱ بار / ص ۷۹
نمازی، حسین؛ نظامهای اقتصادی، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۷، چاپ پنجم،
۵۶. کینزی‌های جدید تا چه اندازه جدیدند؟ / ۱ بار / ص ۷۹

- گرچی، ابراهیم و مدنی، شیما؛ کینزی‌های جدید تا چه اندازه جدیدند؟، مجله دانش و توسعه، ۱۳۸۵، شماره ۱۸
۵۷. اقتصاد کلان نظریه‌ها و سیاست‌ها / بار / ص ۷۹
- شاکری، عباس؛ اقتصاد کلان نظریه‌ها و سیاست‌ها، تهران، پارس‌نویسا، ۱۳۸۷، چاپ اول،
۵۸. طراحی شهر برای کاهش وابستگی خودرو / بار / ص ۸۶
- پیتر نیومن و نورث جفری
۵۹. توسعه اقتصادی و رشد هوشمند / بار / ص ۸۶
- الکس آیمز و کاپلن پیبر
۶۰. کلان‌شهر بعدی آمریکا: بوم‌شناسی، جامعه و رؤیای آمریکایی / بار / ص ۸۶
- پیتر کالتورپ
۶۱. سلامت در ۲۰۱۵؛ حرکت از MDGs (اهداف توسعه هزاره) به سمت SDGs (اهداف توسعه پایدار) / بار / ص ۱۱ - ۸۵
۶۲. مدیریت شهری، پانزدهمین دوره از دانشنامه الگوی پیشرفت اسلامی (ویرایست اول) / بار / ص ۸۶
۶۳. راهنمای فنی جهانی در زمینه آموزش جنسی / بار / ص ۸۷
۶۴. سند برنامه‌های توسعه سلامت جنسی / بار / ص ۸۸
۶۵. کتابخانه دیجیتال یونسکو / بار / ص ۸۸
۶۶. توسعه اقتصادی در شهر هوشمند / بار / ص ۸۶
۶۷. سند دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی / بار / ص ۸۸ - ۸۹ - ۹۰
۶۸. قانون برنامه پنجم توسعه / بار / ص ۲۴
۶۹. سایت رسم مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت / بار / ص ۴۴
۷۰. سایت مرکز آمار ایران / بار / ص ۵۹ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲
۷۱. سایت مقام معظم رهبری / بار / ص ۲۱ - ۴۴ - ۷۹
۷۲. پایگاه اطلاع‌رسانی دولت / بار / ص ۳ - ۴
۷۳. پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری / بار / ص ۴۹ - ۵۱ - ۵۲ - ۵۵ - ۵۷ - ۵۸ - ۷۲ - ۷۵
۷۴. سایت رسمی دفتر هیئت دولت / بار / ص ۸۳
۷۵. پایگاه اطلاع‌رسانی ثبت احوال تهران / بار / ص ۶۱ - ۷۶
۷۶. پایگاه اطلاع‌رسانی نقشه راه / بار / ص ۳ - ۱۲ - ۳۶ - ۴۰ - ۴۱ - ۱۱۷
۷۷. سایت رسمی وزارت علوم و تحقیقات و فناوری / بار / ص ۱۱۰
۷۸. سایت رسمی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری / بار / ص ۱۱۰
۷۹. سایت رسمی وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی / بار / ص ۷۷
۸۰. سایت وزارت خارجه جمهوری اسلامی / بار / ص ۴۹ - ۵۰
۸۱. سامانه اطلاع‌رسانی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران / بار / ص ۷۱ - ۷۲
۸۲. سامانه میانگین موزون سنا / بار / ص ۶۹
۸۳. سایت رسمی کنفرانس جهانی پارک‌های علم و فناوری و مناطق نوآوری / بار / ص ۱۰۹
۸۴. سایت رسمی مرکز جهانی مالکیت فکری / بار / ص ۸۲
۸۵. سایت رسمی مؤسسه ODI / بار / ص ۱۴
۸۶. سایت سازمان بهداشت جهانی / بار / ص ۱۱ - ۱۲ - ۹۰ - ۱۰۰
۸۷. سایت رسمی یوتیدو (سازمان توسعه صنعتی ملل متحد) / بار / ص ۱۴
۸۸. سایت اطلاع‌رسانی مخبر / بار / ص ۱۵

۸۹. سایت دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت / ۱ بار / ص ۵۱
۹۰. سایت مجمع تشخیص مصلحت نظام / ۲ بار / ص ۷۲-۸۲
۹۱. مرکز بررسی‌ها استراتژیک ریاست جمهوری / ۱ بار / ص ۷۴
۹۲. ستاد حقوق بشر قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران / ۱ بار / ص ۷۵
۹۳. لایحه برنامه ششم توسعه (رد شده) / ۲ بار / ص ۷۸
۹۴. لایحه مصوب برنامه ششم توسعه / ۳ بار / ص ۷۰-۷۸
۹۵. گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۵ / ۱ بار / ص ۴
۹۶. لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ / ۲ بار / ص ۴
۹۷. برنامه عملیاتی میان مدت شهرداری مشهد و سازمان‌های تابعه ۱۳۹۳-۱۳۹۷ / ۱ بار / ص ۱۲
۹۸. سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار / ۱۷ بار / ص ۱۰-۱۶-۱۶-۹۹-۱۱۰ و ...
۹۹. بیانیه اینچئون / ۸ بار / ص ۱۳-۱۶-۲۵
۱۰۰. بیانیه آدیس‌آبابا / ۱ بار / ص ۱۳
۱۰۱. اعلامیه دوحه / ۱ بار / ص ۱۳
۱۰۲. برنامه جامع اقدام مشترک بین ایران و کشورهای ۵+۱ (برجام) / ۴ بار / ص ۵۰-۵۱-۵۴
۱۰۳. قانون پیمان بین‌المللی منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) / ۱ بار / ص ۶۴
۱۰۴. کنوانسیون حقوق معاهدات وین / ۱ بار / ص ۳۶
۱۰۵. موافقت‌نامه بروکسل / ۱ بار / ص ۶۷
۱۰۶. بیانیه الجزایر / ۲ بار / ص ۶۵
۱۰۷. اعلامیه جهانی حقوق بشر / ۱ بار / ص ۶۴
۱۰۸. شبکه اطلاع‌رسانی سکه، طلا و ارز / ۱ بار / ص ۷۲
۱۰۹. «Economic Possibilities for our Grandchildren» / ۱ بار / ص ۹
- مقاله جان مینارد کینز / ۱۹۳۰ میلادی
۱۱۰. WHO Regional Office for Europe and BZgA Standards for Sexuality education / ۷ بار / ص ۸۸-۸۹-۹۰
استانداردهای آموزش جنسی در اروپا / چارچوب عمل برای سیاست‌گذاران، مسئولان آموزشی و بهداشتی و متخصصین / تهیه شده توسط دفتر منطقه‌ای سازمان بهداشت جهانی (WHO) در اروپا و ...
۱۱۱. Changing cultural and social norms that support violence / ۳ بار / ص ۹۹-۱۰۰
تغییر هنجارهای فرهنگی و اجتماعی که از خشونت حمایت می‌کنند؛ منتشر شده توسط سازمان بهداشت جهانی.
۱۱۲. کتاب ظهور و افول منع شاهدانه / ۱ بار / ص ۱۰۶
۱۱۳. کتاب «درآمدی بر مشارکت مردمی و سازمان‌های غیردولتی» / ۱ بار / ص ۲۶
۱۱۴. سایت مرکز پژوهش‌های غلات ایران / ۱ بار / ص ۳۹
۱۱۵. سایت رسمی مرکز استاندارد / ۱ بار / ص ۳۹
۱۱۶. سایت رسمی مرکز اسناد انقلاب اسلامی / ۲ بار / ص ۶۷-۶۸
۱۱۷. سایت خبرگزاری سازمان ملل متحد / ۱ بار / ص ۱۱۳
۱۱۸. سایت ریاست جمهوری آمریکا / ۱ بار / ص ۵۴
۱۱۹. سایت آرشیو دیجیتالی اسناد سازمان ملل متحد / ۱ بار / ص ۳۶
۱۲۰. فهرست افزودنی‌های مجاز خوراکی / ۱ بار / ص ۳۹
۱۲۱. سایت مؤسسه TNI / ۱ بار / ص ۱۰۶

۱۲۲. سایت انجمن راه / ۱ بار / ص ۱۰۷
۱۲۳. سایت رسمی دیده‌بان حقوق بشر / ۱ بار / ص ۱۰۰
۱۲۴. سایت رسمی حقوق بشر سازمان ملل / ۲ بار / ص ۱۰۰
۱۲۵. گزارش شاخص ادراک فساد، تهیه شده در معاونت طرح و برنامه، دفتر آمار و فرآوری داده‌ها، وزارت صنعت، معدن و تجارت / ۵ بار / ص ۱۰۴
۱۲۶. سایت مرکز اخلاق دانشگاه هاروارد / ۱ بار / ص ۱۰۵
۱۲۷. سایت رسمی یونسکو / ۱ بار / ص ۱۵
۱۲۸. سایت رسمی کمیسیون ملی یونسکو - ایران / ۲ بار / ص ۲۵ - ۹۹
۱۲۹. سامانه رسمی سازمان بین‌المللی تجارت جهانی / ۱ بار / ص ۱۲
۱۳۰. سامانه رسمی مؤسسه توسعه خارج از کشور / ۱ بار / ص ۱۲
۱۳۱. سایت رسمی وزارت خزانه‌داری ایالات متحده آمریکا / ۱ بار / ص ۵۱ - ۵۴
۱۳۲. سایت رسمی بانک جهانی / ۱ بار / ص ۲۳
۱۳۳. سایت رسمی ناظر واتیگان در سازمان ملل متحد / ۱ بار / ص ۳۲
۱۳۴. سایت رسمی دانشگاه ییل / ۲ بار / ص ۵۹
۱۳۵. سایت رسمی سازمان برنامه و بودجه کشور / ۱ بار / ص ۲
۱۳۶. سایت رسمی شورای نگهبان / ۱ بار / ص ۴۵
۱۳۷. سایت رسمی ریاست جمهوری آمریکا / ۱ بار / ص ۵۴
۱۳۸. سایت رسمی سازمان ملل / ۳ بار / ص ۱۶ - ۶۴ - ۸۸
۱۳۹. سایت رسمی حجت‌الاسلام سید محمد جواد علوی بروجردی / ۱ بار / ص ۸
۱۴۰. خبرگزاری تسنیم / ۶ بار / ص ۴۵ - ۵۲ - ۷۲ - ۷۴
۱۴۱. خبرگزاری فارس / ۸ بار / ص ۱۰ - ۵۴ - ۵۶ - ۵۷ - ۵۹ - ۶۰
۱۴۲. خبرگزاری ایسنا / ۱۲ بار / ص ۱۴ - ۳۶ - ۴۹ - ۵۳ - ۵۴ - ۵۵ - ۵۶ - ۷۳ - ۷۸ - ۸۲
۱۴۳. خبرگزاری مشرق / ۳ بار / ص ۷ - ۵۰ - ۱۰۷
۱۴۴. خبرگزاری مهر / ۴ بار / ص ۴۰ - ۵۲ - ۷۸ - ۸۲
۱۴۵. باشگاه خبرنگاران جوان / ۲ بار / ص ۳ - ۵۵
۱۴۶. خبرگزاری صدا و سیما / ۴ بار / ص ۴۵ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴
۱۴۷. خبرگزاری دانشجو / ۱ بار / ص ۵۶
۱۴۸. خبرگزاری ایندیندنت / ۱ بار / ص ۵۴
۱۴۹. خبرگزاری رجانیوز / ۲ بار / ص ۷۳ - ۱۰۶
۱۵۰. روزنامه گاردین / ۱ بار / ص ۵۵
۱۵۱. پایگاه خبر فارسی / ۱ بار / ص ۵۶
۱۵۲. خبرگزاری یورونیوز / ۱ بار / ص ۵۵
۱۵۳. خبرگزاری ایرنا / ۱ بار / ص ۸۲
۱۵۴. گزارش شاخص عملکرد محیط زیست سال ۲۰۱۶ + ۲۰۱۸ / ۲ بار / ص ۵۹

فهرست تفصیلی

۱. جلوگیری از گسترش محاسبات غلط در کشور ذیل اسناد بین‌المللی؛ دلیل طرح الگوی جدید نگرهبانی از نظام ذیل ۹ سؤال اصلی..... ۱
- ۱/۱. طرح محاسبات غلط؛ علت اصلی به هم ریختگی فعلی کشور..... ۱
- ۱/۱/۱. سیاست خارجی توسعه‌گرا (برجام)؛ اولین نمونه از محاسبات غلط..... ۲
- ۱/۱/۲. برنامه‌های پنج‌ساله توسعه؛ دومین نمونه محاسبات غلط..... ۲
- ۱/۱/۳. قوانین بودجه‌های سالیانه؛ سومین نمونه از محاسبات غلط..... ۴
- ۱/۱/۴. تئوری امنیت غذایی و گسترش کشت تراریخته‌ها؛ چهارمین نمونه از محاسبات غلط..... ۵
- ۱/۲. طرح محاسبات اسلامی؛ راهکار حل مشکلات جامعه و مقابله با محاسبات غلط..... ۵
- ۱/۳. مقصر جلوه دادن انقلاب و اسلام در مشکلات کشور؛ نتیجه به چالش نکشیدن محاسبات غلط و عدم طرح محاسبات اسلامی..... ۶
- ۱/۴. اسناد بین‌المللی؛ دربردارنده حجم عظیمی از محاسبات غلط و لزوم مقابله با این اسناد..... ۹
- ۱/۵. طرح ۹ سؤال توسط الگوی پیشرفت اسلامی برای تبیین الگوی جدید نگرهبانی از نظام و مقابله با محاسبات غلط اسناد بین‌المللی..... ۱۰
۲. سؤال اول: آیا ما فقط با سند ۲۰۳۰ آموزش و پرورش روبرو هستیم یا با هجوم مجموعه‌ای از اسناد بین‌المللی؟..... ۱۰
- ۲/۱. هجوم هفده سند اصلی بین‌المللی به هویت شیعی ذیل اهداف هفده‌گانه توسعه پایدار..... ۱۰
- ۲/۱/۱. ارائه تعریفی ضد خانواده از فقر ذیل هدف اول توسعه پایدار (رفع فقر)..... ۱۰
- ۲/۱/۲. کشت مواد غذایی خطرناک تراریخته ذیل هدف دوم توسعه پایدار (رفع گرسنگی)..... ۱۱
- ۲/۱/۳. گسترش تسلط سرمایه‌داری بر جهان ذیل هدف نهم توسعه پایدار (صنعت و نوآوری و زیرساخت)..... ۱۲
- ۲/۱/۴. اجرای مدیریت شهری TOD ذیل هدف یازدهم توسعه پایدار (شهرها و جوامع پایدار)..... ۱۲
- ۲/۲. پذیرش سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار؛ ناپود کننده تفکرات انبیاء در حوزه‌های مختلفی مثل سبک زندگی..... ۱۳
- ۲/۳. پذیرش ۱۶۹ هدف فرعی و ۴۶ سند فرعی؛ نتیجه پذیرش اهداف هفده‌گانه توسعه پایدار و اسناد آنها..... ۱۳
- ۲/۴. لزوم مقابله علمی با اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار و اسناد فرعی مرتبط با آنها..... ۱۴
۳. سؤال دوم: چند دسته اشکال محتوایی به سند ۲۰۳۰ توسعه پایدار (اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار) وارد است؟..... ۱۵
- ۳/۱. طرح ۵ دسته اشکال محتوایی به اسناد هفده‌گانه توسعه پایدار..... ۱۵
- ۳/۲. تعارضات حقوقی با قانون اساسی؛ پرونده اول اشکالات به سند ۲۰۳۰..... ۱۵
- ۳/۳. قانونی شدن نفوذ امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و فکری؛ پرونده دوم اشکالات..... ۱۶

- ۳/۴. تعارض تعاریف موجود در اسناد بین‌المللی با تعاریف دینی؛ پرونده سوم اشکالات ۱۷
- ۳/۵. تفاوت افق ترسیم‌شده در اسناد هفده‌گانه توسعه‌پایدار با افق انقلاب اسلامی؛ پرونده چهارم اشکالات ۱۸
- ۳/۶. تبیین مدل جایگزین اسناد هدف‌گانه توسعه‌پایدار؛ پرونده پنجم ۱۹
۴. سؤال سوم: چرا نظام برنامه‌ریزی کشور با وجود اشکالات محتوایی خطرناک در اسناد بین‌المللی، به پذیرش این اسناد میل دارد؟ ۱۹
- ۴/۱. تدریس مفاهیم حاکم بر اسناد بین‌المللی در دانشگاه‌های کشور و تغییر ذهنیت مسئولین؛ علت پذیرش اسناد توسط مسئولین ۱۹
- ۴/۱/۱. عدم ارائه محاسبات اسلامی؛ دلیل اصلی گسترش مفاهیم حاکم بر اسناد بین‌المللی در دانشگاه‌ها ۲۰
- ۴/۲. استفاده از راهکارهای غلط غربی؛ نتیجه تغییر ذهنیت مسئولین در دانشگاه‌ها توسط مفاهیم غربی ۲۱
- ۴/۲/۱. استفاده از نظریه غلط شفافیت؛ یکی از مصادیق استفاده از راهکارهای غربی توسط مسئولین ۲۲
- ۴/۲/۱/۱. قانونی شدن فساد در کشور؛ نتیجه استفاده از نظریه شفافیت ۲۲
۵. سؤال چهارم: محتوای غلط اسناد بین‌المللی با چه شکلی در ایران و سایر کشورها اجرا می‌شود؟ ۲۵
- ۵/۱. تشریح شکل اجرای اسناد بین‌المللی با بیانیه‌ای چون در ضمن ۶ اقدام ۲۵
- ۵/۱/۱. یونسکو؛ متولی اصلی پیشبرد روند اجرای اسناد بین‌المللی و مخالفت این موضوع با استقلال کشور ۲۵
- ۵/۱/۲. تداوم تعهد سیاسی؛ اقدام اول یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۶
- ۵/۱/۳. تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری؛ اقدام دوم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۷
- ۵/۱/۴. به اشتراک گذاشتن دانش و تدوین استانداردها؛ اقدام سوم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۷
- ۵/۱/۵. پیش‌رفت در جهت دستیابی به اهداف ویژه آموزشی؛ اقدام چهارم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۷
- ۵/۱/۶. برقراری پیوند میان ذی‌نفعان ملی، منطقه‌ای و جهانی برای راهبری اجرای دستور کار ۲۰۳۰ برای آموزش؛ اقدام پنجم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۸

- ۵/۱/۷. اقدام به عنوان رابط ملی آموزش در چهارچوب کلیه همکاری‌ها برای تحقق اهداف توسعه پایدار؛ اقدام ششم یونسکو برای اجرای اسناد بین‌المللی ۲۸
- ۵/۲. تغییر ذهنیت مسئولین نسبت به محتوای اسناد بین‌المللی؛ هدف اصلی اقدامات ۶ گانه یونسکو ۲۸
- ۵/۳. لزوم مواظبت شورای نگهبان نسبت به شکل اجرای اسناد بین‌المللی ۲۸
۶. سؤال پنجم: با چه روشی محتوای مطرح در اسناد بین‌المللی را نقد کنیم؟ ۲۹
- ۶/۱. لزوم روشمند کردن نقد و بررسی اسناد بین‌المللی ۲۹
- ۶/۲. بررسی تعارض اسناد بین‌المللی با زیرساخت‌های نه‌گانه هدایت؛ روش پیشنهادی برای نقد اسناد بین‌المللی ۲۹
- ۶/۲/۱. معرفه‌الامام؛ زیرساخت اول هدایت ۲۹
- ۶/۲/۲. علم از نگاه اهل بیت (علیهم‌السلام) (معادلات بهینه‌کننده روابط انسانی)؛ دومین زیرساخت هدایت ۲۹
- ۶/۲/۲/۱. تبیین چند نمونه از معادلات بهینه‌کننده روابط انسانی ۳۱
- ۶/۲/۳. نفی سیل، تربیت و تزکیه، پیشگیری از جرم و عبرت، قانون، شغل، بیان و شاخص‌های ارزیابی؛ هفت زیرساخت دیگر هدایت ۳۲
۷. سؤال ششم: ویژگی اصلی الگوی نگهبانی از نظام در مقابل هجوم اسناد بین‌المللی باید چه باشد؟ ۳۳
- ۷/۱. تغییر ذهنیت مسئولین؛ نکته اصلی پذیرش اسناد بین‌المللی و لزوم توجه به این نکته مهم در الگوی جدید نگهبانی از نظام ۳۳
- ۷/۲. نظام مقایسه؛ مهم‌ترین ویژگی الگوی جدید نگهبانی از نظام به دلیل بازسازی ذهنیت مسئولین بر اساس مفاهیم دینی توسط این اصل ۳۳
- ۷/۲/۱. آیات و روایات مربوط به مقایسه رشد و غی؛ دلیل استظهاری اصل نظام مقایسه ۳۳
- ۷/۲/۲. نظام مقایسه؛ وظیفه اصلی یک فقیه برای دفاع از دین و ترویج آن ۳۴
- ۷/۲/۲/۱. رهبر انقلاب؛ نمونه بارز یک فقیه مسلط به قواعد نظام مقایسه ۳۵
- ۷/۲/۳. ضرورت ورود شورای نگهبان به نظام مقایسه و عبور از بررسی‌های صرفاً حقوقی اسناد بین‌المللی ۳۵
- ۷/۳. نظام مقایسه توسط شورای نگهبان یعنی مقایسه بخشی و کلان حکمرانی اسلامی و لیبرال ۳۶
۸. سؤال هفتم: چه ظرفیت حقوقی و قانونی مشخصی در قانون اساسی برای الگوی جدید نگهبانی از نظام وجود دارد؟ ۳۷

- ۸/۱. مقدمه قانون اساسی (حکومت بر اساس رشد فکری افراد جامعه)؛ یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های حقوقی معطل مانده برای اجرای الگوی جدید نگرهبانی ۳۷
۹. سؤال هشتم: آیا نظریات آماده‌ای برای مقایسه با تفکرات لیبرال وجود دارد؟ به عبارت دیگر الگوی نگرهبانی از نظام بر اساس کدام نظریات تئوریزه می‌شود؟ ۳۸
- ۹/۱. وجود مجموعه‌های متعدد فکری با در دست داشتن نظریات کارآمد برای استفاده در نظام مقایسه شورای نگهبان ۳۸
- ۹/۱/۱. الگوی تولید نان (نظریه مجموعه حجت‌الاسلام واسطی)؛ یکی از نظریات کارآمد موجود ۳۹
- ۹/۱/۲. وجود ۸۱ نظریه بخشی در اولین نقشه الگوی پیشرفت اسلامی برای استفاده در نظام مقایسه شورای نگهبان ۴۰
۱۰. سؤال نهم: برنامه‌های کوتاه‌مدت برای مقابله با هجوم اسناد بین‌المللی چیست؟ ۴۲
- ۱۰/۱. برگزاری جلسات متعدد برای تبیین الگوی جدید نگرهبانی از نظام؛ اولین برنامه کوتاه‌مدت .. ۴۲
- ۱۰/۲. نقد نظریات حاکم بر قوانین توسط شورای نگهبان؛ دومین برنامه کوتاه‌مدت ۴۲
۱۱. خاتمه: آزموده‌شدن الگوی نگرهبانی در فعالیت‌های الگوی پیشرفت اسلامی و کسب درصد بالایی از موفقیت با اجرای این الگو ۴۳
- ۱۱/۱. ایجاد چالش برای برنامه‌ششم توسط شورای راهبردی الگوی پیشرفت اسلامی؛ یکی از نمونه‌های موفقیت‌آمیز اجرایی شدن الگوی جدید نگرهبانی ۴۵
- ۱۱/۲. زدن برچسب تنگ بر تراریخته‌ها؛ دومین نمونه موفقیت‌آمیز اجرایی شدن الگوی جدید نگرهبانی ۴۵
- پیوست ۱: توهمی بودن محاسبات ذیل برجام ۴۷
- پیوست ۲: کاهش ارزش پول ملی به علت شکست خوردن سیاست‌های پولی و مالی کشور ۶۹
- پیوست ۳: آمار افزایش طلاق ۷۶
- پیوست ۴: گزارش رئیس فراکسیون نظارت بر اجرای برنامه‌های توسعه از عملکرد یکساله دولت در اجرای برنامه ششم ۷۷
- پیوست ۵: تبیین سیاست‌های دولت یازدهم و دوازدهم درباره محصولات تراریخته ۷۸
- پیوست ۶: توضیح مبانی نوکینزی ۷۸
- پیوست ۷: سخنان مقام معظم رهبری درباره جنگ تبلیغاتی علیه ملت ایران ۷۹
- پیوست ۸: صدور و دلالت روایت «أَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ» ۸۰
- پیوست ۹: معرفی چند مورد از اسناد بین‌المللی در حال اجرا در جمهوری اسلامی ایران ۸۱
- پیوست ۱۰: معرفی اجمالی اسناد بین‌المللی در شرف تصویب و اجرایی شدن یا گفتمان‌سازی در جمهوری اسلامی ایران ۸۲
- پیوست ۱۱: تصویر مصوبه‌نامه لغو سند ۲۰۳۰ ..... ۸۳

- پیوست ۱۲: توضیح مفهوم «توانمندسازی» و «فقر» از دیدگاه بانک جهانی..... ۸۳
- پیوست ۱۳: تصویر مقدمه دکتر سیاری بر سند سلامت سازمان ملل متحد..... ۸۵
- پیوست ۱۴: توضیح و نقد اجمالی نظریه TOD در حوزه مدیریت شهری..... ۸۶
- پیوست ۱۵: ارجاعاتی به اسناد بین‌المللی مربوط به آموزش جامع جنسی کودکان و نوجوانان..... ۸۶
- پیوست ۱۶: تعارضات سند ۲۰۳۰ با قوانین بالادستی نظام..... ۹۶
- پیوست ۱۷: تعارضات سند ۲۰۳۰ با اصول قانون اساسی..... ۹۷
- پیوست ۱۸: تبیین مفهوم خشونت از دیدگاه اسناد بین‌المللی و تعارض آن با تعریف اسلامی..... ۹۹
- پیوست ۱۹: روایات مرتبط با ارتباط کلامی از راه دور با امام زمان علیه السلام؛ انقراض تکنولوژی‌های مدرن در زمان ظهور و وجود تکنولوژی‌های روح‌محور در عصر امام زمان علیه السلام..... ۱۰۱
- پیوست ۲۰: تخیلی بودن شاخص ارزیابی فساد در رتکینگ کشورهای بی‌فساد دنیا..... ۱۰۳
- پیوست ۲۱: تعریف ناقص دانشگاه هاروارد از «فساد قانونی» و تعریف صحیح از آن..... ۱۰۵
- پیوست ۲۲: اجرای مخفیانه و توسط NGOهای سند ۲۰۳۰؛ یکی از اقدامات یونسکو برای اجرای سند ۲۰۳۰..... ۱۰۶
- پیوست ۲۳: تسهیل گفتگو برای سیاست‌گذاری اجرایی شدن سند ۲۰۳۰ به وسیله جلسات و نشست‌های کارشناسان بین‌المللی با مدیران اجرایی..... ۱۰۹
- پیوست ۲۴: تصویر مقدمه دکتر علی ربیعی (وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی) بر سند بانک جهانی..... ۱۱۳
- پیوست ۲۵: بررسی صدور ودالات حدیث شریف «العلم سلطان»..... ۱۱۴
- پیوست ۲۶: روایت شریفه درباره لزوم مدیریت ملاقات اول بین همسران..... ۱۱۶
- پیوست ۲۷: گزارش اجمالی حجت‌الاسلام علی کشوری به محضر آیت‌الله جنتی..... ۱۱۷
- پیوست ۲۸: روایت مرکزیت شهر قم در افاضه علوم اهل بیت علیهم السلام به جهانیان و ارتباط این وظیفه با زمینه‌سازی ظهور..... ۱۱۸
- پیوست ۲۹: دستور مدیر کل امور فرآورده‌های غذایی مبنی بر لزوم برچسب‌گذاری محصولات تراریخته..... ۱۱۹
- پیوست رجالی..... ۱۲۰
- شناسنامه محتوایی..... ۱۲۸
- نظام سوالات..... ۱۲۹
- نظام اصطلاحات..... ۱۳۰
- نظام ارجاعات..... ۱۳۱

بخشی از متن

شورای نگهبان ما باید الگوی نگهبانی از نظام را ارتقا دهد. البته این بخشی که الان روی آن کار می‌کند (یعنی تشخیص صلاحیت نامزدهای انتخابات‌ها و بررسی حقوقی قوانین) هم قطعاً لازم است که ادامه پیدا کند. لذا ما می‌گوییم الگوی نگهبانی باید «تکمیل» شود. تکمیل آن نیز به معنای آن است که مبنای نظام مقایسه را اصل قرار دهد؛ نظام مقایسه میان حکمرانی مبتنی بر اسلام و حکمرانی لیبرال.

* مسیرهای ارتباطی:

پایگاه اطلاع‌رسانی نقشه راه nro-di.blog.ir

کانال "الگو ۴" در پیام‌رسان ایتا @olgou4